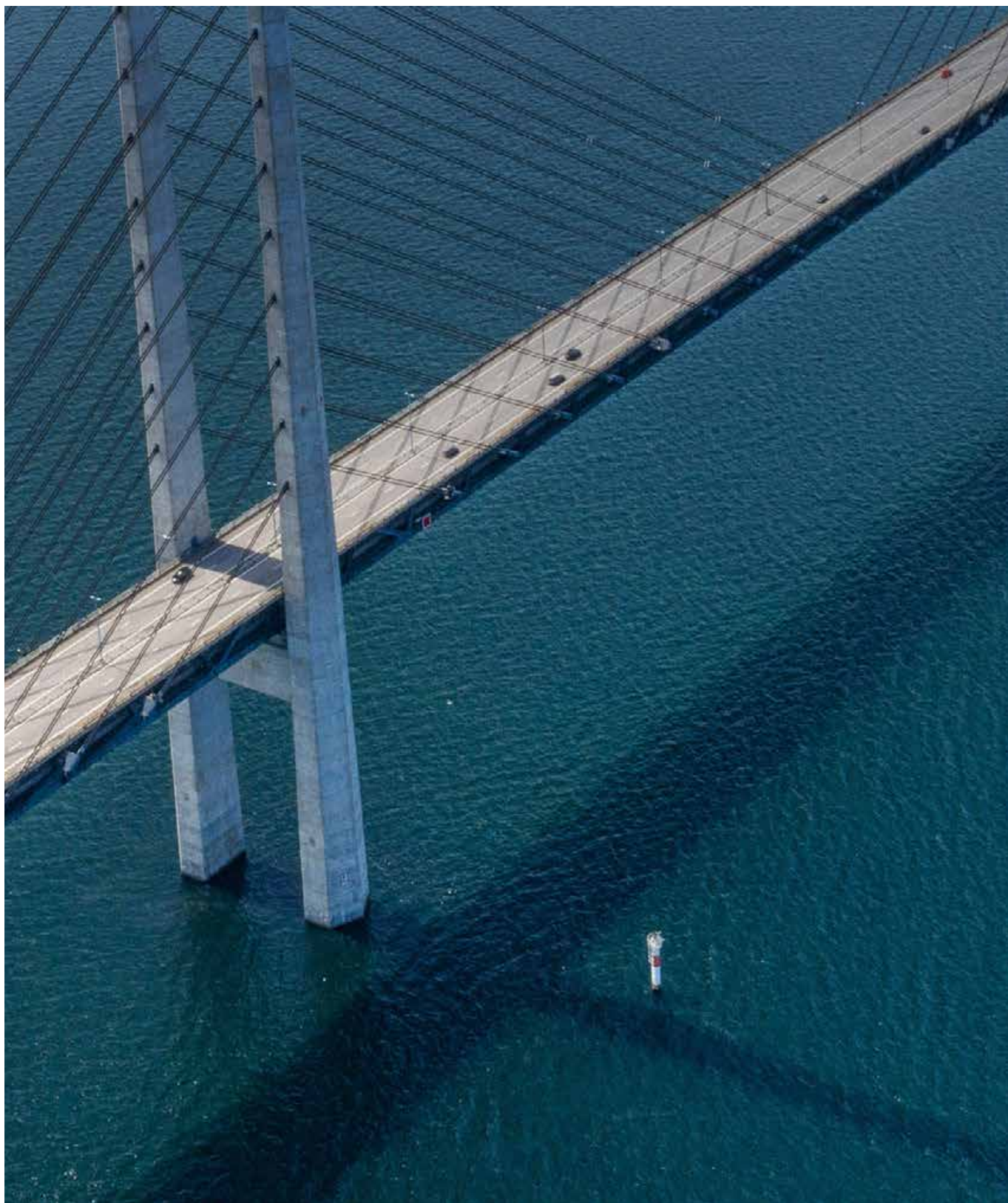

Årsredovisning 2020

RATOS

4 Året som gått

12 Hållbarhet

24 Bolagsöversikt

Innehåll

Ratos

Ratos värld 2020	2
Året som gått	4
VD-ord	6
Mål	9
Ratos modell	10
Hållbarhet	12
Ratos-aktien	22

Ratos bolag

Bolagsöversikt	24
Aibel	26
airteam	27
HENT	28
Speed Group	29
Bisnode	30
Kvdbil	31
Oase Outdoors	32
Plantasjen	33
Diab	34
HL Display	35
LEDiL	36
TFS	37

Finansiella rapporter

Finansiella rapporter – Innehåll	39
Förvaltningsberättelse	40
Ordföranden har ordet	44
Bolagsstyrningsrapport	45
Styrelse och VD	52
Koncernens resultaträkning	54
Koncernens rapport över totalresultat	54
Rapport över finansiell ställning för koncernen	55
Rapport över förändringar i koncernens eget kapital	56
Rapport över kassaflöden för koncernen	57
Moderbolagets resultaträkning	58
Moderbolagets rapport över totalresultat	58
Moderbolagets balansräkning	59
Förändringar i moderbolagets eget kapital	60
Moderbolagets kassaflödesanalys	61
Notförteckning	62
Noter till de finansiella rapporterna	63
Revisionsberättelse	114

Ytterligare information

Ytterligare information – Innehåll	118
Fördjupad hållbarhetsinformation	119
GRI-index	122
Hållbarhetsrapport	124
Femårsöversikt, koncernen	125
Avstämning av alternativa nyckeltal (APM)	126
Definitioner	127
Aktieägarinformation	128

Detta är Ratos års- och hållbarhetsredovisning för 2020. Den formella årsredovisningen omfattar sidorna 40–113. Hållbarhetsrapporten som återfinns på sidorna 10–21, 26–37 och 119–123 utgör Ratos lagstadgade hållbarhetsrapport som krävs enligt Årsredovisningslagen. Redovisningen utgör också vår rapportering till FN:s Global Compact – Communication on Progress.

Ratos affärsidé är att utveckla bolag med huvudkontor i Norden, som är eller kan bli marknadsledande.

Ratos är en bolagsgrupp som möjliggör för
självständiga bolag att utvecklas snabbare genom att vara
del av någonting större. Fokus på människor och ledarskap samt
kultur och värderingar är centrala delar av Ratos.

Allt vi gör bygger på Ratos kärnvärden:
Enkelhet, Tempo i exekvering och Allt handlar om människor.

Ratos värld 2020

12 500

medarbetare

12

bolag i tre affärsområden

37

miljarder SEK i omsättning

2,5

miljarder SEK i EBITA

Siffrorna avser bolagen i sin helhet
inklusive Bisnode som avyttrades i januari 2021.

Tre affärsområden

Ratos är organiserat i tre affärsområden. För ytterligare information om de 12 bolag som ingår i affärsområdena, se sid 24 till 37. Ratos väljer att presentera sina bolag och affärsområden, från sid 3 till sid 25, baserat på sin ägarandel för respektive bolag.

Construction & Services

Omsättning: 11 592 MSEK
Redovisad tillväxt: -5%
EBITA: 400 MSEK
EBITA-marginal: 3,4%

Aibel

Leverantör av offshore-baserade lösningar och underhåll till den europeiska energisektorn

airteam

Energieffektiva ventilationslösningar

HENT

Byggentreprenör inom offentliga och kommersiella fastigheter

Speed Group

Tjänster för logistik och lagerhantering samt bemanningstjänster

Consumer & Technology

Omsättning: 7 845 MSEK
Redovisad tillväxt: 2%
EBITA: 989 MSEK
EBITA-marginal: 12,6%

Bisnode

Ett av Europas största data- och analysföretag

Kvdbil

Oberoende nätbaserad marknadsplats för testning, värdering och förmedling av begagnade bilar

Oase Outdoors

Utvecklar, designar och tillverkar innovativ utrustning för camping och friluftsliv

Plantasjen

Butikskedja för försäljning av växter, blommor och kringliggande produkter

Industry

Omsättning: 4 634 MSEK
Redovisad tillväxt: 1%
EBITA: 524 MSEK
EBITA-marginal: 11,3%

Diab

Utvecklar, tillverkar och säljer kärnmaterial till kompositkonstruktioner

HL Display

Butikslösningar för förbättrad kundupplevelse, lönsamhet och hållbarhet

LEDiL

Designar, utvecklar och säljer sekundäroptik till belysnings-tillverkare

TFS

Tjänster inom kliniska studier för läkemedelsindustrin

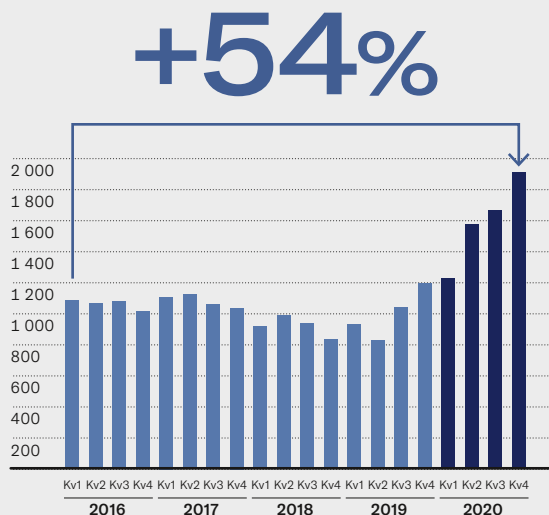
Fortsatt resultatförbättring

Lönsamhetsförbättringen under 2019 fortsatte under 2020. EBITA i bolagsgruppen ökade med 60 procent jämfört med 2019 och uppgick till 1 913 MSEK. Ratios skuldsättningsgrad minskade till 1,1x.

Förbättrade resultat i bolagen

Arbetet med att uppnå hög lönsamhet har under året genererat resultatökningar i bolagen. 11 av 12 bolag uppvisar högre lönsamhet jämfört med föregående år.

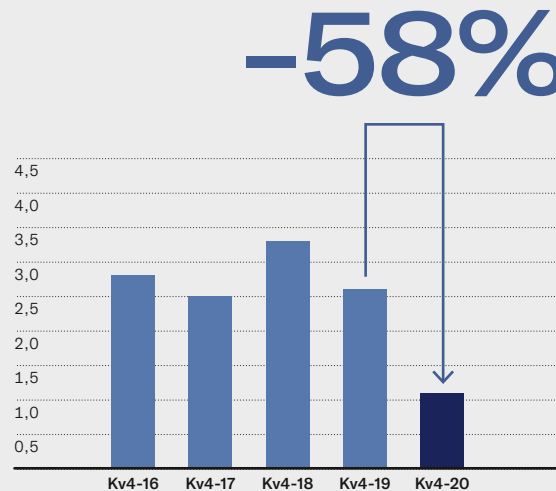
EBITA-utveckling per rullande 12 månader MSEK, Ratios andel¹⁾

Lägre skuldsättning

Ratos skuldsättningsgrad sjönk till 1,1x för helåret 2020, jämfört med 2,6x för helåret 2019. Den stärkta balansräkningen förklaras av bolagens starka resultatutveckling och kassaflöden.

Net Debt/EBITDA (exklusive IFRS 16) MSEK, Ratios andel, inklusive Ratos moderbolags kassa

Finansiellt resultat

- Nettoomsättningen för Ratos affärsområden ökade med 4% organiskt och uppgick till 24 071 MSEK
- EBITA för Ratos affärsområden ökade till 1 913 MSEK
- Resultat per aktie ökade till 2,17 SEK (2,11)
- Styrelsen föreslår en utdelning på 0,95 SEK per aktie (0,65)

¹⁾ Siffrorna är justerade för Ratos ägarandelar och inkluderar Bisnode som avyttrades i januari 2021. EBITA för 2016–2018 är exklusive IFRS 16 vilket påverkar EBITA fram till och med kvartal 3 2019.

Försäljningen av Bisnode ytterligare ett steg i omvandlingen av Ratos

Den 8 oktober tecknade Ratos avtal om att sälja sitt 70-procentiga innehav i Bisnode* till samarbetspartnern Dun & Bradstreet Holdings Inc., som är noterat på New York Stock Exchange. Köpeskillingen för Ratos ägarandel om 70 procent uppgick till 3 900 MSEK, vilket medförde en koncernmässig reavinst om cirka 1 900 MSEK. 25 procent av köpeskillingen investerades i aktier i Dun & Bradstreet, motsvarande cirka 1 procent av utestående aktier. Därutöver erhöll Ratos under det fjärde kvartalet 2020 en utdelning från Bisnode, uppgående till 175 MSEK. Affären slutfördes i januari 2021.

Ratos strategi

Försäljningen av Bisnode utgör ännu ett steg i Ratos utveckling mot en bolagsgrupp. I och med försäljningen synliggjordes det värdeskapande arbete som under många år utförts i Bisnode, samtidigt som finansiella resurser frigjordes för Ratos. Ratos strategi och utveckling mot en bolagsgrupp beskrivs närmare i VD-ordet på sid 6–8.

Bisnodes omvandling

Bisnode har under de senaste fyra åren genomgått en framgångsrik utveckling där fokus legat på förbättrat kunderbjudande, stabilitet och lönsamhet. Arbetet gav succesivt resultat, vilket bland annat ledde till att rörelsemarginalen fördubblades från 7 procent år 2016 till 14 procent år 2020. Framtida lönsam tillväxt förutsätter dock att Bisnode deltar i den konsolidering som pågår på den alltmer globala marknaden för data- och analys. Genom försäljningen och ett fortsatt ägande i Dun & Bradstreet får Ratos möjlighet att delta i konsolideringen tillsammans med en globalt ledande partner som kan skapa stora synergier med Bisnode.

Dun & Bradstreet ny ägare i Bisnode

Dun & Bradstreet och Bisnode har haft ett nära samarbete under närmare två decennier och kompletterar varandra väl geografiskt. Bisnode har en stark position i Nord- och Centraleuropa medan Dun & Bradstreet är marknadsledare i USA och har en ledande position på ett flertal internationella marknader. Genom samgåendet blir Bisnode en naturlig plattform för Dun & Bradstreet i Nord- och Centraleuropa samtidigt som möjligheter skapas att realisera skalfördelar inom bland annat försäljning, produktutveckling, datakällor och analys.

* Exklusive verksamheten i Belgien

Framgångsrik omvandling till ledande bolagsgrupp

Ratos omvandling från investeringsbolag till en ledande bolagsgrupp har gått snabbt.

Elva av tolv bolag ökade rörelsemarginalen och resultatet för bolagsgruppen som helhet steg med 60 procent. Vinsten per aktie närmare fyrdubblades (justerat för fastighetsförsäljningen 2019). Den operativa utvecklingen medförde att vår finansiella ställning fortsatte att förbättras under 2020. Ytterligare ett icke kärninnehav, Bisnode, avyttrades i januari 2021, vilket förbättrade vår likviditet med cirka tre miljarder SEK.

Ratos står därmed väl rustat för en spännande resa framåt som bolagsgrupp.

Året som gått

År 2020 var det bästa året i Ratos på mycket länge. Efter att vi under 2019 stabiliserat bolagsgruppen har lönsamheten ökat snabbt. Pandemin påverkade flertalet bolag negativt och medförde att åtgärder samt uppföljning kring säkerhet och likviditet fick en större plats i våra återkommande business reviews. Arbetet fick fäste och sammantaget är jag imponerad över hur snabbt och kraftfullt bolagen agerat för att mildra effekterna av pandemin. Plantasjen och Oase Outdoors gynnades dock av pandemin och såg en starkare kundtillströmning.

I HL Display och Plantasjen tillträdde nya VD:ar. Båda var internrekryteringar inom Ratosgruppen, vilket visar styrkan i att verka som en sammanhållen bolagsgrupp. Vi kommer ha stor nytta av detta över tid. Inget är viktigare för oss än att ha rätt ledning i bolagen och om vi finner duktiga personer som vi känner väl inom vårt ekosystem av företag och anställda minskar risken för felrekryteringar. Under året bytte vi ord-

förande i HENT, Kvdbil, LEDiL, och Plantasjen. Ratosanställda innehar idag ordförandeposten i nio av våra elva bolag.

Under året ingick vi avtal om att avyttra huvuddelen av Bisnode och i januari 2021 slutfördes affären. Man raljerar ibland om att "strategiska affärer" är affärer som kanske inte ser så bra ut på pappret. Men, denna affär är verkligen strategisk och ser dessutom bra ut på pappret när det gäller värdering och övriga villkor.

Strategisk för att vårt beroende av bolagets huvudleverantör genom åren ökat kraftigt, vilket medförde en stor ekonomisk risk för Ratos. Strategisk för att Ratos inte hade tillräcklig kompetens samt kapital för att göra Bisnode till ett ledande företag i sin bransch och bli del av vår framtida bolagsgrupp. Strategisk för att Ratos har mycket god kompetens att utveckla övriga bolag i gruppen och genom försäljningen frigjort kapital som kan investeras i tillväxt där potentialen för värdeskapande är som störst. Köparen, Dun & Bradstreet, har såväl kompetens som kapital för att utveckla verksamheten och är bästa tänkbara köpare.

Utvecklingen i våra affärsområden

Construction & Services omsättning minskade något, 5 procent, främst på grund av lägre försäljning i HENT samt valutaeffekter. Resultatet steg med 27 procent. **Aibel** drabbades hårt av pandemin, vilket ledde till att det redovisade resultatet påverkats av betydande reserveringar. Slutlig påverkan på resultatet i de stora projekten är svår att prognostisera. Strategiskt går utvecklingen dock stadigt åt rätt håll i samtliga bolag i portföljen. Under året har Aibel fortsatt att stärka sin position inom "gröna projekt" såsom havsbaserad vindkraft och grön el till processplattformar. Aibel står därmed väl rustat för övergången till förnyelsebar energi. **airteam** fortsätter att leverera god tillväxt och ytterligare förbät-

rade resultat i såväl Danmark som Sverige. Verksamheten i **HENT** fortsätter att stabiliseras med mindre nedskrivningar och ökande avsättningar för oförutsedda händelser. Omsättningen minskade något under året som en följd av mer selektiv anbudshantering och påverkan av Covid-19. Efter det genomgripande åtgärdsprogrammet under 2019 och fortsatta förbättringsåtgärder av den nya ledningen är **Speed Group** idag en stabil och lönsam verksamhet med goda framtidsutsikter.

Consumer & Technology har lagt ett starkt år bakom sig, där samtliga bolag förbättrade sina resultat och Plantasjen mer än fördubb-

lade sin vinst. Omsättningen steg sammantaget med 2 procent och resultatet med 86 procent. **Bisnode** hanterade pandemins negativa påverkan inom framför allt marketing solutions skickligt och levererade ett bättre resultat än föregående år. **Kvdbil** fortsatte att ta marknadsandelar och förbättrade sin lönsamhet. **Oase Outdoors** led kraftigt av pandemin under det första halvåret. Men i takt med att butiker och campingplatser öppnades under sommaren steg efterfrågan på bolagets nya generation produkter. Andra halvåret var starkt och 2021 avslutades med en rekordstark orderbok. **Plantasjen** står ut med den största resultatförbättringen av alla Ratosbolag. Den nya ledningen har på kort tid

Hållbarhet

Vår övertygelse om att det finns en stark koppling mellan hållbarhet och långsiktigt värdeskapande har under året ytterligare stärkts. Hållbarhetsarbetet måste därför vara en integrerad del av bolagens verksamheter. I allt från produktutveckling till försäljning och projektgenomförande. Vårt hållbarhetsarbete utgår från, och vi stödjer fortsatt, FN Global Compacts (UNGC) tio principer för hållbart företagande. På samma sätt som vi noggrant följer KPI:er för finansiell utveckling följer vi KPI:er för vårt hållbarhetsarbete. Det är

glädjande att konstatera att samtliga bolag idag har ett externt visuellblåsarsystem och en uppförandekod, miljöpolicy samt hållbarhetsrapporterar. Positivt är också att antalet bolag som CO₂-rapporterar har ökat från nio till tio. Under 2021 kommer samtliga bolag CO₂-rapportera och vi kan presentera en konsoliderad rapport för Ratogruppen. Vi mäter även andelen kvinnor i ledande befattning och andelen kvinnor totalt. Dessa nyckeltal är också ett viktigt område för att göra en arbetsplats mer attraktiv. Ett område vi kommer att satsa ännu mer på under kommande år. ►

lyckats förbättra bruttomarginalen, bland annat som en följd av lägre kostnader inom framförallt logistik och inköp samt högre produktivitet i butikerna. Samtidigt har försäljningen gynnats av pandemin och ett bättre kunderbjudande som resulterat i såväl kundtillväxt som ökad försäljning per kund.

Industry har också ett mycket bra år bakom sig, trots betydande negativ påverkan av pandemin. Omsättningen steg med 1 procent och resultatet med 49 procent. **Diab** som hade stora utmaningar att hålla fabriker öppna och transporter att fungera till ett rimligt pris uppvisade en resultatförbättring på 45 procent med en omsättningstillväxt på 13 procent.

Tidigare års omställning av bolaget tillsammans med en stark marknad för vindkraft bidrog till den fina utvecklingen. Inom Marin- och, framför allt, Aerospace sjönk dock efterfrågan. Under 2020 investerade man 235 MSEK i automation och ökad produktionskapacitet inom nya produkter. För **HL Display** sjönk efterfrågan som ett resultat av pandemin med minskad omsättning som följd. Bolaget var imponerande snabbt med att utveckla och tillverka skyddsprodukter samtidigt som man ökade effektiviteten i fabriker och logistikkedjor. Resultatet och lönsamheten kunde därför ändå förbättras. Imponerande. **LEDiL** drabbades av pandemin, som medförde minskad ordergång och dyra trans-

porter. Genom att snabbt och temporärt dra ned framför allt personalkostnader kunde resultatet hållas på en god nivå. Under slutet av året började ordergången stiga. I **TFS** var det mycket utmanande att genomföra kliniska prövningar på sjukhusen, givet pandemin. Omsättningen sjönk med 10 procent men resultatet steg tack vare åtgärdsprogrammet som slutfördes i början av året, innan utbrottet av pandemin, och den nya ledningens goda insatser.

”Ratos framtid är att äga bolag som är eller kan bli marknadsledande på de marknader man verkar.”

Från investeringsbolag till ledande bolagsgrupp

När jag tillträdde som VD i Ratos för tre år sedan var affärsidén att förvärva bolag, äga dem under en viss tid, för att sedan avyttra dem. Verksamheten hade dock svårt att skapa avkastning på en alltmer konkurrensutsatt och transaktionsorienterad finansmarknad, vilket medförde en negativ utveckling för aktieägarna. Samtidigt återfinns i Ratos bolag mycket stor potential för värdeskapande om företagen ges rätt ledning och förutsättningar.

Vår analys ledde till slutsatsen att Ratos ska omvandlas till en bolagsgrupp med ett antal ytterst välskötta bolag. De stötts av industriellt erfarna och skickliga medarbetare på Ratos inom ramen för ett ekosystem av kompetens och kunskapsutbyte i hela bolagsgruppen. För att åstadkomma förändringen minskades antalet anställda på Ratos från 50 till 20 personer. Samtidigt rekryterades ny kompetens med operationell erfarenhet som komplement till den finansiella kompetens som fanns sedan tidigare. Därutöver byttes större delen av ledningar och styrelser i ägda bolag ut. Dagens team på Ratos och i våra bolag är ytterst lämpade att ta sig an den nya uppgiften.

Ratos framtid är att äga bolag som är eller kan bli marknadsledande på de marknader man verkar. Vår ägarhorisont är evig så länge vi anser oss vara den bästa ägaren och vi ökar lönsamhet och omsättning kontinuerligt genom en kombination av operativt lönsamhetsfokus, organisk tillväxt och förvärv; dels i existerande bolag, dels i form av nya plattformsbolag i branscher vi har erfarenhet av.

Bolagen är självständiga men ingår i en bolagsgrupp där erfarenheter delas och vissa synergier skapas via nätverk inom till exempel inköp som leds av bolagen själva. Nätverk skapas i flera forum inklusive vårt gemensamma ledarskaps- och affärsmannaskapsprogram Ratos Business Executive Leadership Programme. Bolagen har en måttlig skuldsättning för att ha möjlighet att göra normala investeringar och tilläggsförvärv. Utdelningen till Ratos aktieägare finansieras av utdelningar från bolagen till Ratos AB.

När vi nu överlag uppnått såväl förbättrad operativ som finansiell stabilitet övergår fokus på branschledande lönsamhet i respektive bolag, och steg för steg även på tillväxt.

När detta skrivs har vi nått en punkt där flera av våra bolag har nått en sådan stabilitet, lönsamhet och storlek att de kan utgöra en plattform för tilläggsförvärv. Parallellt har vi under de tre senaste åren avyttrat tre bolag som inte uppfyllde kraven för att ingå i bolagsgruppen. Försäljningen av Bisnode innebär att vi har kapital för att kunna göra helt nya förvärv som kan utgöra en plattform för tillväxt, såväl organiskt som via tilläggsförvärv.

Ratos står sålunda mycket väl rustat för en spännande resa framåt!

Jag vill avsluta med att tacka alla medarbetare i hela Ratos-familjen som under året arbetat så hängivet och engagerat för att uppnå och överträffa våra mål under ett särskilt utmanande år. Jag vill även passa på att tacka alla våra kunder till Ratos-bolagen som visat förtroende för de produkter, lösningar och tjänster vi producerar.

Jonas Wiström
Verkställande direktör

Mål och måluppfyllelse

Mål 2020

Finansiella mål

Ökad vinst i Ratos bolag varje år

Totalavkastningen högre än SIX Return Index

Utdelning

Utdelning om 30–50% av resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets ägare

Utfall 2020

EBITA ökade från 1 196 MSEK till 1 913¹⁾ MSEK

Totalavkastningen för Ratos B-aktie uppgick till 17,3% (SIX Return Index 14,8%)

Utdelning om 0,95²⁾ SEK per aktie, motsvarande 44% av resultatet efter skatt hänförligt till moderbolagets ägare

Nya finansiella mål

Den 8 februari 2021 fastställde Ratos styrelse nya finansiella mål som en följd av tidigare kommunicerat beslut att utveckla verksamhetens inriktning mot att bli en långsiktigt verksam bolagsgrupp. Dagens Ratos har en "evig" ägarhorisont och investerar för att bygga värden på lång sikt.

EBITA-tillväxt

Mål: EBITA ska uppgå till minst 3 miljarder SEK år 2025.

Nettoskultsättningsgrad

Mål: Nettoskuld, exklusive finansiell leasingskuld, i förhållande till EBITDA bör normalt uppgå till 1,5–2,5x. Målet inkluderar Ratos moderbolags kassa.

Utdelningsandel

Mål: Utdelningsandelen uppgår normalt sett till 30–50 procent av resultatet efter skatt, exklusive realisationsvinster och realisationsförluster, hänförligt till moderbolagets ägare.

Kriterier för nya investeringar

Ratos har följande kriterier för nyinvesteringar och långsiktiga innehav:

- Marknadsledande eller förmåga att bli
- Högsta lönsamhet i sin bransch
- Förmåga att skapa bra kassaflöde över tid
- Starkt varumärke
- Kunna dra fördel av Ratos nätverk
- Plattform för tilläggsförvärv

Ratos eftersträvar snabba förbättringar i våra bolag, men är en långsiktig ägare. Vi äger våra bolag så länge vi anser oss vara den bästa ägaren.

¹⁾ Vinsten definierad som redovisad EBITA för gällande bolagsgrupp respektive period

²⁾ Föreslagen ordinarie utdelning

Ratos modell

Ratos utvecklar bolag med höga ambitioner och potential att bli marknadsledande. Vi fokuserar på lönsamhet och uthållig vinsttillväxt.

Ratos ökar vinsten i bolagen genom en kombination av operativt lönsamhetsfokus, organisk tillväxt och förvärv. Förvärv görs av våra befintliga bolag med syfte att ta marknadsandelar och skapa synergier samt av moderbolaget för att addera nya plattformsbolag till Ratosfamiljen att bygga kring.

Vår roll är att möjliggöra för starka ledare och medarbetare att i en starkt decentraliserad struktur utvecklas snabbare. Kunskap, erfarenhet och kapital finns tillgängligt i Ratos-gruppens nätverk. Vi gör saker snabbt, enkelt och låter rätt personer få stort ansvar.

Vi fokuserar på grundläggande förbättringar som skapar bestående värden. Vi är övertygade om att ägare som ställer höga krav och utmanar, vågar investera och visar respekt, skapar bäst förutsättningar för sina ledningar att bygga industriellt och långsiktigt framgångsrika bolag.

Idag är vi en ledande ägare i Norden och verkar genom 11 bolag som tillsammans omsätter 33 miljarder kronor och har drygt 10 500 anställda (efter avyttringen av Bisnode) i mer än 30 länder.

Värdeskapandet

Ratos utvecklar en diversifierad bolagsgrupp genom värdeskapande åtgärder kompletterat med en aktiv förvärvsagenda. Vårt övergripande mål är att öka EBITA, löpande och på lång sikt. Grunden för stigande EBITA är stabilitet, med en bra ledning, tydlig affärsplan och god förmåga hos ledningen att förutse bolagets utveckling, inklusive prognossäkerhet.

När bolaget uppnått stabilitet övergår fokus på lönsamhet för att därmed skapa finansiella förutsättningar för tillväxt. Arbetet med att identifiera bolagets lönsamhetspotential bedrivs i en strukturerad process med bolagens ledningar för att tillsammans utveckla tydliga insikter. Fokus läggs på att förbättra bruttomarginalen och sänka kostnader.

Det är först när man uppnått stabilitet och lönsamhet som fokus skiftar mot tillväxt. Det mest värdeskapande för ett bolag är organisk tillväxt och därför är detta alltid högsta prioritet. Förvärvad tillväxt kan dock också driva stora värden om det kombineras med reella synergier på både kostnads- och intäktsidan och utgör därför ett komplement.

Ratos enskilt viktigaste uppgift är att tillsätta VD. När vi attraherar de bästa VD:arna till våra bolag kommer de i sin tur attrahera ett starkt team. Det finns inget som är viktigare för våra bolags utveckling.

Ratos löpande arbete sker genom regelbunda kontakter med bolagen genom bland annat månadsvisa uppföljningar av resultat, kassaflöde och balansräkning. Genom små, engagerade styrelser sker ett nära samarbete mellan Ratos i rollen som ägare och VD i bolaget.

Genom att utbyta erfarenheter inom Ratos bolagsgrupp drar bolagen nytta av att ingå i Ratos nätverk. Bolagens ledningar, Ratos styrelse och anställda på Ratos möts en gång per år för att diskutera centrala teman för värdeskapande. Olika specialistfunktioner möts därutöver för att diskutera och jämföra metoder och modeller för värdeskapande och effektivitet. I tillägg har flera forum skapats för att diskutera olika initiativ, till exempel inom inköp.

Förvärv

Genom tilläggsförvärv kompletterar vi den operativa utvecklingen i våra bolag, med målet att skala verksamheten och förstärka bolagens ledarskap och kompetens. Efter ett förvärv lägger vi fokus på operativa synergier och implementerar best practice. Därutöver öppnar vi upp för Ratos plattform av kunskapsutbyte mellan ägda bolag och vårt nätverk i syfte att ytterligare accelerera tillväxten.

Ratos genomför även nya plattformsförvärv när en unik möjlighet uppstår i en bransch där Ratos har djup kunskap och förmåga att skapa värde. Utgångspunkten är oftast att bolagen ska ha en mycket duktig och engagerad ledning, vara baserade i Norden, ha en skalbar internationell affärsmodell och behov av en stark ägare för att genomföra sin expansion.

Ratos Principer

Uthållig ledande lönsamhet i sin bransch är ett kvitto på att man har nöjda kunder, medarbetare som utvecklas och trivs samt att man har en kostnadseffektiv organisation. Vi tror inte att det finns några genvägar eller enkla sanningar till långsiktigt värdeskapande. Detta sker genom bolagsspecifika initiativ framtagna av ledningen i vår mycket decentraliserade organisation, där det är respektive ledning som fattar besluten. Dock finns det vissa teman som vi på Ratos tror bidrar och särskiljer framgångsrika bolag. De genomsyrar vår organisation och återkommer när vi utmanar ledningarna med förslag och idéer.

Ett bolag består av **strukturer, processer och kultur**. Vid ett förbättringsarbete börjar man med strukturer för att sedan förändra processer, vilket över tid påverkar kulturen. Kulturen, som är svårast att påverka, har störst betydelse. Kulturen diktar till exempel vad som anses som bra, vad som är viktigt, vilka de interna hjältarna är och andra grundläggande uppfattningar. Vi menar att kulturen har större inverkan på resultatet än organisation, processer och strategi.

Kunden talar – vi lyssnar. Det är kunden som betalar för lönerna i ett bolag. Att lyssna på kunden gör att man förstår problem och ser möjligheter, hur marknaden utvecklas och vilket värde bolaget kan tillföra. Med denna förståelse utvecklas produkterbjudande och interna processer. Kundnöjdhet är därför en viktig parameter som vi följer upp i våra bolag.

Benchmarking för att mäta och jämföra.

Ett bra resultat är en lönsamhet eller tillväxt som är högre än konkurrenternas på samma marknad. Genom att ta fram benchmark mellan enheter i bolaget, mellan bolag i samma bransch och ta hjälp av externa data kan bolaget och dess enheter utmana sig själva i att utvecklas vidare och lära sig av andra bolag som utvecklas ännu bättre.

Linjechefer i ledningsgruppen. För att skapa dynamik i ledningsgruppen, minimera "overhead-kostnader" och för att hålla ledningsgruppen nära affären och kunderna strävar vi efter att minst hälften av medlemmarna ska vara linjechefer med resultatansvar. Därigenom skapas en bra balans mellan support-tjänster och resultatansvariga nära kunden.

Det som mäts blir gjort – men mät inte allt. Hos alla människor finns en stark drivkraft att åstadkomma goda resultat. Därför kommer saker som mäts att bli bättre. Det gäller dock att inte mäta fler parametrar än man lever med i sin dagliga affär.

Fokusera på styrkorna. Vår erfarenhet är att det är enklare att få något som utvecklas bra att utvecklas ännu bättre än att få något som utvecklas dåligt att utvecklas bra. Vi ska därför fokusera våra begränsade resurser på, och bygga vidare kring, styrkor istället för på svagheter.

Prissättning kan alltid förbättras. Prissättning är en viktig åtgärd för att förbättra lönsamheten i varje bolag. När man har en god förståelse för vilket värde man skapar för kunden finns det ofta möjligheter att justera prissättningen, både uppåt och nedåt. Genom

styrelsearbetet och en nära dialog med våra bolagsledning utvärderar bolagen löpande sina prisstrategier.

Utmana sina kostnader. Vi ser det även som en skyldighet för våra bolag att alltid utmana sina kostnader och säkerställa att bolagets verksamhet i varje steg tillför värde till kunden. Det är ett kontinuerligt arbete att hela tiden förbättra sin operationella effektivitet. Vår erfarenhet är att bolag som kraftigt sänkt sina kostnader ofta är förvånade över hur pass stora kostnadsänkningar som kan göras utan att verksamheten påverkas negativt.

Exekvering 90% och strategi 10%. Det är viktigt att våra bolag har en tydlig idé om vart man är på väg, men att detaljplanera framtiden är ofta slöseri med tid, då ingen vet hur det blir. Viktigare är att börja exekveringen mot den riktning man valt, lyssna på sina kunder, följa marknadsutvecklingen och snabbt parera i takt med att världen förändras.

Hållbart värdeskapande

Genom att utveckla hållbara bolag skapas långsiktiga värden. Därför är hållbarhet en integrerad del av Ratos affärsstrategi. Det gäller både Ratos moderbolag och arbetet som aktiv ägare.

Ratos största bidrag till samhället är att vara en aktiv och ansvarsfull ägare som bygger långsiktigt framgångsrika och hållbara bolag som skapar jobb, tar hänsyn till människor och miljö och levererar produkter och tjänster av hög kvalitet. Ratos gör också skillnad genom att våra huvudägare utgörs av stiftelser som främjar forskning och därmed samhällsutveckling.

På Ratos huvudkontor finns 20 medarbetare och i våra bolag totalt cirka 12 500 medarbetare i 35 länder. Genom ett aktivt ägande är Ratos drivande för att säkra hållbarhetsarbetet i våra bolag. Grunden är Ratos policyramverk som består av: Uppförandekod, Policy för hållbarhet och ansvarsfulla investeringar samt Miljöpolicy (se Ratos hemsida). Policyramverket är baserat på FN Global Compacts tio principer för hållbart företagande.

Ratos fokusområden och bidrag till FN:s globala mål för hållbar utveckling

Fokusområde	Globalt mål	Globalt delmål	Ratos bidrag
Transparens och bolagsstyrning	 	8.1 Upprätthålla ekonomisk tillväxt. 12.2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser. 12.6 Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisa.	Ratos mål är att skapa långsiktigt framgångsrika och hållbara bolag. Ett av Ratos finansiella mål är att öka vinsten i Ratos bolagsgrupp. På sikt ska bolagen nå högsta lönsamhet i sin bransch. Vi kräver och följer upp att Ratosbolagen: • Identifierar huvudsaklig miljöpåverkan och implementerar en miljöpolicy/miljöplan. • Mäter, rapporterar och följer upp sina CO₂-utsläpp. • Fastställer hållbarhetsmål och hållbarhetsredovisar.
Affärsetik och antikorrupktion		16.2 Eliminera övergrepp mot barn. 16.5 Bekämpa korrupktion och mutor.	Ratos moderbolag har genom Net Clean Proactive installerat ett skydd mot barnpornografiskt material på samtliga medarbetares datorer. Ratos bolag har rätt att nyttja ett ramavtal för att installera detta. Ratos moderbolag och Ratosbolagen ska säkerställa transparent och god bolagsstyrning, affärer med god affärsetik och ett proaktivt antikorrupktionsarbete.
Miljö och klimatpåverkan		13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer. 13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringarna.	Vi kräver och följer upp att Ratosbolagen mäter, rapporterar och följer upp sina CO ₂ -utsläpp.
Medarbetare		5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande.	I Ratos uppförandekod fastställs att vi ska vara en icke-diskriminerande arbetsplats som främjar jämställdhet och mångfald. Koden gäller Ratos moderbolag och Ratosbolagen. Vi mäter andelen kvinnor bland Ratos medarbetare och andelen kvinnor i ledande befattningar.

Fyra fokusområden

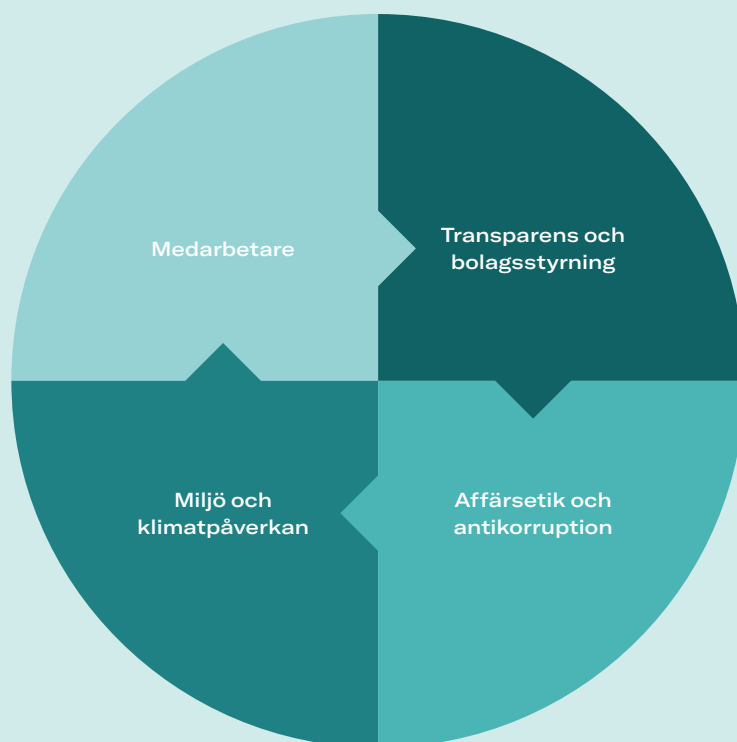
Ratos hållbarhetsarbete är strukturerat utifrån fyra områden: Transparens och bolagsstyrning, affärsetik och antikorrupktion, miljö och klimatpåverkan samt medarbetare.

Dessa fokusområden är utvalda baserat på de mest väsentliga aspekterna i vår väsentlighetsanalys, se sidan 119. Kopplat till respektive fokusområde finns policyer, krav och målsättningar. Varje bolag ansvarar dessutom för att identifiera eventuella ytterligare hållbarhetsområden som är relevanta för sin verksamhet. Under året förs löpande dialog med bolagen för att följa upp och diskutera hållbarhetsarbetet. Alla bolag förväntas dessutom redovisa utvecklingen publikt i en årlig hållbarhetsrapport.

För att stärka samarbetet och främja erfarenhetsutbyte mellan bolagen anordnas varje år hållbarhetsforum. Det är

också ett tillfälle att gå igenom och diskutera de förväntningar som Ratos har på bolagens hållbarhetsarbete och redovisning samt ta upp nya områden och trender till diskussion. Varje hållbarhetsforum arrangeras runt ett speciellt tema. Årets tema var EU-taxonomin (klassificering av miljömässigt hållbara investeringar) samt TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures), ett ramverk för att lättare kunna identifiera sina klimatrelaterade risker och möjligheter.

I följande avsnitt finns information om hur vi arbetar med respektive fokusområde, både inom Ratos moderbolag och i bolagen.

Transparens och bolagsstyrning

Hållbarhet är en viktig del av Ratos ägarstyrning. Vi ställer krav på ett aktivt hållbarhetsarbete och en transparent hållbarhetsrapportering.

Ägarstyrning i hållbarhetsfrågor

- Ratos styrelse har det yttersta ansvaret för den koncern-övergripande strategin och arbetet med hållbarhet medan Ratos VD har det operativa ansvaret.
- Ratos affärsområdeschefer ansvarar för att säkerställa att hållbarhet finns på respektive Ratosbolags styrelse- och ledningsagenda.
- Ratosbolagens respektive styrelse har det yttersta ansvaret för att bolaget följer gällande lagar, riktlinjer och policyer gällande hållbarhet. Bolagets VD och ledning har det operativa ansvaret för hållbarhetsarbetet.

Ratosbolagen ska:

- Ha en process för riskidentifiering och hantering.
- Implementera en uppförandekod i linje med Ratos uppförandekod.
- Identifiera huvudsaklig miljöpåverkan och implementera en miljöpolicy/miljöplan.
- Mäta, följa upp och rapportera CO₂-utsläpp.
- Fastställa hållbarhetsmål och följa upp dem minst en gång per år.
- Ha ett externt opererat och anonymt visselblåsarssystem.
- Ta fram en hållbarhetsredovisning inspirerad av GRI (Global Reporting Initiative).

Läs om respektive bolags hållbarhetsarbete på sidorna 26–37.

Ratos i samhället

För 2020 utgick 17 procent (53 miljoner SEK) av Ratos utdelning till Ragnar Söderbergs stiftelse och Torsten Söderbergs Stiftelse som är två av landets största privata finansiärer av vetenskaplig forskning inom främst ekonomi, medicin och rättsvetenskap.

Entreprenörskap och företagsutveckling är viktiga delar både genom Ratos arv och i dagens verksamhet. Vårt engagemang för

entreprenörskap står också i centrum för Ratos strategi för partnerskap med samhället. Under 2020 gav Ratos finansiellt stöd till våra utvalda samarbetspartners, bland annat Inkludera Invest och Handelshögskolan i Stockholm. Inkludera Invest arbetar med att främja socialt entreprenörskap.

10 av 12

Ratosbolag
CO₂-rapporterar
(9 av 12 bolag, 2019)

12 av 12

Ratosbolag
hållbarhetsredovisar

Affärsetik och antikorruption

Ratos ställer krav på att god affärsetik och proaktivt antikorrupsionsarbete finns implementerat i bolagen.

Uppförandekod. Ratos har en uppförandekod som gäller för anställda i Ratos moderbolag och Ratos styrelse. Uppförandekoden omfattar skrivningar gällande antikorruption och affärsetik. Vid nyanställningar introduceras medarbetaren till bland annat Ratos uppförandekod, arbetsmiljöpolicy, personalhandbok och miljöpolicy. Genom Ratos externa visselblåsarsystem sker en rapportering och uppföljning av avvikelser och oegentligheter. Såväl Ratos medarbetare som externa aktörer kan anmäla förmodade avvikelser anonymt.

Liksom föregående år rapporterades under 2020 inga avvikelser från uppförandekoden, inklusive inga diskrimineringsärenden, i visselblåsarsystemet. Ratos ålades inte heller böter eller andra sanktioner på grund av överträdelse av lagar eller regler.

Krav på kod i Ratosbolagen. Bolagen ska implementera en uppförandekod som minst svarar upp mot Ratos uppförandekod, där det fastställs att erkända internationella konventioner, mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter och villkor ska respekteras.

Visselblåsarsystem. Alla medarbetare har ansvar att slå larm om man misstänker att en handling strider mot bolagets uppförandekod. För att göra det möjligt att anonymt rapportera händelser har Ratos upphandlat en extern visselblåsartjänst, Whistle B. Tjänsten är helt frikopplad från Ratos IT-system och webbtjänster.

Antikorruption. Ratos ställer krav på förebyggande av korruption. Bolagen ska genomföra riskanalyser samt vidta åtgärder för att hantera identifierade risker. Det förebyggande arbetet inbegriper bland annat riktlinjer för anställda, utbildningsprogram för personer i riskställning samt krav på och uppföljning av affärspartners. Under året analyserades samtliga Ratos tolv bolag för korruptionsrisk. Sex av bolagen anses ha förhöjd risk för korruption, genom verksamhet i utsatta branscher eller i högriskländer, enligt Transparency Internationals korruptionsindex.

Mänskliga rättigheter. Ratos stödjer och respekterar skyddet av mänskliga rättigheter och vill att bolagen säkerställer att medverkan till brott mot mänskliga rättigheter inte förekommer. Vissa av Ratos bolag har leverantörer och partners i länder med förhöjd risk för kränkningar av mänskliga rättigheter eller arbetstagares rättigheter. Respekt för mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter ska ingå i bolagens uppförandekoder samt i arbetet med leverantörer och samarbetspartners.

100%

av Ratosbolag har en
uppförandekod

100%

av Ratosbolag har ett
externt visselblåsarsystem

Miljö och klimatpåverkan

Ratos strävar efter att kontinuerligt minska sin miljö och klimatpåverkan och kräver att bolagen gör detsamma.

Miljöpolicy. Miljöarbetet på Ratos moderbolag utgår från vår miljöpolicy och tillhörande miljöplan. Då verksamheten i huvudsak bedrivs i kontorsmiljö är den direkta miljöpåverkan begränsad och beror på affärsresor, primärt med flyg. Ambitionen är att minska resandet, till exempel genom videokonferenser och riktlinjer för transportmedel. Vi klimatkompenserar för utsläpp från samtliga flygresor.

Krav på Ratosbolagen. Ratos väsentliga miljöpåverkan sker genom bolagen. Ratos förväntar sig att varje bolag kartlägger sin miljöpåverkan och implementerar en miljöpolicy. I bolagens hållbarhetsrapporter redovisas bland annat klimatpåverkan, energiförbrukning, avfallshantering och vattenförbrukning. Ett flertal av Ratos bolag arbetar med att anpassa sig till omställningen mot en mer klimatneutral ekonomi. Aibel

har vunnit stora kontrakt inom offshore wind samt inom elektrifiering av olje- och gasplattformer, Kvdbil arbetar mot att minska den svenska fordonsflottans miljöpåverkan, HL Display har utvecklat och levererar återvinningsbara plastlösningar, Diab fokuserar på att minska CO₂-utsläppet i hela produktionskedjan och Speed Group har på sitt lager och huvudkontor anlagt en takbaserad solcellsanläggning som gör lagret CO₂-positivt. Flera av våra övriga bolag har ett integrerat hållbarhetsfokus i sin verksamhet.

Ett av Ratos fokusområden inom hållbarhet är att öka andelen bolag som klimatredovisar och för att underlätta bolagens arbete erbjuds samtliga bolag ramavtal för klimatredovisningssystem och stöd i klimatrapporering. Under året ökade antalet bolag som klimatrapporering till 10 stycken (9 bolag 2019).

Miljöpåverkan i moderbolaget

Genom att mäta och följa upp utsläppen i Ratos moderbolag skapas både en medvetenhet kring Ratos påverkan samt förståelse för effektiva åtgärder och därmed möjligheter att ytterligare minska Ratos klimatpåverkan. Under 2020 uppgick moderbolagets koldioxidutsläpp till 89 ton CO₂ (174), en minskning med 49 procent. Minskningen var markant inom tjänsteresor (flyg) och är en effekt av minskat resande i ett år påverkat av Covid-19 pandemin. Från 2020 inkluderas även utsläpp relaterat till IT (dator och telefoni), vilket ökade Övrigt posten med 37 ton CO₂. Ratos tar ansvar för sitt totala utsläpp genom klimatkompensation.

Totala utsläpp, ton CO ₂ e/år	2020	2019	2018	2017
Tjänsteresor (Scope 3)	41	153	135	232
varav flyg	35	145	124	216
Huvudkontoret, fastigheten (Scope 2) ¹⁾	10	19	16	16
varav elförbrukning (Scope 2)	2	2	3	3
Övrigt ²⁾ (inkl. årsredovisning beräknad utifrån ett generellt LCA-perspektiv)	38	6	4	6
Totalt före klimatkompensation	89	178	155	254
Totalt efter köp av klimatkompensation	0	0	0	0

¹⁾ El- och värmeförbrukning.

²⁾ Fjärrvärme, papper och tryckt material, elförbrukning. Från 2020 inkluderar Övrigt även IT (dator och telefoni).

Fokus på klimatavtryck skapar affärsvärde för Diab

Diab har sedan ett par år tillbaka ambitionen att vara ledande inom hållbarhet i sin bransch. För tre år sedan blev bolaget den första kompositproducenten att få sina klimatmål godkända av Science Based Targets initiative. Diabs hållbarhetsarbete har idag stor betydelse för bolagets förmåga att vinna och behålla affärer.

Diab har kontrakt som leverantör till Vestas som är en ledande tillverkare av vindkraftverk. Vestas har ett tydligt mål att bli koldioxidneutralt till 2030 – ett krav som

även omfattar hela leverantörskedjan. Därför kräver Vestas att Diab rapporterar koldioxidavtrycket för sin produktion av komponenter och Diab ställer dessutom samma krav på sina underleverantörer så som Vestas.

För att möta Vestas krav arbetar nu Diab med att systematiskt säkra att bolagets underleverantörskedja möter Vestas höga krav på minskat klimatavtryck.

Vestas krav på Diab skapar följeffekter i hela leverantörskedjan:

– Resultatet blir att hela vindindustrin rör sig mot en koldioxidsnål produktionslinje, vilket är en vinst för klimatet. Samtidigt är det tydligt att vår höga ambitionsnivå och systematiska arbete inom hållbarhet bidrar till att stärka Diabs affär, säger Per Hökfelt, hållbarhetschef för Diab.

Medarbetare

Allt vi gör bygger på insikten att ingenting är viktigare än människor.

Ratos ledare och medarbetare gör skillnad varje dag.

Ratos som koncern sysselsätter cirka 12 500 medarbetare.

Attraktiv arbetsplats. En viktig förutsättning för att Ratos ska kunna nå sina mål är att Ratos och bolagen ska vara en ansvarsfull och attraktiv arbetsplats där det finns förutsättningar att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och ledare med rätt kompetens.

Ledarskap. Att rekrytera rätt personer i ledande ställningar är en av Ratos viktigaste uppgifter som ägare. VD ansvarar för att rekrytera ett team som har en tydlig strategi och presterar och levererar i linje med denna. Alla bolag ska ha tydliga processer för att identifiera, utveckla och premiera topptalanger.

Decentraliserat ansvar. Ansvar för Ratosbolagen ligger på bolaget och dess ledning. Beslut i bolagen fattas nära kunder och medarbetare, utan onödig byråkrati.

Kärnvärden. Ratos har fastställt tre kärnvärden som är vägledande för sättet att arbeta och agera, både internt och externt. Dessa kärnvärden är Enkelhet, Tempo i exekvering och Allt handlar om människor.

Nätverk och ledarutveckling. Ratos gör det möjligt för bolag att utvecklas snabbare genom att vara del av något större. Vi har olika plattformar för att dela kunskap. Varje år ordnar vi nätverksträffar där vi sammankallar specialister inom olika funktionsområden för att dela erfarenheter och kunskap. Under 2020 utväxlade HR-chefer, Inköpschefer, Hållbarhetschefer, Ekonomichefer och VD:ar kunskande och erfarenheter. Vi fortsätter med vårt koncerngemensamma ledarprogram Business Executive Leadership Programme i samarbete med SSE Executive Education i Stockholm. Deltagare är 25 chefer och topptalanger från Ratosbolagen. Syftet är att ge nya insikter om strategi och internationellt ledarskap samtidigt som vi

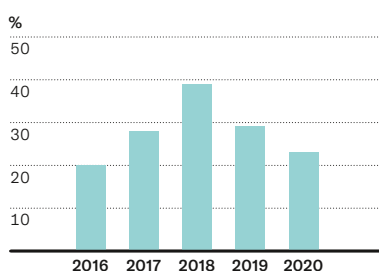
skapar förutsättningar för ett starkt internt ledarnätverk. Under 2021 kommer vi att arrangera Ratos Summit, där samtliga ledningsgrupper i bolagen möts under en heldagskonferens.

Jämställdhet och mångfald. Ratos arbetar för att främja jämställdhet och mångfald, såväl i den egna organisationen som i våra bolag. Utöver att jämställdhet och mångfald har ett värde i sig själv ur ett rättighets- och demokratiskt perspektiv är vi övertygade om att det även stärker vår lönsamhet och konkurrenskraft.

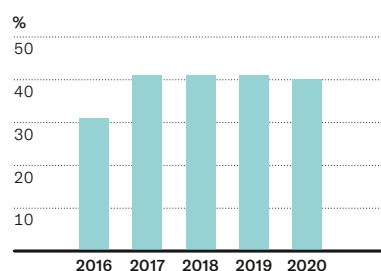
Ratos syn är att organisationer som kännetecknas av mångfald och inkludering skapar starkare och mer dynamiska team. Vi eftersträvar att skapa en inkluderande arbetsmiljö där alla tillåts nå sin fulla potential. Rekrytering och karriärutveckling på Ratos ska baseras på relevanta meriter och kompetenser. Oskäligen löneskillnader får inte förekomma. Ratos ska erbjuda lika ersättning för lika arbete. Denna syn ska också präglade Ratosbolagen. I bolagens årliga hållbarhetsrapporter rapporteras bland annat andel kvinnor i ledande befattningar.

Arbetsmiljö. Ratos verkar för att Ratoskoncernens cirka 12 500 medarbetare ska ha en god arbetsmiljö som främjar hälsa och välmående. Baserat på identifierade risker implementerar bolagen relevanta riktlinjer och processer samt bedriver ett systematiskt och förebyggande arbetsmiljöarbete. Vissa bolag har verksamheter med förhöjd risk för personskada bland medarbetarna. I dessa bolag är det högsta prioritet att medvetandegöra och att utbilda personalen i risker på arbetsplatsen. Man utreder och följer upp eventuella incidenter och olyckor. I vissa bolag finns risk för kompetensbrist, hög personalomsättning samt beroende av nyckelpersoner, vilket följs upp i bolagens ledningar och styrelser.

Andel kvinnor i ledande befattningar, Ratos koncern*

Andel kvinnor av Ratos medarbetare, Ratos koncern*

* Avser information baserat på medelantalet anställda i Ratos dotterbolag.

Plantasjens Chief HR Officer: ”Ledarskap i en tydlig organisation avgörande för vår förändringsresa”

Under 2020 har Plantasjen utarbetat en affärsstrategi med kunden tydligt i fokus. Förflyttningen mot ett omnikanalerbjudande med inspiration och trädgårds-mästarexpertis i butikerna kräver en decentraliserad organisation med tydlig rollfördelning och ett starkt ledarskap. Här berättar Chief HR Officer Ragnhild Dahl Berge om hur man rustar för att vinna med ett företag i förändring.

– Det här året har handlat om att lägga en stark grund för den HR-modell som ska möjliggöra vår företagsstrategi. Vi har skapat en plattare organisation där ledarna har ett tydligt definierat och decentraliserat ansvar. Vi har också sjösatt flera ledarskapsutvecklingsprogram, där ett av de viktigaste är för våra butikschefen och regionchefer.

Butikschefen avgörande för framgång

Ragnhild Dahl Berge framhåller den viktiga roll som butikschefen har.

– Ju bättre vi är i våra möten med människor och ju större kunskap vi har om det vi säljer, desto mer säljer vi. Det handlar helt enkelt om att skapa det erbjudande, kundmöte och den atmosfär som tillsammans låter Plantasjen bli Nordens härligaste växthus.

Att bli ännu bättre på att identifiera, stödja och utveckla butikscheferna är viktiga delar av Plantasjens förändringsresa. Det nya ledarskapsprogrammet ger region- och butikschefen insikter och verktyg för att bli starka bärare av företagets kultur och värderingar, vilket är en viktig del i en organisation med decentraliserat ansvar och entreprenörsanda.

Med butikschefen som starka ledare får butikernas medarbetare och trädgårds-mästare förutsättningar att erbjuda kunden inspiration, kunskap och verktyg för ett liv med växter. Med utökad e-handel starkt förankrad i butikerna har också servicegraden och kraven på operationell effektivitet höjts. Utmärkande för Plantasjens medarbetare är deras långa erfarenhet och stora kunskande om växter och odling. Något som också är en central del av kunderbjudandet.

– Stor kunskap om de varor vi säljer är oerhört viktigt för oss. När en kund kommer till våra butiker förväntar de sig inte bara bra service och hög kvalitet på våra varor. De vill också möta experter. Därför ser vi nu till att stärka kompetensen ytterligare hos vår butikspersonal, så att mötet med kunden blir ännu bättre och mer värdefullt.

Aibel leder omställningen mot förnybar energi

Aibel har en lång historia av att vara en ledande leverantör av installationer för utvinning av olja och gas. Nu slår sig bolaget in på en ny marknad som partner inom design och konstruktion av anläggningar för havsbaserad vindkraft. Samtidigt hjälper bolaget sina kunder inom olje- och gasindustrin att ställa om till elektrifierad produktion.

Hållbar, havsbaserad vindkraft har en nyckelroll för Europas klimatomställning. Nu pågår en snabb utbyggnad av vindkraftsparker i Nord-sjön. Havsbaserad vindkraft kommer i framtiden att stå för en stor och växande del av Europas energiförsörjning. I denna utbyggnad har Aibel under de senaste tio åren etablerat en ledande position som partner inom design, konstruktion och elöverföring.

Lång erfarenhet av installationer i krävande offshore-miljö

Installationer till havs ställer höga krav på byggprocesser, teknik och design. Anläggningarna ska klara en tuff miljö och ha en livslängd på flera decennier. Samtidigt måste tillförlitligheten vara den högsta tänkbara eftersom installationerna kommer att vara en viktig del av Europas energiförsörjning. Genom sin långa erfarenhet av design och konstruk-

tion i den krävande offshore-miljön är Aibel väl positionerat att möta dessa höga krav.

Det är nu mer än tio år sedan Aibel vann sitt första kontrakt inom havsbaserad vindkraft som leverantör till projektet DolwinBeta. Projektet var ett samarbete mellan Aibel och ABB och omfattade nybyggnation av en HVDC-plattform (High Voltage Direct Current), en central som samlar in ström från vindkraftverken, ökar spänningen och korrigerar effekten, så att förlusten av överföring av ström till land blir minimal. Anläggningen, som består av tre vindkraftsparker med totalt 240 vindkraftverk, togs i drift 2015 och står idag för elförsörjningen till 1,5 miljoner hushåll i Tyskland.

Världens största vindkraftpark

Genom framgångsrikt genomförande av DolwinBeta etablerade Aibel en stark position inom havsbaserad vindkraft. När Equinor upphandlade partner för design, installation och driftsättning av världens första kommersiella flytande vindkraftverk, Hywind Scotland, gick uppdraget till Aibel. Flytande vindkraftverk gör det möjligt att placera turbinerna i lägen där havet är så djupt att fasta konstruktioner inte är möjliga.

Med goda referenser från installationen av överföringslösningen för DolWin beta, tilldelades Aibel 2019 ett kontrakt för DolWin 5 i ett konsortium tillsammans med Keppel FELS. Projektet var ett bevis på Aibels position som ledande leverantör av lösningar för elöverföring från vindkraftverk. Senare samma år vann Aibel ett kontrakt för Dogger Bank som kommer att bli världens största vindkraftspark och förväntas täcka elbehovet för 4,5 miljoner brittiska hushåll.

Elektrifiering av oljeplattformar

Omställningen till förnybar energi skapar ett stort tryck på olje- och gasindustrin att ställa om sin energikonsumtion från gasturbiner med stora koldioxidutsläpp till elektricitet som genereras av förnybara källor.

Här erbjuder Aibel en lösning för att överföra el från landbaserade kraftstationer till plattformarna till havs.

Elektrifiering av oljeplattformar är en viktig del av Norges arbete med att uppfylla Parisavtalet. Under 2020 har Aibel vunnit viktiga kontrakt för elektrifiering av Johan Sverdrup-fältet, Sleipner och Gina Krog-fälten i Nordsjön samt Osebergfältet och Snöhvitfältet på den norska kontinentalsockeln.

Växande marknad

Den växande marknaden för havsbaserad vindkraft väntas skapa betydande möjligheter för Aibel, både på kort- och lång sikt. Utbyggnaden av havsbaserad vindkraft väntas bli stor, med en planerad femdubbling av kapaciteten inom EU till 2030. Vid slutet av 2020 motsvarade 45 procent av Aibels orderbok på nästan 11 miljarder NOK vattenbaserad vindkraft och elektrifiering av oljeplattformar. Om marknaden utvecklas som förväntat och Aibels affärsplan uppfylls, kommer andelen redan 2022 att vara över två tredjedelar.

Aibel spelar en nyckelroll när Europa ställer om till förnyelsebar energi, vilket förväntas skapa både värde för aktieägare och nytta för klimatet.

Ratos-aktien

Ratos-aktien utvecklades 15,1 procent med en totalavkastning (kursutvecklingen inklusive återinvesterad utdelning) om 17,3 procent att jämföra med utvecklingen för SIX Return Index som var 14,8 procent.

Korta fakta 2020

Aktienotering	Nasdaq Stockholm
Totalt antal aktier	324 140 896
Antal utestående aktier	319 014 634
Sista betalkurs, 2020-12-30	38,48 SEK (Ratos B)
Högsta/lägsta notering	39,46 /16,40 SEK (Ratos B)
Börsvärde, 2020-12-30	12 miljarder SEK

Aktiens utveckling

Kursutvecklingen för Ratos B-aktie var 15% att jämföra med OMXSPI som under samma period var 13%. Årets högsta kurs (39,46 SEK) noterades i december månad och den lägsta (16,40 SEK) i mars månad. Sista betalkurs den 30 december var 38,48 SEK. Under 2020 uppgick totalavkastningen (kursutvecklingen inklusive återinvesterad utdelning) för Ratos B-aktie till 17,3% att jämföra med SIX Return Index som under samma period var 14,8%.

Utdelning

Styrelsen föreslår en ordinarie utdelning om 0,95 SEK per A- och B-aktie för räkenskapsåret 2020 och en total utbetalning om 303 MSEK. Baserat på sista betalkurs vid årets slut uppgår direktavkastningen till 2,5%.

Ägarstruktur

De tio största ägarna svarade för 79% av rösterna och 53% av kapitalet. Andelen aktier som ägdes av fysiska eller juridiska personer utanför Sverige uppgick till 23%. Aktieägare i USA, Storbritannien, Luxemburg och Belgien representerar den största andelen av det utländska ägandet.

Anställdas ägande i Ratos

Ratos nyckelpersoner uppmuntras till en samsyn med bolagets aktieägare genom väl avvägda incitamentsprogram. Läs mer i förvaltningsberättelsen på sidorna 40–43 och på Ratos hemsida.

Återköp av egna aktier

Årsstämman 2020 gav styrelsen förnyat mandat att förvärva egna aktier. Innehavet av egna aktier får inte överstiga 7% av det totala antalet aktier i bolaget. Under 2020 har inga återköp av egna aktier skett. Ratos ägde vid årets slut 5 126 262 B-aktier (motsvarande 1,6% av totalt antal aktier) med ett genomsnittligt anskaffningsvärde om 69 SEK.

Aktieägarstatistik

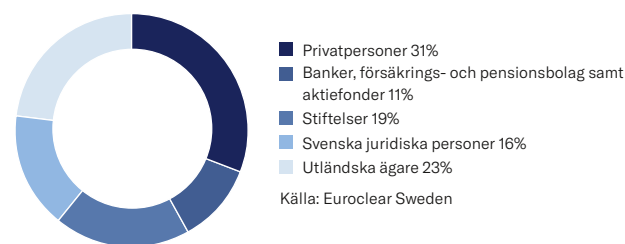
Storleksklasser	Antal aktieägare	Andel av kapital, %
1–500	32 555	1,60
501–1 000	7 551	1,89
1 001–5 000	10 014	7,31
5 001–10 000	1 720	3,98
10 001–15 000	481	1,88
15 001–20 000	303	1,70
20 001–	733	81,64
Totalt	53 357	100

Uppdelning av aktieslag

Aktieslag	Antal aktier	% av röster	% av kapital
Serie A	84 637 060	77,9	26,1
Serie B	239 503 836	22,1	73,9
Totalt	324 140 896	100	100

Källa: Euroclear Sweden

Ägarfördelning, % av kapital

Emission av B-aktier

Sedan årsstämman 2009 finns ett beslut om att Ratos i samband med förvärv kan emittera B-aktier i Ratos, genom kvittning, apport eller mot kontant betalning. Detta mandat förnyades vid årsstämman 2020 och avser högst 35 miljoner B-aktier.

Analytiker som följer Ratos

En aktuell förteckning över de analytiker som följer Ratos finns på vår hemsida under Investerare/Aktien/Analytiker som följer Ratos.

Data per aktie*

	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat per aktie före utspädning, SEK	2,17	2,11	-1,40	0,72	-1,79
Utdelning per A- och B-aktie, SEK	0,95 ¹⁾	0,65	0,50	2,00	2,00
Utdelning per C-aktie (preferensaktie), SEK					100
Utdelning per A- och B-aktie i % av resultat per aktie	44 ¹⁾	31	neg.	278	neg.
Utdelning per A- och B-aktie i % av eget kapital	3 ¹⁾	2	2	7	6
Eget kapital, SEK ²⁾	29	29	27	30	31
Börskurs vid årets slut, B-aktie, SEK	38,48	33,42	23,28	35,84	43,14
Börskurs / eget kapital, %	131	115	85	118	139
Direktavkastning, B-aktie, %	2,5 ¹⁾	1,9	2,1	5,6	4,6
Totalavkastning, B-aktie, %	17	46	-30	-13	-6
P / E -tal	17,7	15,8	neg.	49,9	neg.
Högsta / lägsta betalkurs, B-aktie, SEK	39,46 / 16,40	36,36 / 18,10	38,58 / 21,92	48,7 / 35,1	52,6 / 35,9

Nyckeltal*

	2020	2019	2018	2017	2016
Börsvärde, MSEK ³⁾	12 260	10 550	7 530	11 723	16 252
Antal aktieägare	53 357	52 070	57 909	59 526	66 057
Antal utestående A- och B-aktier i genomsnitt före utspädning	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 014 428
Utestående antal A- och B-aktier vid årets slut	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 014 634
Utdelning, MSEK ⁴⁾	303 ¹⁾	207	160	638	723

* Om inget annat anges avses B-aktien.

¹⁾ Föreslagen utdelning.

²⁾ Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare, dividerat med antal utestående stamaktier vid periodens slut.

³⁾ Avser utestående aktier (inklusive preferensaktier för 2016).

⁴⁾ Utdelning avser stamaktier och avseende 2016 även preferensaktier.

Ratos aktieägare

2020-12-31	Antal		Andel av	
	A-aktier	B-aktier	kapital, %	röster, %
Familjen Söderberg med bolag m.m.	46 741 796	17 541 064	19,83	44,66
Torsten Söderbergs Stiftelse	12 056 186	16 063 900	8,68	12,58
Ragnar Söderbergs stiftelse	17 235 241	10 332 088	8,50	16,82
State Street Bank and Trust CO, W9	0	14 058 427	4,34	1,29
Spiltan Fonder	0	9 009 143	2,78	0,83
Avanza Pension	65 947	6 697 211	2,09	0,68
CBNY-Norges Bank	0	5 949 756	1,84	0,55
BNY Mellon NA (former Mellon), W9	0	5 563 278	1,72	0,51
RBC Investor Services Bank S.A	0	5 134 823	1,58	0,47
JP Morgan Chase Bank N.A.	0	4 497 127	1,39	0,41
Ratos innehav av egna aktier	0	5 126 262	1,58	0,47
Övriga	8 537 890	139 530 757	45,67	20,73
Totalt	84 637 060	239 503 836	100	100

Källa: Euroclear Sweden

Ratos affärsområden och bolag

Ratos bedriver verksamheten i tre affärsområden: Construction & Services, Consumer & Technology och Industry.

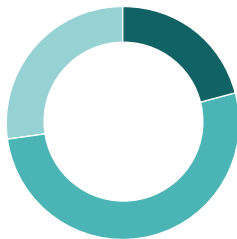
Under 2020 ökade nettoomsättningen organiskt i bolagen med 4% och EBITA-resultatet ökade med 60% från 1 198 MSEK till 1 913 MSEK, justerat för Ratos ägarandelar.

Andel av omsättning per affärsområde

■ Construction & Services 48%
■ Consumer & Technology 33%
■ Industry 19%

Andel av EBITA per affärsområde

■ Construction & Services 21%
■ Consumer & Technology 52%
■ Industry 27%

Anställda per affärsområde

■ Construction & Services 49%
■ Consumer & Technology 27%
■ Industry 24%

Construction & Services

Omsättning: 11 592 MSEK
Redovisad tillväxt: -5%
EBITA: 400 MSEK
EBITA-marginal: 3,4%

Consumer & Technology

Omsättning: 7 845 MSEK
Redovisad tillväxt: 2%
EBITA: 989 MSEK
EBITA-marginal: 12,6%

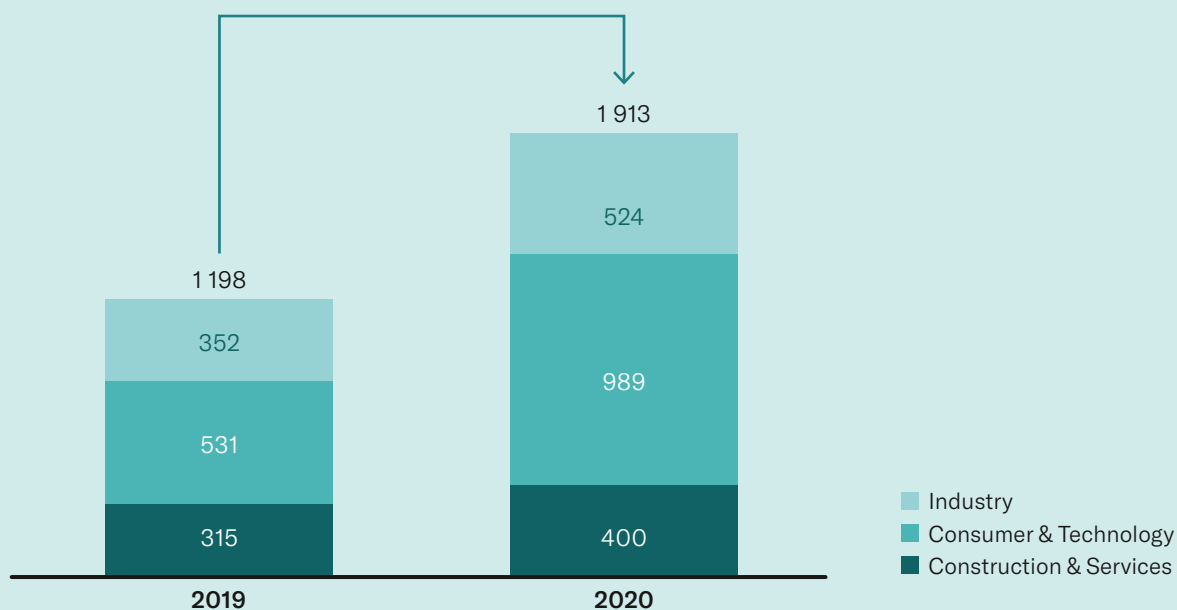
Industry

Omsättning: 4 634 MSEK
Redovisad tillväxt: 1%
EBITA: 524 MSEK
EBITA-marginal: 11,3%

EBITA-tillväxt 2019–2020

Justerat för ägarandel, MSEK

+60%

MSEK	Netto-omsättning		EBITA		EBITA-marginal		Rörelsens kassaflöde		Räntebärande nettoskuld		Ratos ägarandelar (%)
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Aibel	3 846	4 019	143	237	3,7%	5,9%	140	428	620	910	32
airteam	932	795	88	63	9,4%	7,9%	131	49	21	141	70
HENT	6 306	6 933	126	18	2,0%	0,3%	118	-50	-368	-294	73
Speed Group	508	495	43	-3	8,5%	-0,6%	44	8	533	347	70
Construction & Services	11 592	12 242	400	315	3,4%	2,6%	432	435	806	1 104	
Bisnode	2 567	2 638	352	338	13,7%	12,8%	337	277	1 181	1 228	70
Kvdbil	393	384	37	31	9,3%	8,1%	58	26	22	76	100
Oase Outdoors	328	335	38	8	11,5%	2,4%	103	20	125	210	78
Plantasjen	4 557	4 303	563	153	12,4%	3,6%	452	9	4 804	5 260	99
Consumer & Technology	7 845	7 661	989	531	12,6%	6,9%	951	331	6 132	6 774	
Diab	2 040	1 803	269	186	13,2%	10,3%	62	-41	899	881	96
HL Display	1 508	1 582	162	139	10,7%	8,8%	251	147	215	441	99
LEDiL	258	288	51	54	19,6%	18,8%	53	55	99	149	66
TFS	827	923	42	-27	5,1%	-2,9%	21	21	18	55	100
Industry	4 634	4 595	524	352	11,3%	7,7%	387	183	1 231	1 527	
Summa Ratos, justerat för Ratos ägarandel	24 071	24 499	1 913	1 198	7,9%	4,9%	1 770	949	8 168	9 405	
<i>Förändring</i>	-2%		60%				86%		-13%		

www.aibel.com

Aibel är en ledande leverantör av offshore-baserade byggnationer och underhåll till den europeiska energisektorn. Bolaget verkar på marknaden för nybyggnation inom offshore vindkraft, nybyggnation och underhåll för olje- och gasindustrin, samt elektrifiering av olje- och gasplattformar. Bolagets kompetenta medarbetare arbetar nära kunderna på bolagets åtta kontor i Norge och Sydostasien. Dessutom driver Aibel två varv, ett i Haugesund (Norge) och ett i Laem Chabang (Thailand), med komplett prefabricerings- och konstruktionskapacitet. Aibel har en stark marknadsposition baserat på sin affärsmodell som täcker hela värdekedjan, inklusive projektdesign, ingenjörstjänster, konstruktion och installation.

Marknad

Marknaden för underhålls- och ombyggnadstjänster för olje- och gasutvinning är god och marknaden för utbyggnaden av havsbaserad vindkraft har en stark tillväxt. Marknaden för elektrifiering av olje- och gasplattformar ökar

då det ger miljöfördelar. Aibel har en marknadsledande position, långsiktiga kundrelationer och kärnkompetenser, liksom en stark affärsmodell på en marknad med framtida tillväxtpotentialer.

Året

Aktiviteten under året var fortsatt hög även om framdriften på varven till viss del påverkades av restriktioner relaterat till Covid-19 pandemin. EBITA-marginalen påverkades negativt av reserveringar kopplat till osäkerhet av Covid-19. Under året vann Aibel kontrakt för elektrifiering av plattformar, ett viktigt arbete för att minska koldioxidavtrycket från utvinning av olja och gas till havs.

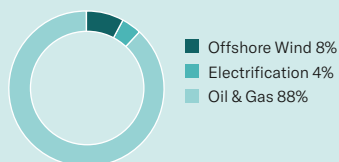
Hållbarhet

Aibel har fokus på bolagets sociala och miljömässiga ansvar och hållbarhet generellt. Detta genom att vara en attraktiv, säker och inspirerande arbetsplats för sina anställda, visa respekt för miljön och omgivningen, arbeta mot korruption i alla former samt skapa värde

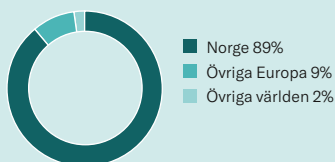

för ägare och kunder. Aibels hållbarhetspolicy, uppförandekod och miljöpolicyer utgör bolagets främsta styrdokument och har sin grund i FN Global Compacts principer för hållbart företagande.

Omsättning per område

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MNOK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	12 286	11 689	7 907	9 081	10 679
Organisk tillväxt	5%	47%			
EBITA	457	691	606	309	46
EBITA-marginal	3,7%	5,9%	7,7%	3,4%	0,4%
Rörelsens kassaflöde	446	1 246	-98	566	1 040
Räntebärande nettoskuld	2 030	2 690	2 634	2 211	2 453
- varav leasingsskuld ¹⁾	660	1 081	8	14	
Medelantal anställda	4 068	3 684	3 405	3 594	4 073

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Antal allvarliga incidenter (per miljoner arbetstimmar)	0,2 allvarliga incidenter per miljoner arbetstimmar	0,2	0,2	0,2
Antal IDD (Integrity due diligence) revisioner genomförda hos leverantörer	10	13	12	12
Andel medarbetare som slutfört certifiering i uppförandekod, %	90%	94%	95%	91%
Avfallssortering, %	>80%	80%	85%	88%
Genomföra energi- samt CO ₂ -reducerande projekt årligen	Minst 4 projekt årligen	4	4	N/A

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	32%
Meddelägare: Ferd 50%, Sjøtette AP-fonden (repr. av Ratos) 18%	68%
Förvärvstillfälle	2013

www.airteam.dk

airteam erbjuder högkvalitativa och effektiva ventilationslösningar i Danmark och Sverige. Bolaget fokuserar på projektutveckling, projektledning och upphandling där projekten i stor utsträckning utförs av ett brett nätverk av kvalitetssäkrade underleverantörer. Dessutom erbjuder airteam underhåll och service av installerade ventilationslösningar. Kunderna är oftast stora byggtreprenörer inom både renovering och nybyggnation. airteam har en ledande marknadsposition och en attraktiv affärsmodell samt en stark och kundfokuserad företagskultur med engagerade medarbetare.

Marknad

Byggmarknaden i Norden har tillväxtpotentialer baserat på en ökad efterfrågan av effektiva och högkvalitativa ventilationslösningar. Det finns ett underliggande behov av omfattande renoveringsprojekt och nybyggnation där ventilation blir en allt viktigare del. Ökad reglering och specifika krav på energieffektivitet samt förbättrat inomhusklimat förväntas

också driva nya affärsmöjligheter. Den danska ventilationsmarknaden är fragmenterad där airteam hör till de ledande aktörerna inom sin nisch.

Året

Under året fortsatte airteam integrationen av svenska förvärvet Creovent & Thorszelius. I Danmark befäste airteam sin roll som den ledande ventilationsaktören genom att vinna stora ventilationskontrakt bland annat i samband med byggnation av en ny tunnelbanelinje i Köpenhamn samt läkemedelsbolaget Ferring A/S nya huvudkontor. Lönsamheten ökade både i den danska och svenska verksamheten.

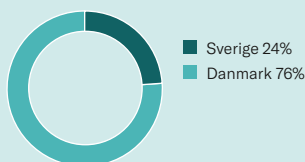
Hållbarhet

airteams hållbarhetsagenda är förankrad i affärsverksamheten genom utvecklingen av miljömässigt hållbara, energieffektiva ventilationslösningar som bidrar till ett hälsosamt och förbättrat inomhusklimat. Följaktligen är energieffektiviteten hos bolagets produkter

samt kundernas hälsa och säkerhet viktiga hållbarhetsfrågor för airteam. Medarbetarna är bolagets viktigaste tillgång och fokusområden i förhållande till bolagets anställda omfattar resultat och karriärutveckling, säkerhet på byggarbetsplatser samt arbetsmiljö och arbetsvillkor.

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MDKK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	946	801	667	633	604
Organisk tillväxt	15%	-3%			
EBITA	89	63	64	60	37
EBITA-marginal	9,4%	7,9%	9,6%	9,4%	6,1%
Rörelsens kassaflöde	133	49	51	88	39
Räntebärande nettoskuld	22	145	61	72	153
– varav leasingskuld ¹⁾	13	15			
Medelantal anställda	326	321	230	193	186

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Antal arbetsplatsolyckor med frånvaro	Att minska antalet arbetsplatsolyckor som leder till frånvaro	4	5	6
Personalomsättning, %	Minska personalomsättningen och få anställda att stanna längre	15%	13%	21%
Sjukfrånvaro (totalt antal timmars sjukfrånvaro i relation till möjligt antal arbetstimmar), %	Att minska sjukfrånvaron jämfört med föregående år	3%	3%	2%
Medarbetare som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling, %	Att öka procentandelen som får uppföljning	89%	91%	72%

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	70%
Meddelägare: Företagsledning och styrelse	30%
Förvärvstillfälle	2016

www.hent.no

HENT är en ledande byggentreprenör som främst fokuserar på nybyggnation av offentliga och kommersiella fastigheter. HENT fokuserar på projektutveckling, projektering, projektledning och inköp. Projekten genomförs med egen projektadministration och i samarbete med ett kunnigt nätverk av kvalitets-säkrade underentreprenörer. HENT är verksamt med projekt över hela Norge och inom utvalda segment i Sverige samt Danmark.

Marknad

Den totala byggmarknaden i Norge uppgår till cirka 310 miljarder NOK, varav offentlig och kommersiell nybyggnation står för cirka 50–60 miljarder NOK. Marknaden för nybyggnation är cyklisk men har historiskt visat god strukturell tillväxt. Den norska byggmarknaden är fragmenterad där HENT hör till de ledande aktörerna.

Året

HENT påverkades under året till viss del av Covid-19 pandemin genom en reducerad

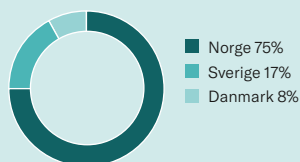
aktivitet i vissa projekt. EBITA-marginalen förbättrades under året trots högre kostnader relaterat till Covid-19. Bättre projektgenomförande och en stabilare projektportfölj bidrog positivt till lönsamheten. Nyvunna projekt har utvecklats bra. Fokus är att vinna projekt med god lönsamhet. Vid slutet av året uppgick andelen projekt till offentlig verksamhet till cirka 70%.

Hållbarhet

HENT:s främsta tillgång – och dess viktigaste hållbarhetsfråga – är personalen. Fokus är därmed på frågor som hälsa och säkerhet, arbetsmiljö samt hur nöjda medarbetarna är och utvecklingsmöjligheter för de anställda. Att vara en etisk verksamhet i sin bransch är också en viktig prioritering och ett mål för HENT. Där ingår förhandskvalificering av leverantörer, rutiner för kvalitetshantering samt inspektioner på plats. HENT har som mål att begränsa klimatpåverkan och samtidigt utnyttja de affärsmöjligheter som en produktion av hållbara byggnader innebär.

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MNOK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	8 833	8 843	7 855	7 034	7 834
Organisk tillväxt	-2%	13%			
EBITA	176	23	152	253	234
EBITA-marginal	2,0%	0,3%	1,9%	3,6%	3,0%
Rörelsens kassaflöde	165	-64	99	132	172
Räntebärande nettoskuld	-529	-382	-694	-663	-695
– varav leasingsskuld ¹⁾	201	196			
Medelantal anställda	1 012	986	940	877	773

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Sjukfrånvaro, %	< 3,5%	3,3%	3,2%	3,2%
Minskning av CO ₂ -utsläpp (scope 1, 2 och 3) i förhållande till omsättning	Årlig minskning för 2020–2021 med minst 2,5%	11%	N/A	N/A
Frekvens arbetsplatsolyckor som resulterar i minst en dags frånvaro från arbetet (H1)	≤ 3,6	2,0	1,6	3,2
Återvunnet avfall, %	85% återvunnet avfall	84,1%	83,6%	87,6%
Personalomsättning, %	≤ 8% personalomsättning	12,8%	11,7%	11,6%

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	73%
Meddelägare: Företagsledningen	27%
Förvärvstillfälle	2013

www.speedgroup.se

Speed Group är en svensk leverantör av logistik- och bemanningstjänster. Bolaget är en av Nordens ledande tredjepartslogistik (3PL-aktörer) med effektiva automationslösningar och totalt cirka 150 000 kvm lageryta i Borås, Göteborg och Stockholm. Inom bemanning erbjuder Speed Group flexibel personaluthyrning av både tjänstemän och yrkesarbetare. Bolaget har även tilläggs-tjänster inom rekrytering och utbildning.

Marknad

Efterfrågan på effektiva logistik-tjänster ökar kontinuerligt i takt med den växande e-handeln, ökad outsourcing, centralisering av lager på strategiska platser samt ökad komplexitet i logistiksystemen. På marknaden finns även en stor efterfrågan på flexibla personallösningar med specialiserad och kompetent personal.

Året

Genom det omstruktureringsprogram som genomfördes under 2019, vilket syftade till att reducera fasta omkostnader och åtgärda olönsamma kundupdrag, har EBITA-marginalen

kraftigt förbättrats. Under året vann Speed Group ett logistikkontrakt som innebär ett utökat åtagande mot befintlig kund. Kontraktet beräknas ge en omsättning om cirka 100 MSEK per år, avtalad för de kommande fyra åren och startar upp under 2021.

Hållbarhet

Motiverade, engagerade och kompetenta medarbetare är en förutsättning för Speed Groups framgång. Bolaget strävar därför efter att bygga en hållbar, jämställd organisation och att upplevas som en attraktiv arbetsgivare. En god och säker arbetsmiljö är en viktig strategisk fråga för Speed Group. Bolaget arbetar systematiskt med att minimera risker för arbetsskador och att förebygga arbetsrelaterad ohälsa. Speed Groups påverkan på miljö och klimat uppstår främst genom energianvändning. Att energieffektivisera och miljöanpassa sina fastigheter och sin verksamhet är därför en viktig fråga för bolaget. Speed Group har även valt att i större utsträckning samlokalisera sina verksamheter för att bland annat minska mängden internt transporter.

På Speed Groups huvudkontor och lager installerades under året en takbaserad solcellsanläggning. Satsningen ger Speed Group ett attraktivt grönt logistikerbjudande och gör lagret CO₂-positivt. Anläggningen blir Nordens största.

Omsättning per område

FINANSIELLA FAKTA, MSEK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	726	707	738	513	562
Organisk tillväxt	3%	-3%			
EBITA	62	-4	-8	24	34
EBITA-marginal	8,5%	-0,6%	-1,0%	4,7%	6,1%
Rörelsens kassaflöde	63	11	-52	-3	105
Räntebärande nettoskuld	762	495	69	-28	-50
- varav leasingsskuld ¹⁾	755	431			
Medelantal anställda	699	736	1 171	707	752

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Allvarliga arbetsrelaterade olyckor	Inga allvarliga arbetsplatsrelaterade olyckor	0	3	2
Andel chefer som är kvinnor, %	Långsiktigt mål: Andelen kvinnliga chefer ska återspegla andelen kvinnliga anställda	20%	15%	12%
CO ₂ -neutralitet*	CO ₂ -neutralitet senast 2025	2 909	N/A	N/A
Sjukfrånvaro, %	Högst 6% sjukfrånvaro (inkluderat både långtids- och korttids-sjukskrivning)	9,03%	7,35%	7,31%
Energiintensitet, fjärrvärme, kWh/kvm	≤ 1,81 kWh/kvm	1,95	1,83	1,93
Energiintensitet, elförbrukning, kWh/TSEK	≤ 19,0 kWh/TSEK	14,40	19,32	19,55

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	70%
Meddelägare: Bolagets grundare	30%
Förvärvstillfälle	2015

* För att uppnå CO₂-neutralitet ska Speed Group årligen sänka sina utsläpp i Scope 1-2-3 med motsvarande 6,7% räknat från basåret 2020. Resterande del ska kompenseras för genom överskottsproduktion av el från egna solcellsanläggningar.

www.bisnode.com

Bisnodes kärnverksamhet är att genom data-drivna lösningar stötta företags processer inom kredit- och affärsbeslut samt marknadsföring, vilket hjälper bolagets kunder att fatta smarta beslut. På Bisnode används lokal och global data av högsta kvalitet från över 550 datakällor. Med analys förvandlas abstrakt data till relevanta beslutsunderlag. Bisnode finns i 19 europeiska länder och genom deras strategiska partner Dun & Bradstreet levereras också lokal och global kvalitetsdata till företag, myndigheter, organisationer och kommuner.

Marknad

Den europeiska marknaden för data och analys växer både inom B2B och B2C. Den totala marknaden i Europa uppskattas till cirka 6 miljarder euro. Den förväntas fortsätta växa i takt med att digitalisering, globalisering och nya tekniker möjliggör snabbare och mer kostnadseffektiv bearbetning av stora datamängder.

Året

Bisnodes försäljning inom Marketing Solutions påverkades under året negativt på grund av Covid-19 pandemin medan Kredit- och riskhanteringstjänster utvecklades bra. EBITA-marginalen ökade drivet av det pågående transformationsarbetet som syftat till att öka effektiviteten i verksamheten samt det åtgärdsprogram som initierats för att möta de negativa effekterna från Covid-19. Under året tecknades avtal om försäljning av Bisnode till Dun & Bradstreet.

Hållbarhet

I takt med den digitala transformationen har digital hållbarhet identifierats som Bisnodes mest väsentliga hållbarhetsfråga med hänsyn till Bisnodes affärsmodell. Digital hållbarhet inkluderar datasäkerhet, dataskydd och personlig integritet. Under året har Bisnode fortsatt övergången till förnyelsebar energiförsörjning i sina kontor och servrar. Bisnode är övertygat om att mångfald och en inklude-

rande arbetsplats driver innovation och attraherar talang. Bolaget strävar därför efter att öka andelen kvinnor i företaget, särskilt i ledande befattningar. Åtagande för hållbarhet regleras i uppförandekoden som är baserad på FN:s Global Compact.

Omsättning per område

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MSEK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	3 673	3 776	3 696	3 555	3 458
Organisk tillväxt	-2%	0%			
EBITA	504	484	471	397	228
EBITA-marginal	13,7%	12,8%	12,7%	11,2%	6,6%
Rörelsens kassaflöde	483	396	373	391	172
Räntebärande nettoskuld	1 690	1 758	1 378	1 566	1 745
- varav leasingsskuld ¹⁾	208	295	50	54	58
Medelantal anställda	1 984	1 994	2 045	2 097	2 209

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

MÅL

	MÅL	2020	2019	2018
Koldioxidutsläpp, CO ₂ e, 1 000 ton (scope 2 samt tjänsteresor)	Övergripande mål: 100% förnybar energi i Bisnodes kontor och servrar. Minska utsläppen relaterade till flyg- och bilresor.	3,3	4,8	4,8
CO ₂ /FTE, ton		1,6	2,4	2,6
Andel kvinnor bland medarbetare, %		45%	45%	45%
Antal incidenter rapporterade gällande GDPR*	Noll GDPR-incidenter	7	11	12

ÖVRIGA NYCKELTAL

2020

Ratos ägarandel	70%
Meddelägare: Bonnier	30%
Förvärvstillfälle	2004

* Rapporterade till dataskyddsmyndigheter.

www.kvdbil.se

KVD-koncernen är Sveriges största nät-baserade marknadsplats för värdering och förmedling av begagnade bilar (företagsbilar och privatägda), maskiner och tunga fordon samt försäljning av relaterade bilvärderingsprodukter och tjänster. KVD-koncernen består av Kvdbil – den oberoende marknadsplatsen för begagnade bilar, bilvärderingsföretagen Bilpriser och Smart 365 samt Kvdbil som förmedlar maskiner och tunga fordon. Varje vecka säljs mer än 500 begagnade bilar på kvdbil.se. Kvdbil hanterar hela transaktionen från uppdragsgivare till slutkund och garanterar kvaliteten genom att genomföra tester på de bilar som förmedlas.

Marknad

Varje år genomförs mer än 1,3 miljoner försäljningar av begagnade bilar i Sverige. Kvdbils marknadsandel uppgår till cirka 10 procent från företagsbilar och senaste åren finns en stark tillväxt inom privatbilsegmentet. Konkurrenter inom förmedling av privatägda bilar är framförallt de traditionella bilhandlarna och privat försäljning till annan privatperson.

Året

Kvdbil fortsatte under året att vidareutveckla sitt erbjudande mot konsumentmarknaden och lanserade bland annat hemleverans av sålda bilar. Bolaget har lyckats vinna marknadsandelar i en bilförmedlingsbransch som initialt påverkades negativt på grund av Covid-19 men där efterfrågan på bilar som hälsosäkert transportmedel ökade under året. EBITA-marginalen förbättrades under året drivet av en högre effektivitet inom bolaget.

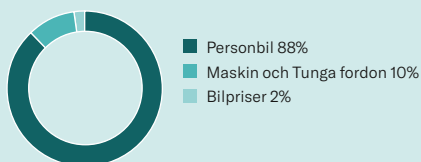
Hållbarhet

Genom att erbjuda en effektiv, oberoende och väl fungerande marknadsplats för begagnatmarknaden bidrar Kvdbil till ett effektivt resursanvändande och en hållbar samhällsutveckling. Kvdbil har tagit position i arbetet att minska den svenska fordonsflottans klimatpåverkan genom kunskapsspridning om exempelvis bilens optimala livslängd och effekten av att majoriteten av bilar som drivs av el, hybridteknik, gas eller etanol, exporteras från Sverige. I början av 2020 tog Kvdbil beslut om att sluta exportera miljöbilar för att

påskynda omställningen av den svenska fordonsflottan.

Omsättning per område

FINANSIELLA FAKTA, MSEK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	393	384	332	346	321
Organisk tillväxt	2%	16%			
EBITA	37	31	8	30	37
EBITA-marginal	9,3%	8,1%	2,5%	8,8%	11,6%
Rörelsens kassaflöde	58	26	16	20	26
Räntebärande nettoskuld	22	76	37	141	143
– varav leasingsskuld ¹⁾	53	63	2	4	2
Medelantal anställda	199	195	193	173	162

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Rekommendationsvilja köpande kunder (skala –100 till +100)	Rekommendationsvilja, köpande kunder, +30	+27	+21	+26
Rekommendationsvilja säljande kunder (skala –100 till +100)	Rekommendationsvilja, säljande kunder, +50	+47	+50	+35
Koldioxidutsläpp, CO ₂ e ton (scope 1+2 samt tjänsteresor)	Minska CO ₂ -utsläppen med 20% till år 2020	163	283	264
Koldioxidutsläpp, CO ₂ e ton/anställd (scope 1+2 samt tjänsteresor)	Minska CO ₂ -utsläppen med 20% till år 2020 baserat på bruttonivån för CO ₂ -utsläpp 2016 (2,0 per anställd)	0,8	1,5	1,4
Sjukfrånvaro bland medarbetare, %	<4%	4,6%	3,5%	4,1%

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	100%
Förvärvstillfälle	2010

www.oase-outdoors.dk

Oase Outdoors utvecklar, designar och säljer innovativ utrustning för camping och friluftsliv under tre starka varumärken – Outwell®, Easy Camp® och Robens®. Oase Outdoors erbjuder ett brett produktsortiment som främst består av tält, campingmöbler, sovsäckar och annan friluftsutrustning. För de tre olika varumärkena finns en tydlig differentiering mot olika konsumentgrupper, såsom familjer, nybörjare, festivalbesökare och äventyrare som med olika krav på kvalitet och pris vill njuta av friluftsliv med bra utrustning.

Marknad

Marknaden för campingutrustning och friluftslivsprodukter är attraktiv och stabilt växande med flera underliggande tillväxttrender. Trender som produktinnovation och nya materialteknologier samt konsumenters ökade intresse för naturnära upplevelser och rekreation utomhus ökar efterfrågan på högkvalitativ och användarvänlig utrustning.

Året

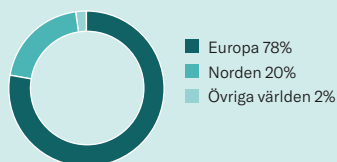
Oase Outdoors såg en stark efterfrågan under året drivet av de positiva trenderna för camping och utomhusliv över hela Europa i spåren av Covid-19 pandemin. Den höga efterfrågan och bolagets kostnadsmedvetenhet ledde till att lönsamheten under året var mycket god.

Hållbarhet

Givet att Oase Outdoors är verksam på marknader med en förhöjd risk är förebyggande antikorrupsionsarbete samt initiativ för efterlevnad av sociala ramverk viktiga hållbarhetsfrågor. Oase Outdoors har infört en antikorrupsionspolicy och utökar även arbetet för efterlevnad av arbetsmiljöreregler och socialt arbete samt due diligence-processerna gällande bolagets affärspartners. Företagskultur och engagemang är också prioriterade, vilket gör medarbetarnöjdhet till en viktig hållbarhetsfråga som mäts genom skräddarsydda medarbetarundersökningar.

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MDK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	297	301	306	316	332
Organisk tillväxt	-1%	-2%			
EBITA	34	7	26	41	37
EBITA-marginal	11,5%	2,4%	8,5%	13,0%	11,0%
Rörelsens kassaflöde	93	18	3	26	35
Räntebärande nettoskuld	118	192	198	210	220
– varav leasingsskuld ¹⁾	13	15			
Medelantal anställda	79	89	88	87	78

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Andel av relevanta anställda (22) som fullföljt utbildningen om antikorrupcion, %	100%	27%	27%	N/A
Högriskleverantörer som genomgått bedömning av socialt ansvar enligt Amfori BSCI (Business Social Compliance Initiative)	Minst 10 högriskleverantörer som bedömts i enlighet med Amfori BSCI	12	7	7
Medarbetarnöjdhet – Trust index för 2020, %	Trust index minimum 80%	83%	83%	85%

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	78%
Meddelägare: Bolagets VD och nyckelpersoner	22%
Förvärvstillfälle	2016

PLANTASJEN.

www.plantasjen.no www.plantagen.se

Plantasjen är Nordens ledande kedja för försäljning av växter, blommor och kringliggande produkter. Med drygt 130 butiker i Norge, Sverige och Finland är visionen att skapa Nordens härligaste växthus som tar kunderna närmre naturens positiva kraft. Genom ett levande kundmöte med inspiration, kunskap och verktyg blir Plantasjen den naturliga källan till ett växande liv.

Marknad

Marknaden för växter och växttillbehör är icke-cyklisk med en stabil tillväxt och underliggande positiva trender i form av ökat intresse för odling, växter och heminredning. Den nordiska marknaden för växter och tillbehör bedöms ha en fortsatt tillväxt om cirka 2–3 procent per år.

Året

Plantasjen uppnådde en ökad försäljning under året till följd av bättre kunderbjudande och ett ökat intresse för växter och blommor

i spåret av Covid-19 pandemin. Även lönsamheten förbättrades, drivet av den ökade försäljningen, högre produktivitet i butikerna och förbättrad kostnadsnivå. Nina Jönsson tillträdde som ny VD under året. Nina kommer närmast från rollen som VD på HL Display. En ny ledningsgrupp etablerades med fokus på konsument, operationell effektivitet och ett ytterligare förbättrat kunderbjudande under årets alla säsonger.

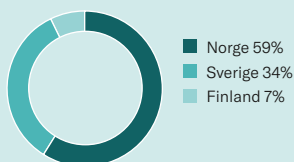
Hållbarhet

Plantasjen, med sin kärnverksamhet inom växter och växttillbehör, eftersträvar integrering av hållbarhetsfrågorna i verksamheten. Växter är viktiga för såväl Plantasjens verksamhet som för samhället i stort. Plantasjens mål är att produkterna ska ha en positiv påverkan på både människors välbefinnande och den biologiska mångfalden. Plantasjens hållbarhetsarbete fokuseras på social hållbarhet och granskning av aktörerna i leverantörskedjan samt att effektivisera verksam-

heten i Plantasjens butiker, transporter och kontor. Som arbetsgivare vill man attrahera, utveckla och behålla duktiga medarbetare. Ledarskapsutveckling är därför ett prioriterat område för att driva lönsam tillväxt.

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MNOK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	4 682	4 026	3 961	3 881	3 624
Organisk tillväxt	19%	4%			
EBITA	578	143	72	213	228
EBITA-marginal	12,4%	3,6%	1,8%	5,5%	6,3%
Rörelsens kassaflöde	465	8	-134	296	201
Räntebärande nettoskuld	5 060	5 000	2 376	2 100	2 262
– varav leasingskuld ¹⁾	4 037	3 336	598	620	612
Medelantal anställda	1 185	1 146	1 178	1 368	1 168

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Employee Satisfaction Index, ESI, totalt ²⁾		75	75	74
Employee Satisfaction Index, ESI, leadership index ²⁾		76	76	75
Andel leverantörer i riskländer ³⁾ som har genomgått en bedömning av socialt ansvar, %		96,1%	90,4%	84,8%
CO ₂ -utsläpp från energianvändning, ton		20 457	23 867	27 747

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	99%
Meddelägare: Företagsledning	1%
Förvärvstillfälle	2016

²⁾ Data från 2019. Medarbetarundersökning genomförs vartannat år.

³⁾ Definition av riskländer enligt Amfori BSCI, Business Social Compliance Initiative.

www.diabgroup.com

Diab är ett globalt företag som utvecklar, tillverkar och säljer kärnmaterial till kompositlösningar. Kompositlösningar är en lättviktskonstruktion som används för att åstadkomma hög hållfasthet med en låg vikt och används i applikationer i vindkraftverk, flygplan, fritidsbåtar, tåg och industriella applikationer. Diabs huvudmarknad är vindindustrin och bolagets material är en förutsättning för att kunna bygga blad till vindkraftverken. Lättviktskonstruktionen av kompositlösningar ökar konkurrenskraften i vindkraftverken och står sig starkt i konkurrensen mot fossila bränslen.

Marknad

Vindmarknaden, Diabs största marknad, förväntas fortsätta sin starka utveckling drivet av konkurrenskraften i vindkraftverken jämfört med andra energikällor samt trenden inom förnybara energikällor. Utbyggnaden av installerad vindkraft har stigit från 50 GW 2018 till 80 GW 2020 med kontinuerliga uppvärderingar av de framtida förväntningarna.

Året

Ökad efterfrågan kombinerat med utökad produktionskapacitet till vindsegmentet samt högre marknadsandel inom PET bidrog till en stark tillväxt under året. EBITA ökade främst på grund av högre volym. Diab har under året investerat i ett flertal PET-produktionsfaciliteter i USA, Europa och Asien för att kunna producera Diabs Divinycell PET-sortiment. Den totala kapaciteten för PET-skum bidrar till att göra Diab världsledande inom PET-produktion.

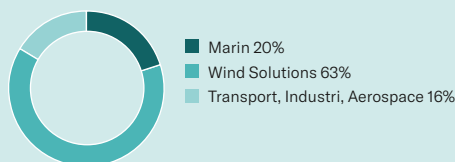
Hållbarhet

Diabs produkter bidrar till ökad utbyggnad av förnybar energi (utbyggnad av vindkraftverk) och minskad energiförbrukning genom lättviktskonstruktioner. Därav bidrar Diab aktivt till ett mer hållbart samhälle. Diab har stort fokus på andra hållbarhetsfrågor såsom energiförbrukning i bolaget, säkerhet och etik. Bolaget har policyer, processer och åtgärder på plats för att hantera riskerna för korruption

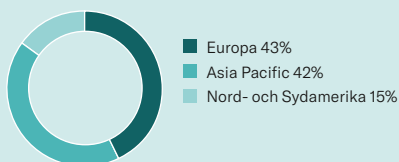

och bedrägerier. Diab är det första bolaget inom kärnmaterialindustrin som fått sina vetenskapligt baserade klimatmål (Science Based Targets) godkända för att sänka koldioxidutsläppen till 2050.

Omsättning per område

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MSEK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	2 121	1 874	1 496	1 439	1 516
Organisk tillväxt	16%	21%			
EBITA	280	193	-155	1	109
EBITA-marginal	13,2	10,3%	-10,4%	0,1%	7,2%
Rörelsens kassaflöde	65	-43	-74	18	4
Räntebärande nettoskuld	935	916	890	773	890
- varav leasingskuld ¹⁾	132	128	16	17	20
Medelantal anställda	1 234	1 268	1 294	1 373	1 242

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
CO ₂ /produkt (ton)	8	7	9	10
Antal olyckor med förlorad arbetstid som följd (per miljoner arbetade timmar)	0 olyckor med förlorad arbetstid som följd	8	15	20
Visselblåsarärenden (antal utredda)	Antalet visseblåsarärenden ska förbli lågt	2	3	1

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	96%
Meddelägare: Företagsledning och styrelse	4%
Förvärvstillfälle	2001/2009

www.hl-display.com

HL Display är en europeisk ledare inom butikslösningar för förbättrad kundupplevelse, lönsamhet och hållbarhet i framförallt dagligvaruhandeln. HL Display hjälper sina kunder att driva ökad försäljning genom attraktiva butiksmiljöer, att sänka kostnader genom automatisering av rutinåtgärder samt att reducera varusvinn. Bolaget säljer bland annat frammatningssystem för produkter, avdelare, kategorilösningar för frukt och grönt, lådor för lösviktsförsäljning (såsom godis och nötter) och hyllkantlister. HL Displays produkter finns installerade i cirka 295 000 butiker globalt.

Marknad

HL Displays marknad är till stor del driven av utvecklingen i den fysiska dagligvaruhandeln, ett ökat fokus på upplevelse i butik samt effektiviseringar i butiksdriften. Bolaget verkar i en fragmenterad marknad med många lokala konkurrenter, där HL Display är en av de globala aktörerna och den klart ledande i Europa.

Året

Nettoomsättningen sjönk under året mot bakgrund av den minskade efterfrågan på grund av Covid-19 pandemin. Nedgången dämpades dock till följd av försäljning av HL Displays nya kategori skyddsutrustning (utvecklat pga Covid-19) till butiker. EBITA stärktes till följd av god kostnadskontroll, ökad effektivitet i produktionen och gynnsam produktmix. Björn Borgman tillträdde som ny VD under året, Björn kommer närmast från rollen som Group Commercial Director på HL Display.

Hållbarhet

HL Display arbetar aktivt med hållbarhetsfrågor och var först på marknaden att introducera ett produktsegment som tillverkas av återvunnen eller biobaserad plast (HL Sustainable Choice). Under 2020 erbjöds mer än en tredjedel av bolagets utbud inom Sustainable Choice. Störst miljöpåverkan för HL Display är CO₂-utsläpp från inköpta råmaterial, energiförbrukning samt förbränning av plastavfall. Därav har man satt reduktionsmål i enlighet med Science Based Targets. Fokus ligger på

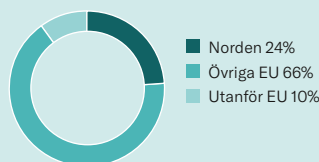

att öka användningen av återvunnen och biobaserat material. Under året har processer utvecklats för att kunna återvinna uttjänta produkter från kundledet, för att återföra materialet i produktion. Övriga mål innefattar säkra arbetsplatser med god arbetsmiljö. HL Display definierar även miljökrav för sina leverantörer i bolagets inköpspolicy.

Omsättning per område

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MSEK

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	1 520	1 594	1 554	1 445	1 417
Organisk tillväxt	-3%	0%			
EBITA	163	140	96	43	67
EBITA-marginal	10,7%	8,8%	6,2%	2,9%	4,7%
Rörelsens kassaflöde	253	148	96	48	70
Räntebärande nettoskuld	216	444	447	503	569
- varav leasingskuld ¹⁾	83	99	1	1	1
Medelantal anställda	995	985	1 023	1 006	982

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Återvunnet icke-farligt avfall, ton	Maximera intern återvinning av avfall ifrån produktion	2 365	2 225	2 551
Antal arbetsplatsolyckor med frånvaro	Eliminera alla arbetsskador som leder till frånvaro	7	9	9
Andel affärspartners och betydande leverantörer som screenats avseende hållbarhet, %	100% av affärspartners och betydande leverantörer screenade avseende hållbarhet	100%	100%	100%
Andel produktionsenheter med ISO 14001-certifiering, %	100% produktionsenheter med ISO 14001-certifiering till år 2021	75%	75%	75%
Årlig vattenförbrukning (m ³)	Kontinuerligt minska den årliga vattenförbrukningen	320 832	377 759	366 631

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	99%
Meddelägare: Nyckelpersoner i bolaget	1%
Förvärvstillfälle	2001/2010

www.ledil.com

LEDiL designar, utvecklar och säljer optik till LED-belysning. Optiken är en förutsättning för att åstadkomma designsyftet av lampan, gör så att ljuset blir mer behagligt samt ökar energieffektiviteten. LEDiL är en global ledare inom LED-optik med ett globalt försäljningsnätverk och ett produktionsnätverk som täcker Asien, Europa och Amerika. Utveckling och design sker i Finland. LEDiLs produkter används primärt i kommersiella applikationer såsom i gatubelysning, kontor, industri och för arkitektur.

Marknad

LEDiLs marknad drivs av den övergripande belysningsmarknaden samt LED-penetration. Belysningsmarknaden drivs i sin tur av en växande befolkning samt fortsatt urbanisering. LED-teknologin har revolutionerat belysningsmarknaden genom ljus kvalitet, designflexibilitet och lägre energiförbrukning. Ledil adderar stort värde till kunderna då optiken står för en stor del av prestandan i lampan men en mindre del av totalkostnaden.

Året

LEDiLs nettoomsättning minskade under året, på grund en negativ effekt av Covid-19 pandemin. Mest påverkades inomhussegmentet med exponering mot slutmarknader så som detaljhandel och kontor. Även utomhussegmentet påverkades negativt, men i mindre utsträckning. Lönsamheten stärktes under året på grund av god kostnadskontroll, men minskade i absoluta termer givet försäljningsnedgången.

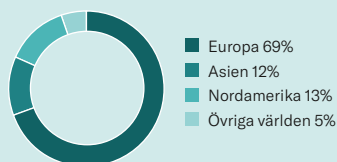
Hållbarhet

Skiftet från traditionellt ljus mot LED bidrar positivt till miljön på grund av ökad effektivitet kombinerat med längre hållbarhet. Optiken i sin tur förbättrar LED-effektiviteten ytterligare, vilket är av stor vikt för LEDiL. Bolagets optiska lösningar tillhandahåller belysning som ökar människors välbefinnande och säkerhet samt leder till mindre energianvändning. För LEDiL betyder hållbarhet en ansvarsfull verksamhet genom hela värdekedjan. Bolagets uppförandekod

och tillhörande policyer tillämpas i hela verksamheten samt även av bolagets underleverantörer.

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MEUR

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	37,1	40,9	42,8	40,3	38,6
Organisk tillväxt	-9%	-6%			
EBITA	7,3	7,7	10,6	11,1	11,1
EBITA-marginal	19,6%	18,8%	24,8%	27,4%	28,9%
Rörelsens kassaflöde	7,6	7,8	9,3	6,2	9,9
Räntebärande nettoskuld	14,8	21,5	29,3	37,1	12,8
- varav leasingsskuld ¹⁾	1,7	1,7			
Medelantal anställda	107	123	122	113	95

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Andel underleverantörer som har godkänt LEDiL:s uppförandekod, %	80% av underleverantörerna ska förbinda sig till uppförandekoden	71%	77%	71%
Andel medarbetare som deltagit i hållbarhetsutbildning, %	100% av medarbetarna ska delta i hållbarhetsutbildning	99%	99%	99%
Sammantagna energibesparingar per produkter sålda årligen, TWh	3 TWh totala energibesparingar från sålda produkter årligen	4,6	4,3	4,2
Sjukfrånvaro bland personalen, %	Sjukfrånvaro bland personalen < 3%	1,4%	2,6%	1,6%
Koldioxidutsläpp, CO ₂ e ton (scope 3)		6 314	5 199	N/A

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	66%
Meddelägare: Bolagets grundare, företagsledning och styrelse	34%
Förvärvstillfälle	2014

www.tfscro.com

TFS är ett globalt medelstort CRO-företag (Contract Research Organization) som stödjer läkemedelsföretag genom hela den kliniska utvecklingsprocessen. TFS fokuserar sin vetenskapliga och medicinska kompetens genom ett brett spektrum av branschledande experter inom dermatologi, onkologi och hematologi. TFS har två affärsområden, Clinical Development Services (CDS) som erbjuder kliniska prövningar för små läkemedelsföretag under den kliniska utvecklingsprocessen och Strategic Resourcing Solutions (SRS) som erbjuder resurslösningar med kliniska experter, riktat mot läkemedelsföretag. Under de senaste fem åren har TFS deltagit i cirka 1 100 studier i 40 länder globalt.

Marknad

Den globala CRO-marknaden präglas av hög tillväxt, främst till följd av en ökad regulatorisk komplexitet för studierna i kombination med en ökad andel kliniska studier som out-sourcas. Affärsområdet CDS fokuserar på kunder inom läkemedelsutveckling och kon-

kurrerar med andra medelstora CRO-företag. Affärsområdet SRS fokuserar på stora läkemedelsbolag och konkurrerar vanligtvis med bemanningsföretag som är specialiserade på medicinska resurser.

Året

Covid-19 har under året inneburit att TFS haft svårt att genomföra kliniska prövningar i sjukhusmiljö vilket påverkat försäljningen negativt. Affärsverksamheten och EBITA förbättrades dock drivet av TFS fokuserade strategi och det omstruktureringsprogram som genomfördes i slutet av 2019. Under året ingick TFS ett samarbetsavtal för att genomföra en global studie om Covid-19 pandemin samt ett viktigt partnerskap med Duke Clinical Research Institute i North Carolina vilket stärker bolagets närvaro i USA.

Hållbarhet

TFS betraktar en hållbar miljö som en självklar framgångsfaktor för organisationen. Själva motivationen i TFS företagskultur är att

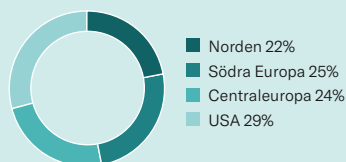

leverera tjänster av hög kvalitet där hållbarhet ses som en grundpelare i samarbetet med kunderna. Fokusområdena inom hållbarhet för TFS handlar om lika möjligheter, patient-säkerhet och dataintegritet, efterlevnad av lagar och regler, kompetensutveckling, affärs-etik och antikorrupktion.

Omsättning per område

Omsättning per marknad

FINANSIELLA FAKTA, MEUR

	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	79,0	87,3	82,0	91,6	83,7
- Tjänster	59,7	61,9	55,9	58,6	60,2
- Ersättningsbara utlägg	19,2	25,4	26,0	33,0	23,5
Organisk tillväxt	-9%	6%			
EBITA	4,0	-2,5	-0,6	-0,7	6,7
EBITA-marginal	5,1%	-2,9%	-0,8%	-0,8%	8,0%
Rörelsens kassaflöde	2,0	2,0	-2,0	1,2	1,4
Räntebärande nettoskuld	1,8	5,2	7,0	4,0	0,4
- varav leasingskuld ¹⁾	2,9	4,8			
Medelantal anställda	636	662	660	738	729

¹⁾ IFRS 16 tillämpas från och med 1 januari 2019

HÅLLBARHETSINDIKATORER

	MÅL	2020	2019	2018
Andel medarbetare som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling, %	80%	88%	52%	N/A
Andel kvinnor i organisationen, %	50%	76%	76%	75%
Andel anställda som har fått utbildning i antikorrupktion, %	100%	100%	99%	99%

ÖVRIGA NYCKELTAL

	2020
Ratos ägarandel	100%
Förvärvstillfälle	2015/2019

Finansiella rapporter

Innehåll

Förvaltningsberättelse	40
Ordföranden har ordet	44
Bolagsstyrningsrapport	45
Styrelse och VD	52
Koncernens resultaträkning	54
Koncernens rapport över totalresultat	54
Rapport över finansiell ställning för koncernen	55
Rapport över förändringar i koncernens eget kapital	56
Rapport över kassaflöden för koncernen	57
Moderbolagets resultaträkning	58
Moderbolagets rapport över totalresultat	58
Moderbolagets balansräkning	59
Förändringar i moderbolagets eget kapital	60
Moderbolagets kassaflödesanalys	61
Notförteckning	62
Noter till de finansiella rapporterna	63
Revisionsberättelse	114

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Ratos AB (publ) 556008-3585 får härmed avge årsredovisning för 2020 för moderbolaget och koncernen. Styrelsens säte är i Stockholm, Sverige.

Bolagets verksamhet

Ratos är en bolagsgrupp som möjliggör för självständiga bolag att utvecklas snabbare genom att vara del av någonting större. Fokus på människor och ledarskap samt kultur och värderingar är centrala delar av Ratos. Ratos har sitt ursprung i stålgrossisten Söderberg & Haak, Sveriges första grossist för järn och järnmanufaktur som bildades den 5 maj 1866. 1934 samlades tillgångarna i ett investmentbolag under namnet Ratos, som i Ragnar och Torsten Söderberg. Ratos börsintroducerades år 1954. Under årens lopp har affärsinriktningen förändrats, men som en röd tråd genom Ratos historia finns entreprenörskap, företagsutveckling och samhällsengagemang.

Per 31 december 2020 arbetar 20 personer på Ratos huvudkontor. Ratos äger per 2020-12-31, 12 bolag i Norden.

Bolag	Ratos ägarandel 2020-12-31
Aibel	32%
airteam	70%
Bisnode	70%
Diab	96%
HENT	73%
HL Display	99%
Kvdbil	100%
LEDIL	66%
Oase Outdoors	78%
Plantasjen	99%
Speed Group	70%
TFS	100%

Finansiella mål

Ratos övergripande mål är att öka aktieägarvärdet i ett Ratos som växer. Ratos finansiella mål fokuserar på vinstutvecklingen samt aktiens totalavkastning:

1. Ökad vinst i Ratos bolag varje år
 2. Totalavkastningen högre än SIX Return Index
- För uppföljning av årets mål se sid 9.

Kriterier för nya investeringar

Ratos affärsidé är att utveckla bolag med huvudkontor i Norden, som är eller kan bli marknadsledande.

Ratos har följande kriterier för nyinvesteringar och långsiktiga innehav:

- Marknadsledande eller förmåga att bli
- Högsta lönsamheten i branschen
- Förmåga att skapa bra kassaflöde över tid
- Starka varumärken
- Kunna dra fördel av Ratos nätverk
- Plattform för tilläggsvärde

Ratos eftersträvar snabba förbättringar i bolagen, men är en långsiktig ägare. Vi äger våra bolag så länge vi anser oss vara den bästa ägaren.

Händelser under året

Året har i stor omfattning präglats av Covid-19 och den direkta påverkan har varierat mellan bolagen. Dock så har bolagsgruppen som helhet stabiliserats och lönsamheten har ökat. Ratos finansiella ställning har stärkts under året.

Ordinarie årsstämman 2020 beslutade att ingen utdelning ska betalas för räkenskapsåret 2019. Det noterades istället att styrelsen avsåg att kalla aktieägarna till en extra bolagsstämma senare under året för att besluta om utdelning, om marknaden vid denna tidpunkt stabiliserats och att Ratos visibilitet i intjänningen normaliserats. Den

22 oktober höll Ratos AB en extra bolagsstämma där en utdelning för räkenskapsåret 2019 om 0,65 SEK per aktie (0,50) beslutades. Ratos har i samband med utdelningsbeslutet på extrastämman återbetalt de statliga bidrag som erhållits i Sverige kopplade till Covid-19 pandemin.

Under året har Ratos tillskjutit kapital till Plantasjen om 288 MSEK.

För händelser i bolagen under året se sid 24–37, där finns finansiell fakta och information om året som gått för respektive bolag.

Förvärv och avyttringar samt avvecklad verksamhet

Ratos har inte förvärvat något bolag under 2020. Det har endast skett några mindre förvärv inom Bisnode.

I oktober tecknade Ratos avtal om att sälja samtliga aktier i Bisnode exklusive verksamheten i Belgien för ett företagsvärde (enterprise value) om 7 200 MSEK för 100 procent av bolaget till Bisnodes samarbetspartner Dun & Bradstreet. Ratos ägarandel av Bisnode uppgick till 70 procent. I januari 2021 slutfördes försäljningen av Bisnode. Köpeskillingen för Ratos ägarandel om 70 procent uppgick till 3 900 MSEK, vilket medförde en koncernmässig reavinst om cirka 1 900 MSEK som kommer att redovisas Q1 2021. Per den 31 december 2020 rapporterar Ratos ägandet i Bisnode som en avvecklad verksamhet. I enlighet med IFRS 5 "Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter", redovisas Bisnodes resultat efter skatt på egen rad i resultaträkningen för 2020 och jämförelseperioden 2019. I rapport över finansiell ställning redovisas Bisnodes tillgångar och skulder knutna till dessa tillgångar på egna rader för 2020. Jämförelseperioden är inte omräknad.

Utdelningar från bolagen

Bisnode har lämnat utdelning om 250 MSEK varav Ratos andel uppgick till 175 MSEK.

Hållbarhet

Genom att utveckla hållbara bolag skapas långsiktiga värden. Därför är hållbarhet en integrerad del av Ratos affärsstrategi. Det gäller både Ratos moderbolag och arbetet som aktiv ägare.

Ratos största bidrag till samhället är att vara en aktiv och ansvarsfull ägare som bygger långsiktigt framgångsrika och hållbara bolag som skapar jobb, tar hänsyn till människor och miljö och levererar produkter och tjänster av hög kvalitet. Ratos gör också skillnad genom att våra huvudägare utgörs av stiftelser som främjar forskning och därmed samhällsutveckling.

På Ratos huvudkontor finns 20 medarbetare och i våra bolag totalt cirka 12 500 medarbetare i 35 länder. Genom ett aktivt ägande är Ratos drivande för att säkra hållbarhetsarbetet i våra bolag. Grunden är Ratos policyramverk som består av: Uppförandekod, Policy för hållbarhet och ansvarsfulla investeringar samt Miljöpolicy (se Ratos hemsida). Policyramverket är baserat på FN Global Compacts tio principer för hållbart företagande och FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI).

Ratos VD har det övergripande ansvaret för den koncernövergripande strategin och arbetet med hållbarhet samt ansvarsfulla investeringar. Samtliga affärsområdesansvariga hos Ratos har ett ansvar att säkerställa att hållbarhet finns på respektive bolags lednings- och styrelseagenda. Respektive bolags VD och företagsledning är operativt ansvariga för det egna hållbarhetsarbetet genom direkt delegering av Ratos ledning.

För mer information, se sidorna 10–21, 26–37 och 119–123, för den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med ÄRL.

Ratos väsentliga miljöpåverkan sker genom bolagen. Ratos förväntar sig att varje bolag kartlägger sin miljöpåverkan och implementera en miljöpolicy. I bolagens hållbarhetsrapporter redovisas bland

annat klimatpåverkan, energiförbrukning, avfallshantering och vattenförbrukning. Ett flertal av Ratos bolag arbetar med att anpassa sig till omställningen mot en mer klimatneutral ekonomi. Ratos AB:s direkta miljö- och klimatpåverkan är begränsad.

Koncernens resultat

Rörelseresultatet för året uppgick till 1 929 MSEK (1 655). Alla bolag har bättre resultat jämfört med föregående år med undantag för Aibel och LEDiL. Båda bolagen har haft negativ påverkan av Covid-19 pandemin under året.

I rörelseresultatet föregående år ingick en realisationsvinst på 31 MSEK avseende försäljningen av Euromaint samt en realisationsvinst om 487 MSEK som uppstod vid Ratos försäljning av fastigheten Lejonet.

Rörelseresultatet från kvarvarande verksamhet uppgick till 1 457 MSEK (1 192). Detta resultat är exklusive Bisnode. Då avtal tecknades i oktober 2020 om försäljning av Bisnode och affären avslutades i januari 2021, redovisas Bisnode som avvecklad verksamhet. Det innebär att Bisnodes resultat efter skatt för året ingår i "Årets resultat från avvecklad verksamhet". Jämförelsetalen i resultaträkningen är justerade. I balansräkningen rapporteras Bisnode på egen rad, "Tillgångar som innehas för försäljning" och "Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning" för 2020.

Under året har bolagen erhållit statliga bidrag som har erbjudits i olika länder vilka utgör ett totalt belopp om cirka 79 MSEK.

Resultat/resultatandelar från bolagen ingår i rörelseresultatet med 2 076 MSEK (1 265). Från kvarvarande verksamhet ingick resultat/resultatandelar från bolagen med 1 603 MSEK (800) i rörelseresultatet.

Ratos intäkter och kostnader hänförliga till moderbolag och centrala bolag uppgick till -151 MSEK (366). Föregående år ingick realisationsvinst från försäljning av fastigheten Lejonet.

Finansnetto uppgick till -656 MSEK (-595). Det försämrade finansnettot förklaras främst av negativ effekt från omvärdering av finansiella instrument. Finansnettot från kvarvarande verksamhet uppgick till -584 MSEK (-474).

Resultat före skatt för året uppgick till 1 272 MSEK (1 061). Resultat/resultatandelar från bolagen ingick med 1 439 MSEK (653). Årets skattekostnad uppgår till -389 MSEK (-234). Högre skattekostnad förklaras främst av ett högre beskattningsbart resultat.

För kvarvarande verksamhet uppgick resultat före skatt till 873 MSEK (718), resultat/resultatandelar från bolagen ingick med 1 038 MSEK (310) och årets skattekostnad ingick med -258 MSEK (-139).

Koncernens kassaflöde

Kassaflöde för året uppgick till 40 MSEK (-264), varav kassaflöde från den löpande verksamheten stod för 3 201 MSEK (1 909).

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -694 MSEK (-107) och kassaflöde från finansieringsverksamheten till -2 467 MSEK (-2 065).

Förbättringen av kassaflödet är hänförlig till den löpande verksamheten där förbättrat resultat och en lägre kapitalbindning gav resultat under året. I kassaflöde från investeringsverksamheten ingick 550 MSEK från försäljning av Ratos fastighet i jämförelseåret. Kassaflöde från finansieringsverksamheten påverkades av lägre upplåning samt att jämförelseåret innehöll förvärv av aktier från minoritetsägare i TFS.

Finansiell ställning och skuldsättning

Koncernens likvida medel var vid årets slut 3 182 MSEK (3 219) och räntebärande nettoskuld uppgick till 7 269 MSEK (7 826). Koncernens skuldsättningsgrad uppgick vid årets slut till 2,3x (3,3x). Skuldsättningsgraden exklusive finansiell leasingsskuld uppgick vid årets slut till 1,1x (2,3x). Exklusive Bisnode uppgick skuldsättningsgraden vid årets slut till 2,3x samt 0,6x exklusive finansiell leasingsskuld. Den totala omräkningseffekten av valuta för räntebärande skulder uppgick till cirka -440 MSEK varav cirka -200 MSEK avsåg skulder till kreditinstitut och cirka -220 MSEK finansiell leasingsskuld.

Kreditfacilitet och nyemissionsmandat

Moderbolaget har en lånefacilitet på 1 miljard SEK inklusive checkräkningskredit. Syftet med faciliteten är att kunna använda den vid behov för att överbrygga finansiering. I normalfallet ska moderbolaget vara obelånat. Vid årets slut var krediten outnyttjad. Därutöver finns ett bemyndigande från årsstämman 2020 att emittera högst 35 miljoner Ratos B-aktier i samband med avtal om förvärv.

Moderbolaget

Rörelseresultatet uppgick för året till -150 MSEK (365). I föregående års resultat ingick realisationsresultat om 495 MSEK från försäljning av fastigheten Lejonet 4. Reavinsten skiljer sig från vinsten redovisad i koncernen på grund av olika tillämpade redovisningsregler. Moderbolagets resultat före skatt uppgick till 142 MSEK (552), varav utdelning från koncernföretag om 175 MSEK (175) och realisationsresultat om 134 MSEK (11) ingår. Realisationsresultaten avser likvidering av vilande bolag och har ingen påverkan på koncernens resultat. Moderbolagets likvida medel uppgick till 1 166 MSEK (1 607).

Händelser efter balansdagen

Försäljning Bisnode

I januari 2021 slutförde Ratos försäljningen av sitt 70 procentiga innehav i Bisnode, exklusive verksamheten i Belgien, till Bisnodes samarbetspartner Dun & Bradstreet. Köpeskillingen för Ratos ägarandel om 70 procent uppgick, som tidigare kommunicerats, till 3 900 MSEK, vilket medförde en koncernmässig reavinst om cirka 1 900 MSEK. 25 procent av köpeskillingen investerades i aktier i Dun & Bradstreet, som är noterat på New York Stock Exchange, motsvarande cirka 1 procent av utestående aktier. Därutöver erhöll Ratos under det fjärde kvartalet 2020 en utdelning från Bisnode, uppgående till 175 MSEK, i enlighet med villkoren i transaktionen och tidigare kommunikation.

Nya finansiella mål

Efter periodens slut fastställde Ratos styrelse nya finansiella mål som en följd av tidigare kommunicerat beslut att utveckla verksamhetens inriktning mot att bli en långsiktig verksam bolagsgrupp. Dagens Ratos har en "evig" ägarhorisont och investerar för att bygga värden på lång sikt.

Ratos beslutade finansiella mål är följande:

EBITA-tillväxt

Mål: EBITA ska uppgå till minst 3 miljarder SEK år 2025.

Nettoskuldsättningsgrad

Mål: Nettoskuld, exklusive finansiell leasingsskuld, i förhållande till EBITDA bör normalt uppgå till 1,5-2,5x. Målet inkluderar Ratos moderbolags kassa.

Utdelningsandel

Mål: Utdelningsandelen uppgår normalt sett till 30-50 procent av resultatet efter skatt, exklusive realisationsvinster och realisationsförluster, hänförligt till moderbolagets ägare.

Framtida utveckling

Inga nya investeringar utanför våra befintliga bolag har genomförts. Ratos affärsidé består i att äga bolag som är eller kan bli marknadsledande på de marknader man verkar. Vi äger bolagen så länge vi anser oss vara den bästa ägaren. När vi nu övergripande uppnått förbättrat operativt såväl finansiell stabilitet övergår fokus på branschledande lönsamhet i respektive bolag men även på tillväxt. Ratos AB har en stark kassa som vid utgången av året uppgår till 1,1 miljarder SEK. Försäljningen av Bisnode, som avslutades januari 2021, är ett viktigt steg i omvandlingen av Ratos från investeringsbolag till en ledande bolagsgrupp. Försäljningen ger ett tillskott till Ratos kassa på cirka 3 miljarder SEK vilket ökar likvida medel för Ratos AB ytterligare.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Ratos är en bolagsgrupp som möjliggör för självständiga bolag att utvecklas snabbare genom att vara del av någonting större. Fokus på människor och ledarskap samt kultur och värderingar är centrala delar av Ratos. Verksamheten innebär risker hänförliga till både Ratos och bolagen. Dessa omfattar framförallt marknadsmässiga, verksamhetsrelaterade och transaktionsrelaterade risker och kan avse både generella risker, såsom omvärldshändelser och den makroekonomiska utvecklingen, samt företags- och branschspecifika risker.

De finansiella riskerna består av likviditetsrisk, ränterisk, kreditrisk och valutarisk. Det finns ett flertal finansiella risker som majoriteten av bolagen är exponerade mot, främst relaterade till lån, kundfordringar, leverantörsskulder och derivatinstrument. De risker som bolagen utsätts för hanteras av respektive bolag.

Ratos genomför årligen en kartläggning och bedömning av risker och riskhantering för bolagen och Ratos moderbolag som aggregeras, sammanställs och diskuteras av Ratos ledning och styrelse. Riskarbetet har ett brett perspektiv och inkluderar externa, strategiska, finansiella, operationella risker samt risker relaterade till compliance och hållbarhet. Se vidare Ratos bolagsstyrningsrapport. Ratos och respektive bolag är från tid till annan part i juridiska processer, vars utfall inrymmer osäkerhet. Aktuella tvister, och därtill hänförliga avsättningar, bevakas och följs upp löpande av Ratos revisionsutskott.

Ratos styrelse fastställer den finansiella strategin för moderbolaget medan dotter- och intressebolagens styrelse fastställer respektive företags finansiella strategier. Moderbolagets finanspolicy, som anger riktlinjer för hantering av finansiella risker, fastställs årligen av Ratos styrelse. Styrelsen utvärderar och föreslår vid behov förändringar av finanspolicy. I koncernen finns inte någon central finansavdelning, men Ratos huvudkontor bistår koncernens dotterföretag i övergripande finansiella frågor. Respektive dotterföretag upprättar egen finanspolicy anpassad till bolagets verksamhet och risker. För ytterligare information hänvisas till not 25 Finansiella risker och riskpolicy.

Den pågående Covid-19 pandemin har haft påverkan på resultatet under året och tillför osäkerhet till Ratos ekonomiska utveckling för 2021. Påverkan av Covid-19 för Ratos bolag varierar då de är verksamma inom olika segment, branscher och geografier. Ratos affärsmodell, med ett tydligt decentraliserat resultatansvar, gör att bolagen självständigt fattar beslut och gör anpassningar till rådande omständigheter. Påverkan på värdering av balansposter har fram tills nu varit begränsad.

Redogörelse för styrelsearbetet

I bolagsstyrningsrapporten finns en redogörelse för styrelsearbetet, se sidorna 45–51.

Styrelsens förslag till beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare till årsstämman 2021

Dessa riktlinjer omfattar styrelseledamöter, VD samt övriga ledande befattningshavare i Ratos ledningsgrupp. Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2021. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman.

Riktlinjernas främjande av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

Information om bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, framgår av bolagets webbplats, se <https://www.ratos.com/>.

En framgångsrik implementering av bolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning.

I bolaget har inrättats långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram. De har beslutats av bolagsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. För mer information om dessa program, se <https://www.ratos.com/>.

Rörlig kontantärsättning som omfattas av dessa riktlinjer ska syfta till att främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet.

Formerna av ersättning m.m.

Ersättningen till ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig och får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantärsättning, pensionsförmåner och andra förmåner. Bolagsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar.

Uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantärsättning ska kunna mätas under en period om ett år. Den rörliga kontantärsättningen får uppgå till högst 100 procent av den fasta årliga kontantlönen. Ytterligare kontant rörlig ersättning kan utgå vid extraordinära omständigheter, förutsatt att sådana extraordinära arrangemang är tidsbegränsade och endast görs på individnivå i syfte att behålla befattningshavare, eller som ersättning för extraordinära arbetsinsatser utöver personens ordinarie arbetsuppgifter. Sådan ersättning får inte överstiga ett belopp motsvarande 25 procent av den fasta årliga kontantlönen samt ej utges mer än en gång per år och per individ. Beslut om sådan ersättning ska fattas av styrelsen på förslag av ersättningsutskottet.

För verkställande direktören ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantärsättning ska inte vara pensionsgrundande. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen.

För övriga ledande befattningshavare ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantärsättning ska inte vara pensionsgrundande. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Andra förmåner får innefatta bl.a. ersättning för tandvård och läkarevård (inklusive medicin), sjukvårdsförsäkring och bilförmån. Sådana förmåner får för VD utgå i sedvanligt begränsad omfattning.

Upphörande av anställning

Vid anställningens upphörande får uppsägningstiden vara högst tolv månader. Fast kontantlön under uppsägningstiden och avgångsvederlag får sammantaget inte överstiga ett belopp motsvarande den fasta kontantlönen för sex månader för den verkställande direktören och tolv månader för övriga ledande befattningshavare. Därutöver kan ersättning för eventuellt åtagande om konkurrensbegränsning utgå. Sådan ersättning ska kompensera för eventuellt inkomstbortfall, uppgå till högst 60 procent av månadsinkomsten vid tidpunkten för uppsägningen i den utsträckning som den tidigare befattningshavaren saknar rätt till avgångsvederlag och utgå under den tid som åtagandet om konkurrensbegränsning gäller, vilket för övrig ledande befattningshavare ska vara högst tolv månader efter anställningens upphörande. Vid uppsägning från befattningshavarens sida får uppsägningstiden vara högst sex månader, utan rätt till avgångsvederlag.

Kriterier för utdelning av rörlig kontantärsättning m.m.

Den rörliga kontantärsättningen ska vara kopplad till förutbestämda och mätbara kriterier som kan vara finansiella eller icke-finansiella. De kan utgöras av individanpassade kvantitativa eller kvalitativa mål.

Kriterierna ska vara utformade så att de främjar bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, genom att exempelvis ha en tydlig koppling till affärsstrategin eller främja befattningshavarens långsiktiga utveckling. Andelen rörlig kontantersättning varierar beroende på vilken position den anställde har i bolaget. Den del av den rörliga kontantersättningen som är kopplad till utfallet av finansiella kriterier utgör normalt 100 procent för VD och CFO, cirka 90 procent för affärsområdeschefer och cirka 75 procent för övriga ledande befattningshavare, även om andelen kan vara större eller mindre beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, och ska vara beroende av (i) EBITA-tillväxt i Ratos bolagsgrupp, (ii) tillväxt i vinst före skatt (EBT) för Ratoskoncernen och (i vissa fall) (iii) EBITA-tillväxt för bolag inom det affärsområde som en viss medlem i ett affärsområdesteam arbetar med.

Den rörliga kontantersättningen betalas som huvudregel ut till 50 procent året efter intjänandeåret och till 50 procent året därefter. Dock kan upp till 100 procent av den rörliga kontantersättningen betalas ut året efter intjänandeåret, förutsatt att hela den mottagna kontantersättningen överstigande 50 procent investeras i instrument i Ratos långsiktiga incitamentsprogram.

När mätperioden för uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska det bedömas/fastställas i vilken utsträckning kriterierna uppfyllts. Styrelsen ansvarar för bedömningen såvitt avser rörlig kontantersättning till verkställande direktören, på förslag av ersättningsutskottet. Såvitt avser rörlig kontantersättning till övriga befattningshavare ansvarar verkställande direktören för bedömningen. Såvitt avser finansiella mål ska bedömningen ta sin utgångspunkt i den av bolaget senast offentliggjorda finansiella informationen.

Lön och anställningsvillkor för anställda

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för bolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningens komponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid utgjort en del av ersättningsutskottets och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa. Utvecklingen av avståndet mellan de ledande befattningshavarnas ersättning och övriga anställdas ersättning kommer att redovisas i ersättningsrapporten.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman. Ersättningsutskottet ska även följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstruktur och ersättningsnivåer i bolaget. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktören eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frågående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frånga riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft. Som angivits ovan ingår det i ersättningsutskottets uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågor, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

Ratos-aktien

Totalt antal A-aktier vid årets slut	84 637 060
Totalt antal B-aktier vid årets slut	239 503 836
Totalt antal aktier	324 140 896

Aktier av serie A berättigar till en röst per aktie och aktier av serie B till en tiondels röst per aktie. A-aktier kan högst utges till ett antal som motsvarar 27 procent av aktiekapitalet, B-aktier till ett antal som motsvarar 100 procent av aktiekapitalet, C-aktier till ett antal som motsvarar 10 procent av aktiekapitalet och D-aktier till ett antal som motsvarar 10 procent av aktiekapitalet. Familjen Söderberg med bolag ägde vid årsskiftet aktier motsvarande 19,83 procent av kapitalet och 44,66 procent av rösterna. Ragnar Söderbergs stiftelse ägde 8,50 procent av kapitalet och 16,82 procent av rösterna. Torsten Söderbergs Stiftelse hade 8,68 procent av kapitalet och 12,58 procent av rösterna.

Det finns inga för bolaget kända avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överföra aktierna.

Innehav av egna aktier

Årsstämman 2020 förnyade styrelsens mandat att genomföra återköp av aktier av serie A och aktier av serie B. Förvärv får ske vid ett eller flera tillfällen före nästa årsstämma. Förvärv ska ske på Nasdaq Stockholm till ett pris inom det vid var tid gällande kursintervallet. Högst så många aktier får förvärvas att bolagets innehav vid var tid inte överstiger 7 procent av totalt antal utgivna aktier i bolaget.

Under 2020 har inga A- eller B-aktier återköpts. Vid årets utgång innehar Ratos 5 126 262 B-aktier, motsvarande 1,6 procent av totalt antal aktier, med ett kvotvärde om 3,15 per aktie. Totalt har 355 MSEK erlagts i köpeskilling för dessa till en genomsnittlig kurs om 69 SEK.

Förslag till vinstdisposition

	SEK
Överkursfond	128 695 169
Balanserat resultat	6 638 278 486
Årets resultat	142 774 758
Totalt	6 909 748 413
Styrelsen föreslår följande vinstdisposition:	
Utdelning till innehavare av aktier av serie A och B	
0,95 SEK/aktie ¹⁾	303 063 902
Balanseras i ny räkning	6 606 684 511

¹⁾ Baserat på antalet utestående aktier den 20 januari 2021. Antalet återköpta aktier per detta datum är 5 126 262 st och kan förändras fram till avstämningsdagen för utdelning.

Ordföranden har ordet

Ratos har utvecklats precis som vi önskat under 2020. Världen har drabbats av en pandemi, trots det så har Ratos klarat året med beröm godkänt. Våra resultat talar för sig själva. I svart på vitt kan ni i denna årsredovisning läsa om vår vinstutveckling, vårt kassaflöde och vår avkastning.

Ratos har fortsatt att bygga på kompetens, erfarenhet, talang och klokskap. Ratos är ett bolag att utvecklas med.

Vi tar nu tillvara på all den styrka som våra bolag och medarbetare besitter och har byggt upp under många år.

Kraften riktas mot tillväxt, ständiga förbättringar och viljan att vara bäst.

Ratos är nära sina bolag, en styrka som bekräftats under 2020. Ratos är på god väg att bli den bolagsgrupp som vi ville skapa med början för tre år sedan. Vi har lämnat transaktioner som värdeskapande idé. Vi vill behålla, utveckla kompetens, kunskap och kultur så länge vi kan – vilket är länge!

Att långsiktigt ta tillvara den industriella erfarenheten är grunden till allt framgångsrikt värdeskapande. Att utveckla företag och människor här och nu kommer enligt min mening alltid leda till många nya möjligheter som vi ännu inte ser.

Vi skapar värde genom att hela tiden höja vår kunskap och kompetens om bolagen vi äger.

Vi ska äga och driva bolag där Ratos är den bästa ägaren och Ratos modell passar.

Kassan är stor och vi har många spännande förvärv framför oss. Helst vill vi ju utveckla de bolag vi har med tilläggsförvärv men vi kommer, och måste addera nya plattformar.

Det kan inte helt uteslutas att vi kommer att sälja något enstaka innehav, för att det passar bättre in på andra håll. På så sätt gör vi alla till vinnare.

Försäljningen av Bisnode är en stor succé. Bisnode har varit i Ratos ägo i 10 år. Bisnode har nu funnit ett ännu långsiktigare hem och kommer att kunna utvecklas kraftfullt i en världsledande grupp med alla dess fördelar.

Jag är också själv djupt imponerad av Ratos lednings skicklighet i affärens genomförande.

Bolag av Ratos karaktär har en självklar plats på marknaden.

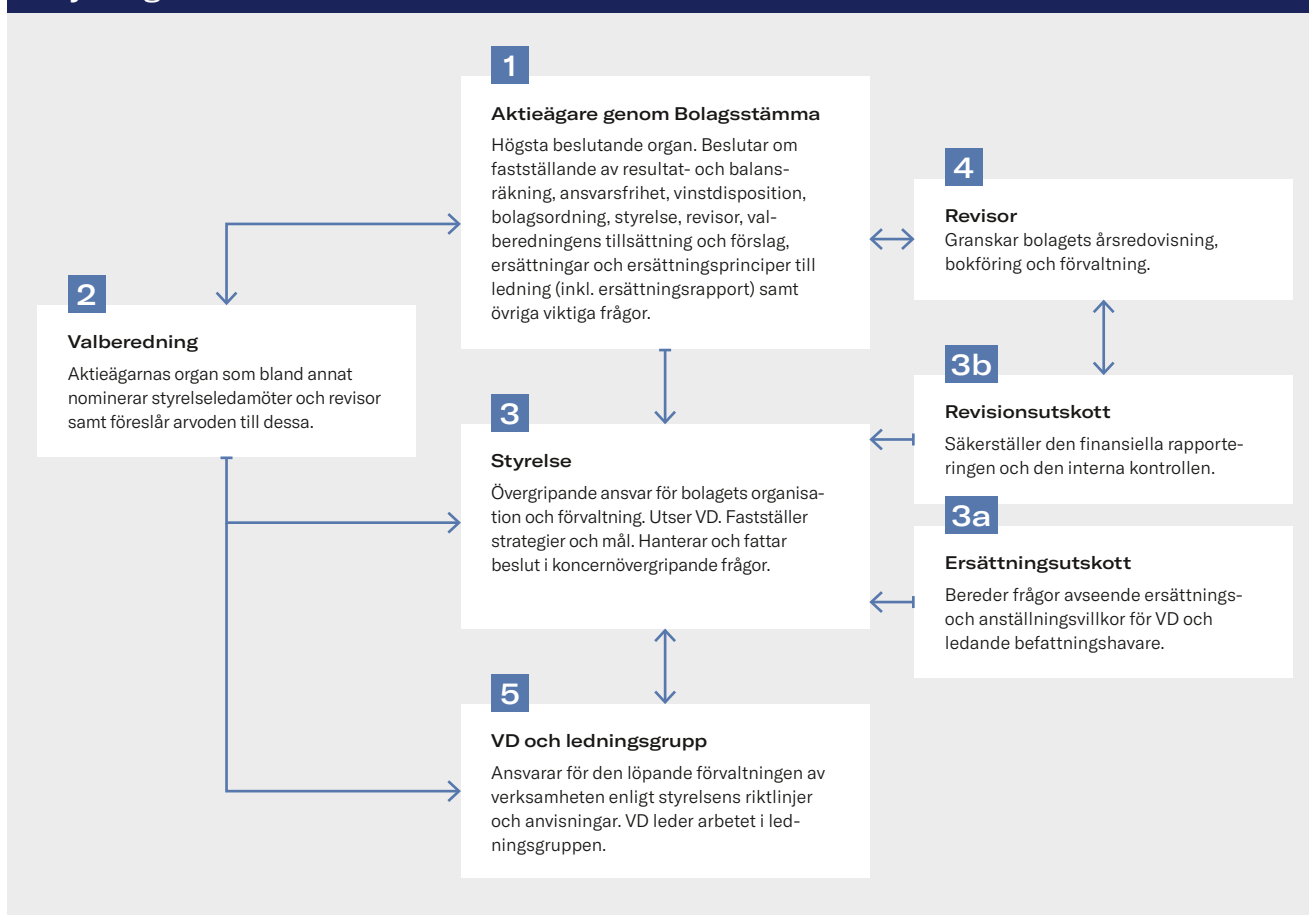
Jag tackar alla aktieägare, medarbetare, kunder, leverantörer och välkomnar er på vår resa och ser fram emot många framgångsrika år.

Så är det och så blir det.

Per-Olof Söderberg
Styrelseordförande

Bolagsstyrningsrapport

Styrningsstruktur i Ratos

Bolagsstyrning inom Ratos

Ratos AB är ett publikt aktiebolag och till grund för styrningen av Ratos ligger både externa och interna regelverk. I syfte att fastställa riktlinjer för bolagets drift har styrelsen utarbetat och fastslagit ett antal policydokument. I dessa lämnas en vägledning för organisationen och medarbetarna baserad på de grundläggande värderingar och principer som ska prägla verksamhet och uppförande.

Ratos tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning ("koden") och redovisar inte några avvikelser från koden för räkenskapsåret 2020, förutom vad avser valberedningens sammansättning (se Valberedning på sidan 47).

Denna bolagsstyrningsrapport strävar efter att undvika upprepningar av information som följer av tillämpliga regelverk och att i första hand beskriva bolagsstyrning för Ratos AB.

Bolagets revisorer har utfört en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten.

Viktiga externa regelverk

- Svensk aktiebolagslag
- Redovisningslagstiftning och rekommendationer
- Nasdaq Stockholms Regelverk för emittenter
- Svensk kod för bolagsstyrning

Viktiga interna regelverk och dokument

- Bolagsordning
- Styrelsens och styrelseutskottens arbetsordningar
- Beslutsordningar/attestinstruktioner
- VD-instruktion och rapporteringsinstruktion
- Interna riktlinjer, policydokument och manualer som ger vägledning för koncernens verksamhet och medarbetare, till exempel Ratos kommunikationspolicy, ägarpolicy, uppförandekod, insiderpolicy och policy för hållbarhet, corporate responsibility och ansvarsfulla investeringar

Läs mer om Ratos bolagsstyrning

Läs mer om Ratos bolagsstyrning på vår hemsida under Bolagsstyrning

- Tidigare års bolagsstyrningsrapporter
- Bolagsordning
- Information från tidigare års bolagsstämmor
- Valberedning
- Styrelsen och dess utskott
- Ledningsgrupp
- Incitamentssystem
- Revisor

1 Aktieägare och bolagsstämmor

Aktiekapital och aktieägare

Ratos är sedan 1954 noterat på Nasdaq Stockholm. Aktiekapitalet uppgick vid årsskiftet till cirka 1 021 MSEK fördelat på totalt 324 140 896 aktier, varav 84 637 060 A-aktier och 239 503 836 B-aktier. Bolagets A-aktier ger rätt till en röst per aktie medan B-aktier ger rätt till en tiondels röst per aktie. A- och B-aktier medför samma rätt till andel av bolagets tillgångar samt berättigar till lika stor utdelning. Bolagsstämman beslutar om utdelning.

Vid årsskiftet hade Ratos totalt 53 357 aktieägare enligt statistik från Euroclear Sweden. De tio största ägarna svarade för 78,8 procent av rösterna och 52,8 procent av kapitalet. Mer information om Ratos-aktien och aktieägare finns på sidorna 22–23.

Bolagsstämmor

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet i Ratos och det är genom deltagande på den som Ratos aktieägare utövar sitt inflytande i företaget. Normalt hålls bolagsstämma en gång per år, årsstämman, som sammankallas i Stockholm före juni månads utgång. Kallelse sker genom publicering i Post- och Inrikes Tidningar och på Ratos hemsida. Att kallelse skett annonseras i Svenska Dagbladet. Samtliga stämmodokument publiceras på Ratos hemsida (www.ratos.com) på svenska och engelska.

Aktieägare med minst en tiondel av rösterna i Ratos har rätt att begära en extra bolagsstämma. Även styrelsen och Ratos revisor kan kalla till extra bolagsstämma.

Aktieägare som vill få ett ärende behandlat vid en årsstämma ska skicka en skriftlig begäran till styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till årsstämman, normalt cirka sju veckor före årsstämman. Uppgift om senaste tidpunkt för en sådan begäran finns på Ratos hemsida.

Aktieägare som är registrerad i Euroclear Swedens aktieägarregister och som i tid har anmält sitt deltagande har rätt att delta i bolagsstämman, personligen eller genom ombud, och rösta för sitt innehav. Biträde till aktieägare får närvara om aktieägaren anmäler detta. En sammanställning över de huvudsakliga beslut som årsstämman fattar framgår av Ratos bolagsordning på Ratos hemsida.

Årsstämma 2020

Årsstämman 2020 avhölls den 1 april på Skandiascenen, Cirkus, Stockholm. Vid årsstämman var 122 aktieägare, ombud och biträden närvarande vilka sammantaget representerade 75,6 procent av rösterna och 43,3 procent av kapitalet.

Styrelseordföranden samt styrelseledamöterna Jan Söderberg och Jonas Wiström (tillika VD) var närvarande, liksom Ratos revisor. Protokoll och information om årsstämman 2020, både på svenska och engelska, samt VD:s anförande, finns publicerade på Ratos hemsida.

Årsstämman 2020 fattade bland annat beslut om följande:

- Ingen utdelning till innehavare av aktier av serie A och B
- Arvode om 970 000 SEK till styrelsens ordförande och 485 000 SEK till varje styrelseledamot samt ersättning till revisor
- Omval av styrelseledamöterna Per-Olof Söderberg, Eva Karlsson, Ulla Litzén, Karsten Slotte, Jan Söderberg samt Jonas Wiström. Omval av Per-Olof Söderberg som styrelsens ordförande
- Val av revisionsfirma Ernst & Young AB (EY)
- Fastställande av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
- Erbjudande till VD och övriga nyckelpersoner i Ratos om förvärv av konvertibler och teckningsoptioner i Ratos
- Bemyndigande för styrelsen att förvärva Ratosaktier upp till 7 procent av samtliga aktier
- Bemyndigande för styrelsen att besluta om nyemission av högst 35 miljoner aktier av serie B i samband med företagsförvärv

På årsstämman noterade ordföranden att styrelsen avsåg att kalla aktieägarna till en extra bolagsstämma senare under 2020 för att besluta om utdelning, om marknaden vid den tidpunkten hade stabiliserats och att bolagets visibilitet i intjäningen hade normaliserats.

Extra bolagsstämma under 2020

Ratos avhöll den 22 oktober 2020 en extra bolagsstämma enligt 20 och 22 §§ lagen (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor; innebärande att deltagande i stämman kunnat ske endast genom poströstning. Bolagsstämman avsåg beslut om utdelning för verksamhetsåret 2019 om 0,65 SEK/aktie av serie A och B, totalt 207 MSEK. Vid stämman var 182 aktieägare företrädare vilka sammantaget representerade 73,9 procent av rösterna och 43,9 procent av kapitalet. Protokoll och information om den extra bolagsstämman, både på svenska och engelska, finns publicerade på www.ratos.com.

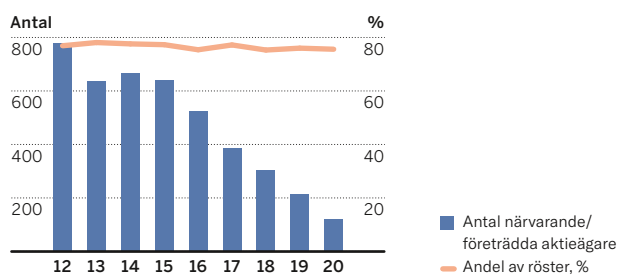
Årsstämma 2021

Årsstämman 2021 kommer att avhållas den 10 mars 2021, istället för den 5 maj 2021 som tidigare annonserats.

Årsstämman kommer att genomföras med poströstning.

För ärenden till valberedningen och årsstämman hänvisas till Ratos hemsida. För ytterligare information om årsstämman se sidan 128.

Närvaro vid årsstämman

2 Valberedningen

Årsstämman har beslutat om principerna för hur valberedningen ska utses och dessa principer ska gälla tills vidare tills annat beslutas av bolagsstämman. Valberedningen ska bestå av minst fem ledamöter, jämte styrelseordföranden. Valberedningens ledamöter ska utses av de till röstetalet största aktieägarna, eller grupp av aktieägare som ägargrupperats i Euroclear Sweden-systemet (sådan grupp anses som en aktieägare), baserat på aktieägarstatistik hos Euroclear Sweden AB per den 31 augusti året före årsstämman. Om någon aktieägare avstår från sin rätt att utse ledamot, ska den aktieägare som därefter är den till röstetalet största ägaren erbjudas utse en ledamot. Majoriteten av valberedningens ledamöter ska vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Valberedningens mandatperiod sträcker sig intill dess att ny valberedning utsetts. Om en ledamot avgår ur valberedningen ska den ägare som utsett ledamoten ha rätt att utse ersättare. I de fall en ägare som utsett ledamot i valberedningen väsentligt reducerat sitt aktieinnehav i bolaget, kan valberedningen erbjuda annan aktieägare att utse ersättare.

Valberedningens sammansättning meddelades på Ratoss hemsida samt offentliggjordes genom pressmeddelande den 14 oktober 2020. Valberedningen består av:

- Jenny Parnesten, utsedd av Ragnar Söderbergs stiftelse, samt eget och närståendes innehav, valberedningens ordförande
- Jan Söderberg, eget innehav
- Maria Söderberg, utsedd av Torsten Söderbergs Stiftelse, samt eget innehav
- Erik Brändström, utsedd av Spiltan Fonder AB
- Martin Gärtner, utsedd av SEB Investment Management
- Per-Olof Söderberg, ordförande i Ratoss styrelse

Tillsammans representerar valberedningen 62 procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget.

En sammanställning av valberedningens uppgifter finns i Ratoss valberedningsinstruktion på Ratoss hemsida.

Valberedningens arbete inför årsstämman 2021

Valberedningen har inför årsstämman 2021 hållit fyra protokollförda sammanträden och däremellan haft löpande kontakt. Valberedningen har för sitt arbete tagit del av den interna utvärdering av styrelsens arbete som utförts.

Ratoss utvecklar bolag med huvudkontor i Norden, som är eller kan bli marknadsledande. Under 2020 har Ratoss också tagit fram en ny strategi som är under genomförande. Det ställs mot denna bakgrund höga krav på att styrelsen både har en bred industriell bakgrund och dokumenterad förmåga att driva och utveckla bolag i olika branscher och i olika utvecklingsfaser. Valberedningen bedömer att de ledamöter som föreslås till omval har en bred och kompletterande erfarenhet som väl uppfyller dessa krav och bedömer att fortsatt kontinuitet i styrelsearbetet är av stor betydelse i det skede som bolaget nu befinner sig i. Valberedningen har därför inte sett anledning att i detta skede välja in någon ytterligare styrelseledamot, utan anser att den föreslagna sammansättningen med sex ledamöter är lämplig och ändamålsenlig.

Kraven på oberoende bedöms också vara uppfyllt.

Valberedningen har fortsatt diskuterat kraven på mångfald, bland annat utifrån bolagsstyrningskodens krav att ange hur mångfaldspolicyn har tillämpats och har valt att som mångfaldspolicy använda bolagsstyrningskodens avsnitt 4.1 som anger att styrelsen ska präglas av mångsidighet och bredd avseende kompetens, erfarenhet och bakgrund, samt att en jämn könsfördelning eftersträvas. Efter valberedningens överväganden rörande bland annat styrelseledamöternas bakgrund och erfarenhet konstateras att könsfördelningen kommer att bli densamma som föregående år, eftersom de föreslagna ledamöterna är två kvinnor och fyra män, vilket ger en könsfördelning om 33,3/66,7 procent i den föreslagna styrelsen vilket, enligt valberedningens uppfattning, är förenligt med kravet på jämn könsfördelning.

Förslagen till arvoden för styrelsen, liksom ersättning för utskottsarbete, har beretts av de fyra ledamöter i valberedningen som inte ingår i Ratoss styrelse.

Aktieägarna har informerats om att förslag till årsstämman kan lämnas till valberedningen.

Valberedningens förslag, redogörelse för valberedningens arbete inför årsstämman 2021 samt kompletterande information om föreslagna styrelseledamöter offentliggörs i samband med kallelsen till årsstämman och redogörs även för på årsstämman 2021.

Inget arvode har utgått för medverkan i valberedningen.

Avvikelser/överträdelser

Ratoss följer koden förutom vad avser kodens regel 2.4, andra stycket, som anger att om mer än en styrelseledamot ingår i valberedningen, får högst en av dem vara beroende i förhållande till bolagets större aktieägare. Per-Olof Söderberg (också styrelsens ordförande) respektive Jan Söderberg ingår i valberedningen och är båda att betrakta som beroende i förhållande till bolagets större ägare. Mot bakgrund av dessa personers långa medverkan i styrelsearbetet, deras djupa kunskap om Ratoss och förankring i huvudägarkretsen samt deras nätverk i svenskt näringsliv har det bedömts vara gynnsamt för bolaget att på denna punkt avvika från koden.

Inga överträdelser av Nasdaq Stockholms Regelverk för emittenter eller god sed på aktiemarknaden har förekommit.

3 Styrelse

Styrelsens sammansättning

Ratoss styrelse ska bestå av lägst fyra och högst nio ledamöter, med högst tre suppleanter. Styrelsen utses av aktieägarna vid varje årsstämman. Mandatperioden är därmed ett år.

Årsstämman 2020 beslutade att styrelsen ska bestå av sex ledamöter, utan suppleanter. Omval skedde av styrelseledamöterna Per-Olof Söderberg, Eva Karlsson, Ulla Litzén, Karsten Slotte, Jan Söderberg och Jonas Wiström. Omval skedde av Per-Olof Söderberg som styrelsens ordförande. VD ingår i styrelsen och närvarar därmed vid styrelsemöten. Styrelsens sammansättning och en bedömning av varje styrelseledamots oberoende presenteras närmare på sidorna 52–53.

Styrelsens ansvar och uppgifter

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Ratoss organisation och förvaltning, i såväl bolagets som aktieägarnas intresse. Styrelsen fastställer finansiella mål och beslutar om bolagets strategi, affärsplan, säkerställer god intern kontroll, riskhantering och ett adekvat hållbarhetsarbete. Styrelsens arbete regleras av bland annat aktiebolagslagen, bolagsordningen, koden och styrelsens arbetsordning. Styrelsens övergripande ansvar kan inte delegeras men styrelsen kan utse utskott med uppgift att bereda och utvärdera frågor inför beslut i styrelsen.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för styrelsearbetet som ska tillse att bolagets operativa arbete och bolagets ekonomiska förhållanden kontrolleras på ett tryggsätt. I arbetsordningen beskrivs styrelseordförandens särskilda roll och uppgifter, beslutsordningar, instruktioner för Ratoss VD och rapportering samt ansvarsområden för utskotten. Därutöver fastställer styrelsen också årligen ett antal policydokument för bolagets verksamhet och säkerställer att det finns en tillfredsställande kontroll av bolagets efterlevnad av lagar, regler och interna riktlinjer. Styrelsen säkerställer nämnda efterlevnad bland annat genom Ratoss årliga riskhanteringsprocess och assurance mapping, där ansvar för och validering av interna processer kopplade till identifierade risker tydliggörs.

Styrelseordförandens främsta uppgift är att leda styrelsearbetet och se till att styrelseledamöterna fullgör sina respektive uppgifter.

Styrelsens sammansättning

Namn ¹⁾	Invald år	Oberoende av bolaget	Oberoende av större aktieägare	Totalt arvode ¹⁾ , TSEK	Mötesnärvaro under 2020		
					Ersättnings- utskottsmöten	Revisions- utskottsmöten	Styrelse- möten
Per-Olof Söderberg	2000	Ja	Nej	1 120	7 / 7	5 / 5	16 / 16
Jan Söderberg	2000	Ja	Nej	635	7 / 7	5 / 5	16 / 16
Eva Karlsson	2019	Ja	Ja	585	–	4 / 5	15 / 16
Ulla Litzén	2016	Ja	Ja	635	–	3 / 5	15 / 16
Karsten Slotte	2015	Ja	Ja	635	7 / 7	5 / 5	16 / 16
Jonas Wiström ²⁾	2016	Nej	Ja	0	–	–	14 / 16
Summa				3 610			

¹⁾ Avser arviden för bolagsstämmåret 2020/2021.

²⁾ Jonas Wiström uppbär inte något arvode för uppdraget som ordinarie styrelseledamot.

Styrelsens arbete under 2020

Under 2020 har sammanlagt 16 protokollförda styrelsemöten hållits: sex ordinarie, ett konstituerande samt nio extra styrelsemöten. Styrelsemötena har en återkommande struktur med bestämda huvudpunkter. Informationsmaterial och beslutsunderlag inför styrelsemötena utsänds i regel cirka en vecka före varje möte. Ratos chefsjurist är protokollförare i styrelsen.

Vid samtliga ordinarie styrelsemöten presenteras information om bolagets finansiella ställning och viktiga händelser som påverkar bolagets verksamhet. Vid extra styrelsemöten behandlas vanligtvis förvärvs- och avyttringsfrågor samt finansierings- och incitamentsfrågor och hålls när dessa beslutsärenden uppkommer. 2020 har varit ett år med ny strategi för Ratos, förvärvs- och avyttringsfrågor samt incitaments- och finansieringsfrågor. Ledande befattningshavare i Ratos har deltagit i styrelsens möten såsom föredragande i särskilda frågor.

Utvärdering av styrelsen

Styrelsen utvärderar årligen styrelsens arbete i en strukturerad process där ledamöterna har möjlighet att ge sin syn på arbetsformer och effektivitet, styrelsematerial, ledamöternas insatser samt uppdragets omfattning för att utveckla styrelsens arbetsformer. För verksamhetsåret 2020 gjordes utvärderingen internt genom att styrelseledamöterna besvarat ett anonymt frågeformulär och resultatet av utvärderingen har föredragits av styrelseordföranden med efterföljande diskussion i styrelsen. Därutöver har valberedningens ordförande haft enskilda samtal med respektive styrelseledamot. Resultatet av utvärderingen har redovisats för valberedningen. Av utvärderingen framgår att styrelsearbetet bedömdes fungera väl.

Utskott

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott för att strukturera, effektivisera och kvalitetssäkra arbetet och bereda styrelsens beslut inom dessa områden. Utskottens ledamöter utses årligen vid det konstituerande styrelsemötet.

3a Ersättningsutskottets arbete

Ersättningsutskottet har dels en rådgivande (uppföljning och utvärdering), dels en beredande funktion för beslutsärenden innan behandling och beslut sker i Ratos styrelse.

Följande frågor handläggs bland annat i ersättningsutskottet:

- VD:s anställningsvillkor och villkor för bolagsledningen och direkt-rapporterande till VD
- Följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsledningen
- Ärenden av principiell karaktär rörande pensionsavtal, avgångsvederlag, uppsägningstid, bonus/tantiem, arvoden, förmåner med mera

- Bereda frågor kring samt beslut avseende Ratos och bolagens incitamentssystem, i vissa fall för styrelsens och/eller bolagsstämmas beslut
- Styrelsens förslag till årsstämman avseende riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt rapport innehållande information om ersättning till ledande befattningshavare

Ersättningsutskottet arbetar enligt fastställd arbetsordning. Normalt görs under tidig höst en genomgång av om det finns några större principiella ersättningsrelaterade frågor att förbereda. Om sådana finns behandlas dessa inför ett slutligt förslag vid de ordinarie mötena i december och januari. Under 2020 har ersättningsutskottet gjort en grundlig utvärdering av Ratos ersättningsstruktur och incitamentsprogram, vilken resulterat i förslag från utskottet att lämna strukturen för den rörliga kontantlönen för 2020 i huvudsak oförändrad samt att, i likhet med 2019, föreslå årsstämman 2020 ett långsiktigt incitamentsprogram i form av ett tecknings- samt konvertibeloptionsprogram. Inför årsstämman 2021 föreslås endast att mindre justeringar görs i ersättningsriktlinjerna. Ersättningsutskottet gör även en årlig utvärdering av Ratos långsiktiga incitamentssystem samt upprättar en årlig rapport innehållande information om ersättning till ledande befattningshavare, som Ratos styrelse lägger fram på årsstämman för godkännande.

Under 2020 har Per-Olof Söderberg (styrelsens ordförande, tillika ordförande i ersättningsutskottet), Jan Söderberg och Karsten Slotte ingått i ersättningsutskottet.

Ersättningsutskottet har hållit sju protokollförda möten under 2020 och har däremellan haft löpande kontakt. Ratos chefsjurist är protokollförare i utskottet. Ersättningsutskottet lämnar fortlöpande muntliga rapporter till styrelsen och lämnar förslag i frågor som kräver styrelsens beslut. Protokollen görs tillgängliga för samtliga styrelseledamöter. VD och andra ledande befattningshavare deltar vanligtvis i utskottets sammanträden som föredragande i vissa frågor.

3b Revisionsutskottets arbete

Under 2020 har samtliga styrelseledamöter, förutom VD, ingått i revisionsutskottet. Samtliga revisionsutskottets ledamöter är att betrakta som oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning. Ulla Litzén är ordförande i utskottet. Bolagets revisor har deltagit vid samtliga fem revisionsutskottsmöten under 2020.

Revisionsutskottet har hållit fem protokollförda möten. Ratos chefsjurist är protokollförare i utskottet.

Revisionsutskottet har dels en rådgivande, dels en beredande funktion för beslutsärenden innan behandling och beslut sker i Ratos styrelse.

Revisionsutskottet fastställer årligen en årscykel över de arbetsuppgifter och områden som revisionsutskottet ansvarar för. Utskottet ansvarar för och följer enligt ett fastställt schema upp bland annat

redovisning och rapportering, revision, intern kontroll, bolagsstyrning, riskhantering, inköp av icke-revisionstjänster, betalning av skatter, moderbolagets garanti- och kapitalåtaganden, IT-säkerhet, försäkring, tvister och strategiska redovisningsfrågor samt efterlevnad av lagar och regler och vissa policydokument beslutade av Ratoss styrelse. Vidare upprätthåller revisionsutskottet tillsyn av Ratoss externt opererade visuellblåsarssystem. Revisionsutskottets arbete följer Ratoss kvartalsrapportering samt Ratoss arbete med värderingsfrågor och nedskrivningsprövningar, med fem ordinarie möten varje år där revisorn deltar i samtliga utskottsmöten. Frågor som särskilt behandlats under 2020 var bland annat uppföljning av bankvillkor, åtaganden om kapitaltillskott samt tvister. VD och ledande befattningshavare deltar vanligtvis i utskottets sammanträden som föredraganden.

Revisionsutskottet lämnar förslag i frågor som kräver styrelsens beslut och protokollen görs tillgängliga för samtliga styrelseledamöter. Utskottets ordförande har dessutom löpande kontakt med bolagets revisor.

Ersättning till styrelsens ledamöter

Årsstämman 2020 beslutade att ersättning till styrelsens ordinarie ledamöter ska utgå med 485 000 SEK per ledamot och år. Ersättning till styrelsens ordförande ska utgå med 970 000 SEK per år. Till ordförande i revisionsutskottet beslutades att därutöver utbetala 150 000 SEK per år och till övriga utskottsledamöter 100 000 SEK per år. Till ordförande i ersättningsutskottet beslutades utbetala 50 000 SEK per år och till övriga utskottsledamöter 50 000 SEK per år.

4 Revisor

Revisor i Ratoss utses årligen av årsstämman. Nominering sker av valberedningen. Revisorn har till uppgift att på aktieägarnas vägnar granska bolagets årsredovisning och koncernredovisning, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, ersättningen till ledande befattningshavare (inklusive ersättningsrapporten), hållbarhetsrapporten samt bolagsstyrningsrapporten. Granskningsarbetet och revisionsberättelsen föredras på årsstämman.

Vid årsstämman 2020 valdes Ernst & Young AB (EY) till revisionsbyrå intill nästa årsstämma. EY har utsett Erik Sandström till huvudansvarig revisor. Utöver uppdraget i Ratoss är Erik Sandström huvudansvarig revisor i bland annat Atlas Copco, Autoliv, Gränges och Mycronic. Vid årsstämman 2021 föreslås EY att utses till revisionsbyrå intill nästa årsstämma.

Ersättning till revisor

Arvode till bolagets revisor utgår enligt särskild därom träffad överenskomelse, i enlighet med beslut på årsstämman. För specifikation av revisionsarvode och kostnader för andra uppdrag, se not 8. Ratoss policy för inköp av icke-revisionstjänster följs kontinuerligt upp av revisionsutskottet som även utvärderar innehållet i såväl revisions- som konsulttjänster.

5 Styrning i Ratoss

Ratoss principer för aktivt ägande och utövande av ägarrollen

Ratoss affärsidé är att utveckla bolag med huvudkontor i Norden, som är eller kan bli marknadsledande. Ratoss möjliggör för självständiga bolag att utvecklas snabbare genom att vara del av någonting större. I Ratoss ägarpolicy finns vissa strategiska fundament som ligger till grund för hur vi väljer att agera som ägare och hur vi ser på bolagsstyrning. Ett av dessa fundament är att Ratoss bolag ska vara oberoende av varandra, såväl strategiskt, som operativt och finansiellt. Ratoss som ägare ska addera värde men värdeskapande och styrning

är därmed inte detsamma i alla situationer. Att ha en tydlig ansvarsfördelning mellan ägare, styrelse och VD är viktigt för styrningen av Ratoss bolag såväl som för moderbolaget Ratoss AB och därmed en viktig del i Ratoss affärsmodell och framgång som ägare. Mer om Ratoss utövande av ägarrollen går att läsa på sidorna 10–11.

VD och ledningsgruppen

VD utses av styrelsen och ansvarar tillsammans med ledningsgruppen för den dagliga verksamheten i Ratoss i enlighet med styrelsens instruktioner. VD ger styrelsen löpande uppdateringar om verksamheten och tillser att den får information för att fatta väl avvägda beslut.

Ledningsgruppen i Ratoss bestod inledningsvis under 2020 av VD, CFO, Vice President, chefsjurist samt IR- och presschef fram till februari 2020, varefter ledningsgruppen bestod av VD, tillförordnad CFO (som utsågs till CFO i oktober 2020), chefsjurist, IR- och presschef samt tre affärsområdeschefer. Ledningsgruppens roll är att förbereda och implementera strategier, hantera bolagsstyrnings- och organisationsfrågor samt följa upp Ratoss finansiella utveckling och hållbarhetsarbete.

Bolagens finansiella utveckling och pågående aktiviteter avhandlas vid månadsvisa möten där respektive bolags VD och CFO deltar tillsammans med Ratoss VD, CFO samt andra ledande befattningshavare.

Ersättning till ledande befattningshavare

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare godkändes på årsstämman 2020. Mer information om fast och rörlig ersättning finns i not 7.

Utvärdering av behovet av internrevision

Ratoss utvecklar bolag med huvudkontor i Norden, som är eller kan bli marknadsledande. Vid utgången av året hade Ratoss 12 bolag vilka verkar inom tre affärsområden i olika branscher med olika risker. För Ratoss har behovet av internrevision därmed bedömts lämpligare att diskutera och besluta för varje enskilt bolag utifrån behov, storlek och komplexitet än från moderbolags- eller koncernnivå.

Ratoss genomför årligen en riskgenomgång, där betydande risker i bolagen sammanfattas och diskuteras i Ratoss ledning och styrelse (se vidare på sidan 50). Ratoss ledning och styrelse kan med denna som grund identifiera behov av fördjupning/utveckling av vissa områden, möjlighet att identifiera områden som behöver centraliseras/stärkas samt ge vägledning för revisionsutskott vid revisionsprioriteringar för bolagen.

Därutöver är de revisionsåtgärder som utförs av moderbolagets och koncernens revisorer, inklusive granskning av intern kontroll, viktiga instrument för att identifiera brister och ge underlag för fördjupade insatser/uppföljning och underlag för beslut om kommande revisionsprioriteringar för bolagen.

Moderbolaget Ratoss AB med 20 anställda vid början av 2021 har inga komplexa funktioner som är svåra att genomföra. Behovet av att införa en internrevisionsfunktion för moderbolaget Ratoss AB måste därför betraktas som litet. Revisionsutskottet har därför, i likhet med föregående år, beslutat att inte inrätta en internrevisionsfunktion varken på koncernnivå eller för moderbolaget Ratoss AB.

Intern kontroll

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att det inom Ratos finns en effektiv och adekvat riskhantering och intern kontroll. Syftet är att ge en rimlig försäkring att verksamheten drivs ändamålsenligt och effektivt, att den externa rapporteringen är tillförlitlig och att lagar såväl som interna regler och policydokument följs. Detta sker genom ett strukturerat styrelsearbete samt genom att uppgifter delegeras till ledningen, revisionsutskottet och andra medarbetare. Därutöver sker en dialog med koncernens revisorer avseende deras löpande observationer samt den årliga granskningen av intern kontroll, som genomförs under tredje kvartalet och avrapporteras till revisionsutskottet. Ansvar och befogenheter definieras även i Ratos "assurance mapping", vilket utgör en del av Ratos riskhanteringsprocess, samt i instruktioner för attesträtt, policydokument och manualer som anger riktlinjer och handledning för koncernens verksamhet och medarbetare. Som ett komplement till bolagens finansiella rapportering och hållbarhetsrapportering, skickar Ratos även ut en årlig compliance-enkät till samtliga bolags finansdirektörer, vars slutsatser sammanställs och avrapporteras av chefsjuristen till revisionsutskottet bland annat som underlag för beslut om kommande revisionsprioriteringar för bolagen.

Vidare har respektive bolags styrelse ansvar för att bolaget i fråga följer lagar och regler samt för efterlevnad av interna policydokument och riktlinjer. En rutin har successivt implementerats för att stärka uppföljningen av dessa.

Ratos riskhanteringsprocess

Ratos genomför årligen en riskgenomgång, där betydande risker i den egna verksamheten och bolagen sammanfattas och diskuteras i Ratos ledning och styrelse. Processen syftar till att ge Ratos ledning och styrelse en förståelse för koncernens största risker.

Som en del av god bolagsstyrning förväntas bolagen ha en kontinuerlig process för att identifiera, bedöma och hantera sina risker. Respektive bolags VD och ledning är operationellt ansvariga för att en ändamålsenlig riskhanteringsprocess finns och är godkänd av respektive bolags styrelse. Alla bolags styrelseordförande ombeds årligen bekräfta till Ratos VD att bolaget i fråga implementerat en ändamålsenlig process och intern kontroll för hantering av bolagets risker.

Ratos stödjer sina bolag med upplägg och modeller för arbetet och arbetar löpande med att stärka såväl den egna som bolagens riskprocesser. Ratos riskhanteringsprocess kompletteras med en

"assurance mapping", dvs. ett tydliggörande av ansvar och validering av interna processer och identifierade risker. Ratos största risker finns sammanfattade i förvaltningsberättelsen på sidorna 40–43.

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgår från hur Ratos verksamhet bedrivs och hur organisationen är uppbyggd. Ratos verksamhet består av att utveckla medelstora bolag. Ratos har tre affärsområden, Construction & Services, Consumer & Technology och Industry och varje affärsområde består för närvarande av tre till fyra bolag. Respektive affärsområde har ett dedikerat team som även arbetar aktivt i bolagens styrelser. Varje enskilt bolag är oberoende av andra bolag ägda av Ratos. Avsikten är inte att system- och rapporteringsmässigt integrera dessa bolag i Ratokoncernen, utan resurser läggs på uppföljning och utveckling av dotter- och intresseföretagens rapportering. Ratos ambition är att, som en del i det värdeskapande arbetet med bolagen, skapa självständiga och högkvalitativa organisationer med en rapporteringskvalitet som motsvarar den för noterade bolag.

Ratos har ett övergripande ansvar men beslut och styrning sker i varje enskilt bolag utifrån behov, storlek och komplexitet. Den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utformas därför för att vara ändamålsenlig i såväl Ratos AB som i bolagen. Utvärdering och beslut tas av respektive styrelse och ledning. Det innebär att de väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende finansiell rapportering identifieras och hanteras såväl av Ratos som på bolagsnivå.

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av en övergripande kontrollmiljö där organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvarsområden har dokumenterats och kommunicerats i ett antal styrande dokument. Det innebär att befogenheter och ansvar inom Ratos AB finns fastställda i ett antal interna riktlinjer, policydokument och manualer. Det gäller till exempel arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD och övriga organ som styrelsen inrättar, instruktioner för attesträtt samt redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. Detta tjänar även till att minska risken för oegentligheter och otillbörligt gynnande av annan part på företagets bekostnad.

Rekommenderad intern riskhanteringsprocess för Ratos

1. Identifiering: Ratos rekommenderar en bred ansats, där samtliga relevanta operationella, strategiska, finansiella samt legala områden täcks, för att identifiera bolagens största risker. Respektive bolag bör fånga upp och diskutera risker på lämplig nivå i organisationen i en bolagsanpassad process.

2. Klassificering: Klassificering och rangordning av identifierade risker, baserat på sannolikhet, påverkansgrad, typ av risk och tidsaspekt.

3. Hantering: En plan för hur identifierade risker ska hanteras tas fram med aktiviteter och medel för att eliminera/minska/bevaka risken, samt vem som är ansvarig för respektive aktivitet.

4. Rapportering: Riskbedömningen och handlingsplaner presenteras och diskuteras i respektive bolags styrelse åtminstone en gång per år.

5. Ägar-rapportering: En rapport som summerar Ratos och bolagens största risker sammanställs och diskuteras i Ratos styrelse årligen.

Samtliga bolag rapporterar månadsvis fullständiga bokslut samt helårsprognoser. Rapporteringen sker i ett gemensamt koncernredovisningssystem. Rapporteringen utgör grunden för koncernens konsoliderade finansiella rapportering. Varje enskilt bolag svarar för ekonomisk styrning och för att finansiella rapporter är korrekta, kompletta och levereras i tid inför koncernrapporteringen. Den finansiella rapporteringen är utarbetad för att följa gällande lagar och regelverk såsom till exempel IFRS. Bolagens IFRS-tillämpning i rapporteringen och hur den ansluter till de principval som Ratos har gjort följs upp löpande. Ratos Ekonomi har flertalet stödjande instruktioner och dokument avsedda som stöd för bolagens rapportering för att säkerställa fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen.

Ratos kommer under 2021 att införa ett ramverk med minimikrav avseende intern kontroll (MICR) kopplat till intern kontroll för finansiell rapportering (ICFR). Detta för att få ytterligare förbättrad säkerhet i att den externa finansiella rapporteringen är tillförlitlig och upprättad i enlighet med lagar, förordningar, redovisningsstandarder och andra krav som är tillämpliga för Ratos. Uppföljning och utvärdering av minimikraven kommer att göras årligen.

Säkerställandet av kvaliteten i den finansiella rapporteringen

Det är styrelsens uppfattning att kvaliteten i ett bolags finansiella rapportering i första hand styrs av organisationens kompetens i redovisningsfrågor samt hur ekonomi-, redovisnings- och finansfunktionerna är bemannade och organiserade. Inom Ratos är affärsområdesansvarig och Ratos ekonomiavdelning involverade i rapporteringen från bolagen. Detta innebär att kvaliteten i bolagens redovisning och rapportering kontinuerligt granskas och utvecklas. Ratos affärsområdesansvarig utvärderar tillsammans med Ratos ekonomi-

avdelning inrapporteringen från bolagen ur analytisk synvinkel med avseende på fullständighet och rimlighet samt att Ratos redovisningsprinciper efterlevs. Ratos ekonomiavdelning har en aktiv dialog med respektive bolag. Eventuella avvikelser som uppmärksammas i den legala och operativa uppföljningen korrigeras. Utvecklingen och risker som identifieras kommuniceras månadsvis till VD och CFO, som i tillämpliga fall i sin tur rapporterar till Ratos styrelse.

Varje månad avger bolagen en rapport där aktiviteter i bolaget och bolagets utveckling beskrivs och analyseras. Rapporten lämnas till Ratos ledning och styrelse. Rapporterna kompletteras med månadsvisa möten mellan bolagen och Ratos ledning där rapporteringen diskuteras och analyseras för att förstå respektive bolags finansiella utveckling och uppföljning av verksamheten.

Redovisning av förvärv och avyttringar, liksom större transaktioner och redovisningsfrågor, diskuteras och stäms löpande av med Ratos revisorer. Koncernkonsolideringsprocessen innehåller ett antal avstämningskontroller, dels manuella, dels automatiska kontroller i till exempel koncernredovisningssystemet.

Ratos ekonomiavdelning är organiserad och bemannad utifrån behovet av att säkerställa att koncernen upprätthåller en hög redovisningsstandard samt följer IFRS och övrig normgivning inom redovisningsområdet. I arbetsuppgifterna ingår att upprätta löpande redovisning i huvudsak för moderbolaget samt att upprätta bokslut för både moderbolag och koncern. Sammantaget består Ratos ekonomiavdelning av fyra personer under ledning av Ratos CFO. Medarbetarna har relevant yrkeserfarenhet från rapportering och redovisningsfrågor.

Styrelsen övervakar genom revisionsutskottet den interna kontrollen samt den finansiella rapporteringens tillförlitlighet och utvärderar rekommendationer till förbättringar. Revisionsutskottet lämnar förslag i frågor som kräver styrelsens beslut.

Styrelse och VD

Revisor

Vid 2020 års ordinarie bolagsstämma valdes revisionsbyrån Ernst & Young AB. Erik Sandström, auktoriserad revisor, har utsetts till huvudansvarig revisor för tiden till och med ordinarie bolagsstämma 2021.

Jonas Wiström, VD & koncernchef

Styrelseledamot sedan 2016. Styrelsens ordförande april 2016 – december 2017. VD och koncernchef sedan december 2017. Oberoende i förhållande till större aktieägare i bolaget. Beroende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Civilingenjör. Född 1960, svensk. Vice ordförande i Business Sweden. Tidigare VD och koncernchef ÅF, VD och koncernchef Prevas, VD norra Europa Silicon Graphics samt befattningar inom Philips, Saab-Scania och Sun Microsystems.

Aktier i Ratos (eget):
240 000 B-aktier
Teckningsoptioner i Ratos: 200 000
Konvertibler i Ratos: 400 000
Optioner utställda av Ratos huvud-ägare: 260 000

Styrelsessekreterare

Magnus Stephensen, Chefsjurist, Ratos.

Ulla Litzén

Styrelseledamot sedan 2016. Oberoende i förhållande till bolaget, bolagsledningen samt större aktieägare i bolaget. Civilekonom och MBA. Född 1956, svensk. Styrelseledamot i Electrolux, Epiroc och Husqvarna. Tidigare VD för W Capital Management AB (helägt av Wallenbergstiftelserna). Ledande befattningar, och medlem av ledningsgruppen, i Investor AB.

Aktier i Ratos (eget): 20 000 B-aktier
Optioner utställda av Ratos huvud-ägare: 85 000

**Per-Olof Söderberg,
ordförande**

Styrelseledamot sedan 2000 och styrelseordförande sedan december 2017. Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Beroende i förhållande till större aktieägare i bolaget. Civilekonom Handelshögskolan. MBA Insead. Född 1955, svensk. Styrelseordförande och medgrundare i Söderberg & Partners AB. Styrelseledamot och medgrundare i SOBRO AB. Styrelseordförande och grundare i föreningen Inkludera. Vice ordförande i Handelshögskolan i Stockholm. Tidigare koncernchef på Dahl.

Aktier i Ratos (eget och närstående): 16 714 396 A-aktier, 1 875 135 B-aktier

Karsten Slotte

Styrelseledamot sedan 2015. Oberoende i förhållande till bolaget, bolagsledningen samt större aktieägare i bolaget. Civilekonom. Född 1953, finsk. Styrelseledamot i bland annat Antti Ahlströms arvingar, Conficap och Scandi Standard. Tidigare VD och koncernchef Karl Fazer-gruppen 2007-2013. VD för Cloetta-Fazer 2002-2006.

Aktier i Ratos (eget): 8 600 B-aktier
Optioner utställda av Ratos huvudägare: 42 500

Eva Karlsson

Styrelseledamot sedan 2019. Oberoende i förhållande till bolaget, bolagsledningen samt större aktieägare i bolaget. Masterexamen i industriell arbetsmiljö. Född 1966, svensk. VD Arcam EBM. Styrelseledamot i Assa Abloy AB och Valcon A/S. Tidigare VD och koncernchef för Armatec AB, VD för SKF Sverige och Global Manufacturing Manager Industridivisionen, Director Industrial Marketing & Product Development på SKF samt befattningar inom SKF-koncernen inom Manufacturing Management.

Aktier i Ratos (eget): 2 000 B-aktier

Jan Söderberg, vice ordförande

Styrelseledamot sedan 2000 och vice styrelseordförande sedan december 2017. Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Beroende i förhållande till större aktieägare i bolaget. Civilekonom. Född 1956, svensk. Styrelseordförande i Söderbergföretagen. Styrelseledamot i Blinkfyar, Constant Clean, Elisolation, Nordic Plastics Group, Motala Intressenter och SEAB Nordic. Medlem av rådgivande kommittén i Ekonomihögskolan vid Lunds universitet. Styrelseledamot i Stiftelsen Min stora Dag. Tidigare befattningar inkluderar VD och koncernchef för Bröderna Edstrand samt ledande befattningar i Dahl Invest AB, Fosselius & Alpen och Esselte.

Aktier i Ratos (eget och närstående): 14 517 996 A-aktier, 4 273 000 B-aktier

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not 2, 4	2020	2019
Nettoomsättning	3	20 941	21 286
Övriga rörelseintäkter	3	70	570
Kostnad för sålda varor och tjänster		-12 627	-13 410
Aktiverat arbete för egen räkning		3	6
Kostnader för ersättning till anställda	7, 22	-4 358	-4 612
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar samt nyttjanderättstillgångar	11, 12, 13	-966	-938
Övriga externa kostnader	8, 26	-1 650	-1 850
Realisationsresultat från koncernföretag	5	0	3
Andelar av resultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	6, 14	44	137
Rörelseresultat		1 457	1 192
Finansiella intäkter	9	26	48
Finansiella kostnader	9	-610	-522
Finansnetto		-584	-474
Resultat före skatt		873	718
Inkomstskatt	10	-258	-139
Årets resultat från kvarvarande verksamhet		614	579
Årets resultat från avvecklad verksamhet	33	269	247
Årets resultat		883	827
<i>Årets resultat hänförligt till</i>			
Moderbolagets ägare		693	673
Innehav utan bestämmande inflytande		191	153
Resultat per aktie från årets resultat, SEK	21		
– före utspädning		2,17	2,11
– efter utspädning		2,17	2,11
Resultat per aktie från kvarvarande verksamhet, SEK	21		
– före utspädning		1,58	1,57
– efter utspädning		1,58	1,57

Koncernens rapport över totalresultat

MSEK	Not	2020	2019
Årets resultat		883	827
Övrigt totalresultat			
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen	22		
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner, netto		-30	-97
Skatt hänförlig till poster som inte ska återföras i resultaträkningen	10	5	19
		-25	-77
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen	19		
Årets omräkningsdifferenser		-480	151
Årets förändring av säkringsreserv		-34	-2
Skatt hänförlig till poster som senare kan återföras till resultaträkningen	10	2	2
		-512	151
Årets övrigt totalresultat, netto efter skatt		-537	74
Summa totalresultat för året		346	901
<i>Summa totalresultat för året hänförligt till</i>			
Moderbolagets ägare		278	750
Innehav utan bestämmande inflytande		69	151

Rapport över finansiell ställning för koncernen

MSEK	Not 4	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Goodwill	11	6 958	11 610
Övriga immateriella anläggningstillgångar	11	1 123	1 853
Materiella anläggningstillgångar	12	1 198	1 173
Nyttjanderättstillgångar	13	4 677	4 423
Andelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	14	1 003	1 121
Aktier och andelar	16	7	8
Övriga fordringar	16	62	83
Uppskjutna skattefordringar	10	156	508
Summa anläggningstillgångar		15 185	20 780
Omsättningstillgångar			
Varulager	17	1 075	1 072
Skattefordringar		43	85
Kundfordringar	16, 25	2 140	2 918
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		274	457
Avtallstillgångar	32	429	548
Övriga fordringar	16	207	325
Derivatinstrument	16	1	2
Likvida medel	16, 30	2 826	3 219
		6 995	8 625
Tillgångar som innehas för försäljning	33	6 458	
Summa omsättningstillgångar		13 453	8 625
Summa tillgångar		28 638	29 405
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Aktiekapital	18, 19	1 021	1 021
Övrigt tillskjutet kapital		417	417
Reserver		-490	-94
Balanserat resultat inklusive årets resultat		8 417	7 953
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		9 366	9 298
Innehav utan bestämmande inflytande	20	1 915	1 920
Summa eget kapital		11 281	11 218
Skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	16, 25, 26	6 760	8 399
Övriga långfristiga skulder	16, 32	257	269
Avsättningar för pensioner	22	86	642
Övriga avsättningar	23	28	21
Uppskjutna skatteskulder	10	275	464
Summa långfristiga skulder		7 405	9 795
Kortfristiga räntebärande skulder	16, 25, 26	1 568	2 046
Leverantörsskulder	16	1 843	2 813
Skatteskulder		112	168
Avtalsskulder	32	859	1 230
Derivatinstrument	16	33	5
Övriga skulder		767	607
Upplupna kostnader	24	823	1 076
Avsättningar	23	447	448
		6 451	8 392
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	33	3 501	
Summa kortfristiga skulder		9 952	8 392
Summa skulder		17 357	18 188
Summa eget kapital och skulder		28 638	29 405

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 27.

Rapport över förändringar i koncernens eget kapital

MSEK	Not 18, 19, 20	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
		Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserat resultat, inkl. årets resultat	Summa		
Ingående eget kapital 2019-01-01		1 021	417	-223	7 486	8 701	1 929	10 630
Justering ¹⁾				-3	-16	-20	-2	-22
Justerat eget kapital		1 021	417	-227	7 470	8 681	1 927	10 608
Årets resultat					673	673	153	827
Årets övrigt totalresultat				133	-57	77	-2	74
Årets totalresultat				133	617	750	151	901
Utdelning					-160	-160	-75	-235
Innehav utan bestämmande inflytandes andel av kapitaltillskott, nyemission och nedsatt kapital							15	15
Värdet av konverteringsrätt för konvertibla förlagslån, netto					2	2		2
Optionspremier, netto					2	2		2
Säljoption, framtida förvärv från innehav utan bestämmande inflytande					-8	-8	54	46
Förvärv av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande					30	30	-154	-123
Avyttring av andel i dotterföretag till innehav utan bestämmande inflytande					-0	-0	2	1
Utgående eget kapital 2019-12-31		1 021	417	-94	7 953	9 298	1 920	11 218
Ingående eget kapital 2020-01-01		1 021	417	-94	7 953	9 298	1 920	11 218
Årets resultat					693	693	191	883
Årets övrigt totalresultat				-396	-19	-415	-122	537
Årets totalresultat				-396	674	278	69	346
Utdelning					-207	-207	-75	-283
Innehav utan bestämmande inflytandes andel av kapitaltillskott, nyemission och nedsatt kapital							2	2
Värdet av konverteringsrätt för konvertibla förlagslån, netto					2	2		2
Optionspremier, netto					0	0		0
Säljoption, framtida förvärv från innehav utan bestämmande inflytande							-5	-5
Förvärv av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande					-12	-12	-7	-19
Avyttring av andel i dotterföretag till innehav utan bestämmande inflytande					7	7	11	19
Utgående eget kapital 2020-12-31		1 021	417	-490	8 417	9 366	1 915	11 281

¹⁾ Avser främst justering av ingående balans för övergång till IFRS 16 Leasingavtal.

Rapport över kassaflöden för koncernen

MSEK	Not 30	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat från kvarvarande verksamhet		1 457	1 192
Rörelseresultat från avvecklad verksamhet		472	464
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ¹⁾		1 332	547
		3 261	2 202
Betald inkomstskatt		-223	-230
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		3 038	1 972
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-) / Minskning (+) av varulager		-109	-40
Ökning (-) / Minskning (+) av rörelsefordringar		264	-311
Ökning (+) / Minskning (-) av rörelseskulder		7	288
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3 201	1 909
Investeringsverksamheten			
Förvärv, koncernföretag		-38	-93
Avyttring, koncernföretag		2	94
Förvärv, investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden			-2
Investering och avyttring, immateriella / materiella anläggningstillgångar ¹⁾		-664	-120
Investering och avyttring, finansiella tillgångar		0	0
Erhållna räntor		6	13
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-694	-107
Finansieringsverksamheten			
Innehav utan bestämmande inflytandes andel i emission / kapitaltillskott		2	15
Återköp / slutreglering optioner		-39	-27
Inbetald optionspremie		3	6
Förvärv och avyttring av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande		-0	-130
Utbetald utdelning		-207	-160
Utbetald utdelning, innehav utan bestämmande inflytande		-75	-75
Upptagna lån		795	1 314
Amortering av lån		-1 832	-1 879
Betalda räntor		-439	-465
Amortering av finansiella leasingskulder		-673	-665
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 467	-2 065
Årets kassaflöde		40	-264
Likvida medel vid årets början		3 219	3 404
Kursdifferens i likvida medel		-77	79
Likvida medel vid årets slut		3 182	3 219
- varav hänförligt till kvarvarande verksamhet		2 826	
- varav hänförligt till avvecklad verksamhet		356	

¹⁾ I 2019 ingår realisationsvinst om 487 MSEK från försäljning av Ratos fastighet som flyttas till investeringsverksamheten.

Moderbolagets resultaträkning

MSEK	Not	2020	2019
Övriga rörelseintäkter	3	5	512
Övriga externa kostnader	8	-63	-59
Personalkostnader	7, 22	-91	-86
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	12	-0	-2
Rörelseresultat		-150	365
Resultat från andelar i koncernföretag	5	309	186
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	1	1
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	0	6
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-18	-5
Resultat efter finansiella poster		142	552
Skatt	10	0	0
Årets resultat		143	552

Moderbolagets rapport över totalresultat

MSEK	2020	2019
Årets resultat	143	552
Årets övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	143	552

Moderbolagets balansräkning

MSEK	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	12	1	2
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	29	7 602	7 770
Fordringar på koncernföretag	15, 16		2
Summa anläggningstillgångar		7 603	7 773
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar på koncernföretag	15,16	7	8
Övriga fordringar		12	34
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4	4
Kassa och bank	16, 30	1 166	1 607
Summa omsättningstillgångar		1 189	1 653
Summa tillgångar		8 792	9 426
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	18		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1 021	1 021
Reservfond		289	289
Fritt eget kapital			
Överkursfond		129	129
Balanserat resultat		6 638	6 291
Årets resultat		143	552
Summa eget kapital		8 219	8 281
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder			
Konvertibla förlagslån	16	54	35
Skulder till koncernföretag	16	391	357
Övriga räntebärande skulder	16	48	44
Ej räntebärande skulder			
Övriga skulder		14	11
Uppskjutna skatteskulder		1	1
Summa långfristiga skulder		508	448
Kortfristiga avsättningar			
Övriga avsättningar	23	10	328
Summa kortfristiga avsättningar		10	328
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder			
Skulder till koncernföretag	16		92
Övriga räntebärande skulder	16	1	1
Ej räntebärande skulder			
Skulder till koncernföretag	16		225
Leverantörsskulder	16	4	5
Övriga skulder		3	3
Upplupna kostnader	24	46	44
Summa kortfristiga skulder		54	369
Summa eget kapital och skulder		8 792	9 426

Information om moderbolagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 27.

Förändringar i moderbolagets eget kapital

MSEK	Not 18	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
		Aktie-kapital	Reserv-fond	Överkurs-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2019-01-01		1 021	289	129	6 685	-239	7 885
Övriga vinstdispositioner					-239	239	
Årets resultat						552	552
Årets totalresultat						552	552
Utdelning					-160		-160
Optionspremier					2		2
Värdet av konverteringsrätt för konvertibla förlagslån					2		2
Uppskjuten skatt på konverteringsrätt för konvertibla förlagslån					-1		-1
Utgående eget kapital 2019-12-31		1 021	289	129	6 291	552	8 281
Ingående eget kapital 2020-01-01		1 021	289	129	6 291	552	8 281
Övriga vinstdispositioner					552	-552	
Årets resultat						143	143
Årets totalresultat						143	143
Utdelning					-207		-207
Optionspremier					0		0
Värdet av konverteringsrätt för konvertibla förlagslån					3		3
Uppskjuten skatt på konverteringsrätt för konvertibla förlagslån					-1		-1
Utgående eget kapital 2020-12-31		1 021	289	129	6 638	143	8 219

Moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	Not 30	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		142	552
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		-96	-470
		46	82
Betald inkomstskatt		-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		46	82
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-) / Minskning (+) av rörelsefordringar		-11	-17
Ökning (+) / Minskning (-) av rörelseskulder		11	-22
Kassaflöde från den löpande verksamheten		45	43
Investeringsverksamheten			
Investering, aktier i dotterföretag		-292	-660
Avyttring, aktier i dotterföretag		0	
Skuld till koncernföretag ¹⁾			78
Avyttring, materiella anläggningstillgångar			550
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-292	-32
Finansieringsverksamheten			
Konvertibla förlagslån		20	20
Utbetald utdelning		-207	-160
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-187	-140
Årets kassaflöde		-433	-128
Likvida medel vid årets början		1 607	1 734
Kursdifferens i likvida medel		-7	1
Likvida medel vid årets slut		1 166	1 607

¹⁾ Skuld som uppkommit vid avyttring av bolag.

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Ratos koncernredovisning har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554), RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, International Financial Reporting Standards (IFRS) och tolkningar till standarderna (IFRIC) så som de antagits av EU. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper" sid 70.

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller förändrade IFRS

Det har under 2020 inte tillkommit några nya standarder eller ändringar i standarder som har krävt någon förändring av redovisnings- eller värderingsprinciper.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Flera nya standarder, ändringar och förbättringar i befintliga standarder samt tolkningar har inte trätt i kraft för räkenskapsåret 2020 och har därmed inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Ratos bedömning är att inga av dessa ändringar, som ännu inte trätt i kraft, förväntas medföra någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Förutsättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvaluta för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor.

Belopp anges i miljoner kronor (MSEK) om inte annat framgår. Avrundningar kan förekomma i tabeller och räkningar, vilka får till följd att angivna totalbelopp inte alltid är en exakt summa av de avrundade delbeloppen.

Värdering av tillgångar och skulder sker utifrån historiska anskaffningsvärden med undantag för följande tillgångar och skulder som värderas på annat sätt:

- Finansiella tillgångar och skulder värderas antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde.
- Intresseföretag och joint ventures redovisas i enlighet med kapitalandelsmetoden.
- Värdering av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder baseras sig på hur redovisade värden på tillgångar och skulder förväntas realiseras eller regleras. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som har beslutats eller aviserats per balansdagen.
- Tillgångar som innehåser för försäljning redovisas till det lägsta av det tidigare redovisade värdet och det verkliga värdet med avdrag för försäljningskostnader.
- Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde.
- Avsättningar värderas till det belopp som krävs för att reglera en förpliktelse, med eventuell nuvärdesberäkning.
- Nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda pensionsplaner värderas till nuvärdet av en uppskattning av den framtida ersättning som är intjänad av de anställda med avdrag för eventuella förvaltningsstillgångar som är kopplade till respektive pensionsplan, värderade till verkligt värde.

Koncernens redovisningsprinciper, som återges på följande sidor, tillämpas konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Principerna tillämpas även konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag och intresseföretag.

Bedömningar och uppskattningar

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs.

Bedömningar vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna, liksom gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter, beskrivs närmare i not 31.

Klassificering

Anläggningstillgångar består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen medan omsättningstillgångar i allt väsentligt består av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Långfristiga skulder utgörs i allt väsentligt av belopp som Ratos-koncernen har en ovillkorad rätt att välja att betala längre bort i tiden än tolv månader efter rapportperiodens slut. Föreligger inte en sådan rätt per rapportperiodens slut eller förväntas skuld regleras inom den normala verksamhetscykeln – redovisas skuldbeloppet som kortfristig skuld.

Konsolideringsprinciper och rörelseförvärv

Koncernredovisning upprättas i enlighet med IFRS 10 Koncernredovisning och IFRS 3 Rörelseförvärv. Dotterföretag konsolideras med tillämpning av förvärvsmetoden. Intresseföretag och joint ventures konsolideras med tillämpning av kapitalandelsmetoden.

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som Ratos har ett bestämmande inflytande över. Bestämmande inflytande innehas när koncernen exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt bestämmande inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen.

Potentiella rösträtter

Konsolidering görs i normalfallet utifrån aktuell ägarandel. Med potentiella rösträtter avses röster som kan tillkomma efter utnyttjande av exempelvis konvertibler och optioner. Röstberättigade aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras beaktas vid bedömningen om betydande eller bestämmande inflytande föreligger. Förekomsten av samtliga sådana potentiella rösträtter beaktas, dvs inte bara moder- eller ägarföretagens.

Förvärvsmetoden

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion genom att koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Vid förvärv av rörelse finns två alternativa metoder för redovisning av goodwill, antingen proportionell andel eller full goodwill. Full goodwill innebär att innehav utan bestämmande inflytande redovisas till verkligt värde. Val mellan dessa två metoder görs individuellt för varje förvärv.

forts. Not 1

Förvärvsrelaterade kostnader, med undantag av kostnader som är hänförliga till emission av eget kapitalinstrument eller skuldinstrument, redovisas direkt i årets resultat. Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwill den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Om företaget sedan tidigare ägt en andel i det förvärvade dotterföretaget omvärderas denna till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel överstiger verkligt värde på förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, benämnt "Förvärv till lågt pris", redovisas skillnaden direkt i årets resultat. Betalningar som avser reglering av tidigare affärsförbindelser ingår inte i förvärvsanalysen utan redovisas i resultatet. Villkorade köpeskillingar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Om den villkorade köpeskillingen klassificeras som en finansiell skuld omvärderas denna till verkligt värde vid varje rapporttillfälle. Omvärderingen redovisas i årets resultat. Om den villkorade köpeskillingen däremot klassificeras som eget kapitalinstrument görs ingen omvärdering, och reglering redovisas inom eget kapital.

Förvärv och avyttringar i dotterföretag där det bestämmande inflytandet är oförändrat

Förvärv och avyttringar av andelar i dotterföretag där Ratos har, ett av transaktionen påverkat bestämmande inflytande, redovisas som en transaktion inom eget kapital, dvs. mellan moderbolagets ägare och Innehav utan bestämmande inflytande.

Säljoption utställd till ägare utan bestämmande inflytande

Säljoption utställd till ägare utan bestämmande inflytande avser avtal som ger denne rätt att sälja andelar i dotterföretaget till ett fast eller verkligt värde vid en framtida tidpunkt. Det belopp som kan komma att betalas om optionen utnyttjas redovisas initialt till nuvärdet av inlösenpriset, som gäller vid den tidpunkt då optionen först kan utnyttjas, som finansiell skuld med ett motsvarande belopp direkt i eget kapital. Ratos har valt att redovisa mot i första hand Innehav utan bestämmande inflytandes eget kapital och om detta inte är tillräckligt mot eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare. Skulden justeras till inlösenpris som gäller vid den tidpunkt då optionen först kan utnyttjas. Om optionen löper ut utan att utnyttjas, bokas skulden bort och en motsvarande justering av eget kapital görs.

Avyttring av dotterföretag

Dotterföretag exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då koncernens bestämmande inflytande upphör. Vid denna tidpunkt värderas varje kvarstående innehav till verkligt värde. Värdeförändring redovisas i årets resultat. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intresseföretag, joint venture eller finansiell tillgång. Alla belopp avseende det avyttrade dotterföretaget som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna, vilket medför att belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

Intresseföretag och joint venture – kapitalandelsmetod

Intresseföretag är företag som Ratos har ett betydande inflytande över. Betydande inflytande innebär möjlighet att delta i beslut som rör företagets finansiella och operativa strategier, men innebär inte ett bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande. I normalfallet innebär ett ägande motsvarande lägst 20% och högst 50% av rösterna att ett betydande inflytande innehas. Omständigheter i det enskilda fallet kan ge ett betydande inflytande även vid ett ägande under 20% av rösterna.

Ett joint venture är ett samarbetsarrangemang genom vilket parterna som har gemensamt bestämmande inflytande över arrangementet har rätt till nettotillgångarna från arrangementet. Gemensamt bestämmande inflytande föreligger när det i avtal är reglerat ett gemensamt utövande av det bestämmande inflytandet över en verksamhet. Det existerar endast när det krävs att de parter som delar det

bestämmande inflytandet måste ge sitt samtycke vid beslut avseende verksamheterna.

Intresseföretag och joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens eget kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden reducerat med eventuella internvinster. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel av resultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt. Erhållna utdelningar från intresseföretag minskar redovisat värde.

Förvärvsrelaterade kostnader, med undantag av kostnader som är hänförliga till emission av eget kapitalinstrument eller skuldinstrument, inkluderas i anskaffningsvärdet.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Om ägarandelen i ett joint venture eller intresseföretag minskas men gemensam kontroll (JV) eller betydande inflytande (intresseföretag) kvarstår, omklassificeras endast ett proportionellt belopp av den vinst eller förlust som tidigare redovisades i övrigt totalresultat till resultatet.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer vid transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet.

Orealiserade vinster som uppkommer vid transaktioner med intresseföretag elimineras i en utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i bolaget. Orealiserade förluster elimineras på motsvarande sätt, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på ett nedskrivningsbehov.

Utländsk valuta

Transaktioner

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningar redovisas i årets resultat. Värdeförändringar som beror på valutaomräkning avseende rörelserelaterade tillgångar och skulder redovisas i rörelseresultatet.

Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar som redovisas till verkliga värden omräknas till funktionell valuta baserat på den kurs som föreligger vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i omräkningsreserven i eget kapital.

I det fall den utländska verksamheten inte är helägd fördelas omräkningsdifferensen till Innehav utan bestämmande inflytande utifrån dess proportionella ägarandel. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från omräkningsreserven till årets resultat. I de fall avyttring sker men bestämmande inflytande kvarstår överförs proportionell andel av ackumulerade

forts. Not 1

omräkningsdifferenser från övrigt totalresultat till Innehav utan bestämmande inflytande.

Nettoinvestering i en utlandsverksamhet

Monetära långfristiga fordringar på en utlandsverksamhet för vilken reglering inte är planerad eller troligen inte kommer att ske inom överskådlig framtid, är i praktiken en del av nettoinvesteringen i utlandsverksamheten. En valutakursdifferens som uppstår på den monetära långfristiga fordringen redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i omräkningsreserv i eget kapital.

När en utlandsverksamhet återbetalar monetära långfristiga fordringar eller lämnar utdelning och moderbolaget har samma ägarandel som tidigare, omförs inte de ackumulerade omräkningsdifferenserna från omräkningsreserven i eget kapital till årets resultat. Vid avyttring av en utlandsverksamhet omklassificeras de ackumulerade valutakursdifferenserna hänförliga till monetära långfristiga fordringar från omräkningsreserven i eget kapital till årets resultat.

Avvecklad verksamhet

En avvecklad verksamhet är en del av koncernen som antingen avyttrats eller är klassificerad som att den innehas för försäljning och som motsvarar en självständig rörelsegren eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att säljas. En avvecklad verksamhet redovisas skilt från kvarvarande verksamhet i resultaträkningen med motsvarande redovisning för jämförelseperioden. I balansräkningen särredovisas tillgångar som innehas för försäljning samt skulder knutna till dessa tillgångar. Jämförelseperioden påverkas inte. Tillgångar som innehas för försäljning värderas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader (not 33).

Intäktsredovisning

Intäktsredovisning enligt IFRS 15 ska ske på det sätt som bäst speglar överföringen av den utlovade varan eller tjänsten till kunden, med hjälp av en femstegsmodell som anges i standarden. För att tillämpa modellen måste ett företag identifiera ett kontrakt som innehåller en prestationsförpliktelse för att överföra en vara eller tjänst till en kund till ett fastställt transaktionspris (försäljningspris). Transaktionspriset utgörs av den ersättning som ett företag förväntar sig ha rätt att erhålla i utbyte mot att det överför varor eller tjänster till en kund. När transaktionspriset är fastställt så ska det fördelas till de respektive åtagandena i kontraktet. Intäkten redovisas när prestationsförplikten är uppfylld. Intäktsredovisningen kan antingen ske vid en tidpunkt eller över tid, beroende på när kontrollen överförs till kunden. Ett företag uppfyller ett prestationsåtagande över tid om ett av följande kriterier är uppfyllt:

1. kunden erhåller omedelbar nytta när åtagandet uppfylls
2. företagets prestationer skapar eller förbättrar en tillgång som kunden kontrollerar
3. företagets prestationer skapar inte en tillgång som har en alternativ användning för företaget och företaget har en rätt till betalning för hittills utförda prestationer.

För mer information om intäktsredovisning, se Not 3.

Statliga stöd

Med statliga stöd avses ekonomiska bidrag från stater, myndigheter och liknande lokala, nationella eller internationella organ. Statliga bidrag redovisas när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas samt att bolaget med stor sannolikhet kommer att uppfylla de villkor som bidraget är förknippat med. De statliga stöden periodiseras systematiskt i årets resultat på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga stöd hänförliga till kostnader redovisas i resultaträkningen genom att motsvarande kostnader minskas

Finansiella intäkter och kostnader

I finansnettot redovisas bland annat utdelning, ränta samt kostnader för att uppta lån, beräknad med tillämpning av effektivräntemetoden samt valutakursförändringar avseende finansiella tillgångar och

skulder. Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla utdelning fastställts. Realisationsresultat vid avyttring av finansiella tillgångar och nedskrivningar av finansiella tillgångar redovisas i finansnettot, liksom orealiserade och realiserade värdeförändringar avseende finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet. Värdeförändringar på derivatinstrument där säkringsredovisning ej tillämpas redovisas i finansnettot.

Därutöver fördelas betalningar avseende finansiella leasingkontrakt mellan räntekostnad och amortering. Räntekostnaden redovisas som finansiell kostnad.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill skrivs inte av utan prövas årligen för nedskrivningsbehov eller när indikation uppkommer som tyder på att tillgången minskat i värde. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag eller joint ventures inkluderas i det redovisade värdet för andelarna.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning redovisas som kostnad då de uppkommer. I koncernen redovisas utgifter för utveckling som immateriell tillgång endast under förutsättning att produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar, och förutsättningar finns att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja tillgången alternativt utgifterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga utgifter, till exempel för material och tjänster, ersättningar till anställda samt registrering av en juridisk rättighet. Avskrivning påbörjas när produkten tas i bruk och fördelas linjärt över den tid produkten ger ekonomiska fördelar. Övriga utvecklingsutgifter kostnadsförs i den period de uppkommer.

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella anläggningstillgångar som förvärvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivningar samt, om tillgången har en bestämbar nyttjandeperiod, ackumulerade avskrivningar.

Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill och internt genererade varumärken redovisas i resultatet när kostnaden uppkommer.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i Rapport över finansiell ställning endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Låneutgifter

Låneutgifter som är hänförliga till uppförandet av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den kvalificerade tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång.

Avskrivning

Avskrivningar redovisas i resultatet linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Nyttjandeperioderna omprövas årligen alternativt vid behov.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna är:

forts. Not 1

Antal år	Koncernen
Varumärken	20
Databaser	5–10
Kundrelationer	5–10
Affärssystem	3–10
Övriga immateriella tillgångar	3–10

Materiella anläggningstillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Redovisat värde för en materiell anläggningstillgång tas bort ur Rapport över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde, med avdrag för direkta försäljningskostnader, redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Låneutgifter

Låneutgifter som är hänförliga till uppförandet av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den kvalificerade tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställas. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras.

Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod per komponent. Mark skrivs inte av.

Antal år	Koncernen
Byggnader	10–50
Maskiner och inventarier	2–20

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Leasing

Till och med räkenskapsåret 2018 så redovisades leasing (hyra) av fastigheter, fordon, inventarier och utrustning som operationella eller finansiella leasingavtal enligt IAS 17. Från och med 1 januari 2019 redovisas huvuddelen av leasingavtalen som nyttjanderättstillgång med tillhörande skuld, från den tidpunkt då tillgången är tillgänglig för användning av leasetagaren. Samtliga leasingkontrakt ses som finansiella leasingavtal. Vid den initiala redovisningen av ett leasingkontrakt är värdet på nyttjanderättstillgången och leasingkulden

vanligtvis lika stort. Varje leasingbetalning fördelas mellan ränta och amortering av leasingkulden. Räntan redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen fördelat över leasingperioden så att varje period belastas med ett belopp som motsvarar en fast ränta på den underliggande leasingkulden.

Nyttjanderättstillgången värderas till anskaffningsvärdet vilket motsvaras av värdet på leasingkulden, plus eventuella initiala direkta utgifter, plus åtaganden för till exempel nedmontering, bortforsling eller återställande efter leasingkontraktets slut. Huvudregeln är att nyttjanderättstillgången skrivs av linjärt över kontraktets löptid eller den tid som leasetagaren bedömer att utnyttja tillgången om en förlängningsoption finns. Leasingavtal av lågt värde, liksom leasingavtal med en leasingperiod om maximalt 12 månader, så kallade korttidsleasingavtal, inkluderas inte i leasingkulden utan redovisas med linjär kostnadsföring under leasingperioden. Med leasingavtal av lågt värde avses leasingkontrakt som understiger 50 KSEK eller 5 KUSD eller respektive bolags materialitetsnivå.

Leasingkulden värderas initialt till nuvärdet av framtida leasingavgifter. Leasingavgifterna ska diskonteras med användning av leasingavtalets implicita ränta, om denna räntesats lätt kan fastställas, men vanligaste metoden är att koncernen använder marginell låneränta. Framtida leasingavgifter som nuvärdesberäknas består främst av fasta avgifter, variabla leasingavgifter som beror på ett index och åtagande att betala ett restvärde vid kontraktets slut. Leasingkulder som förfaller inom 12 månader klassificeras som kortfristig skuld och skulder som förfaller bortom 12 månader som långfristig skuld.

Vid fastställande av löptid för leasingkontraktet tas hänsyn till förlängningsoptioner om det är troligt att de kommer att utnyttjas. Istället för avtalets kontraktstid så lägger leasetagaren till den tid som man tror kommer att förlänga kontraktet med. Möjligheter att förlänga/säga upp leasingavtal inkluderas endast i leasingperioden om det är rimligt att anta att avtalet förlängs eller inte avslutas. Vissa optioner kan eventuellt utnyttjas vid ett senare tillfälle.

Marginell låneränta används som diskonteringsräntan för nuvärdesberäkning. Det är den ränta som leasetagaren skulle få betala om den istället upptar ett lån för att köpa motsvarande tillgång som leasingkulden avser, hänsyn tas bland annat till kontraktets löptid, land, valuta, säkerhet och kreditrisk för långgivaren.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i Rapport över finansiell ställning inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, aktier och andelar, övriga fordringar och derivatinstrument. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, räntebärande skulder, övriga skulder och derivatinstrument.

Redovisning i och borttagande från Rapport över finansiell ställning

En finansiell tillgång eller en finansiell skuld tas upp i Rapport över finansiell ställning när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats. Kundfordringar tas upp i Rapport över finansiell ställning när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Finansiella tillgångar och skulder kan värderas till verkligt värde, anskaffningsvärde eller upplupet anskaffningsvärde.

En finansiell tillgång tas bort från Rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från Rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i Rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

forts. Not 1

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången, förutom i de fall bolaget förvärvar eller avyttrar noterade värdepapper, då likvidsredovisning tillämpas.

Klassificering och värdering

Initialt värderas finansiella tillgångar och skulder till anskaffningsvärde motsvarande verkligt värde med tillägg för transaktionskostnader. Undantag är finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultatet, som initialt redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknas vid anskaffningstidpunkten. Effektivränta är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

Klassificering av investeringar som skuldinstrument beror på koncernens affärsmodell för hantering av finansiella tillgångar och de avtalsenliga villkoren för tillgångarnas kassaflöden. För eget kapitalinstrument som inte innehas för handel, beror redovisningen på om koncernen, vid instrumentets anskaffningstidpunkt, har gjort ett oåterkalleligt val att redovisa eget kapitalinstrumentet till verkligt värde via övrigt totalresultat. Koncernen omklassificerar skuldinstrument endast i de fall då koncernens affärsmodell för instrumentet ändras. Kategoriindelningen framgår av not 16.

Likvida medel består av kassamedel och omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Ratos-koncernens finansiella tillgångar och skulder klassificeras i nedan nämnda kategorier.

Upplupet anskaffningsvärde

Tillgångar som innehas med syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och där dessa kassaflöden enbart består av kapitalbelopp och ränta, redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Ränteintäkter från sådana finansiella tillgångar redovisas som finansiella intäkter genom tillämpning av effektivräntemetoden. Vinster och förluster som uppstår vid bortbokning från rapport över finansiell ställning redovisas direkt i resultaträkningen inom finansnettot tillsammans med valutakursresultatet.

Skulder som redovisas till upplupet anskaffningsvärde är alla andra skulder än de som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Räntekostnader från finansiella skulder som är värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas som finansiella kostnader genom tillämpning av effektivräntemetoden. Vinster och förluster som uppstår vid bortbokning från rapport över finansiell ställning redovisas direkt i resultaträkningen inom finansnettot tillsammans med valutakursresultatet.

I kategorin upplupet anskaffningsvärde ingår kundfordringar, övriga fordringar, likvida medel, leverantörsskulder, skulder till kreditinstitut, finansiell leasingkuld samt övriga räntebärande skulder. Kundfordringar redovisas till det belopp varmed de förväntas inflyta, med avdrag för förlustreserv. Leverantörsskulder, som har en kort förväntad löptid, värderas till nominellt belopp utan diskontering.

Verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar och skulder som inte uppfyller kraven för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Koncernen värderar alla eget kapitalinstrument till verkligt värde.

Förändringar i det verkliga värdet av finansiella tillgångar/skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i resultaträkningen. En vinst eller förlust för ett skuldinstrument som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i ett säkringsförhållande redovisas netto i resultaträkningen i den period vinsten eller förlusten uppkommer.

Skuldinstrument som ingår i kategorin är tilläggsköpeskillningar, syntetiska optioner, sälloptioner samt derivat med undantag för derivat som är identifierat och effektivt säkringsinstrument i samband med säkringsredovisning. Syfte med derivatinstrument, som inte klassificeras som säkringsinstrument, avgör om värdeförändringen redovisas i finansnettot eller i rörelseresultatet. Värdeförändring på utfärdade syntetiska optioner där marknadsmässiga premier har erlagts redovisas i finansnettot.

Eget kapitalinstrument som ingår i kategorin är innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag eller intresseföretag.

Klientmedel

Klientmedel, vilka redovisas som tillgångar och skulder i Rapport över finansiell ställning, innefattar erhållen betalning för en specifik fordran för en klients räkning och ska utbetalas till klienten inom en viss period. Klientmedel är likvida medel med begränsad dispositionsrätt, varför samma belopp redovisas som skuld. Klientmedel klassificeras ej som likvida medel utan som övriga kortfristiga fordringar.

Derivatinstrument och säkringsredovisning

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutaexponeringar koncernen är utsatt för. För att säkra risken används olika typer av derivatinstrument såsom terminer, swappar och säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet.

Samtliga derivatinstrument redovisas till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning. Transaktionskostnader belastar resultatet initialt. De värdeförändringar som uppstår vid omvärdering redovisas på olika sätt, beroende på om säkringsredovisning tillämpas eller ej.

I enlighet med IFRS 9 dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten då transaktionen ingås, liksom även koncernens mål för riskhanteringen och riskhanteringsstrategin avseende säkringen. Koncernen dokumenterar också sin bedömning, både när säkringen ingås och fortlöpande av huruvida de derivatinstrument som används i säkringstransaktioner har varit och fortsätter vara effektiva när det gäller att motverka förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till de säkrade posterna. Säkringarnas utfall redovisas i årets resultat vid samma tidpunkt som vinst och förluster redovisas för de poster som säkrats.

Om säkringsredovisningen avbryts innan derivatinstrumentets förfallodag återgår derivatinstrumentet till att klassificeras som finansiell tillgång eller skuld värderad till verkligt värde via resultatet, och derivatinstrumentets framtida värdeförändringar redovisas därmed direkt i årets resultat.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För säkring av en fordran eller skuld med valutakursrisk används valutaterminer. I dessa fall tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas över årets resultat.

Valutakursförändringar avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas i rörelseresultatet medan valutakursförändringar avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

Kassaflödessäkringar

Säkring av prognostiserade inköp och försäljningar i utländsk valuta
De valutaterminer som används för säkring av framtida kassaflöden och prognostiserade inköp och försäljningar i utländsk valuta redovisas i Rapport över finansiell ställning till verkligt värde. I de fall säkringsredovisning tillämpas redovisas periodens värdeförändringar i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i säkringsreserven inom eget kapital till dess att det säkrade flödet

forts. Not 1

redovisas i årets resultat, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat för att där möta och matcha resultateffekterna från den säkrade transaktionen.

Tillämpas inte säkringsredovisning redovisas periodens värdeförändring direkt i årets resultat.

Säkring av framtida ränteflöden

För säkring av osäkerheten i framtida ränteflöden avseende lån till rörlig ränta används ränteswappar, där företaget erhåller rörlig ränta och betalar fast ränta. Ränteswapparna värderas till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning. I årets resultat redovisas räntekupongdelen löpande som räntekostnad. I de fall säkringsredovisning tillämpas redovisas realiserade förändringar i verkligt värde på ränteswappen i övrigt totalresultat och ingår som en del av säkringsreserven till dess den säkrade posten påverkar årets resultat och så länge som kriterierna för säkringsredovisning och effektivitet är uppfyllda. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas i årets resultat och ingår i finansnettot.

Tillämpas inte säkringsredovisning redovisas periodens värdeförändring direkt i finansnettot i årets resultat.

Säkring av nettoinvestering

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter redovisas på liknande sätt som kassaflödessäkringar.

Den andel av vinst eller förlust på ett säkringsinstrument som bedöms som en effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas direkt i resultaträkningen som övriga intäkter eller övriga kostnader.

Ackumulerade vinster och förluster i eget kapital omklassificeras till resultaträkningen när utlandsverksamheten avyttras helt eller delvis.

Nedskrivningar

Vid varje rapporttillfälle görs en bedömning av huruvida det föreligger någon indikation på att en tillgång minskat i värde. Om en indikation på värdenedgång finns beräknas tillgångens återvinningsvärde.

Bedömning av redovisat värde sker på annat sätt för vissa tillgångar. Detta gäller varulager, tillgångar som innehas för försäljning, förvaltningstillgångar som används för finansiering av ersättningar till anställda samt uppskjutna skattefordringar, se respektive rubrik nedan. IAS 36 tillämpas avseende nedskrivning av andra tillgångar än finansiella tillgångar vilka redovisas enligt IFRS 9.

Nedskrivning av goodwill, immateriella och materiella anläggningstillgångar samt nyttjanderättstillgångar

Värdet på goodwill, immateriella och materiella anläggningstillgångar samt nyttjanderättstillgångar bedöms vid varje balansdag för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För goodwill, andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod samt immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet dessutom årligen oavsett om en indikation på värdenedgång föreligger eller ej.

I Ratos-koncernen hänförs goodwill och immateriella anläggnings-tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod till ett bolag, dvs. ett dotter- eller intresseföretag, då varje bolag utgör en kassagenererande enhet. En prövning av redovisat värde, inklusive värdet på goodwill och immateriella tillgångar som är hänförliga till bolaget i fråga, görs per bolag.

En nedskrivning belastar rörelseresultatet och redovisas när redovisat värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning fördelas i första hand till goodwill. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. För utförlig beskrivning, se not 11.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Koncernen värderar de framtida förväntade kreditförlusterna relaterade till investeringar i skuldinstrument redovisade till upplupet

anskaffningsvärde resp. verkligt värde med förändringar via övrigt totalresultat baserat på framåtriktad information.

Koncernen tillämpar i enlighet med reglerna i IFRS 9 en förenklad metod för nedskrivningsprövning av kundfordringar. Förenklingen innebär att reserven för förväntade kreditförluster beräknas baserat på förlustrisken för hela fordrans löptid och redovisas när fordran redovisas första gången. För mer information se not 25.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar på goodwill återförs inte.

Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En nedskrivning återförs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

Finansiella tillgångar skrivs bort när det inte längre föreligger rimlig förväntan om betalning, exempelvis när en gäldenär har misslyckats att uppfylla en återbetalningsplan eller fordran har förfallit över ett visst antal dagar. När lån och fordringar har skrivits bort, genomförs fortsatta åtgärder i försök att återkräva fordran. Om en tidigare bortskrivna fordran återvinns redovisas beloppet i resultaträkningen.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Anskaffningsvärdet innefattar alla kostnader för inköp, kostnader för tillverkning samt andra kostnader för transport av lagertillgångarna till deras nuvarande plats och skick. Anskaffningsvärdet för varor som inte är utbytbara, samt för varor och tjänster som produceras för och hålls åtskilda för särskilda projekt, fastställs med utgångspunkt i de specifika kostnader som är hänförliga till respektive produkt.

För andra varor beräknas anskaffningsvärdet enligt först in-/först ut-principen eller genom metoder som bygger på vägda genomsnitt.

Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade färdigställande och försäljningskostnader.

Avvecklad verksamhet och Tillgångar som innehas för försäljning

En avvecklad verksamhet är en del av koncernen som antingen avyttrats eller är klassificerad som att den innehas för försäljning och motsvarar en självständig rörelsegrän eller en väsentlig verksamhet inom ett område. En avvecklad verksamhet redovisas skilt från kvarvarande verksamhet i resultaträkningen med motsvarande redovisning för jämförelseperioden.

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupp) som innehas för försäljning klassificeras som innehav för försäljning om deras redovisade värden kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom fortlöpande användning. I rapport över finansiell ställning särredovisas tillgångar som innehas för försäljning samt skulder knutna till dessa tillgångar. Jämförelseperioden påverkas inte. En anläggningstillgång (eller avyttringsgrupp) värderas till det lägsta av redovisade värdet och verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader. Ett villkor som måste vara uppfyllt för att en tillgång ska klassificeras som innehav för försäljning är att försäljningen är mycket sannolik och att tillgångarna (avyttringsgruppen) är tillgängliga för försäljning i sitt nuvarande skick.

Eget kapital

Koncernens egna kapital delas upp på aktiekapital, övrigt tillskjutet kapital, reserver, balanserat resultat inklusive årets resultat samt innehav utan bestämmande inflytande.

Återköp av egna aktier

Förvärv av egna aktier redovisas som en minskning av eget kapital.

Likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

forts. Not 1

Utdelningar

Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman fattat beslut om utdelningen.

Ersättning till anställda

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom försäkring i Alecia. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan är hittills inte tillgänglig.

Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecia redovisas därför som en avgiftsbestämd plan.

Förmånsbestämda planer

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Ersättningen diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används i stället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade Projected unit credit-metoden.

När villkoren i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänför sig till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i årets resultat. Omvärderingar som uppkommer till följd av förmånsbestämda planer omfattar även avkastning på förvaltningstillgångar (exklusive ränta), vinster eller förluster till följd av förändrade demografiska och finansiella antaganden, erfarenhetsbaserade vinster och förluster. Dessa redovisas omedelbart i övrigt totalresultat. Alla andra kostnader relaterade till förmånsbestämda planer redovisas under personalkostnader i resultaträkningen. Koncernen redovisar ränta på förmånsbestämda förpliktelser under finansnettot i resultaträkningen. I koncernens övriga totalresultat redovisas även omvärdering av pensionsförpliktelse för investeringar som koncernen redovisar enligt kapitalandelsmetoden.

Erfarenhetsmässiga justeringar (vinster och förluster) uppkommer som en följd av att utfallet på grund av dödlighet, sjukfrånvaro, personalomsättning, löneförändringar samt avkastning på förvaltningstillgångar under året avviker från gjorda antaganden.

Övriga långfristiga ersättningar

Den del av rörlig ersättning till anställda som endast utbetalas om den anställda kvarstår i tjänst redovisas under Övriga långfristiga skulder. Ersättningen diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan fastställs på samma grunder som för förmånsbestämda pensionsplaner.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras

och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnader när de relaterade tjänsterna erhålls.

Incitamentsprogram, köpoptioner

Ratos AB utfärdade under åren 2013–2017 köpoptionsprogram. Köpoptionerna säkras genom återköp av egna aktier. Återköp av egna aktier redovisas som en minskning av eget kapital. Optionerna har förvärvats till marknadsmässigt pris och optionspremien redovisas direkt mot eget kapital. Vid ett eventuellt framtida utnyttjande av optionerna kommer lösenpriset att inbetalas och öka det egna kapitalet.

Incitamentsprogram, syntetiska optioner

Ratos AB har under åren 2007–2017 ställt ut syntetiska optioner. Syntetiska optioner kan även ställas ut av dotterföretag.

Erhållen premie redovisas som finansiell skuld. Det har initialt inte inneburit någon kostnad för företaget då en värdering av optionernas verkliga värde motsvarar den premie företaget har erhållit.

Skulden omvärderas löpande till verkligt värde genom tillämpning av en optionsvärderingsmodell, med beaktande av gällande villkor.

Värdeförändringar under optionens löptid redovisas som en finansiell post.

Om en syntetisk option utnyttjas av innehavaren regleras den finansiella skulden. Realiserat resultat ingår i resultatet som en finansiell post. Om de syntetiska optionerna förfaller värdelösa intäktsförs den redovisade skulden.

I de fall en marknadsmässig premie inte har erlagts redovisas och värderas dessa i enlighet med IFRS 2. Grundläggande för IFRS 2 är att företaget bär den kostnad det har inneburit att inte erhålla en marknadsmässig premie. Kostnaden som initialt motsvaras av marknadsvärdet på skulden redovisas som ersättningar till anställda. I vissa fall periodiseras kostnaden över en intjänandeperiod. Skulden omvärderas löpande till verkligt värde och värdeförändringar redovisas i årets resultat.

Incitamentsprogram, konvertibla förlagslån

Moderbolaget har emitterat konvertibla förlagslån till personalen, som erlagt ett marknadsvärde. Redovisning av det konvertibla förlagslånet delas upp i en räntebärande skuld och en konverteringsrätt. Konverteringsrätten redovisas i eget kapital. Det initiala verkliga värdet för det konvertibla förlagslånets skulddel beräknas genom användning av marknadsräntan på utgivningsdagen för en likvärdig icke konvertibel obligation. Efter första redovisningstillfället redovisas skulden till upplupet anskaffningsvärde till dess den konverteras eller förfaller. Resterande del av likviden fördelas till konverteringsrätten och redovisas netto efter skatt i eget kapital och omvärderas inte. Utgivet konvertibelt förlagslån medför inte några personalkostnader. Vid en eventuell framtida konvertering av förlagslånet emitteras nya aktier som ökar eget kapital samtidigt som skulddelen överförs till eget kapital. Om konvertering ej sker återbetalas skulden till deltagarna på förfallodagen.

Incitamentsprogram, teckningsoptioner

Moderbolaget har emitterat teckningsoptioner till personalen. Teckningsoptionerna erbjuds vederlagsfritt, vilket innebär att deltagarna erhåller en förmån motsvarande marknadsvärdet. Marknadsvärdet vid tilldelning är beräknat med Black & Scholes värderingsformel. Förmånen och därtill hörande sociala avgifter redovisas i sin helhet som personalkostnad vid emitteringstillfället då intjänande-, presentations- eller marknadsvillkor saknas. Kostnaden för förmånen redovisas med en motsvarande ökning av eget kapital. Vid ett eventuellt framtida utnyttjande av teckningsoptioner erhåller moderbolaget en likvid motsvarande lösenkursen varvid nya aktier emitteras och lösenlikviden redovisas som en ökning av eget kapital.

forts. Not 1

Resultat per aktie

Resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med genomsnittligt utestående stamaktier.

Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras resultatet och det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av potentiella stamaktier, vilka under rapporterade perioder härrör från konvertibla förlagslån och optioner utgivna till anställda. Utspädning från konvertibla förlagslån beräknas genom att öka antalet aktier med det totala antalet aktier som konvertiblerna motsvarar och öka resultatet med den redovisade räntekostnaden efter skatt.

Utspädningseffekten av optionsprogrammen (tecknings- och köpoptioner) beror på utestående optioner under året. Beräkningen av antalet aktier utgår från skillnaden mellan lösenpriset för alla utestående optioner och genomsnittlig börskurs för motsvarande antal aktier. Skillnaden motsvarar, med hänsyn till genomsnittlig börskurs på Ratos-aktien, ett visst antal aktier. Dessa aktier, tillsammans med nuvarande antal aktier, ger ett beräknat antal aktier som används för att erhålla utspädningseffekten.

Potentiella stamaktier ses som utspädande endast under perioder då det leder till en lägre vinst eller större förlust per aktie.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen.

En avsättning redovisas i Rapport över finansiell ställning när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av vad som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med avsättningen.

En avsättning för förlustkontrakt redovisas när fördelarna som koncernen förväntas erhålla från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelseerna enligt kontraktet.

En avsättning för garantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd, utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Skatt

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultatet utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförligt till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på tillgångar och skulder. En värdering görs baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats eller aviserats per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas i den mån det är sannolikt att de kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och -skulder och när de uppskjutna skattefordringarna och -skulderna hänförs sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och det finns en avsikt att reglera dessa genom en nettobetalning.

Vid behov bokas en reservering i form av skatteskuld avseende osäker skatteposition. En osäker skatteposition föreligger när det finns osäkerhet kring huruvida en viss hantering kommer att godkännas av skattemyndigheten. Det kan till exempel vara oklart hur skattelagstiftningen ska tillämpas på en viss transaktion eller under en viss omständighet.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. Även av Rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden för noterade företag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, trygghedslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras.

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget tillämpas konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman, medan Rapport över totalresultat, Rapport över förändringar i eget kapital och Rapport över kassaflöden baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter respektive IAS 7 Rapport över kassaflöden. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderbolaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och detta har beslutats innan moderbolaget publicerat sina finansiella rapporter.

Intresse- och dotterföretag

Andelar i intresse- och dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden.

Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag och intresseföretag. I koncernen däremot redovisas transaktionsutgifterna för dotterföretag direkt i resultatet.

Villkorade köpeskillingar värderas utifrån sannolikheten av att köpeskillingen kommer att utgå. Eventuella förändringar av avsättningen/fordran ökar/reducerar anskaffningsvärdet. I koncernredovisningen redovisas villkorade köpeskillingar till verkligt värde med värdeförändringar över resultatet.

forts. Not 1

Koncernbidrag och aktieägartillskott

I de fall moderbolaget lämnar aktieägartillskott aktiveras dessa som aktier och andelar i den mån nedskrivning inte erfordras.

Moderbolaget kan varken ge eller ta emot koncernbidrag på grund av dess skattemässiga status, se Skatt nedan.

Skatt

Moderbolaget beskattas enligt reglerna för investmentbolag. Det innebär att uppkomna kapitalvinster på aktier och andra delägarätter inte är skattepliktiga. Kapitalförluster är inte avdragsgilla.

Bolaget deklarerar en schablonintäkt på 1,5% av marknadsvärdet på noterade aktier som vid årets ingång innehafts mindre än ett år eller

där ägarandelen (röstetalet) understiger 10% av rösterna. Mottagna utdelningar och ränteintäkter redovisas som skattepliktigt intäkt. Räntekostnader och omkostnader är avdragsgilla liksom lämnad utdelning. Dessa regler leder till att moderbolaget normalt inte betalar någon inkomstskatt. Ratoss koncernmässiga skattekostnad utgörs därför så gott som uteslutande av intresse- och dotterföretagens skatt.

Leasing

Moderbolaget tillämpar lätttnadsregeln i RFR 2 och redovisar leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden.

Not 2 Rörelsesegment

Ratos utvecklar bolag, med huvudkontor i Norden, som är eller kan bli marknadsledande. Ratos ska över tid skapa högsta möjliga aktieägarvärde genom att som aktiv ägare förverkliga potentialen i ett antal utvalda bolag. Vid utgången av 2020 äger Ratos 11 dotterföretag samt ett intresseföretag. Bolagen verkar i olika branscher samt agerar strategiskt, operativt och finansiellt oberoende av varandra. Ratos har tre affärsområden, Construction & Services, Consumer & Technology samt Industry och varje affärsområde består av fyra bolag. Den mest relevanta uppdelningsgrunden för att kategorisera intäkter är utifrån de tre affärsområdena och bolagen som ingår i dem. Denna uppdel-

ning ger upplysning om det mest primära analysbehovet för Ratoss koncernen samt ger läsaren möjlighet att få förståelse för de olika branscher som Ratos är involverad i för att kunna bedöma konjunkturkänslighet för koncernen samt andra ekonomiska faktorer som kan påverka intäkterna.

Ratos ledning som är Ratoss koncernens "högsta verkställande beslutsfattare", följer upp verksamheten i Ratoss samtliga affärsområden och bolag, utifrån Ratoss finansiella målsättningar att vinsten i bolagen ska öka varje år.

MSEK	Nettoomsättning		EBITDA		EBITA		Finansnetto		Resultat före skatt	
Bolag	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Aibel			43	135	43	135			43	135
airteam	1 331	1 135	137	102	126	90	-6	-8	119	82
HENT	8 644	9 504	248	84	172	24	-35	6	137	30
Speed Group	726	707	162	82	62	-4	-16	-9	38	-34
Summa Construction & Services	10 701	11 347	590	404	403	245	-58	-11	338	213
Bisnode	3 673	3 776	750	721	504	484	-72	-121	401	344
Kvdbil	393	384	67	56	37	31	-3	-2	33	29
Oase Outdoors	418	427	55	18	48	10	-14	-15	34	-4
Plantasjen	4 582	4 327	1 046	645	566	154	-334	-353	227	-206
Summa Consumer & Technology	9 067	8 914	1 919	1 440	1 155	680	-424	-491	695	162
Diab	2 121	1 874	380	285	280	193	-106	-61	174	132
HL Display	1 520	1 594	252	218	163	140	-32	-36	132	104
LEDiL	389	433	110	110	76	81	-6	-9	69	73
TFS	828	924	67	0	42	-27	-10	-2	32	-29
Summa Industry	4 858	4 826	809	613	561	388	-153	-109	406	279
Summa bolag	24 625	25 087	3 318	2 457	2 118	1 313	-635	-611	1 439	653
Euromaint				31		31				31
Realisationsresultat				31		31				31
Resultat från bolag	24 625	25 087	3 318	2 488	2 118	1 343	-635	-611	1 439	684
Intäkter och kostnader i moderbolag och centrala bolag			-151	368	-151	366			-151	366
Finansiella poster							-19	17	-19	17
Poster hänförliga till moderbolag och centrala bolag			-151	368	-151	366	-19	17	-170	383
Övrigt/elimineringar	-12	-26	3	-7	3	-7	-2	0	3	-7
Koncernen totalt	24 613	25 061	3 171	2 850	1 971	1 703	-656	-594	1 272	1 061
Avgår avvecklad verksamhet	-3 673	-3 776	-750	-721	-504	-484	72	121	-401	-344
Koncernen totalt, kvarvarande verksamhet	20 941	21 286	2 422	2 130	1 468	1 219	-584	-474	873	718

I ovan tabell ingår dotterföretagens resultat med 100% i koncernens resultat och investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden ingår med ägd andel. I årsredovisningen för 2019 visades EBITDA, EBITA, finansnetto och resultat före skatt exklusive IFRS16 för att få bättre jämförbarhet mot föregående år. I år visas samtliga belopp inklusive IFRS 16.

Av ovan nettoomsättning är följande försäljning till andra bolag i koncernen; airteam 11 MSEK (25) och Bisnode 1 MSEK (1).

forts. Not 2

Nedan följer avstämning mellan EBITDA, EBITA, rörelseresultat och resultat före skatt.

MSEK	2020	2019
EBITDA	2 422	2 130
Av- och nedskrivningar av tillgångar, hänförlig till ordinarie verksamhet	-954	-911
EBITA	1 468	1 219
Av- och nedskrivningar av tillgångar uppkomna vid förvärv	-12	-28
Rörelseresultat	1 457	1 192
Finansiella intäkter	26	48
varav ränteintäkter	6	18
Finansiella kostnader	-610	-522
varav räntekostnader	-398	-434
Resultat före skatt	873	718

MSEK	Räntebärande nettofordran (+) / nettoskuld (-) ¹⁾		Koncernmässigt värde ²⁾	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Bolag				
Aibel			634	704
airteam	-30	-202	537	497
HENT	505	404	468	436
Speed Group	-762	-495	280	259
Summa Construction & Services	-287	-294	1 919	1 896
Bisnode	-1 690	-1 758	2 067	2 150
Kvdbil	-22	-76	513	503
Oase Outdoors	-159	-268	221	213
Plantasjen	-4 830	-5 289	940	544
Summa Consumer & Technology	-6 702	-7 391	3 741	3 410
Diab	-935	-916	863	783
HL Display	-216	-444	773	709
LEDiL	-148	-225	587	570
TFS	-18	-55	455	402
Summa Industry	-1 318	-1 640	2 678	2 464
Summa bolag	-8 307	-9 325	8 338	7 771
Poster hänförliga till moderbolag och centrala bolag ³⁾	1 061	1 521	1 028	1 527
Övrigt/elimineringar	-23	-22		
Koncernen totalt	-7 269	-7 826	9 366	9 298
Avgår skulder/ koncernmässigt värde hänförligt till tillgångar som innehas för försäljning	1 690	1 758	-2 067	-2 150
Koncernen totalt, kvarvarande verksamhet	-5 578	-6 068	7 299	7 148

¹⁾ Exklusive aktieägarlån. I årsredovisningen för 2019 visades räntebärande nettofordran/-skuld exklusive IFRS 16 för att få bättre jämförbarhet mot föregående år. I år visas samtliga belopp inklusive IFRS 16.

²⁾ Innehaven visas till koncernmässiga värden, vilket motsvaras av koncernens andel i innehavens eget kapital, eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden reducerat med eventuella internvinster. Därutöver inkluderas även aktieägarlån.

³⁾ I koncernmässigt värde ingår likvida medel i moderbolaget om 1 166 MSEK (1 607).

forts. Not 2

MSEK	Kassaflöde ¹⁾	
	2020	2019
Aibel		
airteam	187	70
HENT	161	-68
Speed Group	63	11
Summa Construction & Services	410	13
Bisnode	483	396
Kvdbil	58	26
Oase Outdoors	131	25
Plantasjen	455	9
Summa Consumer & Technology	1 127	456
Diab	65	-43
HL Display	253	148
LEDiL	80	83
TFS	21	21
Summa Industry	418	210
Kassaflöde från rörelsen i bolagen	1 955	679
Investeringar och avyttringar immateriella/ materiella anläggningstillgångar	664	670
Leasebetalningar	932	914
Betald inkomstskatt	-223	-230
Hänförligt till moderbolaget och centrala bolag	51	43
Elimineringar	-180	-167
Kassaflöde från löpande verksamheten	3 201	1 909

¹⁾ Definitionen av rörelsens kassaflöde har 2020 ändrats och inkluderar amortering av leasingsskulder och betalda räntor avseende leasing.

MSEK	Avskrivningar	
	2020	2019
Aibel		
airteam	-12	-12
HENT	-75	-60
Speed Group	-104	-107
Summa Construction & Services	-192	-180
Bisnode	-263	-250
Kvdbil	-31	-25
Oase Outdoors	-7	-8
Plantasjen	-454	-498
Summa Consumer & Technology	-754	-782
Diab	-100	-92
HL Display	-74	-76
LEDiL	-34	-29
TFS	-25	-27
Summa Industry	-233	-224
Summa bolag alla redovisade perioder	-1 179	-1 185
Hänförligt till moderbolaget och centrala bolag	-0	-2
Koncernen totalt	-1 180	-1 187
Avgår avvecklad verksamhet	263	250
Koncernen totalt, kvarvarande verksamhet	-917	-937

Ovan tabell avser avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar samt nyttjanderättstillgångar. Av ovan avskrivningar avser -42 MSEK (-48) avskrivningar på tillgångar uppkomna vid förvärv, varav -31 MSEK (-20) avser avvecklad verksamhet.

MSEK	Nettoomsättning ¹⁾		Materiella och Immateriella anläggningstillgångar samt Nyttjanderättstillgångar	
	2020	2019	2020	2019
Norge	9 340	9 501	5 031	5 906
Sverige	4 802	4 861	5 526	7 052
Övriga Norden	2 306	2 501	2 490	3 484
Övriga Europa	2 774	2 894	546	2 316
Övriga världen	1 720	1 528	363	301
	20 941	21 286	13 957	19 059

¹⁾ Nettoomsättning utifrån var kunden har sin geografiska hemvist.

Ingen enskild kund svarar för mer än 10% av den totala nettoomsättningen.

Not 3 Intäktsredovisning

Nettoomsättning

Koncernen

MSEK	2020	2019
Nettoomsättningens fördelning		
Varuförsäljning	9 314	8 932
Tjänsteuppdag	5 133	5 246
Entreprenaduppdag	9 964	10 614
Ersättningsbara utlägg	202	269
Koncernen totalt	24 613	25 061
Avgår avvecklad verksamhet	-3 673	-3 776
Koncernen totalt, kvarvarande verksamhet	20 941	21 286

MSEK	2020	2019
Tidpunkt för intäktsredovisning		
Vid en tidpunkt	10 946	10 728
Över tid	13 667	14 332
Koncernen totalt	24 613	25 061
Avgår avvecklad verksamhet	-3 673	-3 776
Koncernen totalt, kvarvarande verksamhet	20 941	21 286

Nedan beskrivs prestationsåtaganden samt viktiga bedömningar vid tillämpning av IFRS 15. Se not 32 för vidare information gällande avtalsstillgångar och avtalsskulder.

Av koncernens totala nettoomsättning hänförs 83% (84) till nedan dotterföretag.

Bisnode

Tjänsteuppdag

Abonnemangsförsäljning

Prestationsåtagandet innebär att ge kunden löpande åtkomst till databas samt till handhålla återkommande rådgivningstjänst genom abonnemangsförsäljning. Det finns huvudsakligen två typer av abonnemangsavtal, fastprisavtal samt klick-baserade avtal. Prestationsåtagandet uppfylls proportionellt över kontraktets löptid, varvid intäkten redovisas i takt med att prestationsåtagandet uppfylls. Fastprisavtal förskotts faktureras vanligen medan så kallade klick-baserade avtal, det vill säga avtal som faktureras per klick i databasen, faktureras i efterskott. Betalningsvillkoren för abonnemangsavtal varierar mellan 10–60 dagar. Bolaget besitter ingen skyldighet för retur, återbetalning eller garanti. Avtalen innehåller fristående försäljningspris. I de fall rörlig ersättning (prisreduktion, mängdrabatt etc.) eller andra rabatter förekommer fördelas de ut på berörda prestationsåtaganden på basis av deras relativa fristående försäljningspriser.

Engångsförsäljning

Prestationsåtagandet innebär att vid en tidpunkt förse kunden med åtkomst till databas, rådgivningstjänst samt utfärdande av certifikat. Prestationsåtagandet uppfylls vid leverans av tjänst eller data till kund, varvid intäkten redovisas vid leveranstidpunkten. Betalningsvillkoren för engångsförsäljningar varierar mellan 10–60 dagar. Bolaget besitter ingen skyldighet för retur, återbetalning eller garanti. Avtalen innehåller fristående försäljningspris. I de fall rörlig ersättning (prisreduktion, mängdrabatt etc.) eller andra rabatter förekommer fördelas de ut på berörda prestationsåtaganden på basis av deras relativa fristående försäljningspriser.

Diab

Varuförsäljning

Kompositmaterial

Prestationsåtagandet är att leverera kompositmaterial till kund. Prestationsåtagandet uppfylls vid leverans av vara från fabrik till kund. Betalningsvillkor varierar mellan 30–120 dagar. Bolaget besitter ingen skyldighet för retur eller återbetalning. Garanti lämnas att produkten överensstämmer med specifikationen. Avtal innehåller fristående transaktionspris. I de fall rörlig ersättning (prisreduktion, mängdrabatt etc.) eller andra rabatter förekommer fördelas motsvarande till samtliga prestationsåtaganden på basis av deras relativa fristående försäljningspriser.

HENT

Entreprenaduppdag

Företagets verksamhet består huvudsakligen av att genomföra kontraktsuppdag (projekt) med en varaktighet av några månader till två till tre år och gäller för alla typer av bygg- och anläggningsprojekt. Prestationsåtagande är att uppföra byggnation åt kund. Överföring till kund sker löpande och intäktsredovisning sker över tid (succesiv vinstavräkning), då byggnationer uppförs på kundernas mark, det saknas alternativ användning för byggnader som uppförs samt det finns rätt till betalning. Succesiv vinstavräkning innebär att intäkter redovisas när arbetet fortskrider, baserat på färdigställandegraden. Graden av färdigställande bedöms på grundval av den utförda produktionen och beräknas normalt som förhållandet mellan nedlagda kostnader per bokslutsdatumet och beräknad totalkostnad för respektive projekt. Resultatföring sker från första månaden i ett projekt där en intäkt tas upp till motsvarande nedlagd kostnad för projektet. Så snart ett slutresultat kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt börjar man löpande ta upp en vinst i förhållande till färdigställandegrad i projektet. Normalt faktureras kund månatligen med betalningsvillkor om normalt 30 dagar. Varje projekt har olika betalningsplaner. Fakturering sker antingen i takt med att arbetet fortskrider eller enligt avtalade betalningsplaner. Vid slutfaktura till kund uppgår betalningsvillkor normalt till 60 dagar. Upplupna intäkter som inte fakturerats redovisas som avtalsstillgångar. Fakturerade intäkter som ännu inte har intjänats, redovisas som kortfristig avtalsskuld. Bolaget besitter ingen skyldighet för retur eller återbetalning. Bolaget har en garantiförpliktelse och gör avsättning för reklamationsarbete. Uppskattade garanti-avsättningar baseras på historiska data från liknande projekt. Garanti-perioden är vanligtvis från tre till fem år. Avtal innehåller fristående försäljningspris.

HL Display

Varuförsäljning

Butiksinredning samt kundanpassade varor

Prestationsåtagandet innebär att leverera butiksinredning samt kundanpassade varor och åtagandet uppfylls vid leverans. Intäkten redovisas samtidigt som prestationsåtagandet uppfylls samt med beaktande av förväntade bonusar och rabatter. De kundanpassningar som görs är av enklare karaktär och dessa projekt pågår endast en kortare tid, varvid ingen intäktsredovisning över tid finns. Betalningsvillkoren varierar mellan 30–90 dagar. Bolaget besitter normalt ingen skyldighet för retur och återbetalning. Generella garantiåtaganden saknas, dock kan det förekomma i vissa individuella kundavtal. Avtalen avseende butiksinredning samt kundanpassade varor innehåller fristående försäljningspris.

forts. Not 3

Plantasjen

Varuförsäljning

Prestationsåtagandet innebär försäljning av bland annat växter, snittblommor och trädgårdsutrustning till kund i butik eller via webbutik. Försäljning kan ske kontant eller genom kredit. Åtagandet uppfylls direkt vid betalning i butik då risken övergår till köparen i samband med betalningen. Vid försäljning från webshopen sker riskövergången när varan levereras till kunden. Intäkten redovisas i dessa fall när varan lämnar lagret, då i princip all leverans sker samma dag sammanfaller detta med tidpunkten för riskövergången. Vid kreditförsäljning övergår risken till kunden vid leverans och intäkten tas vid denna tidpunkt. Betalningsvillkoren varierar mellan 15–45 dagar. Skyldighet för returer varierar mellan 7–30 dagar. Garantiåtagande uppgår till 5 dagar för snittblommor och 12 månader för utomhusväxter. En reserv för returer finns och storleken på denna baseras på föregående månads försäljning. Avtal innehåller fristående försäljningspris, i de fall rörlig ersättning (prisreduktion eller mängdrabatter etc.) eller andra rabatter förekommer fördelas dessa till samtliga prestationsåtaganden baserat på deras relativa fristående försäljningspriser. På den svenska marknaden förekommer en kundklubb där köp registreras och resulterar i återbäring på 2% i form av bonuscheckar, återbäringen reducerar sedan intäkten genom att åtagandet skuldförs och värderas enligt historiskt utfall.

Övriga rörelseintäkter

Koncernen

Övriga rörelseintäkter

MSEK	2020	2019
Realisationsvinst vid avyttring materiella anläggningstillgångar	1	488
Hysesintäkter	33	36
Övriga rörelseintäkter	35	46
	70	570

Moderbolaget

Övriga rörelseintäkter

MSEK	2020	2019
Intern försäljning	5	6
Realisationsvinst vid avyttring materiella anläggningstillgångar		495
Hysesintäkter		3
Övriga rörelseintäkter	0	8
	5	512

Not 4 Förvärvade och avyttrade verksamheter

Under 2020

Förvärv inom Ratos

Inga förvärv har skett under året.

Förvärv inom dotterföretag

Bisnode har i februari förvärvat tillgångar från det schweiziska bolaget AXON INSIGHT. Den övertagna verksamheten består av ett antal kundkontrakt inom bank- och försäkrings-branschen och har årliga intäkter om cirka 22 MSEK. Förutom vad som redogjorts för ovan har under året några mindre förvärv av rörelse skett inom Bisnode. För påverkan på Ratos finansiella rapporter se nedan tabell. Förvärvskostnaderna är ej materiella.

Förvärv av tillgångar – inom dotterföretag

MSEK	Inom Bisnode
Immateriella anläggningstillgångar	66
Omsättningstillgångar	0
Kortfristiga skulder	-13
Netto identifierbara tillgångar och skulder	53

Överförd ersättning

	53
varav kontant utbetald	38
varav villkorad köpeskilling	15

Avyttringar inom dotterföretag

Endast en mindre försäljning av dotterföretag har skett inom Bisnode. Reavinsten uppgår till 3 MSEK.

Avtal om försäljning av Bisnode

I oktober tecknade Ratos avtal om att sälja sitt 70 procentiga innehav i Bisnode, exklusive verksamheten i Belgien, till Bisnodes samarbetspartner Dun & Bradstreet. Affären slutfördes i januari 2021. Innehavet i Bisnode är därför klassificerat som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet för räkenskapsåret 2020. Se not 33 för ytterligare detaljer.

Under 2019

Förvärv av andel från innehav utan bestämmande inflytande

Ratos har, 11 januari, förvärvat resterande aktier (40%) i dotterbolaget Trial Form Support International AB (TFS) av delägaren och grundaren Daniel Spasic till ett aktievärde om 11 MEUR (117 MSEK). Ratos ägande uppgår efter förvärvet till 100%.

Förvärv inom dotterföretag

airteam har, 14 februari, förvärvat Creovent AB och Thorszelius Ventilation & Service AB, ledande installatörer av klimat- och ventilationslösningar i Stockholms- och Uppsala-regionen. De förvärvade bolagen utgör dotterföretag i airteam-koncernen. För påverkan på Ratos finansiella rapporter se nedan tabell. Redovisade värden är slutgiltiga. Förvärvsrelaterade kostnader för förvärvet uppgår totalt till drygt 1 MSEK och ingår i Övriga kostnader i koncernens resultaträkning 2019. Verkligt värde och nominellt värde på kundfordringar uppgår totalt till 22 MSEK. Inga kundfordringar bedöms som osäkra. För perioden januari till december uppgick nettoomsättningen till 213 MSEK. Förutom förvärvet inom airteam har Bisnode under perioden gjort ett mindre förvärv av rörelse.

forts. Not 4

Förvärv av koncernföretag – inom dotterföretag

MSEK	Inom airteam
Immateriella anläggningstillgångar	73
Materiella anläggningstillgångar	8
Uppskjuten skattefordran	
Omsättningstillgångar	33
Likvida medel	4
Övriga långfristiga skulder	-6
Uppskjuten skatteskuld	-4
Kortfristiga skulder	-88
Netto identifierbara tillgångar och skulder	19
Goodwill	95
Överförd ersättning	115
varav kontant utbetald	77
varav villkorad köpeskilling	34
Förvärvsrelaterade kostnader	1
Förvärvad andel, %	74

Avyttringar inom dotterföretag

I oktober avyttrade Plantasjen dotterbolaget Spira (tidigare SABA Blommor AB) som är en leverantör av blommor och växter till dagligvaruhandeln i Sverige. Köpare var holländska Groenland BV. Spira, hade cirka 110 anställda och en årlig omsättning om cirka 350 MSEK. Försäljningen gav upphov till en realisationsförlust om 28 MSEK. Avyttringen av Spira syftade till att renodla verksamheten i Plantasjen och stärka lönsamheten. Denna avyttring var inte klassificerad som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet då verksamheten inte ansågs utgöra en självständig rörelsegren inom RatOS.

Not 5 Realisationsresultat från koncernföretag och investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Koncernen

Realisationsresultat vid försäljning av koncernföretag

MSEK	2020	2019
Euromaint		31
Företag inom Plantasjen – koncernen		-28
Övrigt	0	
	0	3

Moderbolaget

Resultat från andelar i koncernföretag

MSEK	2020	2019
Utdelning	175	175
Resultat vid avyttring av aktier	134	11
	309	186

Not 6 Andel av resultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Koncernen

MSEK	2020	2019
Resultatandelar		
Aibel	43	135
Andel av resultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden, ägda av koncernföretag	0	2
	44	137

Not 7 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares och styrelsens ersättningar

Medelantalet anställda¹⁾

	2020		2019	
	Totalt	Varav kvinnor, %	Totalt	Varav kvinnor, %
Moderbolaget	19	42	20	40
Koncernföretag	8 458	40	8 507	41
Koncernen totalt	8 477		8 527	
<i>Varav i:</i>				
Sverige	2 601	39	2 657	41
Norge	1 759	38	1 666	38
Danmark	418	33	429	31
Finland	300	57	321	55
Australien	6	17	10	30
Belgien	163	32	154	31
Bosnien-Hercegovina	6	100	6	83
Ecuador	163	6	136	7
Estland	50	92	50	92
Frankrike	105	58	109	53
Förenade Arabemiraten	8	25	9	22
Indien	10	40	8	38
Italien	314	7	339	7
Kanada	1	100		
Kina	300	35	328	35
Kroatien	49	51	48	50
Lettland	8	75	8	75
Litauen	166	33	189	32
Nederländerna	28	64	31	61
Polen	521	57	493	60
Rumänien	6	67	9	56
Ryssland	11	27	14	36
Schweiz	103	38	101	38
Serbien	21	67	21	67
Slovakien	16	81	20	70
Slovenien	78	59	83	61
Spanien	229	79	252	77
Storbritannien	208	36	209	35
Sydkorea	8	25	7	29
Thailand	16	63	17	59
Tjeckien	90	48	98	49
Tyskland	420	41	434	41
Ungern	80	54	78	54
USA	155	42	133	42
Österrike	60	50	60	48
	8 477		8 527	
Varav avvecklad verksamhet	1 984	43	1 994	44

¹⁾ Exklusive Aibel som redovisas enligt kapitalandelsmetoden

Könsfördelning i styrelse och bland ledande befattningshavare¹⁾

	2020-12-31 Andel kvinnor	2019-12-31 Andel kvinnor
Styrelse		
Moderbolaget	33%	33%
Koncernen totalt	17%	22%
Företagsledning		
Moderbolaget	14%	20%
Koncernen totalt	23%	29%

Koncernen

Löner och andra ersättningar

MSEK	Styrelse och ledande befattningshavare ¹⁾	Övriga anställda	Summa
2020			
Koncernen, totalt	305	4 314	4 619
(varav tantiem)	(56)		(56)
Varav i Sverige	148	1 315	1 463
(varav tantiem)	(36)		(36)
Varav i övriga länder	157	2 999	3 156
(varav tantiem)	(20)		(20)
Medelantal personer	148		
2019			
Koncernen, totalt	276	4 565	4 842
(varav tantiem)	(42)		(42)
Varav i Sverige	131	1 298	1 429
(varav tantiem)	(28)		(28)
Varav i övriga länder	145	3 267	3 412
(varav tantiem)	(14)		(14)
Medelantal personer	155		

¹⁾ Med ledande befattningshavare avses i dessa tabeller ledande befattningshavare i respektive underkoncern.

Sociala kostnader

MSEK	2020	2019
Sociala kostnader	1 236	1 316
(varav pensionskostnader)	(342)	(412)

Av koncernens pensionskostnader avser 35 MSEK (41) styrelse och ledande befattningshavare i koncernens företag. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 30 MSEK (27).

Moderbolaget

Löner och andra ersättningar

MSEK	2020	2019
Ledande befattningshavare och VD		
Medelantal personer ¹⁾	6	6
Löner och andra ersättningar ²⁾	40	33
(varav bonus) ³⁾	(18)	(13)
Löner och andra ersättningar, övriga anställda	24	20
Summa	64	52

¹⁾ Per balansdagen var antalet personer sju (fem)

²⁾ Inklusive semestertillägg 0,8%. För 2020 ingår konsultarvode till ledande befattningshavare.

³⁾ Rörlig kontantlön utbetalas över två år och fördelas med 50 % per år. Kostnaden för respektive års rörliga lön kostnadsförs i sin helhet det år ersättningen intjänats. Dock kan upp till 100 procent av den rörliga kontanterättningen 2020 betalas ut redan 2021, förutsatt att hela delen av den mottagna rörliga kontanterättningen som överstiger 50 procent investeras i instrument i Ratoss långsiktiga incitamentsprogram 2021.

Sociala kostnader

MSEK	2020	2019
Sociala kostnader	29	30
(varav pensionskostnader)	(11)	(13)

Av moderbolagets pensionskostnader avser 2,4 MSEK (2,3) VD.

forts. Not 7

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare Riktlinjer och principer för ersättning till ledande befattningshavare

De riktlinjer för ersättnings- och incitamentssystem för ledande befattningshavare som redogörs för nedan beslutades av årsstämman 2020. Riktlinjerna har tillämpats under hela 2020.

Riktlinjernas främjande av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

Information om bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, framgår av bolagets webbplats, se <https://www.ratos.se/>.

En framgångsrik implementering av bolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning.

I bolaget har inrättats långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram. De har beslutats av bolagsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. För mer information om dessa program, se <https://www.ratos.se/>.

Rörlig kontantersättning som omfattas av dessa riktlinjer ska syfta till att främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet.

Formerna av ersättning m.m.

Ersättningen till ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig och får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantersättning, pensionsförmåner och andra förmåner. Bolagsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar.

Uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning ska kunna mätas under en period om ett år. Den rörliga kontantersättningen får uppgå till högst 100 procent av den fasta årliga kontantlönen. Ytterligare kontant rörlig ersättning kan utgå vid extraordinära omständigheter, förutsatt att sådana extraordinära arrangemang är tidsbegränsade och endast görs på individnivå i syfte att behålla befattningshavare, eller som ersättning för extraordinära arbetsinsatser utöver personens ordinarie arbetsuppgifter. Sådan ersättning får inte överstiga ett belopp motsvarande 25 procent av den fasta årliga kontantlönen samt ej utges mer än en gång per år och per individ. Beslut om sådan ersättning ska fattas av styrelsen på förslag av ersättningsutskottet.

För verkställande direktören ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen.

För övriga ledande befattningshavare ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Andra förmåner får innefatta bl.a. ersättning för tandvård och läkarvård (inklusive medicin), sjukvårdsförsäkring och bilförmån. Sådana förmåner får för VD utgå i sedvanligt begränsad omfattning.

Upphörande av anställning

Vid anställningens upphörande får uppsägningstiden vara högst tolv månader. Fast kontantlön under uppsägningstiden och avgångsvederlag får sammantaget inte överstiga ett belopp motsvarande den fasta kontantlönen för sex månader för den verkställande direktören och tolv månader för övriga ledande befattningshavare. Därutöver kan ersättning för eventuellt åtagande om konkurrensbegränsning utgå. Sådan ersättning ska kompensera för eventuellt inkomstbortfall, uppgå till högst 60 procent av månadsinkomsten vid tidpunkten för uppsägningen i den utsträckning som den tidigare befattningshavaren saknar rätt till avgångsvederlag och utgå under den tid som åtagandet

om konkurrensbegränsning gäller, vilket för övrig ledande befattningshavare ska vara högst tolv månader efter anställningens upphörande. Vid uppsägning från befattningshavarens sida får uppsägningstiden vara högst sex månader, utan rätt till avgångsvederlag.

Kriterier för utdelning av rörlig kontantersättning m.m.

Den rörliga kontantersättningen ska vara kopplad till förutbestämda och mätbara kriterier som kan vara finansiella eller icke-finansiella. De kan utgöras av individanpassade kvantitativa eller kvalitativa mål. Kriterierna ska vara utformade så att de främjar bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, genom att exempelvis ha en tydlig koppling till affärsstrategin eller främja befattningshavarens långsiktiga utveckling. Andelen rörlig kontantersättning varierar beroende på vilken position den anställde har i bolaget. Den del av den rörliga kontantersättningen som är kopplad till utfallet av finansiella kriterier utgör normalt 100 procent för VD och CFO, 85 procent för affärsområdeschefer och 65 procent för övriga ledande befattningshavare, även om andelen kan vara större eller mindre beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, och ska vara beroende av (i) EBITA-tillväxt i Ratos bolagsportfölj, (ii) tillväxt i vinst före skatt (EBT) för Ratoskoncernen och (i vissa fall) (iii) EBITA-tillväxt för portföljbolag inom det affärsområde som en viss medlem i ett affärsområde stannar arbetar med. Den rörliga kontantersättningen betalas ut till 50 procent året efter intjänandeåret och till 50 procent året därefter.

När mätperioden för uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska det bedömas/fastställas i vilken utsträckning kriterierna uppfyllts. Styrelsen ansvarar för bedömningen såvitt avser rörlig kontantersättning till verkställande direktören, på förslag av ersättningsutskottet. Såvitt avser rörlig kontantersättning till övriga befattningshavare ansvarar verkställande direktören för bedömningen. Såvitt avser finansiella mål ska bedömningen ta sin utgångspunkt i den av bolaget senast offentliggjorda finansiella informationen.

Lön och anställningsvillkor för anställda

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för bolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningskomponenter samt ersättningsökning och ökningstakt över tid utgjort en del av ersättningsutskottets och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa. Utvecklingen av avståndet mellan de ledande befattningshavarnas ersättning och övriga anställdas ersättning kommer att redovisas i ersättningsrapporten.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman. Ersättningsutskottet ska även följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktören eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frågående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frågå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft. Som angivits ovan ingår det i ersättningsutskottets uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågor, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

forts. Not 7

Konvertibla förlagslån och teckningsoptioner utställda under 2018–2020

Årsstämorna 2018 till 2020 har beslutat om ett långsiktigt incitamentsprogram för VD och övriga nyckelpersoner i Ratos bestående av konvertibler och teckningsoptioner (nedan gemensamt "Instrumenten"), där deltagare i programmet äger fritt bestämma hur stor andel utav erbjudna Instrument som ska utgöras av konvertibler (som löper under högst 4 år) och/eller teckningsoptioner (som löper under högst 5 år). En förutsättning för tilldelning av teckningsoptionerna är att medarbetaren har ingått avtal angående återköp m.m. med bolaget enligt vilket bl.a. bolaget eller av bolaget anvisad köpare har en rätt att återköpa teckningsoptioner om deltagarens anställning upphör.

Värdering av teckningsoptionerna har utförts enligt sedvanlig värderingsmodell (Black & Scholes). För program utställda 2018–2019 erbjöds teckningsoptionerna kostnadsfritt till deltagarna och de erhöll en förmån motsvarande marknadsvärdet på teckningsoptionerna vid tilldelning (optionspremien). Nettokostnaden för deltagare, efter subventionering, uppgick till cirka 50 procent av förmånsvärdet. För program 2020 erlades kontant betalning av deltagarna.

Köptionsprogram utställda under åren 2016–2017

Årsstämmorna från 2001 och fram till och med 2017 har beslutat om köptionsprogram riktade till ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner inom Ratos. Styrelseledamöter i Ratos omfattas inte av erbjudandet. Medarbetarna har erlagt marknadsmässig premie för köptionerna i samtliga program. Förvärv av köptioner subventioneras genom att köparen erhåller kontant extra ersättning motsvarande

högst 50 procent av optionspremien efter avdrag för 55 procent schablonskatt, varvid ersättningen fördelas till lika delar över fem år. Utbetalning av ersättningen är i normalfallet villkorad av fortsatt anställning samt fortsatt innehav från Ratos förvärvade optioner eller aktier förvärvade genom optionerna. Köptionerna är utställda på återköpta aktier.

Syntetiska optioner utställda under åren 2011–2017

Årsstämman 2017 beslutade, i likhet med årsstämmorna sedan 2007, om ett kontantavräknat optionsprogram relaterat till Ratos investeringar i bolagen. Programmet genomförs genom utgivande av syntetiska optioner som överläts till marknadspris. Programmet ger VD och andra nyckelpersoner inom Ratos möjlighet att ta del av investeringsutfallet i de enskilda bolagen. Optionerna relaterade till en enskild investering har endast ett värde om Ratos årliga avkastning på investeringen överstiger 8 procent. Det sammanlagda värdet av utställda optioner enligt 2017 års optionsprogram vid sluttidpunkten är högst 5 procent av skillnaden mellan faktiskt realiserat värde för Ratos investering vid sluttidpunkten och lösenpriset uppräknat med 8 procent per år. Förvärv av syntetiska optioner subventioneras genom att optionsköparen erhåller kontant extra ersättning motsvarande högst 50 procent av optionspremien upp till 5 procent av Ratos totala investering i det aktuella bolaget efter avdrag för 55 procent schablonskatt, varvid ersättningen fördelas till lika delar över fyra år och förutsätter i normalfallet att vederbörande är fortsatt verksam i Ratos-koncernen och fortsatt innehar från Ratos förvärvade optioner.

Ersättning till Ratos styrelse och ledande befattningshavare 2020

MSEK	Styrelsearvode/ grundlön ¹⁾	Rörlig ersättning ²⁾	Övriga förmåner ³⁾	Pensions- kostnad	Summa	Pensions- förpliktelser
Per-Olof Söderberg, styrelsens ordförande	1,1	–	–	–	1,1	–
Eva Karlsson, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Jan Söderberg, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Karsten Slotte, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Ulla Litzén, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Jonas Wiström, VD	8,0	7,9	0,1	2,4	18,4	–
Andra ledande befattningshavare ⁴⁾	14,0	9,8	0,1	3,0	26,9	–

¹⁾ Grundlön inklusive semestertillägg 0,8%. Styrelsearvodet avser arvode för stämмоåret maj 2020 till och med mars 2021. I grundlön ingår konsultarvode som ledande befattningshavare erhåller.

²⁾ Rörlig ersättning avser bonus hänförlig till 2020. Utbetalning sker med 50% under 2021 och 50% under 2022. Dock kan upp till 100 procent av den rörliga kontanterättningen 2020 betalas ut till VD redan år 2021, förutsatt att hela den delen av den mottagna rörliga kontanterättningen som överstiger 50 procent investeras av VD i instrument i Ratos långsiktiga incitamentsprogram 2021.

³⁾ Består till största delen av bilförmån.

⁴⁾ Omfattar åtta personer som ingått i ledningsgruppen under 2020, varav fyra under delar av året. Per 2020-12-31 uppgår antalet till sju.

Ersättning till Ratos styrelse och ledande befattningshavare 2019

MSEK	Styrelsearvode/ grundlön ¹⁾	Rörlig ersättning ²⁾	Övriga förmåner ³⁾	Pensions- kostnad	Summa	Pensions- förpliktelser
Per-Olof Söderberg, styrelsens ordförande	1,1	–	–	–	1,1	–
Eva Karlsson, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Jan Söderberg, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Karsten Slotte, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Ulla Litzén, styrelseledamot	0,6	–	–	–	0,6	–
Jonas Wiström, VD	7,6	5,0	0,5	2,3	15,4	–
Andra ledande befattningshavare ⁴⁾	12,5	7,8	1,4	3,6	25,3	–

¹⁾ Grundlön inklusive semestertillägg 0,8%. Styrelsearvodet avser arvode för stämмоåret maj 2019 till och med april 2020.

²⁾ Rörlig ersättning avser bonus hänförlig till 2019. Utbetalning sker med 50% under 2020 och 50% under 2021. Rörlig ersättning inkluderar även subventioner för teckningsoptioner.

³⁾ Övriga förmåner består av förmån för teckningsoption. Bilförmån ingår med immateriellt värde.

⁴⁾ Omfattar sex personer som ingått i ledningsgruppen under 2019, varav en under delar av året. Per 2019-12-31 uppgår antalet till fem.

forts. Not 7

Ersättningar till VD

Rörlig ersättning

Den rörliga ersättningens storlek beslutas av styrelsen på förslag av ersättningsutskottet och inom ramen för den totala rörliga ersättningen till ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner. Förvärv av teckningsoptioner subventioneras inom ramen för incitamentsprogram för ledande befattningshavare.

Pensionsvillkor

Pensionspremie uppgår till 30% av den fasta lönen. Pensionen är avgiftsbestämd. Det finns inte någon avtalad pensionsålder.

Villkor för avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets eller VD:s sida gäller en uppsägningstid om sex (sex) månader. Det finns inget avtal om avgångsvederlag.

Andra ledande befattningshavare

Rörlig ersättning

För ersättning till övriga ledande befattningshavare, se ovan tabell.

Pensionsvillkor

Pensionsförmånerna består av avgiftsbestämda pensionslösningar. Det finns inte någon avtalad pensionsålder.

Villkor för avgångsvederlag

Vid uppsägning från Bolagets eller ledande befattningshavares sida gäller normalt en uppsägningstid om sex månader. Det finns inget avtal om avgångsvederlag i något anställningsavtal.

Köptioner utställda åren 2016–2017

Innehav ¹⁾	Utställda 2016, antal		Utställda 2017, antal		Förmån, MSEK	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Styrelsens ordförande ²⁾	–	–	–	–	–	–
Övriga styrelseledamöter ²⁾	127 500	127 500	–	–	–	–
Jonas Wiström, VD ^{2) 3)}	260 000	260 000	–	–	–	–
Andra ledande befattningshavare	23 000	3 000	20 000	20 000	–	–

¹⁾ Avser eget och närståendes innehav, inkl. ev. övertilldelning.

²⁾ Optioner i Ratos utställda av Ratos huvudägare. Förvärv har skett till marknadsvärde. Värdering har utförts enligt sedvanlig värderingsmodell (Black & Scholes). Köptionerna löper till och med den 18 mars 2021. Utnyttjande av köptionerna för köp av aktier i Ratos kan ske under perioden 1 oktober 2019 – 19 mars 2021. Varje köption ger rätt att köpa en B-aktie i Ratos av utställarna. Lösenpriset ska motsvara 125 procent av genomsnittet av den för varje handelsdag under perioden 12–16 september 2016 framräknade volymvägda betalkursen för Ratos B aktie på Nasdaq Stockholm, med hänsyn tagen till utdelning. Programmet har utarbetats av huvudägarna tillsammans med externa rådgivare.

³⁾ Jonas Wiströms innehav avser optioner utställda av huvudägare förvärvade under tiden som styrelsens ordförande.

Syntetiska optioner utställda åren 2011–2017

MSEK	Erhållen likvid vid inlösen		Förmån	
	2020	2019	2020	2019
Styrelsen	–	–	–	–
VD och andra ledande befattningshavare	–	–	–	–

Tecknings- och köptioner utställda av Ratos

	2020-12-31				2019-12-31			
	Teckningsoptioner		Köptioner		Teckningsoptioner		Köptioner	
	Antal optioner	Motsvarande antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier
Utestående vid periodens ingång	948 511	948 511	1 157 600	1 157 600	429 811	429 811	1 732 100	1 732 100
Utestående	55 000	55 000			518 700	518 700		
Återköpta								
Förfallna ¹⁾			–462 100	–462 100			–574 500	–574 500
Utestående vid periodens utgång	1 003 511	1 003 511	695 500	695 500	948 511	948 511	1 157 600	1 157 600
varav inlösenbara	0				0			

¹⁾ Lösenpris för köptionerna uppgår till 51,2 SEK per aktie (48,5), aktiekurs då optionerna förföll 17,6 SEK (19,2).

Upplysningar om utställda teckningsoptioner under perioden

Varje option berättigar till inköp av en aktie.

	2020	2019
Förfallotidpunkt	2025-04-30	2024-06-14
Förmånsvärde inkl sociala avgifter, MSEK	–	2,7
Sammanlagda inbetalningar till Ratos om aktierna förvärfas, MSEK	1,5	16,9

forts. Not 7

Optionsvillkor för utestående köpoptioner

Förfallotidpunkt	Optionspris kr/option	Lösenpris kr/aktie	Rätt att köpa antal aktier	2020-12-31		2019-12-31	
				Antal optioner	Motsvarande antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier
2020-03-20						462 100	462 100
2021-03-19	4,80	39,60	1	453 000	453 000	453 000	453 000
2022-03-18	4,50	41,70	1	242 500	242 500	242 500	242 500
				695 500	695 500	1 157 600	1 157 600
Maximal utökning av antalet aktier i förhållande till utestående aktier vid periodens slut					0,2%		0,4%

Kontantbelopp som Ratoss kan erhålla vid lösen av utestående optioner uppgår till 28 MSEK (52).

Optionsvillkor för utestående teckningsoptioner

Förfallotidpunkt	Optionspris kr/option	Lösenpris ³⁾ kr/aktie	Rätt att köpa antal aktier	2020-12-31		2019-12-31	
				Antal optioner	Motsvarande antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier
2023-06-08	3,3 ¹⁾	35,08	1	429 811	429 811	429 811	429 811
2024-06-14	3,93 ¹⁾	32,61	1	518 700	518 700	518 700	518 700
2025-04-30	3,87 ²⁾	27,13	1	55 000	55 000		
				1 003 511	1 003 511	948 511	948 511
Maximal utökning av antalet aktier i förhållande till utestående aktier vid periodens slut					0,3%		0,3%

¹⁾ Teckningsoptionerna utställda 2018–2019 erbjöds vederlagsfritt till deltagarna, de erhåller en förmån motsvarande marknadsvärdet på teckningsoptionerna vid tilldelning (optionspremiem). Nettokostnaden för deltagare, efter subventionering, uppgår till cirka 50% av förmånsvärdet.

²⁾ Kontant betalning

³⁾ Omräknat för utdelning

Incitamentsprogram i Ratoss dotterföretag

Ratoss arbetar aktivt för att en incitamentsstrategi ska finnas för styrelsen och ledande befattningshavare i de bolag som Ratoss investerar i. Det förekommer olika typer av incitamentsprogram, som omfattar bland annat aktier, teckningsoptioner, syntetiska optioner och syntetiska aktier. Investering genomförs på marknadsmässiga villkor, med vissa undantag.

Dessa undantag har inte haft någon betydande inverkan på Ratoss koncernens resultat- och balansräkning. Sammanlagt uppgår finansiella skulder avseende syntetiska optioner i Ratoss-koncernen till 371 MSEK (241) varav 173 MSEK avser kvarvarande verksamhet. Under året påverkades koncernens resultat med -172 MSEK (-77) avseende syntetiska optionsskulder varav -73 MSEK (-20) avsåg kvarvarande verksamhet.

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Huvudansvarig revisor EY				
Revisionsuppdrag	21	18	3	3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1	1	0	0
Skatterådgivning	1	1		
Andra uppdrag		0		
	22	20	3	3
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	2	1		
	25	21	3	3

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning.

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser övrig granskning som utförs i enlighet med avtal eller överenskommelse, exempelvis granskning av likvidationer samt revisionsnära rådgivning. Detta inkluderar även övriga arbetsuppgifter som det ankommer bolagets revisor att utföra samt rådgivning och annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller vid genomförandet av sådana arbetsuppgifter.

Skatterådgivning avser bland annat upprättande av deklarationer, skattekonsultationer, skatterådgivning i samband med företagsförvärv, transferprissättning, begäran om förhandsbesked eller andra utlåtanden från skattemyndigheter samt skattetjänster relaterade till utlandspersonal.

Övriga arvoden avser alla övriga tjänster som tillhandahålls av revisionsbyråer samt skattekonsulter, exempelvis rådgivning i transaktioner samt i samband med förvärv och avyttringar, värderingstjänster, rådgivning avseende redovisningsfrågor samt rådgivning kring processer och intern kontroll.

Not 9 Finansiella intäkter och kostnader

Koncernen

MSEK	Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via resultat- räkningen		Total	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Finansiella intäkter						
Ränteintäkter	6	18			6	18
Resultat vid avyttring			1	1	1	1
Värdeförändring, syntetiska optioner			17	10	17	10
Värdeförändring, derivat						
– ej säkringsredovisade				2		2
Övriga finansiella intäkter	2	2			2	2
Netto, valutakursförändring		15				15
	8	35	18	13	26	48
Finansiella kostnader						
Räntekostnader	-400	-434			-400	-434
Räntekostnader, konvertibla förlagslån	-3	-2			-3	-2
Värdeförändring, syntetiska optioner			-90	-30	-90	-30
Värdeförändring, derivat						
– ej säkringsredovisade			-8	0	-8	0
Övriga finansiella kostnader	-24	-56		0	-24	-56
Netto, valutakursförändring	-83				-83	
Nedskrivningar		3		0		3
	-511	-489	-98	-30	-609	-519
Pensioner, räntekostnad					-1	-2
					-610	-522

Ränteintäkter hänförliga till finansiella tillgångar ej värderade till verkligt värde i resultatet uppgår till 6 MSEK (18). Räntekostnader hänförliga till finansiella skulder ej värderade till verkligt värde i resultatet uppgår till 400 MSEK (434). I årets resultat redovisas 0 MSEK (4) som avser ineffektivitet i kassaflödessäkringar. Koncernen har inga verkligt värdesäkringar.

Moderbolaget

MSEK	Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via resultat- räkningen		Total	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Finansiella intäkter						
Ränteintäkter	0	0			0	0
Resultat vid avyttring			1	1	1	1
Värdeförändring, syntetiska optioner				4		4
Netto, valutakursförändring		1				1
	0	1	1	6	1	7
Finansiella kostnader						
Räntekostnader	0	0			0	0
Räntekostnader konvertibla förlagslån	-3	-2			-3	-2
Värdeförändring, syntetiska optioner			-4		-4	
Netto, valutakursförändring	-8				-8	
Övriga finansiella kostnader	-3	-4			-3	-4
	-14	-5	-4		-18	-5

Ränteintäkter hänförliga till finansiella tillgångar ej värderade till verkligt värde via resultatet uppgår till 0 MSEK (0 MSEK). Räntekostnader hänförliga till finansiella skulder ej värderade till verkligt värde via resultatet uppgår till 0 MSEK (0 MSEK).

Not 10 Skatter

Redovisat i resultaträkningen

MSEK	2020	2019
Årets skattekostnad	-178	-103
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	1	-4
Uppskjuten skatt	-81	-32
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	-258	-139

Avstämning effektiv skatt

MSEK	2020	2019
Resultat före skatt	873	718
Avgår resultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-44	-137
	828	581
Skatt enligt gällande skattesats, 21,4%	-177	-124
Effekt av särskilda skatteregler för investmentbolag	28	7
Effekt av andra skattesatser i andra länder	-9	-15
Ej avdragsgilla kostnader	-62	-57
Ej skattepliktiga intäkter	6	16
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	-76	-32
Nedskrivning av tidigare aktiverade underskottsavdrag	-24	-53
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	48	104
Aktivering av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	3	28
Skatt hänförlig till tidigare år	1	-6
Effekt av ändrade skattesatser / skatteregler	0	-0
Övrigt	6	-7
Redovisad effektiv skatt	-258	-139

I ej avdragsgilla kostnader, ovan tabell, ingår omvärdering av syntetiska optioner 17 MSEK och ej avdragsgilla räntekostnader 16 MSEK.

Skatteposter som redovisats i övrigt totalresultat

MSEK	2020	2019
Uppskjuten skatt hänförlig till förändring av säkringsreserv	2	2
Uppskjuten skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsåtaganden	5	19
	7	21

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld	
MSEK	2020	2019	2020	2019
Immateriella anläggningstillgångar	44	25	363	363
Materiella anläggningstillgångar	82	49	30	16
Nyttjanderättstillgångar	68	6		
Finansiella anläggningstillgångar	4	50	1	1
Varulager	29	20		
Kundfordringar	5	5	1	1
Övriga fordringar	4	5	1	0
Entreprenadkontrakt			289	250
Räntebärande skulder	5	2	1	1
Avsättningar pensioner	110	111		
Övriga avsättningar	70	93		
Övriga skulder	24	18	0	3
Underskottsavdrag	203	300		
Obeskattade reserver / bokslutsdispositioner	0	6	7	9
Skattefordringar / skatteskulder	648	690	693	645
Avgår uppskjutna skattefordringar och -skulder som innehas för försäljning	-213		-140	
Kvittningar	-279	-181	-279	-181
Skattefordringar / skatteskulder, netto	156	508	275	464

Av redovisade uppskjutna skattefordringar förväntas 4 MSEK (5) att nyttjas inom ett år och 87 MSEK (89) saknar fastställd nyttjandetidpunkt. Av redovisade uppskjutna skatteskulder förväntas 1 MSEK (42) att nyttjas inom ett år och 173 MSEK (88) saknar fastställd nyttjandetidpunkt.

Totala underskott och liknande uppgår till 15 926 MSEK, varav 56 MSEK hänför sig till av Ratos centralt administrerade dotterföretag och 13,9 miljarder SEK till Ratos AB. Av dessa förfaller 204 MSEK inom fem år och 15 331 MSEK saknar fastställd förfallotidpunkt. Det skattemässiga värdet för underskottet uppgår till 3 197 MSEK. Av totala underskott som finns i koncernen så har en uppskjuten skattefordran om 203 MSEK (300), 122 MSEK hänförlig till kvarvarande verksamhet, redovisats.

Det är inte sannolikt att de ej redovisade skattefordringarna kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden varför de ej åsätts något värde.

Vanligtvis uppstår inga temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde avseende svenska bolags innehav av näringsbetingade andelar (aktier i dotterbolag) vid utdelning eftersom den inte är skattepliktig. Ingen uppskjuten skatt redovisas därför på utdelningsbara medel i svenska dotterbolag. Ingen uppskjuten skatt redovisas heller för de fall en eventuell utdelning är skattepliktig. Detta då moderbolaget kan styra tidpunkten för återföring av dessa temporära skillnader och det är inte sannolikt att sådan skattepliktig utdelning kommer att ske inom överskådlig framtid.

Moderbolaget

Moderbolaget beskattas enligt reglerna för investmentbolag. Se not 1 Redovisningsprinciper, för närmare beskrivning av dessa regler. Detta leder normalt till att moderbolaget inte betalar någon inkomstskatt. Moderbolagets skattekostnad 2020 uppgår till 0 MSEK (0). Ratios AB har ackumulerade underskott som vid utgången av 2020 uppgick till 13,9 miljarder SEK (13,6).

forts. Not 10

Förändring uppskjuten skatt 2020

MSEK	Ingående balans 2020	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat/eget kapital	Omräknings-differens	Omklassifi-ceringar	Avgår tillgångar som innehas för försäljning och tillhörande skulder	Utgående balans 2020
Immateriella anläggningstillgångar	-338	-3		23	-2	124	-196
Materiella anläggningstillgångar	33	10		-4	14	-7	45
Nyttjanderättstillgångar	6	1			62		68
Finansiella anläggningstillgångar	49	1		-4	-43		4
Varulager	20	11		-2			29
Kundfordringar	5	0				-2	3
Övriga fordringar	-5	0	1	6			3
Entreprenadkontrakt	-250	-63		24			-289
Räntebärande skulder	1	6	-3				4
Avsättningar pensioner	111	-3	5	-3		-96	14
Övriga avsättningar och skulder	107	4	4	-10	-12	-11	81
Underskottsavdrag	300	-71		-8	-17	-82	122
Obeskattade reserver / periodiserings-fonder	-4	-3					-6
Skattefordringar / skatteskulder, netto	44	-112	7	14	0	-73	-118
Avgår avvecklad verksamhet		30					
Summa		-81					

Förändring uppskjuten skatt 2019

MSEK	Ingående balans 2019	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräknings-differens	Omklassifi-ceringar	Förvärv och avyttringar av rörelse/dotterföretag	Utgående balans 2019
Immateriella anläggningstillgångar	-342	12		-9	3		-338
Materiella anläggningstillgångar och nyttjanderättstillgångar	2	38	2	-2	-1	-4	38
Finansiella anläggningstillgångar	49	-2	2	2			49
Varulager	13	6		1			20
Kundfordringar	5	0		1			5
Övriga fordringar	-173	0		-5	183		-5
Entreprenadkontrakt		-68			-183		-250
Räntebärande skulder	-1	1	0				1
Avsättningar pensioner	84	2	19	2	3		111
Övriga avsättningar och skulder	147	-42		6	-6		107
Underskottsavdrag	273	30		-3			300
Obeskattade reserver / periodiserings-fonder	0	-6		-1			-4
Skattefordringar / skatteskulder, netto	58	-29	21	-8	-1		44
Avgår avvecklad verksamhet		-3					
Summa		-32					

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen

MSEK	Förvärvade immateriella tillgångar					Internt genererade immateriella tillgångar				Totalt
	Goodwill	Varu- märken	Kund- relationer	Data- baser	Övriga tillgångar	Data- baser	Affärs- system	Övriga tillgångar	Pågående projekt	
Ackumulerade anskaffningsvärden										
Ingående balans 2019-01-01	12 987	968	504	202	227	753	538	225	183	16 587
Rörelseförvärv	176									176
Investeringar						5	96		188	289
Avyttrade verksamheter	-7		-16							-23
Avyttringar / Utrangeringar			-23			-1	-33	-10		-67
Omklassificering					-2	176	2	-3	-173	0
Årets valutakursdifferenser	190	26	4	3	2	3	7	4	0	238
Utgående balans 2019-12-31	13 346	994	469	205	227	936	610	215	197	17 200
Ingående balans 2020-01-01	13 346	994	469	205	227	936	610	215	197	17 200
Anskaffningsvärden för tillgångar som innehas för försäljning	-4 635	-60	-418	-205		-936	-208	-180	-195	-6 838
Investeringar							79		10	88
Avyttringar / Utrangeringar							-65	-1		-67
Omklassificering							7	6	-6	7
Årets valutakursdifferenser	-410	-77	-0		-5		-21	1		-513
Utgående balans 2020-12-31	8 302	857	50	0	223	0	401	40	6	9 879
Ackumulerade av- och nedskrivningar										
Ingående balans 2019-01-01	-1 713	-44	-372	-201	-182	-528	-307	-205		-3 553
Årets avskrivningar		-3	-23	-1	-21	-84	-64	-7		-204
Årets nedskrivningar						-1	-3	-1		-5
Ackumulerade av- och nedskriv- ningar i avyttrad verksamhet			11				-16			-5
Avyttringar / Utrangeringar			23			0	34	10		67
Omklassificering					2	-22	5	16		0
Årets valutakursdifferenser	-22	-1	-2	-3	-2	-1	-4	-3		-38
Utgående balans 2019-12-31	-1 735	-48	-362	-205	-204	-637	-355	-191		-3 736
Ingående balans 2020-01-01	-1 735	-48	-362	-205	-204	-637	-355	-191		-3 736
Ackumulerade av- och nedskriv- ningar för tillgångar som innehas för försäljning	332	42	341	205		637	173	164		1 893
Årets avskrivningar			-4		-8		-56	-4		-72
Årets nedskrivningar							-11			-11
Avyttringar / Utrangeringar							61	1		63
Omklassificering							-1	-3		-4
Årets valutakursdifferenser	61	1	0		5		6	-1		71
Utgående balans 2020-12-31	-1 343	-6	-24	0	-207	0	-183	-34		-1 798
Redovisat värde enligt Rapport över finansiell ställning:										
Per 2020-12-31	6 958	852	26	0	16	0	218	6	6	8 082
Per 2019-12-31	11 610	946	107	1	23	299	255	24	197	13 463

forts. Not 11

Nedskrivningar och prövning av goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod
Goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod uppgick per den 31 december 2020 till ett bokfört värde om 7 810 MSEK (12 538). Nedan framgår hur beloppet fördelats mellan kassagenererande enheter, vilka utgörs av respektive bolag.

MSEK	Goodwill		Immateriella anläggnings-tillgångar ¹⁾	
	2020	2019	2020	2019
Bisnode	4 206	4 303		
Plantasjen	1 517	1 672	636	704
LEDiL	959	997		
airteam	939	965	16	17
HENT	831	921		
HL Display	718	735		
Diab	573	573		
	9 742	10 166	652	721
Bolag utan enskilt betydande värden	1 422	1 445	200	207
Totalt	11 164	11 610	852	928
Avgår tillgångar som innehas för försäljning	-4 206			
Koncernen totalt, kvarvarande verksamhet	6 958			

¹⁾ Immateriella anläggningstillgångar avser varumärken med obestämbar nyttjandeperiod som därmed inte skrivs av. Varumärken med obestämbar nyttjandeperiod avser nyckeltillgångar för de dotterföretag som har värderat dessa tillgångar. Arbetet med att förbättra och utveckla varumärkena sker fortlöpande. Nettokassaflöden som varumärkena genererar förväntas inte upphöra inom en överskådlig framtid. Varumärkena anses därför ha obestämbara nyttjandeperioder.

Ratos bedömer löpande om det föreligger en indikation på att något bolag minskat i värde. För det fall att sådan indikation skulle föreligga beräknas bolagets återvinningsvärde. Goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod prövas också årligen, oavsett om det finns en indikation på en värdeminskning eller ej. Prövning av redovisade värden sker genom att återvinningsvärdet beräknas för respektive bolag. Återvinningsvärdet, vilket utgörs av det högsta av nyttjandevärde och verkligt värde minskat med försäljningskostnader, jämförs med det redovisade värdet. Om återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. I första hand skrivs goodwill ned.

Nedskrivning av goodwill
Nedskrivning av goodwill under 2020
Ingen nedskrivning.

Nedskrivning av goodwill under 2019
Ingen nedskrivning.

Nedskrivningsprövning i bolag med betydande goodwill-poster

Nedan beskrivs genomförda nedskrivningsprövningar och viktiga antaganden, som använts vid beräkning av återvinningsvärde, för bolag där goodwill bedömts vara av betydande storlek. Goodwill hänförlig till övriga bolag är var för sig inte betydande i förhållande till Ratos-koncernens totala goodwill.

Bisnode

Nedskrivningsprövningen för Bisnode baserades på verkligt värde minus försäljningskostnader. Verkligt värdevärderingen är baserad på det avtalade transaktionspriset för Ratos avyttring av Bisnode till bolagets samarbetspartner Dun & Bradstreet. Beräkning visar att återvinningsvärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov bedöms således föreligga.

Plantasjen

Nedskrivningsprövningen för Plantasjen baserades på beräkning av nyttjandevärde. Detta värde bygger på framtida kassaflödesberäkningar baserade på senaste resultatprognos. Tillväxttakten efter prognosperioden uppgår till 2% (2). De beräknade kassaflödena har nuvärdesberäknats med en diskonteringsränta på 8% (8) efter skatt och 10% (11) före skatt. Ett bättre kunderbjudande och ökat intresse för växter och blommor i spåret av Covid-19 pandemin har inneburit kundtillväxt och ökad försäljning per kund under 2020. Prognosen för nästkommande år innefattar fortsatta satsningar på förbättrat kunderbjudande, högre produktivitet i butikerna och fortsatt lägre kostnader. Dessa satsningar förväntas resultera i en stabiliserad lönsamhet under prognosperioden. Beräkning visar att återvinningsvärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov bedöms således föreligga.

forts. Not 11

LEDiL

Nedskrivningsprövningen för LEDiL baserades på beräkning av nyttjandevärde. Detta värde bygger på framtida kassaflödesberäkningar baserade på senaste resultatprognos. Tillväxttakten efter prognosperioden uppgår till 2% (2). De beräknade kassaflödena har nuvärdesberäknats med en diskonteringsränta på 8% (8) efter skatt och 10% (10) före skatt. Marknaden för LED-belysning har haft en nedgång under Covid-19 pandemin. Marknaden förväntas återhämta sig och LEDiL prognostiserar en omsättningstillväxt under de närmaste åren baserat på ökade marknadsandelar och lansering av nya produkter. Lönsamheten förväntas vara stabil de närmast kommande åren drivet av omsättningstillväxt, god kostnadskontroll och fortsatta investeringar i R&D. Beräkning visar att återvinningsvärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov bedöms således föreligga.

airteam

Nedskrivningsprövningen för airteam baserades på verkligt värde minus försäljningskostnader. Verkligt värdevärderingen ingår i nivå 3 och är baserad på indata i en värderingsmodell. airteam har haft en positiv utveckling under 2020 både inom den danska- och svenska verksamheten. Orderingången har varit god under 2020 och innehåller flera större ventilationskontrakt som sträcker sig över de kommande åren vilket förväntas driva omsättningstillväxt. airteam har ett starkt lönsamhetsfokus och EBITA-marginalen förväntas hållas stabil drivet av effektivt projektgenomförande. Den danska och svenska byggmarknaden har strukturella tillväxtpotentialer baserat på en ökad efterfrågan av effektiva och högkvalitativa ventilationslösningar. Beräkning visar att återvinningsvärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov bedöms således föreligga.

HENT

Nedskrivningsprövningen för HENT baserades på verkligt värde minus försäljningskostnader. Verkligt värdevärderingen ingår i nivå 3 och är baserad på indata i en värderingsmodell. HENT har haft en stabil utveckling under 2020 trots en lägre aktivitet i projekten på grund av Covid-19. Nettoomsättningen är i nivå med föregående år, men EBITA-marginalen har förbättrats tack vare genomförda åtgärder som har inneburit ändringar i både processer och organisation och har lett till fortsatt stabilisering av projektportföljen. Prognosen för kommande år är baserad på nuvarande orderbok, där ca 70% av orderboken avser offentlig verksamhet. Anbudsaktiviteten har bättre anpassats till organisationens kapacitet och en högre grad av urval har gjorts. Fokus på stabilitet och lönsamhet förväntas ge en förbättrad lönsamhet kommande år. Beräkning visar att återvinningsvärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov bedöms således föreligga.

HL Display

Nedskrivningsprövningen för HL Display baserades på verkligt värde minus försäljningskostnader. Verkligt värdevärderingen ingår i nivå 3 och är baserad på indata i en värderingsmodell. Prognosen för kommande år baseras på att bolaget är marknadsledande i Europa och har en god strategisk position med diversifierad kundexponering. Omsättningstillväxt och lönsamhet förväntas ligga på en stabil nivå de närmaste åren. Beräkning visar att återvinningsvärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov bedöms således föreligga.

Diab

Nedskrivningsprövningen för Diab baserades på verkligt värde minus försäljningskostnader. Verkligt värdevärderingen ingår i nivå 3 och är baserad på indata i en värderingsmodell. Diab har haft en god utveckling under 2020 delvis drivet av en stark vindmarknad. En fortsatt efterfrågan inom vind-segmentet förväntas driva omsättningstillväxt de kommande åren. Diab har signerat fleråriga leveransavtal för kärnmaterial och investerar i nya produktionslinjer för att tillgodose marknadens ökade efterfrågan på material. Ökat kapacitetsutnyttjande samt ökad produktionseffektivitet förväntas leda till förbättrade EBITA-marginaler under prognosperioden. Beräkning visar att återvinningsvärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov bedöms således föreligga.

forts. Not 11

Väsentliga antaganden som använts i beräkning av nyttjandevärde

Nyttjandevärde för ett bolag baseras på Ratos andel av nuvärdet av bolagets framtida beräknade kassaflöden. Nyttjandevärdesberäkning har gjorts justerat för effekt av IFRS 16 Leasing.

Beräkningarna av nyttjandevärde är mest känsliga för avvikelser från nedanstående antaganden:

- Resultatprognos
- Diskonteringsränta
- Tillväxttal

Andra viktiga antaganden vid beräkning av nyttjandevärde är bland annat omsättningsstillväxt samt brutto- och EBITA-marginaler. Antaganden som används är anpassade för respektive bolag då varje bolag i sig är en oberoende enhet med unika förutsättningar. Viktiga antaganden beskrivs på sidorna 86–87 under rubriken Nedskrivningsprövning i bolag med betydande goodwill-poster.

Resultatprognos

Resultatprognosen är baserad på av företagsledningen senast fastställda budgetar och prognoser samt rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under prognosperioden. Utgångspunkt för att skatta värden för dessa är tidigare erfarenheter samt externa källor. Resultatprognos omfattar maximalt fem år.

Diskonteringsränta

Framtida kassaflöden har nuvärdesberäknats med en diskonteringsränta. Ratos har använt en diskonteringsfaktor efter skatt, då beräknade framtida kassaflöden även omfattar skatt. Ratos har utifrån det faktiskt använda avkastningskravet efter skatt (WACC) gjort en översättning till ett estimat motsvarande avkastningskrav före skatt genom att dividera med ett minus skattesats.

Diskonteringsfaktorn återspeglar marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de specifika risker som är knutna till tillgången.

Tillväxttal

Efter prognosperioden uppskattas ett slutvärde. Detta görs med hjälp av ett antagande om stabil tillväxt i nominella termer för respektive bolag som matchar antagen långfristig tillväxttakt för relevanta produkter, branscher, länder och marknader. I nedskrivningsprövningar för 2020 uppgår denna tillväxttakt till 2% (2–2,5).

Väsentliga antaganden som använts i beräkning av verkligt värde

Verkligt värde har fastställts i enlighet med nivå 3 i värderingshierarkin. Beräkningarna av verkligt värde är mest känsliga för avvikelser från nedanstående antaganden:

- Vinstmultipl
- EBITA-prognos

Vinstmultipl

Använda vinstmultiplar är i nivå med noterade jämförbara bolag.

EBITA-prognos

Se ovan avsnitt om resultatprognos.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys av beräkningarna av nyttjandevärde har genomförts, för ett antagande åt gången, där långsiktig tillväxttakt har sänkts med en procentenhet, diskonteringsräntan har höjts med en procentenhet respektive att prognostiserat kassaflöde har reducerats med tio procent. Känslighetsanalys för beräkningarna av verkligt värde har genomförts, för ett antagande åt gången, där vinstmultipl har justerats ned med en procentenhet respektive EBITA-prognos har justerats ned med tio procent.

För samtliga bolag är bedömningen att inga förändringar i viktiga antaganden leder till att beräknat återvinningsvärde understiger redovisat värde.

Not 12 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen

MSEK	Byggnader och mark	Inventarier	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans 2019-01-01	1 548	3 115	31	4 695
Investeringar	39	141	205	385
Avyttringar / Utrangeringar	-82	-84		-166
Tillgångar i förvärvad verksamhet		8		8
Tillgångar i avyttrad verksamhet		-7		-7
Överfört från anläggning under uppförande	1	23	-23	0
Omklassificering	-743 ¹⁾	-36	-19	-798
Kostnadsfört			-1	-1
Årets valutakursdifferenser	48	45		93
Utgående balans 2019-12-31	810	3 205	193	4 209
Ingående balans 2020-01-01	810	3 205	193	4 209
Anskaffningsvärden för tillgångar som innehas för försäljning	0	-371	-1	-372
Investeringar	28	118	242	388
Avyttringar / Utrangeringar	-45	-365		-409
Överfört från anläggning under uppförande	28	111	-140	0
Omklassificering	42	-34	-12	-5
Årets valutakursdifferenser	-57	-117	-11	-185
Utgående balans 2020-12-31	806	2 548	271	3 626
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans 2019-01-01	-693	-2 415		-3 108
Årets avskrivningar	-34	-209		-242
Årets nedskrivningar		-2		-2
Ackumulerade avskrivningar i avyttrad verksamhet		4		4
Avyttringar / Utrangeringar	28	73		101
Omklassificering	246 ¹⁾	19		266
Årets valutakursdifferenser	-17	-36		-53
Utgående balans 2019-12-31	-470	-2 566		-3 036
Ingående balans 2020-01-01	-470	-2 566		-3 036
Ackumulerade avskrivningar för tillgångar som innehas för försäljning	0	316		316
Årets avskrivningar	-41	-166		-208
Årets nedskrivningar	-7	-21		-29
Återförda nedskrivningar		1		1
Avyttringar / Utrangeringar	39	365		404
Omklassificering	-24	28		4
Årets valutakursdifferenser	31	89		120
Utgående balans 2020-12-31	-473	-1 955		-2 428
Redovisat värde enligt rapport över finansiell ställning				
Per 2020-12-31	333	593	271	1 198
Per 2019-12-31	340	639	193	1 173

¹⁾ Omklassificeringar 2019 avsåg främst finansiell leasing, se not 13.

forts. Not 12

Moderbolaget

MSEK	Byggnader och mark	Inventarier	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans 2019-01-01	82	16	99
Avyttringar/ Utrangeringar	-82	-11	-94
Utgående balans 2019-12-31	0	5	5
Ingående balans 2020-01-01		5	5
Utgående balans 2020-12-31		5	5
Ackumulerade avskrivningar			
Ingående balans 2019-01-01	-26	-14	-40
Årets avskrivningar	-1	-1	-2
Avyttringar/ Utrangeringar	28	11	38
Utgående balans 2019-12-31	0	-4	-4
Ingående balans 2020-01-01		-4	-4
Årets avskrivningar		-0	-0
Utgående balans 2020-12-31		-4	-4
Redovisat värde enligt rapport över finansiell ställning			
Per 2020-12-31	0	1	1
Per 2019-12-31	0	2	2

Not 13 Nyttjanderättstillgångar

Koncernen

MSEK	Byggnader och mark	Inventarier	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Övergångseffekt vid tillämpning av IFRS 16	4 008	0	4 008
Tillkommande kontrakt under året	347	72	419
Avyttringar och förtidsavslutade kontrakt	-53	-28	-81
Nya kontrakt vid förvärv	4	4	8
Kontrakt i avyttrad verksamhet	-2	-2	-4
Förändringar i befintliga kontrakt	194	-9	185
Omklassificeringar ¹⁾	631	194	826
Övriga förändringar	5	0	5
Årets valutakursdifferenser	-101	0	-102
Utgående balans 2019-12-31	5 034	231	5 265
Ingående balans 2020-01-01	5 034	231	5 265
Anskaffningsvärden för tillgångar som innehas för försäljning	-387	-52	-439
Tillkommande kontrakt under året	545	99	644
Avyttringar och förtidsavslutade kontrakt	-10	-39	-49
Förändringar i befintliga kontrakt	672	-5	667
Omklassificeringar	-19	-1	-20
Övriga förändringar	48	-1	47
Årets valutakursdifferenser	-232	-10	-242
Utgående balans 2020-12-31	5 650	223	5 873
Ackumulerade av- och nedskrivningar			
Avyttringar och förtidsinlösning av kontrakt	17	9	25
Ackumulerade avskrivningar på nya kontrakt vid förvärv	-1	-2	-4
Ackumulerade avskrivningar i avyttrad verksamhet	1	1	2
Omklassificeringar ¹⁾	-110	-44	-155
Årets avskrivningar	-665	-75	-741
Övriga förändringar	2	25	27
Årets valutakursdifferenser	3	1	4
Utgående balans 2019-12-31	-755	-86	-841
Ingående balans 2020-01-01	-755	-86	-841
Ackumulerade avskrivningar för tillgångar som innehas för försäljning	145	17	161
Avyttringar och förtidsinlösning av kontrakt	9	24	33
Omklassificeringar	12	1	12
Årets avskrivningar	-578	-60	-637
Årets nedskrivningar	-9	0	-9
Övriga förändringar	30	8	38
Årets valutakursdifferenser	43	4	47
Utgående balans 2020-12-31	-1 103	-93	-1 196
Redovisat värde enligt rapport över finansiell ställning			
Per 2020-12-31	4 547	130	4 677
Per 2019-12-31	4 279	144	4 423

¹⁾ 496 MSEK avsåg leasingavtal klassificerade som finansiella leasingtillgångar per 31 december 2018 enligt IAS 17 som omklassificerades från materiella anläggningstillgångar. 13 MSEK är förutbetalda leasingkostnader och har omklassificerats från förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Not 14 Andelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Förändring av redovisade värden

Koncernen

MSEK	2020	2019
Redovisat värde vid årets ingång	1 121	1 092
Investeringar		2
Avyttringar		-118
Andel av resultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	52	170
Andel av skatt från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-9	-33
Utdelning		-13
Andel av övrigt totalresultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-7	-9
Valutakursdifferenser	-154	30
Redovisat värde vid årets utgång	1 003	1 121

Nedskrivningsprövning av Aibel

Per 31 december 2020 uppgår det koncernmässiga värdet på Aibel till 634 MSEK. Med koncernmässigt värde avses koncernens andel av eget kapital och eventuella koncernmässiga över- och undervärden med hänsyn till innehav utan bestämmande inflytande (32%). Redovisat värde är konsoliderat värde som ingår i Rapport över finansiell ställning för koncernen (49%). Genomförd nedskrivningsprövning för 2020, vilken baseras på en nyttjandevärdesberäkning, visar inte på något nedskrivningsbehov. Aibel utgör en kassagenererande enhet. Aibels egna nedskrivningsprövning görs på fler kassagenererande enheter. Detta innebär att utfall av nedskrivningsprövning kan skilja sig åt mellan Ratos och Aibel. Liksom i nyttjandevärdesberäkningen 2019 har omsättningstillväxt och antagande om EBITA-marginal i de prognosticerade kassaflödena anpassats efter de rådande marknadsförhållandena. Prognostiserade affärsvolym och vinstnivåer baseras på befintliga kontrakt och orderbok plus antagna framtida affärer, med lönsamhetsantaganden som baseras på ingångna kontrakt plus historisk erfarenhet. Använd diskonteringsränta efter skatt uppgår till 10% (9) och diskonteringsränta före skatt till 13% (12). Inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till att det beräknade nyttjandevärdet understiger redovisat värde. För beskrivning av metodik vid nedskrivningsprövning, se not 11.

Andelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden fördelade mellan betydande och ej individuellt betydande andelar

MSEK	2020			2019		
	Aibel ¹⁾	Individuellt ej betydande andelar	Totalt	Aibel ¹⁾	Individuellt ej betydande andelar	Totalt
Andelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden						
Ingår i koncernen enligt följande:						
Andel av resultat före skatt	52	0	52	168	2	170
Inkomstskatt	-9	0	-9	-33	0	-33
Andel av övrigt totalresultat	-52		-52	-10		-9
Andel av totalresultat	-9	0	-9	125	2	128
Redovisat värde	991	12	1 003	1 108	13	1 121
100%						
Nettoomsättning	12 022			12 562		
Årets resultat	87			270		
Övrigt totalresultat	-104			-20		
Summa totalresultat	-17			250		
Anläggningstillgångar	6 941			8 052		
Omsättningstillgångar	2 803			3 248		
Långfristiga skulder	-3 772			-5 019		
Kortfristiga skulder	-3 990			-4 064		
Nettotillgångar	1 983			2 217		

¹⁾ Aibel Holding I AS ägs till 49% av NCS Invest. Mer information om koncernstrukturen framgår av not 29 Andelar i koncernföretag. Ratoss äger via NCS Intressenter 64% av NCS Invest.

Avstämning finansiell information i sammandrag för betydande investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden

MSEK	Aibel 100%	
	2020	2019
Ingående balans nettotillgångar	2 217	1 910
Årets resultat före skatt	104	336
Inkomstskatt	-17	-66
Övrigt totalresultat	-104	-20
Omräkningsdifferenser	-216	57
Utgående balans nettotillgångar	1 983	2 217

MSEK	Aibel 49% ¹⁾	
	2020	2019
Andel i nettotillgångar	991	1 108
Redovisat värde	991	1 108

¹⁾ Koncernmässigt värde, justerat för andel som tillfaller innehav utan bestämmande inflytande, uppgår till 634 MSEK (704).

Not 15 Fordringar på koncernföretag

Moderbolaget

MSEK	Långfristiga fordringar Koncernföretag	
	2020	2019
Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets början	2	5
Tillkommande	3	200
Motpartsbyte	11	
Omklassificeringar		-4
Reglerat	-15	-200
Utgående balans	0	2

MSEK	Kortfristiga fordringar Koncernföretag	
	2020	2019
Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets början	8	5
Tillkommande	304	241
Omklassificeringar		1
Reglerat	-305	-238
Utgående balans	7	8

Not 16 Finansiella instrument

Koncernen

31 december

MSEK	Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via resultat- räkningen		Derivat som används för säkringsändamål		Total enligt rapport över finansiell ställning	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	0	0	7	8			7	8
Övriga fordringar ¹⁾	39	40	1	5			40	45
Derivatinstrument			0		1	2	1	2
Kundfordringar	2 140	2 918					2 140	2 918
Likvida medel	2 826	3 219					2 826	3 219
	5 005	6 177	9	13	1	2	5 015	6 192
Överskott i pensionsplan, tillgång							1	
							5 016	6 192
Finansiella skulder								
Räntebärande skulder								
- Skulder till kreditinstitut	2 813	5 144					2 813	5 144
- Finansiell leasingsskuld	5 155	4 871					5 155	4 871
- Konvertibla förlagslån	54	35					54	35
- Övriga räntebärande skulder	113	125	193	269			306	395
Övriga långfristiga skulder			240	244			240	244
Leverantörsskulder	1 843	2 813					1 843	2 813
Derivatinstrument			12		21	5	33	5
	9 978	12 988	445	513	21	5	10 444	13 506
Avsättningar för pensioner							86	642
							10 530	14 148

¹⁾ I övriga fordringar ingår 40 MSEK (45) som är räntebärande.

forts. Not 16

Verkligt värde

Valutaterminer har värderats till verkligt värde med beaktande av aktuella räntor och kurser på bokslutsdagen. Verkligt värde för fordringar med rörlig ränta motsvarar dess redovisade värde. Merparten av de räntebärande skulderna löper med rörlig ränta, samt oftast en marginal som beror på skuldsättningsgrad, varför verkligt värde på balansdagen motsvarar redovisat värde.

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts utgår från följande nivåer:

Nivå 1: finansiella instrument värderas enligt priser noterade på en aktiv marknad.

Nivå 2: finansiella instrument värderas utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata och som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: finansiella instrument värderas utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Verkligt värde-hierarki

Tillgångar MSEK	Nivå 2		Nivå 3	
	2020	2019	2020	2019
Derivat				
– Valutaterminer	1	2		
Villkorade köpeskillingar			1	5
	1	2	1	5

Förändring, nivå 3

Tillgångar MSEK	Villkorade köpeskillingar	
	2020	2019
Ingående balans	5	2
Avgår tillgångar som innehas för försäljning	–1	
Redovisat i rörelseresultatet	–2	
Tillkommande		4
Reglerat	0	0
Utgående balans	1	5

Verkligt värde-hierarki

Skulder MSEK	Nivå 2		Nivå 3	
	2020	2019	2020	2019
Syntetiska optioner			173	241
Derivat				
– Valutaterminer	33	5		
Säljoption till innehav utan bestämmande inflytande			240	244
Villkorade köpeskillingar			20	28
	33	5	433	513

Förändring, nivå 3

Skulder MSEK	Syntetiska optioner		Säljoptioner		Villkorade köpeskillingar	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Ingående balans	241	183	244	285	28	9
Avgår skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	–100				–7	
Redovisat i finansnettot	73	77				
Redovisat i rörelseresultatet						–8
Redovisat mot innehav utan bestämmande inflytande			5	–67		
Nyutgivna/tillkommande	3	6		141		41
Reglerat	–39	–27		–121		–14
Omräkningsdifferens	–5	2	–8	5	–1	0
Utgående balans	173	241	240	244	20	28

Omvärdering av finansiella instrument i nivå tre som ingår i årets resultat, och som avser skulder som ingår i den utgående balansen, uppgår till 73 MSEK (69).

Den utgående balansen avseende syntetiska optioner representerar det sammanlagda bedömda värdet av ett antal testående optioner inom koncernen, vilka har Ratos olika bolag som underliggande tillgångar. Ratos värderar syntetiska optioner utifrån på marknaden vedertagna principer. Avgörande parametrar i samband med optionsvärderingen är antagna marknadsvärden avseende de underliggande tillgångarna, den underliggande tillgångens volatilitet och hur lång den återstående löptiden på optionen är. Det finns som regel inte något starkt samband mellan hur dessa parametrar utvecklas för olika

optionsprogram. Eventuell samvariation har snarare att göra med allmänekonomiska faktorer.

Säljoptioner utställda till ägare utan bestämmande inflytande värderas med utgångspunkt i villkoren i köpeavtal och aktieägaravtal och diskonteras till balansdagen. Den viktigaste parametern är aktiens värdeutveckling, vilken baseras på resultat fram till estimerad förfallotidpunkt.

Värdering av villkorade köpeskillingar beaktar nuvärdet av förväntade betalningar, diskonterade med en riskjusterad ränta. Olika scenarier för prognostiserat resultat beaktas för att bedöma storleken av de förväntade utbetalningarna och sannolikheten för dess inträffande.

forts. Not 16

Moderbolaget

31 december

MSEK	Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via resultat-räkningen		Total enligt rapport över finansiell ställning	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Finansiella tillgångar						
Fordringar på koncernföretag	7	10			7	10
Likvida medel	1 166	1 607			1 166	1 607
	1 173	1 617			1 173	1 617
Finansiella skulder						
Räntebärande skulder, koncernföretag	391	449			391	449
Ej räntebärande skulder, koncernföretag		225				225
Övriga räntebärande skulder	1	1	48	44	48	44
Konvertibla förlagslån	54	35			54	35
Leverantörsskulder	4	5			4	5
	450	715	48	44	498	759

Verkligt värde – hierarki

Skulder MSEK	Nivå 3	
	2020	2019
Syntetiska optioner	48	44
	48	44

Förändring, nivå 3

Skulder MSEK	Syntetiska optioner	
	2020	2019
Ingående balans	44	48
Redovisat i finansnettot	4	-4
Utgående balans	48	44

Omvärderingar som avser syntetiska optioner ingår i årets resultat, med -4 MSEK (4), avseende skulder som ingår i den utgående balansen.

Not 17 Varulager

Koncernen

MSEK	2020	2019
Råvaror och förnödenheter	106	76
Varor under tillverkning	242	170
Färdiga varor och handelsvaror	672	826
Förskott till leverantörer	55	
	1 075	1 072

Kostnad för varulager som resultatförts och ingår i kostnad såld vara uppgår till 4 712 MSEK (4 022). Nedskrivning av lager som kostnadsförts under året uppgår till 45 MSEK (45) och ingår i kostnad såld vara. Den del av varulagret som värderats till nettoförsäljningsvärde uppgår till 193 MSEK (26).

Not 18 Eget kapital

Aktiekapital

Antal	Stam A		Stam B	
	2020	2019	2020	2019
Utgivna aktier per 1 januari	84 637 060	84 637 060	239 503 836	239 503 836
Utgivna aktier per 31 december	84 637 060	84 637 060	239 503 836	239 503 836

	Totalt antal aktier	Kvotvärde	MSEK
Utgivna aktier per 1 januari 2020	324 140 896	3,15	1 021
Utgivna aktier per 31 december 2020	324 140 896	3,15	1 021

Omstämpling av aktier

Årsstämman 2003 beslutade om att ett konverteringsförbehåll avseende möjlighet att stämpla om A-aktier till B-aktier skulle införas i bolagsordningen. Detta innebär att ägare av A-aktier har en kontinuerlig möjlighet att genomföra en konvertering till B-aktier. Under 2020 har 0 (0) A-aktier omstämplats till B-aktier.

Koncernen

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna. Här ingår överkursfonder som betalats i samband med emissioner.

Reserver

Innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländsk verksamhet i annan valuta än SEK. Reserver inkluderar även effekter av kassaflödessäkringar och säkring av nettoinvesteringar.

Balanserat resultat inklusive årets resultat

I balanserat resultat ingår intjänade resultat och omvärdering av förmansbestämda pensionsplaner som redovisats i övrigt totalresultat för moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond ingår också i denna post.

Moderbolaget

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserat förlust. I reservfonden ingår även belopp som före 2006-01-01 tillförts överkursfonden.

Fritt eget kapital

Följande fonder utgör tillsammans med årets resultat fritt eget kapital, dvs. det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Överkursfond

När aktierna emitteras till överkurs, dvs. för aktierna betalas mer än aktiernas kvotvärde, ska ett belopp motsvarande det erhållna beloppet utöver aktiernas kvotvärde föras till överkursfonden. Avsättning till överkursfond efter 2006-01-01 utgör fritt eget kapital.

Balanserat resultat

Balanserat resultat utgörs av föregående års balanserade resultat och resultat efter avdrag för under året lämnad vinstutdelning. Kostnader för återköp av egna aktier, erhållna köptionspremier och eventuellt tillkommande transaktionskostnader redovisas direkt i balanserat resultat

Kapitalhantering

Koncernens målsättning är att ha en god finansiell ställning, som bidrar till att bibehålla investerares, kreditgivares och marknadens förtroende samt utgör en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten, och att den långsiktiga avkastningen som genereras till aktieägarna är tillfredsställande.

Ratos övergripande mål är att öka aktieägarvärdet i ett Ratos som växer. Ratos finansiella mål fokuserar på vinstutvecklingen i bolagsportföljen samt aktiens totalavkastning. De finansiella målen är: (1) Ökad vinst i Ratos bolag varje år (2) Totalavkastningen högre än SIX Return Index. Ökad vinst definieras som redovisad EBITA för gällande bolagsgrupp respektive period. För 2020 uppgår den till 1 913 MSEK att jämföra med 1 196 MSEK för 2019. Totalavkastningen för Ratos-aktien på B-aktien uppgick för helåret 2020 till 17%, att jämföra med utvecklingen för SIX Return Index som var 15%.

Styrelsen har fastställt en utdelningspolicy. Detta då Ratosaktien ska kännetecknas av stadigt ökande utdelningar över tid kopplat till ett ökande resultat och en stabil finansiell ställning. Styrelsen gör bedömningen att med en utdelningsandel om 30–50% av resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets ägare, så tillvaratas dessa villkor.

Styrelsen föreslår en ordinarie utdelning om 0,95 SEK per A- och B-aktie för räkenskapsåret 2020, vilket motsvarar en total utbetalning om 303 MSEK. Baserat på betalkurs vid årets slut uppgår direktavkastningen till 2,5%.

På årsstämman 2020 förnyades beslut om att Ratos i samband med förvärv kan emittera B-aktier i Ratos genom kvittning, apport eller mot kontant betalning. Det avser högst 35 miljoner B-aktier.

Kapital definieras som totalt eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande. Varken moderbolaget eller något av dotterföretagen står under externa kapitalkrav såsom till exempel tillsyn under en myndighet. För beskrivning av låneavtal kopplat till finansiering och dess lånevillkor, se not 25 Finansiella risker och riskpolicy.

Återköpta egna aktier som ingår i eget kapital –posten balanserat resultat inklusive årets resultat

	2020	2019
Antal aktier		
Ingående återköpta aktier	5 126 262	5 126 262
Utgående återköpta aktier	5 126 262	5 126 262
Antal utestående aktier		
Totalt antal aktier	324 140 896	324 140 896
Återköpta aktier	-5 126 262	-5 126 262
	319 014 634	319 014 634

forts. Not 18

Optioner

Köpooptioner 2016–2017

Årsstämmorna 2016–2017 beslutade om utställande av köpooptioner på återköpta aktier. Optionsvillkor för utestående köpooptioner per 2020-12-31 framgår av not 7. Enligt utestående optionsprogram är 695 500 återköpta aktier reserverade för överlåtelse. Totalt antal återköpta B-aktier uppgår till 5 126 262.

Teckningsoption 2018–2020

Årsstämmorna 2018–2020 beslutade om emittering av teckningsoptioner till personalen. Villkoren för utestående teckningsoptioner framgår av not 7.

Konverteringsrätt avseende konvertibla förlagslån 2018–2020

Årsstämmorna 2018–2020 beslutade om emittering av konvertibla förlagslån till personalen. Konvertibla förlagslån delas upp i en räntebärande skuld som framgår i not 16 och en konverteringsrätt. Konverteringsrätten redovisas i eget kapital. För ytterligare beskrivning se även not 7.

Utdelning

Efter balansdagen har styrelsen föreslagit följande utdelning:

	MSEK
Utdelning till innehavare av aktier av serie A och B 0,95 SEK / aktie ¹⁾	303
Balanseras i ny räkning	6 607

¹⁾ Baserat på antalet utestående aktier den 20 januari 2021. Antalet återköpta aktier per detta datum är 5 126 262 st och kan förändras fram till avstämningsdagen för utdelning.

Ratos styrelse beslutade 30 mars att dra tillbaka det reviderade utdelningsförslaget om 0,30 SEK per aktie och istället föreslå ingen utdelning för räkenskapsåret 2019. Det ursprungliga förslaget för utdelning var 0,65 SEK per aktie. Årsstämman 2020 beslutade att ingen utdelning ska betalas för räkenskapsåret 2019. Det noterades istället att styrelsen avser att kalla aktieägarna till en extra bolagsstämma senare under året för att besluta om utdelning. Ratos höll en extrastämma 22 oktober 2020 där utdelning för räkenskapsåret 2019 om 0,65 SEK per aktie av fastställdes. Föreslagen utdelning för 2020 blir föremål för fastställande på årsstämman den 10 mars 2021.

Not 19 Redogörelse för övrigt totalresultat samt förändring av reserver och innehav utan bestämmande inflytande

MSEK	Majoritetens andel av reserver			Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
	Omräkningsreserv	Säkringsreserv	Totalt		
Ingående redovisat värde 2019-01-01	-173	-50	-223	-84	-308
Justering ¹⁾	-44	41	-3	0	-3
Justerat ingående redovisat värde	-217	-9	-226	-84	-311
Årets omräkningsdifferenser	119		119	33	152
Omräkningsdifferenser hänförliga till avyttrade verksamheter	15		15	-13	1
Kassaflödessäkringar					
– redovisade i övrigt totalresultat		0	0	-2	-2
– skatt hänförlig till årets förändring		0	0	0	1
Utgående redovisat värde 2019-12-31	-84	-9	-94	-66	-160
Ingående redovisat värde 2020-01-01	-84	-9	-94	-66	-160
Årets omräkningsdifferenser	-372		-372	-114	-485
Kassaflödessäkringar					
– redovisade i övrigt totalresultat		-31	-31	-3	-34
– skatt hänförlig till årets förändring		7	7	1	7
Utgående redovisat värde 2020-12-31	-456	-34	-490	-181	-672

¹⁾ 41 MSEK är korrigering mellan omräkningsreserv och säkringsreserv.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Även säkring av nettoinvesteringar i utlandet ingår. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till kassaflöden som ännu inte har inträffat.

Not 20 Innehav utan bestämmande inflytande

2020 MSEK	NCS Invest	Bisnode	LEDiL	HENT	Individuellt ej betydande innehav utan bestäm- mande inflytande	Total
I sin helhet, 100%						
Anläggningstillgångar	991	5 387	1 019	1 081		
Omsättningstillgångar	0	1 072	114	2 236		
Långfristiga skulder		-848	-64	-267		
Kortfristiga skulder		-2 653	-234	-2 404		
Nettotillgångar	991	2 958	835	647		
Redovisat värde på innehav utan bestämmande inflytande	357	891	278	179	211	1 915
Nettoomsättning		3 673	389	8 644		
Årets resultat	43	269	53	84		
Övrigt totalresultat	-160	-139	-33	-37		
Summa totalresultat	-117	131	20	47		
Kassaflöde från löpande verksamhet		655	117	231		
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-224	-34	-4		
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-192	-82	-72		
Årets kassaflöde		238	1	154		
Årets resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	15	81	18	23	53	191
Övrigt totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	-58	-42	-11	-7	-4	-122
Utdelning utbetald till innehav utan bestämmande inflytande		-75				-75
Innehav utan bestämmande inflytande, andel	36%	30%	34%	27%		

2019 MSEK	NCS Invest	Bisnode	LEDiL	HENT	Individuellt ej betydande innehav utan bestäm- mande inflytande	Total
I sin helhet, 100%						
Anläggningstillgångar	1 108	5 546	1 053	1 192		
Omsättningstillgångar	0	1 117	130	2 275		
Långfristiga skulder	0	-2 126	-241	-237		
Kortfristiga skulder	-6	-1 459	-127	-2 630		
Nettotillgångar	1 102	3 077	815	600		
Redovisat värde på innehav utan bestämmande inflytande	397	927	273	163	160	1 920
Nettoomsättning		3 776	433	9 504		
Årets resultat	135	248	57	15		
Övrigt totalresultat	20	-6	10	23		
Summa totalresultat	155	242	67	38		
Kassaflöde från löpande verksamhet	0	616	95	-82		
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-2	-203	-24	3		
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	2	-244	-59	-172		
Årets kassaflöde	0	169	13	-251		
Årets resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	48	75	19	4	7	153
Övrigt totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	7	-2	4	6	-18	-2
Utdelning utbetald till innehav utan bestämmande inflytande		-75			0	-75
Innehav utan bestämmande inflytande, andel	36%	30%	34%	27%		

Not 21 Resultat per aktie

Resultat per aktie har beräknats på följande sätt:

MSEK	2020	2019
Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare	693	673
Använt i beräkningen av resultat per aktie före utspädning	693	673
Räntekostnad för konvertibla förlagslån, netto	3	2
Använt i beräkning av resultat per aktie efter utspädning	696	675
Vägt genomsnittligt antal aktier		
Totalt antal stamaktier	324 140 896	324 140 896
Effekt av innehav av egna aktier	-5 126 468	-5 126 468
Vägt genomsnittligt antal före utspädning	319 014 634	319 014 634
Teckningsoptioner	5 369	
Konvertibla förlagslån	2 017 081	1 151 778
Vägt genomsnittligt antal efter utspädning	321 037 084	320 166 412
Resultat per aktie före utspädning, SEK	2,17	2,11
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	2,17	2,11

Köoptioner

Ratos AB hade vid utgången av 2020 två utestående köoptionsprogram vars lösenkurser uppgår till 39,60 SEK respektive 41,70 SEK och överstiger stamaktiernas genomsnittskurs under året. Dessa optioner saknar utspädningseffekt och har exkluderats från beräkningen av resultat per aktie efter utspädning. Om stamaktiernas genomsnittskurs i framtiden överstiger lösenkursen på optionerna så kommer dessa optioner att medföra utspädning. För ytterligare information hänvisas till not 7.

Teckningsoptioner

Ratos AB hade vid utgången av 2020 tre utestående teckningsoptionsprogram. Lösenkurser uppgår till 35,08 SEK, 32,61 SEK respektive 27,13 SEK. Teckningsoptioner med lösenkurser 27,13 SEK har haft utspädningseffekt då lösenkurs på optionerna överstiger stamaktiernas genomsnittskurs under året, dock viktat eftersom de inte varit utestående hela året. Optionerna tas med i resultat per aktie efter utspädning när lösenkursen på optionerna överstiger årets genomsnittskurs för stamaktien. För ytterligare information hänvisas till not 7.

Konvertibla förlagslån

Under räkenskapsåret utställda konvertibla förlagslån har inkluderats i beräkningen av resultat per aktie efter utspädning från emitterings-tidpunkten genom att öka antalet aktier med det totala antalet aktier som konvertiblerna motsvarar och öka resultatet med den redovisade räntekostnaden efter skatt. Konvertiblerna har inte inkluderats i beräkningen av resultat per aktie före utspädning. För ytterligare information hänvisas till not 7.

Not 22 Pensioner

I koncernen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. Ratos-koncernen har inte någon koncerngemensam policy avseende pensioner utan varje enskilt bolags styrelse beslutar om pensionslösningar för bolaget.

Avgiftsbestämda pensioner

Pensionsplanerna omfattar huvudsakligen ålderspension. Pensionspremierna är lönerelaterade och kostnadsförs löpande.

Förmånsbestämda pensioner

Pensionsplanerna omfattar huvudsakligen ålderspension. Intjänningen baseras på antal år inom pensionsplanen och lönen vid pensionerings-tillfället. Pensionsförpliktelserna är säkerställda genom pensionsstiftelser och dylikt eller av bolaget. De förmånsbestämda planerna är inte huvudlösningen för dotterföretagen utan utgör endast komplement till avgiftsbestämda pensionsplaner. Av Ratos nuvarande dotterföretag har fem förmånsbestämda pensioner. Bisnode har det beloppsmässigt största förmånsbestämda pensionsåtagandet i koncernen och det uppgår till 542 MSEK (545) och är fördelat på planer i fem olika länder. Diab har ett pensionsåtagande om 77 MSEK (87). Tillsammans står Bisnode och Diab för 99% (98) av koncernens förmånsbestämda pensionsskuld.

Åtagande för pension för tjänstemän i Sverige (ITP) tryggas delvis genom försäkringar i Alecta. Pensionsplanen som tryggas hos Alecta redovisas som avgiftsbestämd plan då det inte går att erhålla tillräckligt med uppgifter för att Ratos ska kunna redovisa sin andel av pensionsplanen som förmånsbestämd. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2020 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till preliminärt 148% (148). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsåtaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Årets premier betalda till Alecta uppgår till 79 MSEK (85).

Koncernen

Pensionskostnad

MSEK	2020	2019
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	28	18
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare perioder	-21	0
Räntenetto	8	10
Effekter av reduceringar och regleringar	0	0
Pensionskostnader för förmånsbestämda pensioner	15	28
Pensionskostnader för avgiftsbestämda pensioner, Alecta	79	85
Pensionskostnader för avgiftsbestämda pensioner, övriga	122	122
Årets pensionskostnad	216	235

Pensionskostnaderna ingår i resultaträkningen på raden Kostnader för ersättning till anställda med undantag av räntenetto som ingår i finansnettot i resultaträkningen. För 2021 beräknas 64 MSEK betalas i premier till Alecta.

forts. Not 22

Förmånsbestämda pensionsplaner

MSEK	2020	2019
Nuvärde av fonderade förpliktelser	109	499
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-27	-291
	82	208
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	3	436
Effekt av begränsningsregel för nettotillgångar		-3
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning	85	642
Belopp som redovisas i balansräkningen		
Avsättningar för pensioner	86	642
Överskott i förmånsbestämd plan redovisad som långsiktig finansiell fordran	1	
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning	85	642

Förändringar i förmånsbestämda pensionsförpliktelser

MSEK	2020	2019
Ingående balans	926	791
Pensioner intjänade under perioden	3	22
Räntekostnader	2	11
Betalningar från planen	-3	-10
Förpliktelser i förvärvat/avyttade bolag	-0	-0
Aktuariella vinster/förluster:		
Finansiella antaganden	6	93
Demografiska antaganden		-0
Erfarenhetsmässiga antaganden	-2	1
Omklassificerat till skulder som hänförs till tillgångar som innehas för försäljning	-801	
Övrigt	-16	0
Valutakursdifferens	-1	17
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets slut	113	926

Förändringar i förvaltningstillgångar

MSEK	2020	2019
Ingående balans	291	274
Ränteintäkter	0	0
Inbetalning från arbetsgivare	1	3
Inbetalning från de anställda	0	0
Betalningar från planen	0	0
Avkastning på förvaltningstillgångar exkl ränteintäkter ovan	-0	2
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	-256	
Övrigt	-8	2
Valutakursdifferens	-0	10
Förvaltningstillgångar vid årets slut	27	291

Förvaltningstillgångarna består av följande:

MSEK	2020	2019
Tillgångar placerade hos försäkringsbolag	27	291
	27	291

Av förvaltningstillgångarna är 11 MSEK (16) noterade och 15 MSEK (274) onoterade tillgångar.

Väsentliga aktuariella antaganden på balansdagen

	Bisnode		Diab	
	2020	2019	2020	2019
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning	542	545	77	87
Diskonteringsränta, %:				
Förstklassiga obligationer, Sverige	1,3	1,6	1,2	2,0
Förstklassiga obligationer, Tyskland	0,9	1,0		
Statsobligationer, Schweiz	0,2	-0,2		
Förstklassiga obligationer, Italien			-0,03	0,3
Förstklassiga obligationer, övrigt	0,6	0,6		
Inflation, %	1,5	1,6	1,8	2,0
Förväntad löneökningstakt, %	2,2	2,3	3,0	3,0
Årlig ökning av pensioner och fribrev, %	1,7	1,8	2,0	3,0

Moderbolaget

Moderbolagets pensionskostnader för avgiftsbestämda pensioner uppgår till 9 MSEK (8), varav 0 (0) avser Alecta.

Not 23 Avsättningar

Koncernen

Avsättningar, långfristiga

MSEK	2020	2019
Garantiåtaganden		
Vid årets början	6	6
Årets avsättningar	0	0
Outnyttjade reverserade avsättningar	-0	-1
Omräkningsdifferens	-0	0
Vid årets slut	6	6
Övrigt		
Vid årets början	16	15
Årets avsättningar	4	2
Anspråktaga avsättningar	-0	-1
Omklassificering till skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	-7	
Omklassificering	10	
Omräkningsdifferens	-1	0
Vid årets slut	22	16
Summa långfristiga avsättningar	28	21

Avsättningar som är kortfristiga skulder

Avsättningar, kortfristiga

MSEK	2020	2019
Garantiavsättningar		
Vid årets början	419	551
Årets avsättningar	165	174
Anspråktaga avsättningar	-61	-70
Outnyttjade reverserade avsättningar	-64	-259
Avsättningar i förvärvat företag		3
Omräkningsdifferens	-35	20
Vid årets slut	424	419
Övrigt		
Vid årets början	29	155
Årets avsättningar	35	35
Anspråktaga avsättningar	-28	-35
Outnyttjade reverserade avsättningar	-1	-133
Omklassificering till skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	-11	
Omklassificering	0	8
Omräkningsdifferens	-0	0
Vid årets slut	23	29
Summa kortfristiga avsättningar	447	448

forts. Not 23

Avsättningarnas karaktär och förfallostruktur

Garantiåtaganden

Avsättningarna avser garantiåtagande för utförda arbeten. Avsättning för garantier börjar beräknas när en tjänst slutförs eller en vara har övergått till kund. För att uppskatta beloppen används huvudsakligen historiska data avseende reparationer och utbyten. Garantiperioderna sträcker sig över 2-10 år för de långfristiga avsättningarna och över 1 år för de kortfristiga avsättningarna.

Övriga avsättningar

Övriga långfristiga avsättningar består bland annat av legala krav. De övriga avsättningar beräknas regleras inom 2-5 år och de kortfristiga inom 1 år.

Moderbolaget

Avsättningar, kortfristiga

MSEK	2020	2019
Övrigt		
Vid årets början	328	140
Årets avsättningar	18	333
Inspråktaga avsättningar	-306	-28
Outnyttjade reverserade avsättningar		-132
Valutakurseffekt	-30	-2
Omklassificering		18
Vid årets slut	10	328

Inga av moderbolagets avsättningar avser avsättningar för dotter- och intresseföretag, 2019 uppgick dessa till 317 MSEK.

Not 24 Upplupna kostnader

Koncernen

MSEK	2020	2019
Personalkostnader	626	801
Kundbonus	17	15
Försäljningsprovisioner	8	13
Övrigt	172	246
	823	1 076

Moderbolaget

MSEK	2020	2019
Personalkostnader	41	29
Övrigt	6	15
	46	44

Not 25 Finansiella risker och riskpolicy

Principer för finansiering och finansiell riskhantering

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker relaterade till kundfordringar, leverantörsskulder, lån och derivatinstrument. Ratos finansiella risker består av:

- likviditetsrisk
- kreditrisk
- ränterisk
- valutarisk

Ratos styrelse fastställer den finansiella strategin för moderbolaget medan respektive dotterföretags styrelser fastställer respektive företags finansiella strategier.

Moderbolaget

Moderbolagets finanspolicy, som anger riktlinjer för hantering av finansiella risker, fastställs årligen av Ratos styrelse. Styrelsen utvärderar och föreslår vid behov förändringar av finanspolicyen.

Koncernföretag

I koncernen finns inte någon central treasuryavdelning, men Ratos huvudkontor bistår koncernens dotterföretag i övergripande finansiella frågor. Finanspolicy fastställs av respektive dotterföretags styrelse.

Koncernen eftersträvar att ha en god finansiell ställning, som bidrar till att bibehålla investerares, kreditgivares och marknadens förtroende samt utgör en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten, samtidigt som den långsiktiga avkastning som genereras till aktieägarna är tillfredsställande.

Likviditetsrisk

Definition

Risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra förpliktelser som sammanhänger med finansiella skulder som regleras med kontanter eller annan finansiell tillgång.

Aktuell likviditetsrisk

Moderbolaget är i normalfallet obelånat men ska ha bindande låne-lofte från bank. Pantsättning av aktier eller andra tillgångar som säkerhet för egna åtaganden eller för innehavens eller annans förpliktelser kan göras efter beslut i styrelsen. Moderbolaget ska inte gå i generell borgen gentemot någon långivare för innehavens eller annans förpliktelser. Garantier avseende tillskjutande av ägarkapital kan lämnas efter beslut i styrelsen.

Moderbolaget har en lånefacilitet på 1 miljard SEK inklusive checkräkningskredit. Syftet med faciliteten är att kunna använda den vid behov för att överbrygga finansiering. Utöver detta har moderbolaget ett bemyndigande från årsstämman att emittera aktier i samband med avtal om förvärv, se vidare not 18 avsnitt Kapitalhantering.

Varje dotterföretag ansvarar för sin egen finansiering. Per den 31 december 2020 uppgick koncernens räntebärande skulder till kreditinstitut till 2 813 MSEK (5 144). Totalt outnyttjade kreditfaciliteter uppgick till 2 820 MSEK (2 352).

Låneavtalen i dotterföretagen innehåller i normalfallet finansiella nyckeltal, så kallade covenants. Nyckeltalens nivåer är unika för varje dotterföretag. De vanligaste nyckeltalen är räntebärande nettoskuld i förhållande till resultat före avskrivningar och räntenetto, räntetäckningsgrad samt kassaflöde.

Om ett dotterföretag inte uppfyller lånevillkor i ett långfristigt låneavtal vid eller före rapportperiodens slut med effekt att företaget inte har en ovillkorad rätt att senarelägga skuldens reglering i minst tolv månader, klassificeras skulden som kortfristig.

forts. Not 25

Löptidsanalys finansiella skulder

För koncernens finansiella skulder per den 31 december 2020, visas följande förväntade förfallostruktur, omfattande odiskonterade kassaflöden avseende amorteringar och uppskattade räntebetalningar baserade på terminsavtal alternativt faktisk ränta samt uppskattade marginaler.

Omräkning till SEK av belopp i utländsk valuta har gjorts till gällande valutakurs vid rapportperiodens slut (balansdagskurs). Löptidsanalysen omfattar inte skulder avseende syntetiska optioner. Syntetiska optioner har fastställda förfallotidpunkter, men beroende på villkor eller händelser som exempelvis avyttring av bolag kan tidpunkt för förfall variera. Per den 31 december 2020 uppgick koncernens skulder avseende syntetiska optioner till 173 MSEK (241).

Löptidsanalys finansiella skulder**2020-12-31**

MSEK	Inom 1 år	Inom 2 år	Inom 3 år	Inom 4 år	5 år och senare	Summa
Skulder till kreditinstitut	1 058	178	842	930	5	3 013
Finansiell leasingsskuld	817	726	668	597	4 077	6 885
Övriga räntebärande skulder	5	4	119		4	131
Leverantörsskulder	1 843					1 843
Säljoptioner					463	463
Villkorade köpeskillingar	10	10	1			20
Valutaterminer						
– utflöde	801					801
– inflöde	-768					-768
Summa	3 765	917	1 630	1 527	4 549	12 388

2019-12-31

MSEK	Inom 1 år	Inom 2 år	Inom 3 år	Inom 4 år	5 år och senare	Summa
Skulder till kreditinstitut	1 452	765	1 223	928	1 159	5 526
Finansiell leasingsskuld	883	757	686	605	3 177	6 108
Övriga räntebärande skulder	17	1	1	123	8	150
Leverantörsskulder	2 818					2 818
Säljoptioner					500	500
Villkorade köpeskillingar	7	7	13	1		28
Valutaterminer						
– utflöde	219					219
– inflöde	-214					-214
Summa	5 182	1 530	1 924	1 656	4 844	15 136

forts. Not 25

Kreditrisk**Definition**

Kreditriskerna uppstår dels i finansiella, dels i kommersiella transaktioner. Koncernen är i sin finansiella verksamhet exponerad för kreditrisk på motparten i samband med placering av överskottslikviditet på bankkonton, i räntebärande värdepapper och i samband med köp av derivatinstrument. Den kommersiella exponeringen består främst av kreditrisken i koncernens kundfordringar och avtalstillgångar och utgörs av risken att kunderna inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden.

Aktuell finansiell kreditrisk

För att reducera moderbolagets finansiella kreditrisk och för att moderbolaget ska ha en hög beredskap för investeringar placeras likviditeten i bank eller räntebärande värdepapper med låg ränterisk, låg kreditrisk och hög likviditet. Förutom att placera de likvida medlen på bankkonto eller depositionskonto hos av Ratos godkända nordiska banker, får investeringar endast göras i värdepapper (statsskuldsväxlar, certifikat, obligationer eller motsvarande) emitterade av svenska staten, svenska kommuner, banker och företag som erhållit minst A+ rating av oberoende värderingsinstitut. Durationen på placering av värdepapper får inte överstiga sex månader förutom värdepapper utgivna av Svenska Staten där statsskuldsväxlar får ha en duration på maximalt 12 månader och statsobligationer maximalt 24 månader. Moderbolagets likvida medel uppgick per 31 december 2020 till 1 166 MSEK (1 607).

Per den 31 december 2020 uppgick likvida medel i koncernen till 2 826 MSEK (3 219). Under 2020 förekom inga kreditförluster vid placering av likvida medel.

Aktuell kommersiell kreditrisk

Moderbolaget har inte några kundfordringar eller avtalstillgångar. Koncernen har kundfordringar och avtalstillgångar som är inom tillämpningsområdet för modellen för förväntade kreditförluster. Likvida medel är även inom tillämpningsområdet för nedskrivningar enligt IFRS 9, den nedskrivning som skulle komma ifråga har dock bedömts vara ej materiell.

Redovisat värde på koncernens kundfordringar och avtalstillgångar, i Rapport över finansiell ställning, avspeglar den maximala exponeringen för kreditrisk. Koncernens dotterföretag är verksamma inom ett flertal olika branscher och på ett stort antal geografiska marknader, vilket ger en god riskspridning.

Branschspridningen i kombination med den globala verksamheten innebär att koncernen inte har någon väsentlig koncentration på enskilda kunder. Koncernen tillämpar den förenklade modellen för beräkning av förväntade kreditförluster. Metoden innebär att förväntade förluster under fordrans hela löptid används som utgångspunkt för kundfordringar och avtalstillgångar.

För att beräkna förväntade kreditförluster tillämpar respektive dotterföretag egna nedskrivningsmodeller för kundfordringar och avtalstillgångar baserat på antaganden och historisk information. Detta omfattar kundernas betalningshistorik, förlusthistorik samt nuvarande och framtidsbaserad information om makroekonomiska faktorer som kan påverka kundernas betalningsförmåga. Den historiska förlustnivån justeras baserat på förväntade förändringar i dessa faktorer.

Kundfordringar och avtalstillgångar grupperas baserat på kreditriskkaraktäristika och antal dagars dröjsmål. Avtalstillgångarna är hänförliga till ännu ej fakturerat arbete och har i allt väsentligt samma riskkaraktäristika som redan fakturerat arbete för samma typ av kontrakt. Koncernen anser därför att förlustnivåerna för kundfordringar är en rimlig uppskattning av förlustnivåerna på avtalstillgångar.

Utifrån detta baseras förlustreserven för kundfordringar och avtalstillgångar på följande:

2020-12-31

MSEK	Ej förfallna	Förfallet 0–60 dagar	Förfallet 61–180 dagar	Förfallet 181–365 dagar	Förfallet mer än ett år	Summa
Redovisat belopp kundfordringar – brutto	1 159	280	400	122	204	2 165
Förväntad förlustnivå i %	0%	0%	2%	5%	6%	1%
Kreditförlustreserv	0	-1	-7	-6	-11	-25
Redovisat belopp avtalstillgångar – brutto	429					
Förväntad förlustnivå i %	0%					
Kreditförlustreserv	0					

2019-12-31

MSEK	Ej förfallna	Förfallet 0–60 dagar	Förfallet 61–180 dagar	Förfallet 181–365 dagar	Förfallet mer än ett år	Summa
Redovisat belopp kundfordringar – brutto	1 923	623	257	47	114	2 964
Förväntad förlustnivå i %	0%	1%	4%	17%	14%	2%
Kreditförlustreserv	-6	-7	-10	-8	-16	-46
Redovisat belopp avtalstillgångar – brutto	548					
Förväntad förlustnivå i %	0%					
Kreditförlustreserv	0					

forts. Not 25

Förändringen i förlustreserven under året specificeras nedan:

MSEK	Avtalstillgångar		Kundfordringar	
	2020	2019	2020	2019
Ingående balans, 1 januari	0	0	-46	-54
Avgår tillgångar som innehas för försäljning			17	
Förändring av förlustreserv redovisad i resultaträkningen			-3	-6
Under året bortskrivna fordringar			-1	3
Återföring av ej utnyttjat belopp			9	12
Valutakursdifferenser			-2	0
Per 31 december	0	0	-25	-46

Respektive dotterföretag bedömer när en fordran har ökad kreditrisk baserat på att betalning är försenad eller om andra faktorer indikerar på minskad betalningsförmåga. Kundfordringar och avtalstillgångar skrivs ned med hänsyn till kundernas betalningsförmåga när det inte längre finns någon förväntan på att erhålla betalning och aktiva åtgärder för att erhålla betalning har avslutats. Nedskrivning av kundfordringar som redovisades i resultaträkningen uppgick till 1 MSEK (8).

Ränterisk

Definition

Med ränterisk avses risken att förändringar i räntenivåer påverkar koncernens finansiella resultat och kassaflöde.

Aktuell ränterisk

Moderbolaget är inte exponerat för ränterisk eftersom moderbolaget i normalfallet är obelånat.

Koncernens exponering för ränterisk återfinns främst i dotterföretagens långfristiga upplåning. Räntebindningen är beroende av det enskilda dotterföretagets struktur och den finanspolicy och riskhante- ringsstrategi som fastställts. I de fall räntebindningstiden förändrats sker detta genom användning av ränteswappar.

Per 31 december 2020 har koncernen inga ränteswappar.

Känslighetsanalys

Om räntan förändras med en procentenhet i samtliga länder där Ratos-koncernen har lån eller placeringar blir effekten på finansnettot baserat på skulder till kreditinstitut per årsskiftet som ej är räntesäk- rade, totalt cirka 28 MSEK (51). Känslighetsanalysen grundar sig på att alla andra faktorer (till exempel valutakurser) förblir oförändrade.

Valutarisk

Definition

Med valutarisk avses risken att förändringar i valutakurser påverkar koncernens resultaträkning. Rapport över finansiell ställning och/eller kassaflöden negativt. Valutarisker finns både i omräkningsexponering kopplad till utländska koncernföretag samt i monetära finansiella tillgångar och skulder.

Valutaexponering av monetära finansiella tillgångar och skulder per balansdagen

I moderbolaget får i normalfallet endast placeringar i svensk valuta förekomma. Normalt görs inte valutasäkring av aktier, aktieägarlån eller dylika balansposter i moderbolaget. Transaktionsexponering, inför ett förvärv eller avyttring av ett utländskt företag, kan valuta- säkras.

Koncernen hanterar sina valutarisker i enlighet med den finans- policy och riskhanteringsstrategi som fastställts av respektive dotter- företags styrelse. Valutaexponering netto, och därtill hörande känslig- hetsanalys avser ställningen per balansdagen och innefattar kundfordringar, leverantörsskulder, skulder till kreditinstitut samt interna finansiella fordringar och skulder.

Det verkliga värdet på terminskontrakt uppgick netto till 32 MSEK (3) per den 31 december 2020, varav i Rapport över finansiell ställning redovisats 1 MSEK (2) som tillgångar och 33 MSEK (5) som skulder. Redovisat belopp på terminskontrakt som säkringsredovisas uppgår till 19 MSEK (3), varav 1 MSEK (2) redovisas som tillgång och 21 MSEK (5) som skuld. I koncernen förekommer säkringar av nettoinvestering i utlandsverksamhet.

Koncernens riskexponering i utländsk valuta vid utgången av rapportperioden, uttryckt i svenska kronor, framgår av tabellen nedan:

MSEK	EUR		NOK		DKK		GBP		USD		SEK	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	256	293	54	47	17	16	66	46	257	447	51	53
Övriga fordringar	106	239	1		14	30	118	134	246	353	10	15
Skulder till kreditinstitut	-589	-692	-90	-98	1	0	-190	-426	-262	-419	-360	-804
Leverantörsskulder	-203	-210	-20	-24	-37	-59	-71	-36	-195	-372	-50	-80
Valutaexponering finansiella tillgångar och skulder	-430	-370	-55	-75	-6	-13	-77	-281	46	10	-349	-816
Valutaterminskontrakt	-355	-14	62		-54	-2	108	110	-304	-168		
Nettoexponering	-785	-384	8	-75	-60	-14	30	-172	-258	-159	-349	-816

Känslighetsanalys

Känslighetsanalysen beräknas utifrån monetära finansiella tillgångar och skulder i utländsk valuta per balansdagen. Förändrade valuta- kurser påverkar huvudsakligen koncernens resultat. Tillämpas säk- ringsredovisning påverkas övrigt totalresultat fram till dess reglering sker. Effekten förs då om till koncernens resultat.

En förändring av SEK med 10% gentemot Ratos exponering av netto- flöden i EUR, NOK, DKK, GBP och USD skulle påverka resultatet med cirka 106 MSEK (80). Störst påverkan på resultatet, efter finansnetto, uppkommer då skulder till kreditinstitut räknas om.

Not 26 Leasing

Koncernen

Leasingavtal

Av totala leasingtillgångar (nyttjanderättstillgångar) om 4 677 MSEK så utgörs 97% av byggnader och mark. Av denna anledning beskrivs endast villkoren av denna typ av leasingtillgång. Koncernens leasingkontrakt består främst av butikslokaler, lagerlokaler och kontor.

Hyreskontrakten för fastigheter innehåller normalt även en eller flera förlängningsoptioner. Utnyttjande av en förlängningsoption har inkluderats i beräkningen om det bedöms sannolikt att optionen kommer att utnyttjas. Rörliga kostnader såsom moms och fastighetskostnader som underhållskostnader, el, värme och vatten etc. exkluderas ur leasingkuldberäkningen i den mån kostnaderna går att separera från hyreskostnaden. För att beräkna leasingkulden (nuvärdet av framtida leasingavgifter) hänförlig till fastigheter används den implicita/marginella låneräntan. Majoriteten av hyreskontrakten innehåller någon form av indexuppräkning, vanligen konsumentprisindex. Bolagen har använt sig av lättnadsregeln att inte inkludera tillgångar av lågt värde, det vill säga leasingkontrakt som understiger 50 KSEK eller 5 KUSD eller respektive bolags materialitetsnivå. Det initiala anskaffningsvärdet för nyttjanderättstillgångar motsvarar det initiala värdet på leasingkulden minus direkta utgifter och åtaganden.

Avtalen har löptider som varierar mellan 5 och 20 år men huvuddelen av avtalen har löptid 10 till 15 år. Flertalet av avtalen ger bolagen en ensidig rätt till förlängning. Övriga avtal ger bolagen ett indirekt besittningsskydd. Rätt till förlängning kan endast utnyttjas av bolagen och inte av leasegivaren. Avtalen kan inte avbrytas i förtid. De ger möjlighet till förlängning upprepade gånger efter löptidens utgång och innehåller inget slutgiltigt slutdatum i den meningen att det inte finns något hinder för ytterligare förlängning. Bolagen räknar med att avtalen för fåtal lokaler kommer att avslutas i förtid och leasingsskuld/-tillgång justeras, då överenskommelser träffats om förtida avflyttning. För 2020 uppgår justeringen till ej materiellt värde. För övriga lokaler och mark har bedömningen gjorts att förlängning av leasing-/hyresavtal sannolikt inte kommer att ske. Inga förlängningsoptioner ingår i huvuddelen av leasingkuldena/-tillgångarna. Bolagen omprövar årligen huruvida det är rimligt säkert att en förlängningsoption kommer att utnyttjas.

Förändringar kan ske i framtiden till följd av förändringar av hyresperiodernas längd i samband med omförhandling av avtal, samt i händelse av förtida upphörande av hyreskontrakt, när så är fallet kommer leasingsskuld och nyttjanderättstillgång att justeras.

Koncernen

Resultaträkning

MSEK	2020	2019	Ingår i följande rad
Intäkter från sub-leasing	33	33	Övriga rörelseintäkter
Årets av- och nedskrivningar	-638	-648	Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar samt nyttjanderättstillgångar
Kostnader hänförliga till korttidsleasingavtal	-15	-28	Övriga externa kostnader
Kostnader hänförliga till leasingavtal av lågt värde	-1	-1	Övriga externa kostnader
Kostnader hänförliga till variabla leasingbetalningar	-0	-0	Övriga externa kostnader
Räntekostnader	-255	-242	Finansiella kostnader
Summa resultatpåverkan leasingavtal	-876	-886	

Rapport över kassaflöden

MSEK	2020	2019	Ingår i följande rad
Korttidsleasing avtal, avtal av lågt värde och variabla leasingbetalningar ¹⁾	-81	-113	Löpande verksamhet
Amortering av finansiella leasingsskulder	-673	-665	Finansieringsverksamheten
Betalda räntor för finansiella leasingsskulder	-262	-251	Finansieringsverksamheten
Summa kassaflödespåverkan gällande leasingavtal¹⁾	-1 017	-1 029	

¹⁾ Exklusive påverkan från sub-leasing.

forts. Not 26

Rapport över finansiell ställning

MSEK	2020-12-31	2019-12-31
Långfristig leasingsskuld, räntebärande	4 744	4 189
Kortfristig leasingsskuld, räntebärande	618	682
Totalt	5 362	4 871
Avgår skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	-208	
Redovisat enligt rapport över finansiell ställning	5 155	4 871

Se not 25 Finansiella risker och riskpolicy, för förväntad förfallotidpunkt av odiskonterade värden avseende finansiell leasingsskuld.

Se not 13 Nyttjanderättstillgångar för nyttjanderättstillgångar som redovisas i Rapport över finansiell ställning.

Ingångna leasingavtal med tillträde 2021 eller senare

Speed Group har tecknat hyresavtal för två fastigheter. Tillträdet till fastigheterna sker under andra kvartalet 2021 och löper 15 år med rätt att säga upp avtalet efter 10 år. Preliminär prognos av nyttjandevärdet beräknas till 25 MSEK.

Sales and leaseback

Under 2019 sålde RatOS AB sin fastighet Lejonet 4 till Statens Fastighetsverk och ingick ett avtal om att leasa tillbaka kontoret som längst till 31 december 2021. Fastigheten nyttjades som kontor för RatOS. Sale and leaseback-transaktionen gav RatOS ökade likvida medel i form av erhållen köpeskilling samtidigt som det var möjligt att fortsätta nyttja kontorslokalerna. Resultatet av transaktionen om 8 MSEK ingår i Övriga rörelseintäkter i form av reducering av realisationsvinsten. Totalt uppgick realisationsvinsten till 487 MSEK.

Not 27 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Koncernen

Ställda säkerheter

MSEK	2020	2019
Fastighetsinteckningar	42	24
Företagsinteckningar	163	179
Aktier i koncernföretag	7 167	7 043
Övriga ställda säkerheter	3 080	3 402
	10 453	10 648
Eventalförpliktelser	2 368	3 000

Av övriga ställda säkerheter om 3 080 MSEK står HENT för 3 007 MSEK. Detta avser säkerheter som HENT ställt till banken i form av att banken har pantar i varulager, kundfordringar samt övriga rörelse-tillgångar.

Eventalförpliktelser förekommer som ett led i koncernens normala affärsverksamhet, bland annat för fullgörande av olika kontraktsenliga åtaganden. Ingen indikation finns vid årsskiftet att någon av eventalförpliktelserna kommer att medföra någon betalning. Av eventalförpliktelserna om 2 368 MSEK står HENT för 1 799 MSEK och airteam för 329 MSEK. HENTs eventalförpliktelser avser moderbolagsgarantier som bolaget har ställt till kunder/leverantörer som säkerhet att HENTs dotterbolag uppfyller sina kontraktsförpliktelser. airteams eventalförpliktelser har uppstått vid ingång av projektkontrakt där bolaget ställer garanti i förhållande till kontraktsunderlaget.

Moderbolaget

Moderbolaget har inte några ställda säkerheter. Moderbolaget har eventalförpliktelser till dotter- och intresseföretag uppgående till 554 MSEK (609).

Not 28 Närståenderelationer

Transaktioner med närstående sker på marknadsmässiga villkor.

Moderbolaget

Moderbolaget har en närståenderelation med sina koncernföretag, för mer information se not 29. Moderbolaget har inte några ställda säkerheter. Moderbolaget har eventalförpliktelser till dotter- och intresseföretag uppgående till 554 MSEK (609), varav 122 MSEK (135) avser intressebolag.

Nedan redovisas moderbolagets transaktioner gentemot dotter- och intresseföretag för året samt moderbolagets balansposter mot dotter- och intresseföretag vid utgången av året.

MSEK	Finansiella intäkter	Övriga intäkter	Kapitaltillskott	Utdelning
2020		5	288	175
2019	0	6	535	175

MSEK	Fordran	Avsättning	Skuld	Eventalförpliktelse
2020-12-31	7		391	554
2019-12-31	10	317	674	609

RatOS har under året tillfört 288 MSEK till Plantasjen. Beloppet har använts för att amortera på befintliga lån.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter framgår av not 7.

Not 29 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget

MSEK	2020	2019
Accumulerade anskaffningsvärden vid årets början	12 359	11 936
Investerat	15	843
Likviderat	-571	-420
Vid årets slut	11 803	12 359
Accumulerade nedskrivningar vid årets början	-4 589	-5 005
Likviderat	388	416
Vid årets slut	-4 201	-4 589
Värde enligt balansräkning	7 602	7 770

Utifrån den nedskrivningsprövning som Ratos årligen gör, se not 11, utvärderas även eventuellt nedskrivningsbehov på det redovisade värdet av andelar i koncernföretag. Under 2020 och 2019 har inga nedskrivningar skett.

Dotterföretag, org nr, säte	Antal aktier	Ägd andel, %	2020-12-31	2019-12-31	Bolag	Ägd andel, %
MSEK						
Direktägda bolag						
Bisnode Business Information Group AB, 556681-5725, Stockholm ⁵⁾	84 263 330	70	1 897	1 897		
Ägarbolag till innehav						
Blomster Intressenter AB, 559077-8675, Stockholm	50 000	100	1 084	1 103	Plantasjen ⁴⁾	98
HL Intressenter AB, 556809-4402, Stockholm	50 000	100	566	566	HL Display ⁴⁾	98
Kelly Intressenter 1 AB, 556826-5705, Stockholm	50 000	100	345	345	Kvdbil	100
Kompositkärnan Förvaltning AB, 556777-2271, Stockholm	100 000	100	933	910	Diab	96
Medcro Holding AB, 559026-2019, Stockholm	50 000	100	423	423	TFS ³⁾	100
Miehdnort AB, 556801-4731, Stockholm	100 000	100	314	314	HENT	73
NCS Intressenter AB, 556801-8435, Stockholm	100 000	100	699	693	Aibel ¹⁾	32
Noiro Holding AB, 556993-7104, Stockholm	50 000	100	492	491	LEDiL	66
Outdoor Intressenter AB, 559067-2456, Stockholm	50 000	100	195	195	Oase Outdoors ⁴⁾	79
Speed Group Intressenter AB, 556801-8419, Stockholm	100 000	100	286	286	Speed Group	70
Vento Intressenter AB, 559052-2057, Stockholm	50 000	100	339	335	airteam	70
Övriga bolag						
EMaint AB, 556731-5378, Stockholm	100 000	100	23	23		
GS Intressenter AB, 559067-2415, Stockholm ²⁾				160		
Quartzin Intressenter AB, 556835-3824, Stockholm ²⁾				23		
Ratos Fastighets AB, 556308-3863, Stockholm	50 000	100	6	6		
			7 602	7 770		

¹⁾ NCS Intressenter AB äger 64% av aktierna i NCS Invest AB där resterande 36% av aktierna ägs av Sjötte AP-fonden. NCS Invest i sin tur äger 49% av aktierna i Aibel Holding I AS, 992241883, Sandnes. Ratoss direkta ägarandel i Aibel uppgår därmed till 32%.

²⁾ Likviderat under året.

³⁾ Medcro Holding AB äger 100% av aktierna i Medcro Intressenter AB som i sin tur äger 100 % av aktierna i TFS.

⁴⁾ Ägd andel avser stamaktier.

⁵⁾ Bolaget sålt under början av 2021.

Not 30 Kassaflödesanalys

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Erhållen utdelning	1	14	176	176
Erhållen ränta	6	13	0	0
Betald ränta	-439	-465	-3	-4

Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Andel av resultat från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-44	-137		
Realisationsresultat	-3	-488	-134	-506
Av- och nedskrivningar av tillgångar	1 242	1 194	0	2
Orealiserade kursdifferenser	-8	5	7	-1
Avsättningar med mera	144	-28	30	36
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	1 332	547	-96	-470

Likvida medel

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Kassa, bank – hänförligt till kvarvarande verksamhet	2 826	3 219	1 166	1 607
Kassa, bank – hänförligt till avvecklad verksamhet	356			
Likvida medel	3 182	3 219	1 166	1 607

Ej utnyttjad kreditfacilitet

Ej utnyttjad kreditfacilitet uppgår för koncernen till 2 820 MSEK (2 352) och för moderbolaget till 1 000 MSEK (1 000).

Avyttrade företag – koncernen

MSEK	2020	2019
Immateriella anläggningstillgångar		28
Materiella anläggningstillgångar		3
Finansiella anläggningstillgångar		3
Uppskjuten skattefordran	0	
Varulager		5
Kortfristiga fordringar	1	57
Likvida medel	1	-1
Summa tillgångar	2	94
Innehav utan bestämmande inflytande	0	
Kortfristiga skulder och avsättningar	2	48
Summa skulder	2	48
Försäljningspris	3	114
Avgår:		
Köparrevers		-18
Villkorad tilläggsköpeskilling	0	-4
Likvida medel i den avyttrade verksamheten	-1	1
Påverkan på koncernens likvida medel	2	94

Förvärvade företag – koncernen

MSEK	2020	2019
Immateriella anläggningstillgångar	66	73
Materiella anläggningstillgångar		8
Kortfristiga fordringar	0	33
Likvida medel		4
Summa tillgångar	66	117
Långfristiga skulder och avsättningar		6
Uppskjuten skatteskuld		4
Kortfristiga skulder och avsättningar	13	88
Summa skulder	13	98
Netto identifierbara tillgångar och skulder	53	19
Goodwill		104
Överförd ersättning	53	123
Avgår:		
Avsättning villkorad köpeskilling	-15	-41
Likvida medel i den förvärvade verksamheten		-4
Utbetald villkorad köpeskilling		14
Påverkan på koncernens likvida medel	38	93

forts. Not 30

Förändringar av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten – koncernen

	Kassaflöde					Ej kassaflödespåverkande förändringar				
	Ingående balans 2020-01-01	Upp- tagna lån	Amor- tering	Inbetald options- premie	Återköp/ slut- reglering optioner	Omklas- sificering	Valuta- kursför- ändring	Övriga för- ändringar	Avgår skul- der hänförliga till till- gångar som innehas för försäljning	Utgående balans 2020-12-31
MSEK										
Skulder till kreditinstitut långfristigt	3 803	11	-96			- 1 770	-151	11		1 808
Skulder till kreditinstitut kortfristigt	1 341	700	-1 667			1 770	-46	-16	-1 078	1 005
Finansiell leasingskuld	4 871		-673				-224	1 388	-208	5 155
Konvertibla förlagslån	35	20				-2		1		54
Övriga räntebärande skulder ¹⁾	371	64	-68	3	-39		-12	205	-206	317
Totala skulder från finansieringsverksamheten	10 422	795	-2 504	3	-39	-2	-432	1 590	-1 492	8 340

MSEK	Ingående balans 2019-01-01	Kassaflöde				Ej kassaflödespåverkande förändringar				Utgående balans 2019-12-31
		Upp-tagna lån	Amor-tering	Inbetald options-premie	Återköp/ slut-reglering optioner	Förvärvade och avyttrade företag	Omklas-sificering	Valutakurs-förändring	Övriga för-ändringar	
Skulder till kreditinstitut långfristigt	4 009	104	-299			66	-198	77	45	3 803
Skulder till kreditinstitut kortfristigt	1 528	1 087	-1 500				198	22	5	1 341
Finansiell leasingskuld	683		-665					-79	4 932	4 871
Konvertibelt förlagslån	16	20					-2		1	35
Övriga räntebärande skulder ¹⁾	285	103	-80	6	-27			4	81	371
Totala skulder från finansieringsverksamheten	6 520	1 314	-2 544	6	-27	66	-2	24	5 064	10 422

¹⁾ Utöver ovan ingår även tilläggsköpeskillingar på 20 MSEK (28) i övriga räntebärande skulder som totalt uppgår till 338 MSEK (399).

Not 31 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Ratos finansiella rapporter är upprättade i enlighet med IFRS. Detta kräver att företagsledningen gör bedömningar, uppskattningar och antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar baseras på historiska erfarenheter, extern information och antaganden som företagsledningen anser vara rimliga under gällande omständigheter. Förändrade antaganden kan leda till justeringar av redovisade värden och det verkliga utfallet kan komma att avvika från gjorda uppskattningar och bedömningar.

Inom ramen för IFRS kan i vissa fall val göras mellan olika principer. Val av princip kräver i vissa fall att ledningen gör bedömningar av vilken princip som ger den mest rättvisande bilden av Ratos verksamhet.

Utvecklingen inom redovisningsområdet och valet av principer diskuteras även i Ratos revisionsutskott.

Nedan följer viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Prövning av dotter- och intresseföretag inklusive goodwill

Värdet på dotter- och intresseföretag inklusive goodwill prövas årligen genom att beräkna ett återvinningsvärde, dvs. det högsta av ett nyttjandevärde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader, för respektive bolag. Beräkning av dessa värden kräver att flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar görs, såsom vinstmultiplar och framtida lönsamhetsnivå. En beskrivning av tillvägagångssättet återfinns i not 11. Framtida händelser och ny information kan förändra dessa bedömningar och uppskattningar.

Successiv vinstavräkning av projekt

Inom entreprenaduppdrag tillämpar Ratos intäktsredovisning över tid, så kallad successiv vinstavräkning. Ett grundläggande villkor för att kunna bedöma den successiva vinstavräkningen är att projektintäkter och projektkostnader kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Tillförlitligheten bygger bland annat på att bolagens system för projektstyrning följs och att projektledningen har nödvändiga kunskaper. Bedömningen av projektintäkter och projektkostnader baseras på ett antal uppskattningar och bedömningar som är beroende av projektledningens erfarenheter och kunskaper om projektstyrning, utbildning, och tidigare ledning av projekt. På grund av inslag av bedömning så kan det slutliga resultatet komma att avvika från det successivt upparbetade resultatet.

Not 32 Avtalstillgångar och avtalsskulder

MSEK	2020	2019
Avtalstillgångar		
Entreprenadkontrakt	359	475
Övriga avtalstillgångar	69	73
Summa kortfristiga avtalstillgångar	429	548
Avtalsskulder		
Övriga avtalsskulder	3	15
Summa långfristiga avtalsskulder	3	15
Entreprenadkontrakt	646	363
Övriga avtalsskulder	212	867
Summa kortfristiga avtalsskulder	859	1 230
Tidpunkt för intäktsföring av långfristiga avtalsskulder		
Övriga avtalsskulder		
Inom 1–3 år	3	15
Summa långfristiga avtalsskulder	3	15
Avtalsskulder intäktsförda under året som inkluderades i ingående balans		
Entreprenadkontrakt	259	201
Övriga avtalsskulder	656	631
Summa intäktsförda avtalsskulder	914	832

Orderstock

Av Ratos fyra omsättningsmässigt största dotterföretag har HENT per 2020-12-31 en orderstock som uppgår till 15,6 miljarder NOK (15 miljarder NOK per 2019-12-31). Ungefär 45% av orderstocken förväntas intäktsföras under 2021, resterande del under 2022–2025. Diab har per 2020-12-31 en orderstock på 0,3 miljarder SEK (0,4 miljarder SEK per 2019-12-31) som i sin helhet förväntas intäktsföras under 2021.

Orderstock hänförliga till övriga två dotterföretag (HL Display och Plantasjen) överstiger inte 12 månader.

Väsentliga förändringar i avtalstillgångar och avtalsskulder

Förändringen av kortfristiga avtalstillgångar och avtalsskulder hänförliga till entreprenadkontrakt avser HENT. Utifrån HENTs verksamhet som består av byggentreprenad är det enligt förväntan med en viss variation i posterna mellan perioderna. Detta då posterna är beroende av framdriften samt fakturering i pågående projekt. Minskningen av övriga kortfristiga avtalsskulder är främst hänförligt till att Bisnodes skulder inte ingår i posten 2020 då de klassificeras som skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning.

Förlustreserv avtalstillgångar

Avtalstillgångar är inom tillämpningsområdet för modellen för förväntade kreditförluster. Se not 25 avsnittet om kreditrisk för beskrivning och beräkning av kreditförlustreserv.

Entreprenadavtal

Entreprenaduppdrag intäktsförs i takt med upparbetning av projekten enligt IFRS 15. Se not 1, Redovisningsprinciper och not 3, Intäkternas fördelning.

Resultaträkningen

MSEK	2020	2019
Upparbetade intäkter	9 975	10 614
Nettoreultat	926	854

Rapport över finansiell ställning

Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal

MSEK	2020	2019
Upparbetade intäkter	13 638	15 118
Fakturerings	-13 279	-14 643
Summa fordran på beställare	359	475
Varav kortfristiga avtalsfordringar	359	475

Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal

MSEK	2020	2019
Fakturerings	-11 109	-15 893
Upparbetad intäkt	10 017	14 972
Summa skuld till beställare	-1 092	-921
Varav kortfristiga avtalsskulder	-646	-363

Not 33 Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning

Bisnode

I oktober tecknade Ratos avtal om att sälja sitt 70 procentiga innehav i Bisnode, exklusive verksamheten i Belgien, till Bisnodes samarbetspartner Dun & Bradstreet. Affären slutfördes i början av 2021.

Innehavet i Bisnode är därför klassificerat som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet för räkenskapsåret 2020, även räkenskapsåret 2019 är omräknat. Bisnode presenteras som ett separat belopp i koncernens Resultaträkning men ingår till fullo i koncernens Rapport över kassaflöden. I Rapport över finansiell ställning för koncernen klassificeras Bisnode som innehav för försäljning och därför presenteras relaterade tillgångar och skulder separat på två rader i koncernens balansrapport för räkenskapsåret 2020 medan räkenskapsåret 2019 är oförändrat.

Resultaträkning

MSEK	2020	2019
Nettoomsättning	3 673	3 776
Kostnader och övriga rörelseintäkter, netto	-3 200	-3 311
Rörelseresultat	473	465
Finansiella poster, netto	-72	-121
Resultat efter finansiella poster	401	344
Skatter	-131	-95
Nettoresultat från avvecklad verksamhet	269	247
Hänförligt till		
Moderbolagets aktieägare	189	173
Innehav utan bestämmande inflytande	81	75
Årets resultat	269	247
Resultat per aktie, SEK		
– före utspädning	0,59	0,54
– efter utspädning	0,59	0,54

Rapport över finansiell ställning

MSEK	2020-12-31
TILLGÅNGAR	
Anläggningstillgångar	
Goodwill	4 206
Övriga immateriella tillgångar	721
Materiella anläggningstillgångar	36
Nyttjanderättstillgångar	187
Finansiella tillgångar	24
Uppskjutna skattefordringar	213
Summa anläggningstillgångar	5 387
Omsättningstillgångar	
Kortfristiga fordringar	715
Likvida medel	356
Summa omsättningstillgångar	1 072
Tillgångar som innehas för försäljning	6 458
SKULDER	
Räntebärande	689
Ej räntebärande	158
Summa långfristiga skulder	848
Räntebärande	1 358
Ej räntebärande	1 295
Summa kortfristiga skulder	2 653
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	3 500

Rapport över kassaflöden

MSEK	2020
Kassaflöde från den löpande verksamheten	655
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-224
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-192
Förändring av likvida medel	238

Not 34 Händelser efter balansdagen

Försäljning Bisnode

I januari 2021 slutförde Ratos försäljningen av sitt 70 procentiga innehav i Bisnode, exklusive verksamheten i Belgien, till Bisnodes samarbetspartner Dun & Bradstreet. Köpeskillingen för Ratos ägarandel om 70% uppgick, som tidigare kommunicerats, till 3 900 MSEK, vilket medför en koncernmässig reavinst om cirka 1 900 MSEK. 25% av köpeskillingen investeras i aktier i Dun & Bradstreet som är noterat på New York Stock Exchange, motsvarande cirka 1% av utestående aktier.

Nya finansiella mål

Efter årets slut fastställde Ratos styrelse nya finansiella mål som en följd av tidigare kommunicerat beslut att utveckla verksamhetens inriktning mot att bli en långsiktig verksam bolagsgrupp. Dagens Ratos har en "evig" ägarhorisont och investerar för att bygga värden på lång sikt.

Ratos beslutade finansiella mål är följande:

EBITA-tillväxt

Mål: EBITA ska uppgå till minst 3 miljarder SEK år 2025.

Nettoskldsättningsgrad

Mål: Nettoskuld, exklusive finansiell leasingsskuld, i förhållande till EBITDA bör normalt uppgå till 1,5–2,5x. Målet inkluderar Ratos moderbolags kassa.

Utdelningsandel

Mål: Utdelningsandelen uppgår normalt sett till 30–50 procent av resultatet efter skatt, exklusive realisationsvinster och realisationsförluster, hänförligt till moderbolagets ägare.

Inga andra väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets utgång som bedöms få en väsentlig påverkan på koncernens räkenskaper.

Not 35 Valutakurser

Genomsnittskurser

SEK	2020	2019
Danska kronor, DKK	1,407	1,418
Euro, EUR	10,487	10,589
Norska kronor, NOK	0,979	1,075

Balansdagsskurser

SEK	2020-12-31	2019-12-31
Danska kronor, DKK	1,349	1,397
Euro, EUR	10,038	10,434
Norska kronor, NOK	0,955	1,058

Not 36 Uppgifter om moderbolaget

Ratos AB är ett publikt svenskregistrerat aktiebolag med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är registrerade på Nasdaq Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Box 1661, 111 96 Stockholm och besöksadressen är Drottninggatan 2.

Koncernredovisningen för 2020 består av moderbolaget och dess koncernföretag. I koncernen ingår även ägd andel av investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden.

Styrelsens och verkställande direktörens intygande

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europa-parlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 17 februari 2021

Per-Olof Söderberg
Ordförande

Ulla Litzén
Styrelseledamot

Eva Karlsson
Styrelseledamot

Karsten Slotte
Styrelseledamot

Jan Söderberg
Styrelseledamot

Jonas Wiström
*Styrelseledamot,
Verkställande direktör*

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 17 februari 2021. Koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning samt moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 10 mars 2021.

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Erik Sandström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i RatOS AB (publ), org nr 556008-3585

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för RatOS AB (publ) för år 2020 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 45–51. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 40–113 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 45–51. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och resultaträkningen och rapporten över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Värdering av goodwill och andelar i koncernföretag

Beskrivning av området	Hur detta område beaktades i revisionen
Värdet av goodwill uppgår till 7,0 miljarder SEK i koncernens rapport över finansiell ställning och andelar i koncernföretag uppgår till 7,6 miljarder SEK i moderbolagets balansräkning per balansdagen. Som framgår av not 11 prövas värdet på goodwill årligen, samt så snart det finns indikationer på att ett nedskrivningsbehov kan föreligga, genom att beräkna återvinningsvärdet och ställa det i relation till de redovisade värdena. För andelar i koncernföretag bedöms löpande under året och vid bokslutet om det finns indikationer på värdenedgång och om så är fallet beräknas tillgångens återvinningsvärde. Nedskrivningsprövningarna för 2020 resulterade inte i någon nedskrivning. I not 11 framgår att återvinningsvärdet utgörs av nyttjandevärdet eller det verkliga värdet minus försäljningskostnader. Väsentliga antaganden vid beräkningen av nyttjandevärde är bland annat framtida intjäningsförmåga, tillväxt och diskonteringsränta. Även värdering till verkligt värde kräver att bolaget gör antaganden om vinstprognos och vinstmultipel. Till följd av de uppskattningar och antaganden som görs i samband med nedskrivningsprövningarna samt storleken på redovisade värden har vi bedömt värdering av goodwill för koncernen och andelar i koncernföretag för moderbolaget som särskilt betydelsefulla områden i revisionen.	I vår revision av räkenskapsåret 2020 har vi utvärderat koncernens och moderbolagets process för att upprätta nedskrivningsprövningar samt att identifiera kassagenererande enheter. Vi har granskat de väsentliga antaganden som ligger till grund för nedskrivningstesterna genom bland annat jämförelser mot historiskt utfall, framtida prognoser och jämförelse mot likvärdiga bolag. Vidare har vi genomfört känslighetsanalyser för förändringar i väsentliga antaganden. Vi har involverat interna värderingsspecialister i vår granskning av väsentliga antaganden samt för att utvärdera de värderingsmodeller som använts. Vi har granskat lämnade upplysningar i årsredovisningen.

Intäkter från entreprenaduppdrag redovisade över tid

Beskrivning av området	Hur detta område beaktades i revisionen
Under räkenskapsåret 2020 uppgick intäkter från entreprenaduppdrag redovisade över tid till 10,0 miljarder SEK. Entreprenadintäkter redovisas på basis av färdigställandegrad vilket beräknas som förhållandet mellan nedlagda kostnader per bokslutsdatumet och beräknad totalkostnad för respektive uppdrag. Principerna för redovisning av dessa intäkter framgår av not 3. Redovisning över tid kräver uppskattningar och bedömningar av total kostnad för att slutföra åtagandet och för att värdera de pågående entreprenaduppdragen. Viktiga bedömningar och uppskattningar framgår av not 31. Till följd av de uppskattningar och bedömningar som behöver göras för att beräkna färdigställandegraden samt det faktum att entreprenaduppdrag redovisade över tid utgör en väsentlig del av bolagets intäkter har vi bedömt att detta utgör ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.	I vår revision av räkenskapsåret 2020 har vi utvärderat koncernens intäktprocess för entreprenaduppdrag. Vi har granskat väsentliga avtal och intäktsredovisningen av dem utifrån kriterierna i IFRS 15. Vidare har vi stickprovvis, samt för väsentliga uppdrag, granskat bolagets bedömningar av totalkostnad, färdigställandegrad och intäktsredovisning. Slutligen har vi granskat lämnade upplysningar i årsredovisningen.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–39 och 119–128. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Ratos AB (publ) för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 45–51 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevR 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till Ratos AB:s revisor av bolagsstämman den 1 april 2020 och har varit bolagets revisor sedan den 8 maj 2019.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Erik Sandström
Auktoriserad revisor

Ytterligare information

Innehåll

Fördjupad hållbarhetsinformation	119
GRI-index	122
Hållbarhetsrapport	124
Femårsöversikt, koncernen	125
Avstämning av alternativa nyckeltal (APM)	126
Definitioner	127
Aktieägarinformation	128

Fördjupad hållbarhetsinformation

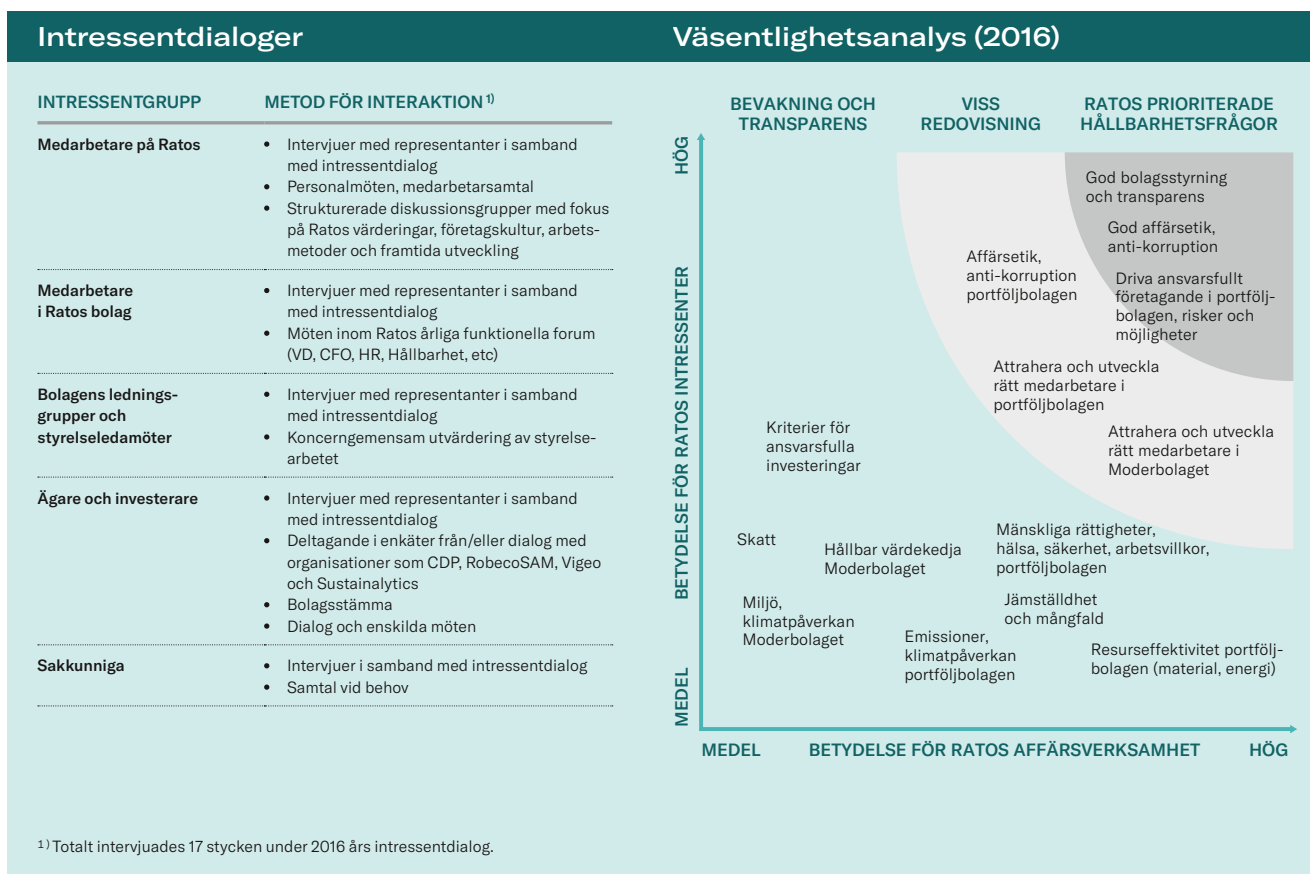
I detta avsnitt finns fördjupad information som kompletterar beskrivningen av Ratos hållbarhetsarbete på sidorna 12–21. Här redogörs för Ratos väsentlighetsanalys samt ytterligare information om Ratos hållbarhetsarbete i moderbolaget. Avslutningsvis finns en redogörelse för Ratos investeringsprocess vid förvärv av nya bolag och en uppföljning av Ratosbolagens hållbarhetsarbete.

Väsentliga hållbarhetsaspekter och våra intressenter

Intressentdialog

Ratos mest väsentliga hållbarhetsfrågor identifieras genom omvärldsbevakning, branschanalyser, riskkartläggningar samt intressentdialoger. Sammantaget bildar dessa analyser och dialoger Ratos väsentlighetsanalys. Med utgångspunkt i de mest väsentliga aspekterna sätter Ratos upp mål och handlingsplaner för att bedriva och

utveckla arbetet med hållbarhet samt stärka det långsiktiga värdeskapandet. Ratos senaste väsentlighetsanalys genomfördes 2016 och under 2018 diskuterades den i Ratos ledningsgrupp. Sedan 2018 har vi även definierat klimat och jämställdhet som väsentliga frågor.

Om Ratos hållbarhetsredovisning

Ratos rapporterar enligt Global Reporting Initiative (GRI) och årets rapport följer GRI Standards nivå Core (se sidorna 122–123 för GRI-index). Bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen återfinns på sidorna 10–21, 26–37, 119–123. Sedan 2015 lämnar Ratos in hållbarhetsredovisningen till Global Compact för Communication on Progress (COP).

Ratos moderbolag

Medarbetare

Ratos som moderbolag strävar efter god balans mellan arbete och privatliv. Exempelvis finns möjlighet till individuellt anpassad arbetstid och arbete hemifrån. Ratos främjar också medarbetarnas hälsa genom att erbjuda sjukvårdsförsäkring, förebyggande hälsoundersökningar och friskvårdsbidrag. Föräldraledighet uppmuntras och föräldralediga ges förutsättningar för en smidig återgång till arbetet.

Ratos genomför ett antal aktiviteter varje år för att stärka erfarenhetsutbytet och kompetensen i Ratosgruppen. Kompetensutveckling tas upp i årliga utvecklingssamtal i Ratos moderbolag. Under 2020 hölls utvecklingssamtal med samtliga medarbetare i moderbolaget.

Arbetsmiljö i moderbolaget

Ratos insatser för en god arbetsmiljö utgår från koncernens arbetsmiljöpolicy. Arbetet omfattar alla fysiska och sociala förhållanden med betydelse för arbetsmiljön. Ratos VD är högst ansvarig för arbetsmiljön och det löpande arbetet bedrivs av arbetsmiljögruppen. Arbetsmiljön är en stående agendapunkt på Ratos månatliga ledningsgruppsmöten. Frågor om medarbetarnas (moderbolagets) psykosociala arbetsmiljö, diskriminering och trakasserier ingår i Ratos årliga medarbetarundersökning. Under 2020 utökades medarbetarundersökningen till att inkludera frågor om arbetsmiljö relaterade till Covid-19 pandemin och huruvida detta påverkat arbetsbelastning och trivsel.

Sjukfrånvaron är generellt låg, och var under året 0,24 % (0,18).

Anställda, form och funktion på Ratos huvudkontor per 31 december 2020

Antal och andel baserat på typ av anställning i relation till kön.

Nedanstående uppgifter har samlats in från Ratos lönesystem.

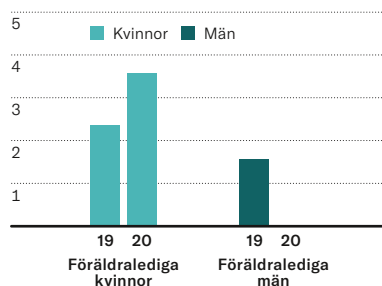
	Kvinnor	%	Män	%	<30 år	30–50 år	>50 år
Tillsvidareanställda ¹⁾	9	43	12	57	3	9	9
Ledningsgrupp	1	14	6	86		4	3
Organisation	8	57	6	43	3	5	6
Totalt ²⁾	9		12				
Ratos styrelse	2	33	4	67			6
Anställda som slutat			2			1	1
Nyanställda			1				1

¹⁾ Alla utom en är heltidsanställd. Ratos har under året haft en praktikant, med visstidsanställning om cirka sex månader.

²⁾ Avser antal anställda som erhåller ersättning från Ratos AB och centralt administrerade bolag.

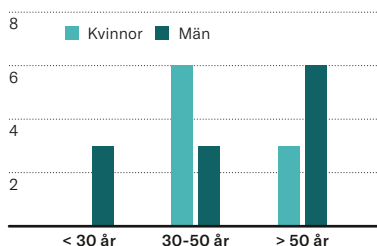
Genomsnittlig föräldraledighet 2020

Antal månader föräldraledighet, Ratos huvudkontor

Åldersfördelning 2020

Antal tillsvidareanställda per ålderskategori, Ratos huvudkontor

Ratos investeringsprocess

Hållbarhet ingår i Ratos grundliga genomlysning av bolag i samband med förvärv. Genomlysningen ser till bolagets hållbarhetsrelaterade risker, möjligheter, mognad och arbete. Bedömningen ingår i Ratos underlag inför investeringsbeslutet samt fungerar som rekommendation i den fortsatta ägarstyrningen.

Ratos investerar inte i bolag som är verksamma inom vapenindustri, bidrar till allvarlig miljöskada, producerar eller aktivt tillhandahåller pornografi eller som tillverkar tobaksprodukter. Vid bedömning av nya investeringar görs också ett ställningstagande kring brott mot internationella konventioner. Ratos grundprincip är att undvika att investera i bolag som systematiskt medverkar till kränkning av mänskliga rättigheter, arbetstagares grundläggande rättigheter eller korruption.

Uppföljning av bolagens hållbarhetsarbete

Ratos krav och förväntningar på bolagens hållbarhetsarbete utgår från internationella konventioner, relevant lagstiftning samt Ratos policy för hållbarhet och ansvarsfulla investeringar, miljöpolicy samt uppförandekod.

I tabellen nedan redovisas hur bolagen lever upp till Ratos krav och förväntningar.

	Uppförandekod	Miljöpolicy	Externt visselblåsarsystem	CO ₂ -rapportering	Hållbarhets- redovisning enl GRI ¹⁾
Aibel	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
airteam	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Bisnode	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Diab	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
HENT	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
HL Display	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kvdbil	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
LEDiL	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Oase Outdoors	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Plantasjen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Speed Group	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
TFS	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

¹⁾ Samtliga bolag utfärdar en hållbarhetsrapport, 10 bolag i enlighet med GRI Standards nivå Core.

GRI-index

Ratos hållbarhetsredovisning avser kalender året 2020. Siffrorna som redovisas är från 1/1/2020 – 31/12/2020 om inget annat anges. Denna rapport har upprättats i enlighet med GRI Standards nivå Core. Detta är Ratos sjätte hållbarhetsredovisning enligt GRI och Ratos har för avsikt att redovisa årligen.

Ratos undertecknande av FN:s Global Compact (UNGC) innebär att Ratos årligen lämnar en Communication on Progress (COP) som redovisar arbetet med UNGC:s 10 principer. COP-informationen hämtas i Ratos Årsredovisning 2020. Rapporteringen av Ratos väsentliga

aspekter och ämnesspecifika upplysningar är i huvudsak avgränsade till Ratos moderbolag. Styrningen av aspekterna samt indikatorerna 205-1 och FS10 omfattar både moderbolaget och innehaven.

All beräkning kring energi och koldioxidutsläpp är jämförelser mellan de finansiella åren 2017 och 2020, basår för miljödata är 2016. Uppgifterna tillhandahålls av tredjepartsleverantörer, om inget annat anges. Samtliga beräkningar gällande miljö är baserade på GHG Protokoll.

GRI Index			Uppfylld: ● Helt ● Delvis	
Standard & Titel	Sida	Kommentar	UNGC principer	Upp-fyllnad
GRI 102: GENERELLA UPPLYSNINGAR 2016				
Organisationsprofil				
102-1 Organisationens namn	3, 128			●
102-2 Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster	3			●
102-3 Organisationens huvudkontor	128			●
102-4 Plats för verksamheten	1, 26-37, 128			●
102-5 Ägarstruktur	22-23			●
102-6 Marknadsnärvaro	1, 3, 26-37			●
102-7 Organisationens storlek och omfattning	2, 3, 12			●
102-8 Information om anställda och andra arbetstagare	12, 18, 120	Endast Ratos huvudkontor omfattas.		●
102-9 Beskrivning av leverantörskedjan	3, 24			●
102-10 Väsentliga förändringar i organisationen och dess leverantörskedja	3, 24			●
102-11 Försiktighetsprincipen	122-123	Vi tillämpar försiktighetsprincipen genom fokus på klimatrapportering och miljöpolicy i bolagen.	7	●
102-12 Externa initiativ	12-13			●
102-13 Medlemskap i organisationer	122	Svenskt Näringsliv, Swedish Investors for Sustainable Development (SISD).		●
Strategi				
102-14 Uttalande från senior beslutsfattare	6-8			●
Etik och integritet				
102-16 Organisationens värderingar, principer, standarder och normer för uppträdande	10-11, 15			●
Styrning				
102-18 Styrningsstruktur	6-8, 9, 14, 45-51			●
Engagemang med intressenter				
102-40 Lista över intressentgrupper	119			●
102-41 Kollektivavtal	122	Ratos är inte anslutet till kollektivavtal.	3	●
102-42 Grund för identifiering och urval av intressenter	119			●
102-43 Tillvägagångssätt för intressentdialog	119			●
102-44 Huvudfrågor och områden som lyfts vid intressentdialoger	119	Utelämnande: Ej möjligt att redovisa resultat uppdelat på respektive intressentgrupp pga. bristfällig data-sammanställning av tredjepartsleverantör.		●

GRI Index

Uppfylld: ● Helt ● Delvis

Standard & Titel	Sida	Kommentar	UNGC principer	Upp-fyllnad
Redovisningsprofil				
102-45 Affärsenheter inkluderade i den konsoliderade finansiella redovisningen	3, 4, 40, 107			●
102-46 Process för att identifiera väsentliga aspekter och begränsningar	119			●
102-47 Lista på väsentliga aspekter	119			●
102-48 Förklaringar till korrigeringar från tidigare redovisningar	124	Inga ändringar.		●
102-49 Förändringar i redovisning	124	Inga ändringar.		●
102-50 Redovisningsperiod	124	2020.		●
102-51 Datum för senast publicerad redovisning	123	2019-04-02.		●
102-52 Redovisningscykel	123	Årlig.		●
102-53 Kontaktuppgifter för frågor om redovisning	123	Jonas Wiström, VD, 08-700 17 00, Helene Gustafsson IR- och presschef, 08-700 17 00.		●
102-54 Tillämpningsnivå enligt GRI Standards	119, 123	Nivå Core.		●
102-55 GRI-index	122-123			●
102-56 Externt bestyrkande	124			

Väsentliga aspekter, styrning och ämnesspecifika upplysningar

Uppfylld: ● Helt ● Delvis

Standard	Titel	Sida	Kommentar	UNGC Principer	Upp-fyllnad
GRI 200: EKONOMISKA FRÅGOR					
GRI 103: Styrning 2016	103-1 - 103-3 Styrning	15		10	●
GRI 205: Antikorrupcion 2016	205-1 Verksamheter som bedömts avseende risk för korruption	15		10	●
GRI 205: Antikorrupcion 2016	205-3 Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	15		10	●
GRI 300: MILJÖRELATERADE FRÅGOR					
GRI 103: Styrning 2016	103-1 - 103-3 Styrning	16		8-9	●
GRI 305: Utsläpp 2016	305-2 Indirekta (Scope 2) växthusgasutsläpp	16		8	●
GRI 305: Utsläpp 2016	305-3 Andra indirekta (Scope 3) växthusgasutsläpp	16		8	●
GRI 400: SOCIALA FRÅGOR					
GRI 103: Styrning 2016	103-1 - 103-3 Styrning	15, 18, 120		1-6	●
GRI 401: Anställning 2016	401-3 Föräldraledighet	120	Utelämnande: Behållandegrad ej rapporterat pga. begränsningar i nuvarande system.	6	●
GRI 404: Utbildning och kompetensutveckling 2016	404-2 Program för att utveckla anställdas kompetens och övergångsprogram	120		6	●
GRI 404: Utbildning och kompetensutveckling 2016	404-3 Andel anställda som får regelbunden utvärdering av sin prestation och karriärsutveckling	120		6	●
GRI 405: Mångfald och lika möjligheter 2016	405-1 Mångfald inom styrelse, ledning och bland anställda	18, 120		6	●
GRI 406: Icke-diskriminering 2016	406-1 Diskrimineringsfall och vidtagna åtgärder	15		6	●
GRI 419: Socioekonomisk efterlevnad 2016	419-1 Fall av bristande efterlevnad av lagar och regler inom sociala och ekonomiska områden	15		1-6, 10	●
GRI G4: BRANSCHSPECIFIKA FRÅGOR					
GRI Financial Services	FS6 Procent av portföljen uppdelat på region, storlek och sektor	3, 24-25		1-9	●
GRI Financial Services	FS10 Andel av bolagen som organisationen har interagerat med gällande miljömässiga eller sociala frågor	15-16, 121		1-9	●

Hållbarhetsrapport

Ratos hållbarhetsrapport har upprättats i enlighet med GRI Standards: Core-alternativet och i linje med svensk lag avseende Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy i enlighet med ÅRL 6 kap 10–14 §§ samt 7 kap 31a–c §§. Rapporteringen inklusive indikatorer och datapunkter avseende räkenskapsåret 2020 om inget annat anges. Se även GRI index sidorna 122–123 för beskrivning av redovisningen och dess principer.

Ratos hållbarhetsrapport inkluderar beskrivning av strategi och modell för bolagsutveckling (sidorna 10–11), redogörelse för materiella hållbarhetsfrågor i egenskap av aktiv ansvarsfull ägare, inklusive policies och processer för att hantera dessa samt redovisning av resultat sidorna 12–21. En kortfattad redogörelse för respektive bolags hållbarhetsarbete är inkluderad i bolagsbeskrivningarna (sidorna 26–37). De hållbarhetsindikatorer som redovisas för bolagen utgör ett

urval av de viktigaste målen kopplade till respektive bolags väsentliga hållbarhetsfrågor. Ytterligare information om moderbolagets hållbarhetsarbete finns på sidorna 119–121.

Majoritetsägda större bolag (dvs. bolag som självständigt kvalificeras för hållbarhetsrapportering i enlighet med EU-direktivet så som det införts i nationell lagstiftning eller liknande) har i tillägg till Ratos hållbarhetsrapport upprättat en egen hållbarhetsrapport enligt GRI Standards och respektive bolags revisor har intygat att rapporten uppfyller gällande lagkrav. Större bolag inkluderar Bisnode, Diab, HENT, HL Display, Plantasjen, Speed Group och TFS. Ratos intresseföretag Aibel har också upprättat egen hållbarhetsrapport i enlighet med lagkrav. airteam, Kvdbil, LEDiL och Oase Outdoors upprättar också egna hållbarhetsrapporter. Bolagens enskilda hållbarhetsrapporter kommer återfinnas på Ratos hemsida under andra kvartalet 2021.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Ratos AB (publ), org.nr 556008-3585

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2020 på sidorna 10–21, 26–37 samt 119–123 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att

vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Erik Sandström
Auktoriserad revisor

Femårsöversikt, koncernen

	2020	2019	2018	2017	2016
Nyckeltal¹⁾					
Resultat per stamaktie före utspädning, SEK	2,17	2,11	-1,40	0,72	-1,79
Utdelning per A- och B-aktie, SEK	0,95 ²⁾	0,65	0,50	2,00	2,00
Utdelning per C-aktie (preferensaktie), SEK					120
Direktavkastning, %	2,5 ²⁾	1,9	2,1	5,6	4,6
Totalavkastning, %	17	46	-30	-13	-6
Börskurs vid årets slut, SEK	38,48	33,42	23,28	35,84	43,14
Eget kapital per aktie, SEK ³⁾	29	29	27	30	31
Eget kapital, MSEK ⁴⁾	9 366	9 298	8 701	9 660	11 283
Avkastning på eget kapital, %	7	7	-5	3	-4
Soliditet, %	39	38	43	46	45
Genomsnittligt antal stamaktier före utspädning	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 014 428
Utestående antal A-, B- och C-aktier ⁵⁾	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 014 634	319 722 042
Resultaträkning, MSEK					
Resultat / resultatandelar från bolag	1 038	310 ⁶⁾	566	679	295
Realisationsresultat vid försäljning av bolag		31	62	596	1 672
Nedskrivning bolag samt resultat konkurs			-600	-482	-2 504
Resultat från bolag	1 038	341	28	792	-538
Intäkter och kostnader i moderbolaget och centrala bolag	-170	383	-135	-134	-353
Övrigt / elimineringar	3	-7			
Koncernens resultat före skatt, kvarvarande verksamhet	873	718	-107	658	-890
Skatt	-258	-139	-155	-251	-180
Årets resultat, kvarvarande verksamhet	614	579	-262	407	-1 071
Årets resultat från avvecklad verksamhet	269	247 ⁶⁾			
Årets resultat	883	827	-262	407	-1 071
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	693	673	-448	268	-500
Rapport över finansiell ställning, MSEK					
Immateriella anläggningstillgångar	8 082	13 463	13 035	13 424	14 834
Materiella anläggningstillgångar	1 198	1 173	1 586	1 827	1 970
Nyttjanderättstillgångar	4 677	4 423			
Finansiella anläggningstillgångar	1 072	1 213	1 213	1 323	2 372
Uppskjutna skattefordringar	156	508	486	478	594
Omsättningstillgångar	6 995	8 625	8 483	8 270	10 034
Tillgångar som innehas för försäljning	6 458				
Tillgångar	28 638	29 405	24 803	25 323	29 805
Eget kapital	11 281	11 218	10 630	11 546	13 286
Avsättningar	561	1 111	1 250	1 204	1 139
Uppskjutna skatteskulder	275	464	429	500	501
Leasingskulder	5 155	4 871	683	698	736
Övriga räntebärande skulder	3 206	5 579	5 846	6 140	7 445
Ej räntebärande skulder	4 660	6 163	5 965	5 235	6 696
Skulder som hänförs till tillgångar som innehas för försäljning	3 501				
Eget kapital och skulder	28 638	29 405	24 803	25 323	29 805

¹⁾ Om inget annat anges avses B-aktien.

²⁾ Föreslagen ordinarie utdelning.

³⁾ Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare, dividerat med antal utestående stamaktier vid periodens slut. 2016 har justerats för utestående preferenskapital. Samtliga preferensaktier har lösts in vid utgången av 2017.

⁴⁾ Hänförligt till moderbolagets ägare.

⁵⁾ Samtliga C-aktier har lösts in vid utgången av 2017.

⁶⁾ Inkluderar IFRS 16-effekt som i årsredovisningen för 2019 redovisades på egen rad.

Avstämning av alternativa nyckeltal (APMer)

Ratos använder sig av finansiella mått som inte är definierade i IFRS utan är så kallade alternativa nyckeltal (APM). De alternativa nyckeltal som presenteras anses utgöra värdefull kompletterande information för analytiker och övriga intressenter för att utvärdera och bedöma koncernens finansiella prestation och ställning. Nyckeltalen skall inte ses som substitut till Ratos finansiella rapporter som upprättats i enlighet med IFRS, utan som ett komplement. Ratos definitioner av dessa nyckeltal kan skilja sig från andra bolag som kan räkna ut alternativa nyckeltal på ett annat sätt och därför är dessa inte alltid jämförbara med liknande nyckeltal som används av andra bolag.

Nedan visas avstämningar och redogörelse för delkomponenter som ingår i de väsentliga alternativa nyckeltal som används i årsredovisningen. Avstämning sker mot den mest direkt avstämbara posten, delsumman eller totalsumman som anges i de finansiella rapporterna för motsvarande period. Definitioner återfinns på www.ratos.com och sidan 127.

Nettoomsättning

MSEK	2020	2019
Ratos bolagsgrupp, Nettoomsättning	24 071	24 499
Nettoomsättning i dotterföretag, andel vilken ej ägs av Ratos	4 401	4 607
Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-3 846	-4 019
Elimineringar	-12	-26
Avgår nettoomsättning från avvecklad verksamhet	-3 673	-3 776
Ratoskoncernen, Nettoomsättning	20 941	21 286

Organisk tillväxt, Ratos ägarandel

MSEK	2020	2019
Ratos bolagsgrupp, Tillväxt Nettoomsättning, %	-1,7%	13,7%
Ratos bolagsgrupp, Nettoomsättning	24 071	24 499
Förvärvat nettoomsättning	40	150
Effekter av valutaförändringar	-1 228	359
Ratos bolagsgrupp, justerad Nettoomsättning	25 259	23 990
Avyttrad nettoomsättning i jämförelseperiod	232	113
Ratos bolagsgrupp, justerad Nettoomsättning jämförelseperiod	24 267	21 440
Ratos bolagsgrupp, Organisk tillväxt	992	2 550
Ratos bolagsgrupp, Organisk tillväxt, %	4,0%	11,9%

EBITA och koncernens rörelseresultat

MSEK	2020	2019
Ratos bolagsgrupp, EBITA	1 913	1 198
Ratos bolagsgrupp, EBITA-marginal	7,9%	4,9%
EBITA i dotterföretag, andel vilken ej ägs av Ratos	306	217
Realisationsresultat från avyttring bolag		31
Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-100	-102
Intäkter och kostnader hänförligt till moderbolaget och centrala bolag	-151	366
Övrigt	3	-7
Avgår EBITA från avvecklad verksamhet	-504	-484
Ratoskoncernen, EBITA	1 468	1 219
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar uppkomna vid förvärv	-42	-48
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar uppkomna vid förvärv i avvecklad verksamhet	31	20
Ratoskoncernen, Rörelseresultat	1 457	1 192

Rörelsens kassaflöde

MSEK	2020	2019
Ratos bolagsgrupp, rörelsens kassaflöde	1 770	949
Kassaflöde från rörelsen i dotterföretag, andel vilken ej ägs av Ratos	326	158
Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-140	-428
Investering och avyttring i dotterföretag, immateriella och materiella tillgångar ¹⁾	664	670
Leasebetalning	932	914
Betald inkomstskatt	-223	-230
Hänförligt till moderbolaget och centrala bolag	51	43
Elimineringar	-180	-167
Ratoskoncernen, Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 201	1 909

¹⁾ Kassaflöde från avyttring av fastigheten Lejonet 4, totalt 550 MSEK för 2019, ingår inte i posten.

Räntebärande nettoskuld

MSEK	2020-12-31	2019-12-31
Ratos bolagsgrupp, Räntebärande nettoskuld	8 168	9 405
Räntebärande nettoskuld i dotterföretag, andel vilken ej ägs av Ratos	758	830
Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-620	-910
Hänförligt till moderbolaget och centrala bolag	-1 061	-1 521
Övrigt	23	22
Ratoskoncernen, Räntebärande nettoskuld	7 269	7 826

	2020-12-31	2019-12-31
Räntebärande skulder, övrigt	4 503	5 579
Räntebärande skulder, leasing	5 362	4 871
Avsättningar för pensioner	629	642
Räntebärande tillgångar	-43	-47
Likvida medel	-3 182	-3 219
Ratoskoncernen, Räntebärande nettoskuld	7 269	7 826

Definitioner

Denna rapport innehåller finansiella nyckeltal i enlighet med de regelverk, främst IFRS, som Ratos tillämpar. Ratos använder sig även av finansiella mått som inte är definierade i IFRS utan är så kallade alternativa nyckeltal (APM). Dessa alternativa nyckeltal anses utgöra värdefull kompletterande information för analytiker och övriga intressenter för att utvärdera och bedöma koncernens finansiella prestation och ställning. Ratos definitioner av dessa nyckeltal kan skilja sig från andra bolag och därför är dessa inte alltid jämförbara med liknande nyckeltal som används av andra bolag.

Vissa av nedanstående nyckeltal presenteras för Ratos bolagsgrupp, både med bolagen inkluderade i sin helhet (100%), oavsett Ratos ägarandel, samt justerat för Ratos ägarandel i respektive bolag. När nyckeltal presenteras justerade för Ratos ägarandel multipliceras den procentuella ägarandelen med det aktuella nyckeltalet. Exempelvis: Ratos ägarandel uppgår till 70% och bolagets EBITA är 100 MSEK för perioden, EBITA justerat för Ratos ägarandel uppgår då till 70 MSEK (70% x 100 MSEK). Nyckeltal för Ratos affärsområden, justerat för ägarandel, inkluderar endast de bolag som ägs vid rapportperiodens utgång. Vid ändrad ägarandel justeras även jämförelseperioderna till att visa ägd andel vid aktuell rapportperiods utgång.

Tillväxtmått

Organisk tillväxt

Nettoomsättning i jämförbara enheter. Effekter av förvärv, avyttringar och valutaförändringar exkluderas.

Måttet visar på den underliggande försäljningstillväxten driven av förändringar i volym, pris och produktmix för jämförbara enheter mellan olika perioder.

Avkastningsmått

Avkastning på eget kapital

Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare dividerat med genomsnittligt eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare.

Måttet används för att visa på total lönsamhet i förhållande till eget kapital investerat av moderbolagets aktieägare.

Direktavkastning

Föreslagen utdelning på stamaktien i procent av B-aktiens stängningskurs vid periodens sista handelsdag.

Visar hur stor procentuell del av aktieägarens investering som återfås i form av utdelning varje år.

EBITDA

EBITA med återlagda av- och nedskrivningar (Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation).

Måttet visar på det operativa resultatet och förmågan att generera intäkter från verksamheten utan hänsyn tagen till kapitalstruktur, investeringar i anläggningstillgångar eller skattesituation.

EBITDA-marginal

EBITDA i procent av nettoomsättningen.

EBITA

Rörelseresultat före nedskrivning av goodwill samt av- och nedskrivningar av andra immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv och därmed likställda transaktioner (Earnings Before Interest, Tax and Amortisation).

Måttet är centralt för ledningens resultatuppföljning då det visar på den underliggande lönsamheten genererad från den operativa verksamheten.

EBITA-marginal

EBITA i procent av nettoomsättningen.

Totalavkastning

B-aktiens kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning (årets utbetalda) på stamaktierna.

Måttet visar från ett ägarperspektiv den totala avkastningen på aktien.

Kapitalmått

Räntebärande nettoskuld

Räntebärande skulder samt pensionsavsättningar minus räntebärande tillgångar och likvida medel.

Används för att definiera finansieringen via finansiella skulder med hänsyn tagen till finansiella tillgångar, och används som en komponent vid bedömning av finansiell risk.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande nettoskuld i förhållande till EBITDA för de senaste 12 månaderna.

Måttet visar finansiell risk samt förmågan att betala skulder. Används av ledningen för uppföljning och övervakning av skuldsättningsnivån.

Soliditet

Redovisat eget kapital i procent av balansomslutningen. I eget kapital inräknas innehav utan bestämmande inflytande.

Måttet visar den finansiella risken uttryckt i hur stor procentuell del av balansomslutningen som finansierats av ägarna.

Aktierelaterade mått

Eget kapital per aktie

Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare dividerat med utestående antal stamaktier vid periodens slut.

Måttet ger en indikation om hur mycket kapital per aktie som är hänförligt till moderbolagets ägare.

P/E-tal

Börskurs för B-aktien i förhållande till resultat per aktie.

Resultat per aktie före utspädning

Periodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare dividerat med genomsnittligt antal utestående stamaktier.

Resultat per aktie efter utspädning

Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras resultatet och det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av potentiella stamaktier, vilka under rapporterade perioder härrör från konvertibla skuldebrev och optioner utgivna till anställda. Utspädning från konvertibla skuldebrev beräknas genom att öka antalet aktier med det totala antalet aktier som konvertiblerna motsvarar och öka resultatet med den redovisade räntekostnaden efter skatt. Potentiella stamaktier ses som utspädande endast under perioder då det leder till en lägre vinst eller större förlust per aktie.

Övriga mått

Koncernmässigt värde

Koncernens andel av bolagets eget kapital, eventuella kvarvarande koncernmässiga över- och undervärden reducerat med eventuella intervinster. Därutöver inkluderas aktieägarlån och kapitaliserade räntor på dessa.

Medelantal anställda

Totalt antal arbetade timmar under perioden omräknat till heltidstjänster.

Rörelsens kassaflöde

Kassaflöde från löpande verksamhet, exklusive betald skatt, inklusive kassaflöde från investeringar och avyttringar av immateriella respektive materiella anläggningstillgångar samt amortering av leasing-skulder och betalda räntor avseende leasing.

Mått som visar det kassaflöde som verksamheten genererar och som potentiellt kan användas för att återbetala kreditgivare, betala ränta, utdelning till ägare och övriga strategiska initiativ.

Aktieägarinformation

Årsstämma den 10 mars 2021

Årsstämma i Ratos AB (publ) hålls onsdagen den 10 mars 2021. Årsstämman kommer att genomföras med poströstning.

Deltagande

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska

- Dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken tisdagen den 2 mars 2021
- Dels anmäla sitt deltagande genom poströstning senast tisdagen den 9 mars 2021

Poströstning

Poströstning kommer att kunna genomföras från och med måndag den 8 februari 2021 till och med tisdagen den 9 mars 2021. Aktieägaren kan rösta i förväg på något av följande sätt:

1. Röstning på webbplatsen: Röstning kan göras elektroniskt med Bank-ID på bolagets webbplats www.ratos.com/sv.
2. Röstning via e-post: Röstning kan göras genom att fylla i det förhandsröstningsformulär som finns tillgängligt på bolagets webbplats www.ratos.com/sv och sedan skicka formuläret till följande e-postadress info@computershare.se, tillsammans med fullmakt och/eller andra behörighetshandlingar.
3. Vanlig post: Röstning kan göras genom att skriva ut och fylla i det förhandsröstningsformulär som finns tillgängligt på bolagets webbplats www.ratos.com/sv och sedan skicka formuläret till Computershare AB, "Ratos årsstämma 2021", Box 5267, 102 46 Stockholm, tillsammans med fullmakt och/eller andra behörighetshandlingar.

En aktieägare kan inte ge några andra instruktioner än att välja ett av de alternativ som anges vid varje punkt i poströstningsformuläret. En omröstning (dvs poströstningen i sin helhet) är ogiltig om aktieägaren har försett formuläret med specifika instruktioner eller villkor eller om förtryckt text ändras eller kompletteras.

Röstningsformuläret, tillsammans med eventuell bifogad fullmakt och behörighetsdokumentation, måste vara Ratos tillhanda senast tisdagen den 9 mars 2021. Röster som mottages senare kommer att bortses från.

För eventuella frågor beträffande poströstningsförfarandet, kontakta Computershare, telefon 08-518 01 550, vardagar kl. 09:00-16:00.

Förvaltarregistrerade aktier

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att få delta i stämman och utöva sin rösträtt, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn. Sådan registrering ska vara verkställd hos Euroclear Sweden AB senast torsdagen den 4 mars 2021. Det innebär att aktieägaren i god tid före denna dag måste underrätta förvaltaren om detta.

Utdelning och avstämningsdag

Styrelsen föreslår en utdelning för räkenskapsåret 2020 om 0,95 SEK per aktie (0,65) av serie A och serie B. Avstämningsdag för utdelningen föreslås bli den 12 mars 2021 och utbetalning från Euroclear Sweden beräknas ske den 17 mars 2021.

Kalender

10 mars	Årsstämma 2021
30 april	Delårsrapport januari–mars 2021
16 juli	Delårsrapport januari–juni 2021
22 oktober	Delårsrapport januari–september 2021

Rapporterna finns tillgängliga på Ratos hemsida direkt efter offentliggörandet och utges på svenska och engelska. Årsredovisningen skickas per post till de aktieägare som så begär.

Beställning av information kan göras på www.ratos.com eller via post:
Ratos AB
Box 1661
111 96 Stockholm
e-post: info@ratos.com

Aktieägarkontakt

Helene Gustafsson
IR- och presschef
Tel: 08-700 17 00
e-post: info@ratos.com

Kontaktinformation styrelse och valberedning

Ratos AB
Box 1661
111 96 Stockholm
e-post: info@ratos.com

Produktion: Ratos i samarbete med Hallvarsson & Halvarsson
Foto VD samt styrelse och organisation: Karl Nordlund

Ratos AB (publ) org nr 556008-3585
This annual report is also available in English.

Ratos AB (publ)
Drottninggatan 2
Box 1661, 111 96 Stockholm
Tel 08-700 17 00
www.ratos.com
Org nr 556008-3585

RATOS